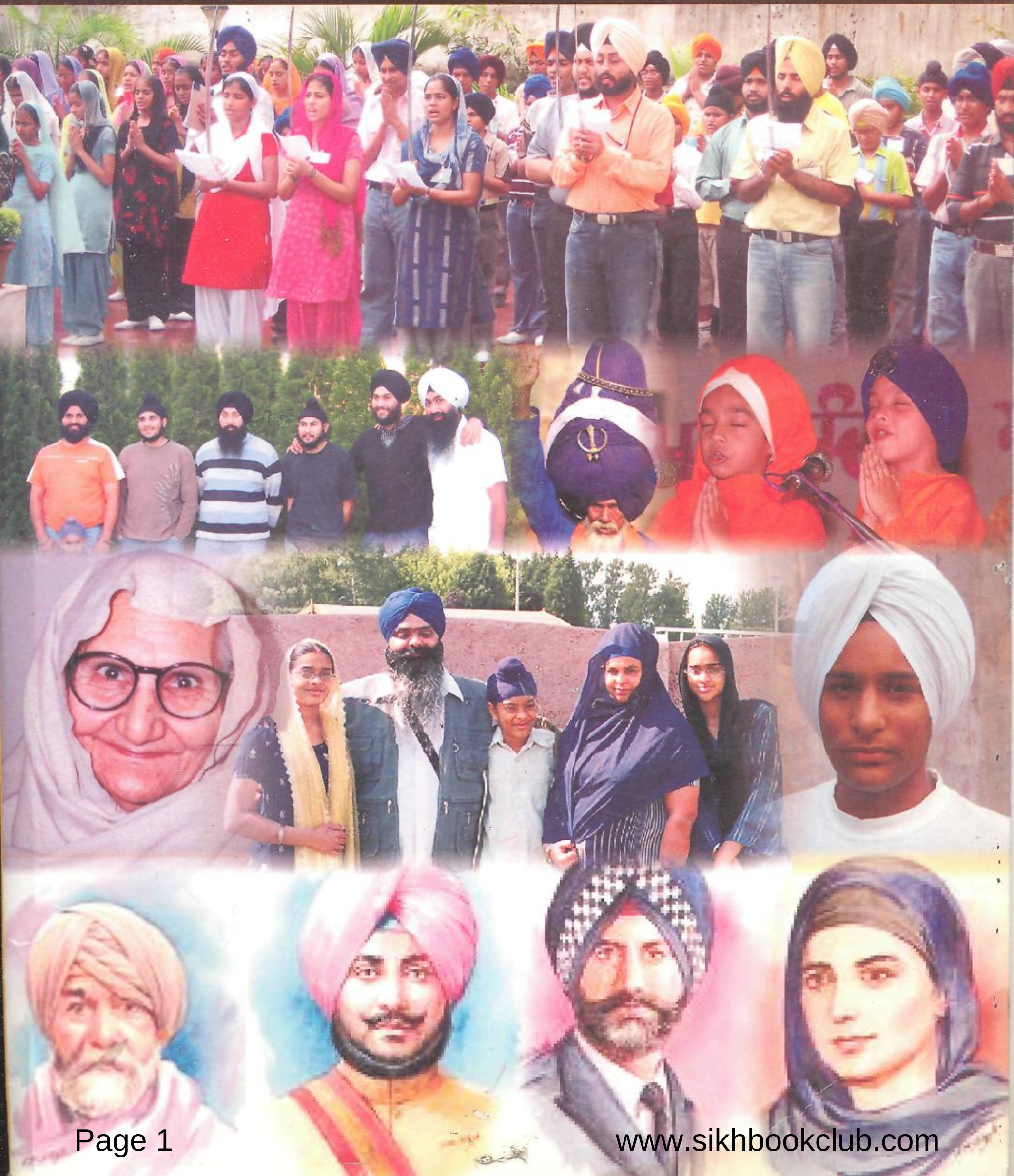
HVEM ER SIKHENE

Dr. Harjinder Singh Dilgeer

Degh-o-teg-o-fateh-o-nusrat bedirang. Yafat az Nanak - Gurú Gobind Singh.

Hvem er Sikhene ?

Dr Harjinder Singh Dilgeer

Sikh University Press
2007

HVEM ER SIKHENE ?

Forfatter:

Dr Harjinder Singh Dilgeer ©

Ph.D., M.Phil., LL.B.,
M.A.(Philosophy, English, Punjabi)
Adi Granth Acharya, D.G.Phil.
Gold Medalist
National Professor of Sikh Studies
hsdilgeer@yahoo.com

Oversett på norsk av:

Baljinder Singh

ISBN 2-930247-16-9
Første utgave: 2007

Utgitt av:

Sikh University Press

P. O. Box 36,
4300, Waremme, Belgium

Lagerfører (Distributers):

Singh Brothers

Bazar Mai Sewan, Amritsar
India – 143006
00(91) 2543965
Website: **www.singhbrothers.com**
Email: **singhbro@vsnl.com**

Tilgjengelig i norsk ved:
Baljinder Singh
00(47) 93029759, 32841837

Tryket i India av:

PRINTWELL

146, Focal Point
Industrial Area, Amritsar.

Pris: Nkr 99

Dedikert til minne om

Saina Singh (Sainapati)
Karam Singh Historian
Giani Garja Singh
Prof. Sahib Singh

Innholdsfortegnelse

japna som simran.
19. Guru, Shabad, Shabad Guru, Sant og levende guruer,
20. Gurdwara, Nishan Sahib, Gudstjeneste i en Gurdwara, Hvordan oppføre seg i en Gurdwara, Gurdwaraprotokol, Presteskap og Sikhisme
21. Sikh institusjoner: Guru Panth, Sangat/Gur Sangat, **Akal Takht Sahib**, Hvor mange Takht er det. (Er det fem eller bare en)?, Sarbat Khalsa, Gurmata, Hukamnama, Sewa, Langar, Sangat, Pangat,
Sikhenes blå belte/sash (Sikhismens røde kors)
22. Sikhismens teologi: Gud, Karta Purakh, Akal purakh, Waheguru, Nirgun, Sargun, Skapelseshistorien, Himmel og helvete, Gjenfødsel, Jeevan mukti, Haumai (jeget), Nåde, Nåde, Karam, Karma, Atma, Maya
23. Sikhenes kultur, Sikhene og underholdning
24. Viktige prinsipper i Sikhismen: Ærlig inntekt, Dele med andre, synge hymner til Guds prise, Forsvare menneskeretter, Be for hele verden, Godta Hans vilje, Alle velsignelser er ved Hans nåde, Charhdi Kala.
25. Sikhenes Festivaler, Ikke-Sikhiske høytider: Rakhri, Lohri, Diwali, Holi, Sangrand, Pooranmashi, Massiya
26. Sikhenes Seremonier: Fødsel, Navneseremoni, Ekteskap, Kjærester (Dating), Arrangeringen Av Et Sikhbryllup, Sikhenes Bryllupsriter, Skillsmisse, Abort Og Familieplanlegging, Døden, Euthanasi, Selvmord
27. Sikhismens Trosartikler: Hår, Skjegg Og Bart, Turban, sverd,
Ritualisme: Avgudsdyrkelse, Bilder Av Guruene, Ikkesikhiske Ritualer/ Skikker
28. Sikhenes Etikk. Laster, Kurahit, Tankhah, Dygd
29. Sikhismens Bønn, Sikhenes Hilsning
30. Noen betegnelser som fornærmer Sikher
31. En liste over noen bøker som omhandler og beskriver Sikhismen
32. Sikh organisasjoner: Shiromani Akali Dal, SGPC
33. Sikhenes rulleblad: *Berømte Sikhforfattere*, Kjente Sikh martyrer, Kjente Sikhledere, Kjente Sikh idrettsuøvere, Kjente Sikh kvinner, Sikhenes sympatisører, Sikhenes forfølgere og drapsmenn.
34. Biografier av noen fremstående Sikher: Bhai Mardana, Baba Buddha, Bhai Gurdas, Dial Das Shaheed, Mati Das Shaheed, Nand Lal, Mani Singh, Baba Banda Singh Bahadur, Baba Dip Singh, (Nawab) Kapur Singh, Bota Singh Garja Singh, Haqiqat Rai/Singh, Sukkha Singh-Mehtab Singh, Bhai Jassa Singh Ahluwalia, Bhai Jassa Singh Ramgarhia, Baba Baghel Singh
35. Sikhenes områder: Amritsar, Anandpur Sahib, Chamkaur, Delhi, Fatehgarh Sahib, Goindwal, Hazur Sahib, Kartarpur (Jullundur), Kartarpur (Pakistan), Keeratpur Sahib, Khadur Sahib, Muktsar, Nanakana Sahib, Paonta Sahib, Patna Sahib, Sultanpur, Talwandi Sabo, Tarn Taran
36. En kronologisk oversikt over Sikhenes historie

Hvem er Sikhene

En Sikh er lett gjenkjennelig blant tusener, ja endog hundretusner. En man med skjegg og turban er lett gjenkjennlig. De fleste Sikhene, som bærer denne tradisjonelle klesdrakten, gir inntrykk av kongelig verdighet. I hele verden kan en se Sikher, men, kvinner og barn kledd i fargerike turban og kvinner dupatta, på vei til Gurdwaraer. En menighet i en Gurdwara minner en om en ærværdig forsamling av gudsfryktige personer. Kjøkkendelen i en Gurdwara ser ut som en familiesammenkomst der alle og en synes å prøve å overgå alle andre i utføre frivillig og uselvisk tjeneste for menigheten.

En som ser folk bidrar frivillig av resultatet av deres ærlig opptjente slit, prøve å overgå andre i ydmyk uselvisk tjeneste, ta oppvask, vaske gulv, toaletter, gagne andre, rense sarovars (basenger) for mudder og alt dette blir gjort hengivent av hele deres hjerte, spør seg uvegerlig "Hvem er disse uselviske, beskjeggete menneskene iført turban. I juni 1984 så verden en håndful av disse menneskene kjempe mot hundretusner tungt bevepnete soldater fra den Indiske hæren, som angrep Darbar Sahib, Amritsar, etter ordre fra Indira Gandhi (daværende statsminister i India). Verden var forundret over at det tok den tungt bevepnede indiske hæren flere dager å innta bygningen, selv om det bare var noen håndfull mennesker med noen få rifler i bygningen. Flere tusen soldater forlot kassernene og fornektet sine jobber for å protostere mot dette angrepet mot Sikhenes helligdom. Disse menneskene brydde seg ikke om sine verdslige jobber for sin religions skyld. Over hele verden følte siker seg fornærmet grunnet denne uretten. Folk over hele verden ble interessert I disse menneskene. Hvem var de? Hvem var Sikhene?

Når folk forstod at de var de samme menneskene hvis niende Guru hadde gitt sitt liv for å sikre Hinduenes og andres rett til religiøs frihet, ble de forundret. De ble overrasket over å finnne ut at, det ikke var hinduherskerene i India, hvis kvinner var blitt ført bort av Ahmed Shah Durrani, men Sikhene som kjempet mot disse inntrengende mogul terroristene, for å berge hindukvinnene fra å bli ført til Afghanistan for å bli solgt som sex-slaver. Verden er blitt kjent med hvordan Sikhene ofret sine egne for å redde en hindu Brahmin's hustru. Den Brahminen hadde kommet til Akal Takht Sahib den 10 april 1763 og ba om hjelp fordi hans hustru var blitt ført bort av den onde herskeren i Kasur. Verden var sjokkert over å se at Sikher, menn, kvinner og barn ble drept uten nåde av mobben i Delhi og andre områder der Hinduene var i flertall. Verden så alt dette, mens indisk media, isteden for å fordømme den umenneskelige behandlingen av Sikhene av Hinduterrorister, var mer opptatt av å ærekrenke de edle Sikhene som terrorister og ekstremister. Verden var sjokkert over Hinduistiske ledere, den Hinduistiske presse, Hinduenes elite og den allmene Hindu's måte å oppføre seg på.

Det er vedt å merke seg av Punjab bidrar med 70 % av India's hvete, ris og andre korn slag. Hvis Punjab stopper å levere eller ikke kan levere mat til India, vil India nå sultegrensen; således er Punjab, "Indias forsørger". På liknende vis er Punjab, Indias "Sverd-arm". Det er hovedsakelig Sikhene med turban og skjegg som alltid har vært India's egentlige beskyttere. Tusener av Sikher har ofret sine liv for

å beskytte India. Sikhene har ofret sine liv, ikke bare for å beskytte India's frihet, men også land i Europa, som for eksempel, England, Frankrike, Italia, Belgia, land i den fjerne østen og flere andre områder i verden. Arkivene i England, Frankrike, Italia, Belgia, Nederland, og andre land inneholder navn på flere tusen (mer enn 85000) Sikher som ofret seg for andres frihet i verdenskrigene.

I tillegg til å ofre livene sine for friheten til land over hele verden, har Sikhene bidratt mye til økonomien til mange land. Hvor enn en Sikh bor, er det en kjent sak at han er arbeidsom, driftig, modig, alltid villig til å kjempe og bidra med fremgang for menneskeheten. Man vil aldri finne en fattig Sikh i verden og det er umulig å finne en Sikh som tigger om almisser. Sikhene har bidratt til fremgang og forbedring i de landene de har slått seg ned i. Sikhene har bidratt til stor fremgang i USA, England, Canada, Australia, Thailand, Malaysia, Singapore, Hongkong og har gjort oppriktige forsøk på å bidra til økonomien i Kenya, Ethiopia og Filipinene.

Den 11 september 2001, da World Trade Centre, New York ble angrepet av Al-qaidaterrorister, mistok mange hvite amerikanere Sikhene for å være Al-qaida's tillhengere og støttespillere. Dette fordi, media viste bilder av terorgruppens ledere iført turban, på grunn av dette angrep endel hvite amerkanere, i noen deler av USA, Sikhene. En del Sikher ble drept. Senere fikk amerikanske myndigheter laget plakater for å informere befolkningen om forskjellene mellom Sikhene og andre.

I nesten alle land har dens Sikhinnbyggere grunnlagt store foretagende, industrier og jordbrukenheter, som skaper jobber for flere hundretusener. Det har sitt utspring i Sikhismens ideologi og ærlig arbeid, dele med andre, medmenneskelighet, forkjærlighet for foretaksomhet, *Chardi-kala*, positiv tenking; en Sikh oppnår alt dette, ikke med uærlige midler, men med hardt arbeid og stå på. Nesten i alle deler av verden kan man finne Sikher som foretningsmenn, dommere, ministere, ingeniører, vitenskapsmenn, ordfører, valgte representanter og offiserer i de væpnede styrkene.

Daswandh (tiende) er en distinkt institusjon i Sikhismen. Det er en Sikh's hellige plikt å bidra med en del av sin ærlige inntekt for de trengende, fattige og svake. Hvis en Sikh ikke kan finne en slik blant sine kjære, skal han bidra med sin tiende til Gurdwara, for *Langar* (hellig kjøkken) og andre veldedige formål. I Sikhismen anses ikke tiende som en donasjon, men en obligatorisk plikt. Man skal gi tiende, ikke for å vise seg frem, eller som en investering for åndelig eller materiell gevinst. I Sikhismen er det å gjøre *Sewa* en viktig dygd. En Sikh er pliktig til å delta en eller annen form for Sewa på regulær basis. Noen anser at det å gjøre Sewa i Langar som mest gavnlig, men slikt er det ikke. Å tjene, uansett i hvlken form, er likeverdig i hellighet. Det er tanken bak som teller og hvorhvidt man tjener med ydmykhet, hengivenhet og at det kommer fra hjertet. En Sikh tjener ikke under trusler eller tvang; det er faktisk en glede og stolthet over det å tjene andre. Man kan se tusener av Sikher gjøre *Kaar Sewa* (vanligvis for å rense basenger og slikt i Gurdwaraaene), og i denne Kaar Sewa er kongelige, føydale herrer, rike og fattige like, og deltar med samme gløden, hengivenheten og stoltheten. Det er bemerkelsesverdig at Sikher ønsker å overgå hverandre i det gjøre sewa i en eller annen form.

Tankegangen bak det å dele med andre, er også unikt for Sikhismen. En Sikh føler det som en glede å gi noen av sine inntekter til religiøse formål eller for sosial velferd. En Sikh tror på å gi andre noe. Det betyr ikke at en Sikh er forhindret i å motta hjelp, når han selv trenger det sårt. En Sikh elsker å delta i sosiale aktiviteter så langt det er mulig. En Sikh vil vanligvis ikke vike unna for arbeid, plikt eller ansvarlighet.

En Sikh er ordholden. Hvis han lover noen noe, vil han ikke gå til bake på det han har lovet, selv om det kan koste ham dyrt. Guruene selv gikk foran med eksempel på slik livsførsel.

I Sikhismen er ikke meditasjon en ubalansert tilnærming. Det er ikke bare en rituale eller formalitet. En Sikh trenger ikke å forsake verden for å oppnå frelse eller union med Gud. En Sikh kan oppnå åndelig klarhet, mens han fører et helt vanlig liv. En Sikh tror ikke på "en annen verden/virkelighet" For en Sikh finnes ikke helvete eller himmel, hinsides denne verden. Å leve et sannferdig liv i æresfrykt for Gud er himmel. Det å ikke tro på Gud go å føre et uetisk liv er helvete.

En Sikh tilber ikke guder, gudinner, statuer, profeter, martyrer eller helter. En Sikh tilber heller ikke Guruene. En Sikh trenger ikke å anta slike hyklerske ritualer. Sikhene tilber bare Gud. Det å tenke på Gud, Meditere på Hans Navn, føre et sannferdig liv, elske andre medmennesker, leve i æresfrykt for Gud er Sikhenes måte å føre livet på. Sikhene trenger ikke å tilbe en profet eller Guru for å oppnå forening med Gud. En Sikh er direkte underlagt Gud og det er ingen mellon han og Han.

En Sikh er alltid entusiastisk, flittig, livlig, og levende menneske. Han står tidlig opp om morgnen, bader, mediterer på Hans Navn, deltar i *Sangat* i Gurdwara og begynner sitt daglige virke med oppriktighet. En Sikh kan ikke være lat, eller inaktiv; heller ikke kan han være uvirksom, gi seg, dorsk, eller være søtlaten. Et liv i uvirksomhet er ukjent for en Sikh. En Sikh er alltid aktiv, rask, sterk og levende. Han vil alltid rede til å gjøre noe positivt, enten for seg selv eller andre.

Punjab, Sikhenes kjerneområde er ikke bare bebodd av Sikher, Det finnes også Hinduer, Muslimer, Kristne, Buddhister, Jainer og andre. Det finnes flere kaster i Punjab e.g. Jatfolket, Khatrier, Aroraer, Brahminer, Rajputer, Lubanaer, Sainier, Kambojer, Chamarer osv. Det er merkverdig at når en person fra disse forskjellige kastene gjennomgår *Khande Di Pahul* (Sikhenes initiatiering), blir han/ hun en helt annen person. Khande Di Pahul forandrer en helt vanlig person til en livlig, sterk, modig, ridderlig og et dannet menneske. Det er forunderlig at det er slike mirakuløse egenskaper i *Amrit* (Hans Navn) som forandrer et feigt menneske til et tapper menneske, et lat person til et virksomt menneske, et svakt menneske til et sterk menneske, en ugrasiøs menneske til en høflig og medmenneskelig menneske, en ateist til en hengiven pantheist og en *sant-sipahi* (helgen og soldat). Forfattere, tenkere og ledere i verden har alltid undret seg over miraklene i *Amrit*.

Gurdwaraen spiler en viktig rolle i en Sikh's liv. For ham er det et åndelig senter. Det er døren til Guds rike. Dessuten er det Sikhenes kjerne. Her lærer man, hvordan man skal føre sitt liv. Langar (hellig kjøkken) og *Saraan* (herberge) er vanligvis viktige deler av en Gurdwara. Det gir hvile til reisende og andre trengende. En Sikh må ta aktiv del i samfunnets sosiale aktiviteter. Han har plikt itl å bidra noe positivt til samfunnet. Guruene selv praktiserte dette i deres egne liv. Guruene fikk bygget flere *sarovar* (bassenger), *baoli*er (brønner), hager, herberger. De lærte Sikhene at også de måtte gjøre det samme, og bidra positivt til Sikhbrorskapet. Eærlig arbeid, dele med andre, tjene menneskene, forsvare de svake, fattige, de lidende; bidra med *Daswandh* (tiende); oppnå velstand gjennom hardt arbeid; stå imot urett og tyranni; utføre ens arbeid med samvittighetsfult; arbeide hardt for å skaffe mat itl verdens folk; alltid snakke sant, aldir lyve, bedra, stjele; aldri frata andre deres rett, aldri tåle urett eller delta i urettferdighet; alltid være høflig; aldi såre andres følelser; alltid bidra til å tjene menneskeheten... Det er den ekte Sikh veien å føre sitt liv på.

Sikhismens tilblivelse

Sikhismen er den eneste religionen som har sitt utspring i Punjab. Alle andre religioner som folk i Punjab har anntatt til forskjellige tider har hatt sitt utspring andre steder. Sikhismen er antakelig den religionen som folket i Punjab går helhjertet inn for. Andre religioner har vært påtvunget folket enten med tvang eller på grunn av grådighet. Folket godtok budhismen fordi herskeren selv var budhist og folket ønsket å bli sammenlignet med overklassen. Når budhistene tapte overfor en hinduistisk erobrer valgte flertallet å bli hinduer. Når muslimer fra Afghanistan invaderte Punjab, tvangskonventerte de mange hinduer til islam, mens en del antok islam med den hensikt å nyte godt under de nye herskerne. Etter afghanerne ble området invadert av mogulene som også tvangskonverterte mange hinduer til islam.

Religionenes historie i punjab er ikke mer enn ett par tusen år gammel. Før budhismen hadde ikke folket i punjab, som resten av befolkningen i sør asia, noe organisert religion. Folket i punjab tilba natur elementene (ild, van, elver, himmelen, solen, havet, fjell, regn, skyer, stjerner, sol og mane osv.). Listige overklassefolk (senere kjent som Brahminer) forklarte naturkreftene som guder og gudinner, holdt vanlige godtroenede, enkle folk for narr og gjorde dem slaver av dise kreftene. Denne listige eliten tok i bruk ritualer og svart magi for å tynne disse enkle menneskene. Disse enfoldige menneskene godtok disse falske ritualene som ekte og slik startet en erversmessig prestekaste. Samtidig ble asketisme og Yogisme populære profesjoner i dette område. Kong Ashoka's konversjon til budhismen forandret scenen og mange i Punjab område konverterte ti l budhismen. Selv om Jainismen var populær i deler av subkontinentet, fant ikke denne religionen gehør i det punjabiske lynnet. Kong Ashoka og hans etterkommere klarte med hell å konvertere et stort antall punjabere til budhismen, men likevel godtok ikke flertallet at folket i Punjab Budhismen. Etter Budhist heskerenes fall kom subkontinntet under hinduistiske heskere. Hinduene massakrerte et stort antall tilhengere av budhismen og Jainismen og prester tilknyttet disse religionene. Dette stoppet utbredelsen av budhismen og Jainismen. Med tiden mistet Jainismen sin identitet som engen religion og ble en del av hinduismen. Dessuten antok Hinduismen en god del av Jainismes tradisjoner, skikker, ritualer og symboler slik at overgangen til Hinduismens fold gikk ubemerket. På dette tidspunktet var ikke Hinduismen en religion. Hinduismen var et konglomerat av tilbedelse av forskjellige naturkrefter. Eliten av Brahminer hadde skapt forskjellige mytiske guder og gudinner i tillegg til at deler av eliten hadde skapt egne guder. De mest polpulære av disse var Janak, Shiv, Vishnu, Brahma og Narayan. Med tidens gang mistet Narayan og Janak sin betydning mens Vishnu, Brahma og Shiv forble populære. Disse tre gudene hadde sepatare sekter med prester og tilbedere. De forskjellige heskere i de små kongedømmer støttet forskjellige guder etter sitt eget godtbefinnende. Noen Brahminer begynte nå å tilbe flere flere guder/gudinner og med tiden begynte presteklassen å ha avbildninger av alle disse forskjellige gudene/gudinnene i deres hjem. Omtrent som kjøpmenn begynte utførte de ritualer for folk som trodde for disse forskjellige gudene. Med tiden ble dette et religiøst bettinget utnytting av folk i område hinsides elven Sindhu. Etterhvert ble disse menneskene kalt for Hinduer. De andre folkene i området, som for eksempel Persere, Arabre, Romere og Grekere, begynte å kalle menenskene på subkontinentet for Hinduer. Mest sannsynlig etter navnet på elven Sindhu. Alle mennesker som bodde øst for

denne elven ble etterhvert kalt for hinduer. I tillegg til gudene og gudinnene ble områdets heskere ofte tilbedt som gudekonger. De mest prominente blant disse var Rama og Krishna. Etter tidens gang gikk disse fra å være gudekonger til å være guder. Presteklassen godtok dem og kokte opp historier om deres overnaturlige evner, og utbredte dem blant vanlige folk for deres egen vinning. Med denne praksissen begynte prestene bygging av templer for forskjellige guder og gudinner. Dette ble etterfulgt av bygging av templer der man kunne tilbe forskjellige guder under en tak. Dette gav prestene tilgang til et større antall mennesker og dermed var det også god butikk.

Under invasjoner av subkontinentet av Tyrkere, Moguler og Afghanere led menigman dobbelt. Deled både pä grunnav prestene og de fremmede heskerene. Folk ble avhengige av usynlige krefter. Ritualer som Havan, bønner, mantraer, yajna osv. Ble menigmanns åndlige skjold. Selv om ingen av disse ritualene eller svart magi hjalp, hadde menneskene ikke noe annet å søke tilflukt, og kjøpmannsprestene kunne fortsette sitt gesjeft. Dette fortsatte i et par hundre år.

I det sjette årtiende av det femtende århundrede var Punjab vitne til et mirakel. Miraklet var Guru Nanak Sahibs fødsel. Hans gudegitte kall var å gjøre slutt å presteklassens hykleri. Guru Nanak begynte for alvor å utbre sin misjon i året 1507. I de neste 15 årene reiste han omkring på sikkontinentet og likså arabiske land. Han besøkte viktige læresentre for de forskjellige religionene og diskuterte med prestene der om folkets åndlige tilstand. Han studerte i detalj prinsippene og ritualene i forskjellige religioner han kom i kontakt med. Han snakket med hundretusner av vanlige mennesker. Han møtte misjonærer, ledere og eliten. Etter hans mening var de fleste av disse menneskene han hadde møtt hyklere og unnasluntrere. Etter år med vandring slo Guru Nanak seg ned i byen Kartarpur og begynte å forkynne om guds sanne religion. Ikke om en eller anne gud, men om GUD. Han ba folket om ikke å tilbe mytiske guder og gudinner eller neoen levende person, men tilve Gud og Gud alene. Han forbød dem å til med å tilbe ham selv som gud eller halvgud. Han selv var bare en veiviser, en lærer, og ikke Gud. Han lærte at det ikke skulle være noen melom Gud og menneskene. Læreren skulle vise vei men ikke bli tilbedt som Gud. Dette var det første bidraget fra Sikhismen til Punjabs kultur med mulighet til å slippe unna tilbedesle av mytiske guder og gudinner. De lærde delene av befolkningen i Punjab tok vel i mot denne friheten. Med dette gjorde Sikhismen slutt på falsk ritualistisk religion. Denne religionen var en praktisk religion. Det handlet ikke om å gi avkall på verden. Denne veien handlet om frigjøring/ selvrealisering for allmenheten samtidig som de levde en verdslig liv.

Guru Sahib lærte folket i Punjab, som til da ble sett på av fremmede angripere som feige, fatalistike slavemennesker., å være modige og mote livet med hevet hode. Det var Guru Nanak Sahib som ba folket ikke frykte Babur. Han fordret at bare de som ble godkjent av folket kunne vare heskere. Guru Nanak Sahib kalte Babur's hær som et bryllups følge av synd, herskerene for tigre og fonksjonærer som hunder. Guru Hargobind Sahib ba Sikhene om å forkaste den falske trone og bare akseptere Guds trone. Han grunnla faktisk en hær og utfordret den da mektige mogul hæren. Han innga en ridderlig ånd i Brahminer og så kalte lavkaste mennesker son Jatt og andre Shudras.. Han gjorde Banias (kjæpmenn) og Tarkhan (snekkere like modige som Rajputene og Khatriene var: Han knuste oppfatningen; som Brahimene hadde skapt at bare Rajputene og Khatriene sloss. Guru Hargobind

Sahib's hær bestod av soldater fra alle lag og kaster av samfunet og alle var like gode soldater. Han lærte folket i punjab å ikke frykte noen fordi ingen er uovervinnelig. Det kan virke som rart at Rajputene som var kjente som fryktesløse krigere og ordholdne måtte underkaste seg mogulene for å innynde seg. Noen av Rajputene tilbød endog sine døtre og søstre for ekteskap til mogulene for å blidgjøre dem. Guru Shaib lærte Sikhene å aldri å gå på akkord med sin verdighet. Han lærte dem å kjempe mot all urett, uannsett hvor mektig motstanderen var. Guru Sahib's lære nådde også Rajputene i Rajasthan. De av dem som ønsket å leve et liv i verdighet kom til Guru Shaib i byen Keeratpur og søkte tilflukt hos Guruji. Guru Sahib gav tilflukt til mange slike opprørske Rajputer.

Guru Sahib inprentet et ånd av mot, djervhet og ridderlighet i folket i Punjab. Nationer som alltid hadde overgitt seg til enhver angriper og aksepterte slaveri, bestemte nå å ta opp kampen mot alle angripere. Sikhismen lærte den å ikke frukte noen og heller ikke å skremme noen andre til taushet. Sikhismens doktrine var "forsvar av fattige, svake, hjelesløse og undertrykte og å ødelegge ødeleggerne". De som godtok Sikhismen ble de fineste soldatene verden har skuet. Før Sikhismen var det lenge mellon heltedåd i Punjab, men etter dåpen vile Sikhene tapre krigere og disse taprekrigerne forandret historiens gang på subkontinentet. De som ikke godtok Sikhismen forble slaver av skjebnen og fortsatte å vare underlagt fremmede heskere.

En Sikh er sin egen herrre. Han er en Sirdar, en leder. Han er en Khalsa. Khalsa betyr hersker. Ordet har sin opprinnelse i det persiske ordet Khalsa, som var ordet som ble brukt for områder som direkte lå under heskeren, altså heskerens land/område. Khalsa betyr således hesker/Guds egne. Den som tilhører gud må vitterlig være herker. Enhver Sikh Khalsa er en sirdar. Denne heskeränden finnes bare blant Sirdarene. Selv i dag er denne herskeränden en del av kulturen til punjabiere som ikke er Sikher. En Sikh er ikke underlagt noen på denne jord. En Sikh aksepterer bare Gud som sin hesker. Guru Sahib forkynte at siden en Sikh ikke kan vøre underlagt andre enn Gud kan heller ikke en Sikh ha undersåtter. En Sikh kan visserlig være leder eller en bestyrer av en avdeling, men han er ikke herre over noen person, gruppe eller folk. Enhver er sin egen herre mens Gud er Herre over alle.

Guru Sahib gjorde slutt på den illusjon at noen kaster er bedre enn andre. En Sikh skal ikke dømme etter kaste. Guru Sahib fordømte forskjells behandling utifra kaste, farge, etnisitet og kjønn. Begrepet *Langar* er særegen for Sikhene. Når andre tar til seg begrepet i en eller annen form er det en etterligning ag Sikhenes konsept. *Langar*, *Sangat* (menigheten) og *Pangat* (det å sitte sammen, dele måltid og andre ting unten hensyn til kaste osv.) gjør slutt på at noen føler seg overlegne mens andre føler seg underlegne.

Guru Nanak Sahib forkastet kastesystemet. For ham var Bhai Lalo (en snekker fra Lahore), Bhai Changa (en Bhatra/Bhaat), Baba Buddha (en Jat), Bhai Mardana (en Mirasi), Bhai Lehna (en Khatri), Bhai Brahm Das (en Brahmin, Bhagat Kabir (en Julaha) Bhagat Ravidas (en Chamar) og Rajput herskerne av staten Mandi like. Ingen i Sikhfamilien skulle være høyere enn andre.

Med Sikhenes dåpsseremoni, *Khande di Pahul*, brøt Guru Gobind Singh Sahib alle stengsler grunnet kaste, familietilhørighet, livsstil, kultur osv. Og skapte et brorskap mellom Sikher. Alle var nå SINGH og samme familie. Det å bruke kastetilhørighet i navn eller fjerne Singh/Kaur er i mot Sikhismens mest grunnleggende læresetninger. Det er å gå fra sine løfter man gir ved dåpen; en amritdhari som bruker

sin kastetilhørighet/gotra og fjerner Singh/Kaur fra sitt navn kan ikke anses som en ekte *Amritdhari*. Khande Di Pahul stilte alle likt, Rajputer, Khatrier, Brahminer, Jat, Bania, Tarkhan, Chammar, Saini, Kamboj og Chhimba osv var alle likeverdige medlemmer av familien. Etter dåpen (Khande di Pahul) ble Bhai Jiwan Singh Rangreeta, Bhai Kirpa Singh (før Kirpa Ram) Dutt-Brahmin, Bhai Zorawar Singh Tarkhan, Bhai Gursa Singh Gahunia-Saini. Bhai Gurditta Jat, Bhai Nanu Singh og Darbara Singh Chhimba alle likeverdige medlemer av EN Sikh familie. Derfor var det ikke lenger noe forskjell på kaste eller familie. Det var en stor omveltning på subkontinentet, der folk fra de lavere kastene ikke en gang hadde lov/rett til å tilbe Gud.

Khande Di Pahul forandret videre selvforsvarsbevegelsens historie. Tidligere var folket i Punjab innprentet med at bare folk fra de høyere kastene (Khatri og Rajput) kunne bli bra krigere. Nå så de at etter Khande Di Pahul kunne gjøre hvem som helst, det være seg en Brahmin, Chamar, Saini, Bania, eller en Tarkhan, til en vel så dyktig og frykesløs kriger. Subkontinentets historie bærer vitnesbyrd om Khande Di Pahul's mirakel. En som gjennomgikk dåpsseremonien fikk slik fysisk og åndlig styrke at det forvandlet en sjenert, svak og hjelpesløs person til en ridderlig, djerv og oppofrende kriger. Denne mystiske kraften i Khande Di Pahul har ingen sosiolog klart å forklare.

Slik forandret Khande Di Pahul subkontinentets historie. Selv om viljen til oppofrelse hadde sin utsprin i Guru Arjan Sahib's martyrium, var folket vitne til noe helt nytt etter Khande Di Pahul dåpen. Denne viljen til oppofrelse eksisterte ikke bare under Guruenes tid, men er fortsatt levende og kommer til være levende til evig tid. Sikh Mislenes historie, når Sikhene kjempet for herredømme i om seks årtier, Anglo-Sikh kamper, Ghadr bevegelsen, Gurdwara reform bevegelsen, Nanakana Sahib, Jaito, Hasan Abdal togstasjon, Babar Akali bevegelsen, Punjabi Suba bevegelsen (1955 og 1960-61), Dharam Yudh Morcha, Khalistan bevegelsen var alle forsterket med Sikhenes viljen til oppofrelse, og alt dette på grunn av at Khande Di Pahul påbød Sikher å leve et ærlig liv. En Sikh kan ikke akseptere slaveri, og han vil alltid kjempre for sin frihet og ære. Denne ånden finnes ikke blant Pujabiere som ikke har gjennomgått Khande Di Pahul seremonien.

Denne fellesfølelsen av brorskap og det å dele med andre er en stor gave, gitt av Guru Sahib til folket i Punjab. Selv før Guru Sahib var det nok en forestillinger om nestekjærlighet og almisser, men ideen om ærlig arbeid og det å dele med andre som et del av et brorskap var ukjent for folket.. Guru Sahib forvandlet Sikh nasjonen til et felleskap der alle medlemene kunne dele mat, muligheter og fremgang. Guru Sahib forkynte for Sikhene at de skulle anse sitt kjøkken som en Langar, åpent for alle og at man også skulle være forbredt på å dele av sin rikdom med de som ikke hadde. Det er en stor tragedie at i disse moderne tider, har flertallet av Sikher glemt dette prinsippet og faktisk veket fra Sikhismens vei. Det er på grunn av dette at Sikhene lider. Guru Sahib har sagt at så lenge Sikhene lever sine liv i henhold til Sikhismens regler, skal jeg støtte ham med all min makt, men hvis Sikhene viker fra den rette vei skal jeg snu min rygg til Sikhene (*JAB LAG KHALSA RAHE NIAARA TAB LAG TEJ DIO MAIN SAARA. JAB EH GAHEN BIPRAN KI REET MAIN NA KARON IN KI PARTEET.* Sikhene vil fortsette å lide så lenge de ikke lever i henhold til Guruenes lære.

Konseptet med Sewa (frivillig arbeid/dugnad) er en annen viktig bidrag fra Guru Sahib til menneskeheten. Før Guru Sahib's tid kunne slaveri eller tvangsarbeid ha vært vanlig, men ikke noe begrep om uselvisk tjeneste for grend, brorsakp eller samfunnet. Guru Sahib, ikke bare startet denne revolusjonerende nye tradisjonen men gav det også et åndlig tilsnitt. Det er merkverdig at en Sikh legger sin ære og samvittighet i å utføre selv de laveste yrkene. Vaske toaletter, gulv, rense og pusse sko, ta oppvask, anses som de laveste yrkene i verden og folk flest ungår å gjøre det selv. Det er merkverdig at Sikher kappes for å utføre disse tjenestene i Gurdwaraen. dette har fostret en følelse blant Sikhene av at en føler seg som en nyttig samfunsborger.

Feiringen av stevner og festivaler gjennomgikk en stor forandrin under Guru Sahib's pålegg. Guru Sahib stoppet feiring av stevnet og fetivaler som en påskudd til å drikke, bøllevesen, slossing og rivalisering og omdanne dem til møtested for idrett og kampsport. Kampsport, fremføring av heroiske ballader, Langar, Keertan (fremføring av hymner) og samfunstjeneste ble pillarene i Sikhenes stevner. Disse stevnene ble fulle av åndelig feiring, full av kjærlighet og enthusiasme.

Guru Sahib inngav sine dispiler med begeistring, ærlig og hardt arbeid, stå opp tidlig og ikke minst virketrang. En døpt Sikh står opp tidlig, synger/resiterer hymner til Guds prise, begynner hans daglige virke og utfører sitt arbeid samvittighetsfullt. Sikhenes sinnelag for hardt arbeid og virketrang er velkjent over hele verden og er en gave fra Guru Sahib. Før Guru Sahib's tiv var Punjab kjent som fatalistenes land. Folket hadde overgitt seg til sin skjebne. Guru Sahib befalte Sikhene å aldri gi opp og kjempe til målet var oppnådd. Guru Sahib lærte også å akseptere forskjellige hendelser som *Bhana* of Waheguru (Guds vilje). En Sikh er ikke en fatalist. Hvis han ikke oppnår noe på tross av slit og strev skal han akseptere det som Guds vilje. En Sikh er en evig optimist. Denne følelsen er fraværende hos andre folkeslag på subkontinentet. Til en viss grad kan den gjenfinnes hos andre, men da har de alltid skjelt til Sikhismesn prinsipper.

Denne positive livstroen er unik for Sikhenes kultur. Guru Sahib befalte Sikhene å alltid å tenke positivt (in ascendum). Dødsfall regnes ikke som et sørgens kapittel i Sikhismen, men ses mer på som en avslutning på en reise. Sikhene legger ikke den vanlige meningen i det å dø. I Sikhisme kalles det å dø fullføreingen (*Poora ho Jana*). En Sikh reagerer på sammen mate ovenforglede, sorg, fødsel, død eller bryllup. Han resiterer *Keertan* ved enhver av disse livets merkedager. Det er slik en Sikh lever i *Chardi Kala*, det å leve in ascendum. Han vil alltid håpe for bedre tider.

For å oppsumere det hele; alle disse positive sidene ved Sikhene kultur er en gave direkte fra Guru Sahib. Følelsen av frihet , uanhengighet, det å lykkes, fryktløshet, positiv tenking, ærlig inntekt, dele med andre, tiende, følelse av brorskap og tilhørighet, Langar, Sangat og Pangat (forestillingen om sosial og andelig likskap), kasteløst samfun, djervhet, hardt arbeid, virketrang, selvrespekt, ydmykhet, Sewa, akseptere Guds vilje (Bhana Mannana) og være glad (Chardi Kala), å for alles menneskers velferd (*Sarbat Da Bhala Mangna*) er gaver fra Guru Sahib. Men Guru Sahib har gitt alt dette til de som ønsker å leve livet som en Sikh. Guru Sahib sa: Jeg er bare glad de som lever i henhold til reglene (gitt av Gud) ikke I form men i ånden. (*Rahit piaari mujh ko Sikh piaaraa nahen).*

Sikhenes Historie

Guru Nanak Sahib *[Noen historikere/forfatterene bruker feilaktig suffixet 'Dev' med Guru Nanak's navn].*

Guru Nanak Sahib (20.10.11469 - 22.09.1539) grunnla Sikhismen slik den ble openbart for ham av Waheguru (Gud). Guru Nanak Sahib ble født i landsbyen Rai-Bhoi-Di-Talwandi (nå kjent som Nanakana Sahib) hos Mata Tripte (mor) og Kalyan Das (far), [Kalyan das var sønn av Baba Shiv Narayan og sønnesøn av Baba Ram Narayan Bedi]. Når han var fire år gammel ble han sendt på skole. Her lærte han Sidhongaiya (en tidlig utgave av punjabi skriften). Syv år gammel lærte han Sanskrit. Ved tretten års alderen lærte han seg Persisk. Han gjorde grundige studier av Persisk og Sanskrit litteratur. Seksten år gammel var han blant de mest lærde unge men. I 1487 ble han gift med (Mata) Sulakkhani, sammen fikk de to sønner: Sri Chand og Lakhmi Das. Novemder 1504 flyttet han til Sultanpur Lodhi og fikk en jobb som *Modi* (skatt sekretær) i Sultan Daulat Khan Lodhi's administrasjon.

I oktober 1507 forlot han Sultanpur Lodhi og begynte på hans første Udasi (reise/misjonskall) for å dele med folket oppenbaringen han hadde fått av gud. Mellom oktober 1507 og 1521 (med et avbrekk på om lag et år mellom 1516-1517) reiste han langt og vidt. Han besøkte Saudi Arabia, Iran, Tibet, Afghanistan, Sri Lanka, Assam, Bengal, Kashmir, Tibet, Punjab og mange andre deler av India og det som i dag er Pakistan. Han besøkte alle de store møteplassene for Hinduene, Muslimene, Sufiene, Budhistre, Jainene, Yogiene og andre religiøse bevegelser og hadde samtaler med hellige men, lærde og med menigmann. Hvorenn han gikk ble folk blendet av hans visdomm og personlige utstråling. Gjennom sine Udasier fikk Nanak flere tusen tilhengere. Han grunnla byen Kartarpur i 1522 og tilbragte resten av sitt liv (1522-1539) der. Guru Nanak Sahib forkynte: Det er bare en Gud (Evig, uendelig, allmektig og allstedsnærværende). Gud er skaperen, opprettholder og ødelegeren. Frelse er mulig i denne verden og kan oppnås ved meditasjon av Hans navn og ærlif livsførsel. Ærlig livsførsel betyr: redelig arbeid, dele med andre, hjelpe trengende, svake og undertrykte; be for og håpe på menneskehetens vel.; tro på Guds nåde; akeptere Guds vilje. Guru Nanak Sahib forkastet ritualer og poengterte et sannferdig liv's meritter. Han forkastet også det å fornekte verden og ba sine tilhengere å leve livet som active sammfunsborgere. Han befalte sine tilhengere om å fornekte Maya (tilknyttning til verden), men ikke verden selv. Guru Nana Sahib skrev 947 hymner, blant andre Japji Sahib, Asa Di Vaar, Sidh Gosht, Barah Mah og (Dakkhani) Onkar. Alle hans hymner er tatt med i Guru Granth Sahib.

Guru Nanak innledet en ny æra i åndelighet. Han var en enestående filosof i mysterienes verden. Han var en budbringer for en religiøs revolusjon.

Guru Nanak var en enestående fenomen i verden. For å fatte hans person i korthet kan man bruke uttrykket "Åndelig Magnet". Som en magnet tiltrekker seg selv de minste jernpartiklene, tiltrakk Guru Nanak seg alle han møtte og satte spor etter seg i deres hjerter. Han gjorde alle han møtte til sine disipler (Sikh). Guru Nanak tiltrakk seg intelektuelle, lærer, hellige men, konger, høvdinger, finansmenn, handelsmen, arbeidere, og enstøinger og alle andre som beundret ham og elsket ham, beundret hans storhet. Guru Nanak ba aldri noen om å bli med hans gruppe og tro på det han selv trodde på, men alle som møtte ham ble en del av ham.

Guru Nanak var en enestående religiøs misjonær. Han reiste over 40-50 tusen kilometer og vandret gjennom hundrede av steder, byer og bygder i forskjellige land og prediket sin sosio-åndelige misjon for millioner av mennesker. Han forandret livet til de menneskene han møtte.

Guru Nanak lærte alle at de burde føre et ærlig og arbart liv. Det å leve som ydmyket og krenket er skamfult. Guru Nanak anbefalte folk å leve et sannferdig liv (ærlig arbeid, dele med andre og komme i hug Gud). Et menneske bør tjene til levets opphold på ærlig måte, bør dele sin jordiske gods med andre og bruke sin rikdom for å hjelpe de fattige og trengende. Guru Nanak ønsket at alle skulle være en positiv del av samfunnet. Alle bør bidra for menneskeheten velferd. Dessuten må man meditere på Hans navn. Meditasjon skal ikke bare være repitasjon av Hans Navn, men det betyr at man skal ha "opphøyet frykt" for Gud i ens hjerte, hele tiden. Han lærte at en bør fri seg fra '*Maya*'(havesyke) mens man lever i denne verden. Det er som lotusblomsten som flyter på forurennset vann, men likevel ikke påvirkes av skitten.

Guru Nanak lærte at Gud var *Nirankar* (uten form). Han har ikke noen farge, form eller skikkelse. Han opptrer aldri på denne jorden i menneskeskikkelse. Han gjennomsyrer Sin skapelse. Vi kan fatte Ham fra størrelsen og storheten av Hans skapelse som eksisterer og arbeider under Hans befaling.

Guru Nanak sa at Gud elsker alle like mye. I Hans øyne er ingen høye eller lave. For Ham er ingen utvalgt eller utstøtt. Gud strør sin godmodige nåde på alle og en hver. Han gir Hans velsignelser og kjærlighet til alle uten å gjøre forskjell. Hans rettferd er lik for alle. De som derimot ikke har egenskaper som nåde, nestekjærlighet, storhet, godhet, og medmenneskelighet og de som sprer hat blir berøvet Hans nådefulle åsyn og velsignelse.

Men slike folk er ikke automatisk utelukket fra Hans rike, hvis de fører sine liv etter hans befalinger vil de igjen kunne da del i Hans rike. Uannsett hva som skjer i verden er hans vilje. Han vet, hva Han må gi, til hvem, når, hvor og hvor mye. Det å ha motvilje mot Ham er det samme som å avvise Hans vilje og altså å minste Hans nåde.

Guru Nanak sa at Gud lever i alle. Han prediket at "Guds farskap er menneskehetesn brorskap". Han organiserte Sikhimen som en brorskap. Han lærte at Gud er vår felles far og alle er hverandres brødre og søstre. En som aksepterer Han som sin far kan ikke diskriminere, hate eller være partiske. Fordi Gud's lys råder i alle mennesker, er det å hate andre det samme som å hate Gud. Den som diskriminerer, mangler åndelighet, er uvitetnde om Gud og er en hykler.

Guru Nanak lærte at de som ser på kvinner som mannens underlegene, ikke kan være religiøse mennesker. Hvordan kan kvinnen som føder konger, åndelige personer og store tenkere, være ond eller underlegen. Videre er også kvinnen en skapning i Guds skaperverk. Vi kan ikke fordømme noen av Guds spakninger som onde eller underlegene.

Guru Nanak gjøre åndelighet og det å tjene menneskene som to utfyllende sider av hverandre. Han lærte at religion uten humanisme var mangelfull og åndelighet uten sosial engasjement var forkrøplet åndelighet. Han prediket religion som en sosial åndelighet. Guru Nanak's budskap var "åndelighet farget men humanismens farge".

Han forkastet ideen om å vandre omkring i skogene, fjellene og ørkner for å finne frelse eller Gud som meningsløs. Han sa at det å pine ens kropp, utføre

ritualistisk meditasjon ikke var til noe nytte. Man kan bli en spirituell vesen, mens man fører et vanlig liv. Han lærte at ekteskapet ikke var til hinder for å være spirituell, snarere kunne det være til hjelp for å nå frelsen. Guru Nanak frenholdt at et liv som gift var den beste måten å leve på for en åndelig person. En hver levende person har fysiske behov, altså bør en ikke (og må ikke) prøve å unngå virkeligheten. Ved å gi avkall på verden og men samtidig bruke verden for sine daglige behov var tøys. Dessuten er eskapisme å vike for problemer. Faktisk er det et nederlag. Guru Nanak forfektet at man kan oppnå frelse mens man fører at vanlig liv (mens man oppfyller sine daglige plikter og andre nødvendigheter).

Guru Sahib har sagt at *Mukti* (frelse) ikke er noe man opplever etter døden. Man kan oppnå frelse i dette levet. Han lærte videre at det å være fri for begjær, sinne, griskhet, emosjonell tilknytning og stolthet er det å være frelst. Hvis det er en annen vei til frelsen er det døden selv som er slutten på dette livet. Han lærte at frelse er det å realisere sitt liv og er en tilstand av likevekt.

Han sa at menneske kroppen er oppbygd av fem elementer (luft, ild, vann, jord og eter). Etter døden blir disse elementene gjenforent i sine egne grupper. Det er slutten på den menneskelige eksistensen, Gjenfødelse er bare en illusjon. Brahminene prediker at et man fødes som menneske etter å ha gått gjennom 84 lakh (8.4 millioner) forskjellige fødseler. Guru Nanak forkastet denne teorien og sa at det var 8,4 millioner forskjellige former for liv på denne jord og menneske var det øverste skapningen blant dem (men at man ikke lever gjennom alle de forskjellige formene). Menneskene fødes en gang og det er ikke noe form for sjelevandring. Man kan bare oppnå noe i dette livet.

Han sa at det ikke var noe himmel eller helvete hinsides denne verden. Når vi adlyder Gud og synger til Hans prise, befinner vi oss i himmelen; når vi vender oss mot vår skaper og lever et syndig liv er vi i helvete, Å fatte denne hemmeligheten er det første steget til frelse. Nanak sa at det brahminene kaller frelse, er en enkel ting for en Sikh, Han sa at frelse ikke var forbeholdt lærde, hellige, såkaltee e høykaste folk eller menn. Alle kan oppnå frelse.

Han lærte at menneskene måtte føre enkle liv. Han sa at menneskene hele tiden øker sine behov og ønsker og deretter bruker uærlige måter på å nå sine mål. Han fremmet et enkel og lett diet, som skulle sørge for overlevelse (man skulle ikke leve for maten, men leve av maten) Han lærte at verden er som et herberge og at vi bare er reisende. Man må innse at man ikke skal være her for evig, altså bør en ikke knytte seg til denne matrielle verden.

Han avviste tomme ritualer. Han sa at ordentlig religion er det å være en sannferdig person, Sannhet, kjærlighet, medmenneskelighet, rettferd, enkel livsførsle, tjene menneskeheten, unngå synd/laster og ha herredømme over ens sinn/begjær/jeget er ordentlig meditasjon. Det å utstille sin bønn, havans, yajnas og ritualistisk tilbedelse var bare ren hykleri og ikke til noe hjelp. Han sa at religion ikke var målet i seg selv, det var en måte å føre livet sitt på for å bli et god menneske. Hvis man mediterer på Gud's navn, lever i følge Gud's regler, hjelper med å gjøre verden om til en bedre plass, er man på den riktige veien. Ha sa til Muslimene at de måtte følge den ekte Islam, Brahminene måtte følge Gud's vei og at Sikhene måtte bøye seg for Gud's vilje og et det var den virkelige religion. Å anta en slik livsførsel gjør menneske til noe overmenneskelig. Dette kalles å bli frelst i dette livet. Det er evig lykke. Det er å leve i likevekt.

I følge Guru Nanak er Gud bare kilde til kjærlighet. Han hater aldri, diskriminerer ingen, og behandler ingen som utvalgt eller mindreverdig. Alle skapninger er hans barn. Han har skapt alle i hans eget bilde. Det er oss det kommer an på om vi gjør oss verdige nok til å ta imot hans velsignelser.

Guru Nanak Sahib gav oss en ny deffinisjon på Gud, frelse, religion, meditasjon og meningen med mennesketilværelsen. Han grunnla en hel religion og prediket en fullendt filosofi.

Han var den første til å avsløre vitenskaplige sannheter om skapelsen av universet og mange andre vitenskaplige spørsmål som ikke engang var kjent for datidens lærde. Flere av dagens funn er blitt nevnt i hans skrifter.

Guru Nanak var den første historiker i Punjab. Hans skriftre om Baburs invasjon av India, Asa Di Var, Sidh Gosht er viktige kilder om datidens samfunsforhold. Slike beskrivelser av historisk verdi mangler selv fra hans etterfølgeres skrifter.

Guru Nanak var en stor historiker, vitenskaplig tenker, politisk filosof, åndelig sosiolog, humanist og en psykolog. Verden hadde aldri skuet en slik personlighet før ham, ikke engang etter ham har verden sett en slik person,

Guru Nanak Sahib La grunnlaget for Sikhismen i sin levetid. Han grunnla Sangat og flere Dharamsals i flere deler av verden. Før sin bortgang oppnevnte han Guru Angad Sahib (som var hans mest pålitelige disippler) som sin etterfølger. Han oppnevnte ikke sin eldste sønn Sri Chand, som sin etterfølger fordi denne hadde gitt avkall på verden og blitt en asket. Når han oppnevnte Guru Angad Sahib som sin etterfølger og gav han all Bani som han hadde skrevet og samlet; gikk Guru Nanak Sahib's ånd over i Guru Angad Sahib. Selv om Guru Angad Sahib var en annen person, hadde han Guru Nanak Sahibs åndi seg.

Guru Angad Sahib *[Noen historikere bruker feilaktig suffixet 'Dev'med Guru Angad's navn]*

Guru Angad Sahib (31.03.1504-29.03.1552) ble født i Matte-Di Saram (I næreheten av Muktsar) hos Mata Raamo (også kjent som Mata Sabhirai, Mansa Devi, Daya Kaur) og Baba Pheru Mall (og var sønnesønn av Baba Narayan Das Terhan). Byen er nå kjent som Nange-Di-Saran. Hans navn var Lehna/Lehina. Hans foreldre tilba Hindu gudinen Durga. Bhal Lehna ble gift med Mata Khivi i januar 1520. og de fikk to sønner (Dasu i 1524 og Datu i 1537og to døtre (Amaro i 1526 og Anokhi i 1535) sammen. I oktober 1532 mens han var på pilgrimsferd stoppet han i Kartarpur og møtte Guru Nanak Sahib. Han ble så overveldet av Guru Nanak Sahib at han gav avkall på å tilbe Hindu gudinnen. Han følte at gudinnen hvis velsignelse han hadde søkt i flere år ikke en gang nådde opp til Guru Sahib's tjenere. Han tilbrakte de neste seks årrene på å tjene Guru Nanak Sahib. Den 14 juni 1539, oppnevnte Guru Nanak Bhai Lehna som sin ettrfølger og gav ham nytt navn. Angad (Guru Angad Sahib). Den syvende september 1539 ble Guru Angad formelt innsatt som den andre Guru. Guru Nanak's ånd gikk oppi Guru Angad Sahib.

Etter Guru Nanak's bortgang den 22 september 1539, flyttet Guru Angad Sahib til Khadur Sahib. Han besøkte flere steder i Sikhenes kjerneområde og forkynte Guru Nanak Sahib's teser. Han fremmet Punjabi som språk og Gurmukhi skriften (skriften som var massenes skrift, i motsetning til sanskrit skrift, og som ble brukt av Guru Nanak hadde brukt til å skrive sine hymner). Bruken av det folkelige språket og folkeligeskriften fremmet sammholdet blant Sikhene. Guru Angad fikk

satt i gang skriving av Guru Nanak's biografi. Den biografien som nå er kjent som *Bhai Bale Wali Janamsaakhi* er ikke den sammen som Guru Angad fikk skrevet. Han fortsatte tradisjonen med Langar (fellesmåltid) som Guru Nanak hadde startet. Han startet tradisjonen med Mall Akhara (bryting/spots stevne) og sørget for fysisk fostring av Sikhungdomen. Guru Angad Sahib skrev 63 *Saloks* (vers). Alle hans vers er med i Guru Granth Sahib. Ynder hans tid ble Khadur Sahib en viktig sentrum i Sikhenes kjerneområde. Guru Angad gikk bort i 1552, 48 år gammel. Før hans bortgang hadde han oppnevnt Guru Amar Das til å
etterfølge ham som den tredje Guru.

Guru Amar Das Sahib

Guru Amar Das Sahib (15.04.1509-01.09.1574) ble født i Basarke (nå kjent som Basarke Gillan) hos Mata Bakht Kaur (også kjent som Sulakkhani og Lakhmi) og Baba Tej Bhan. Hans farfars navn var Baba Hari Das. Han var tilhenger av en hinduistisk sekt og besøkte regelmessig den hellige byen Haridwar. Bhai Amar Das ble gift med Mata Mansa Devi i 1532 og hadde en datter (Bhani i 1533) og to sønner (Mohan i 1536 og Mohari i 1539. Hans nevøs kone var Bibi Amaro, datter av Guru Angad Sahib. En gang han ble med henne til Khadur Sahib og møtte Guru Angad Sahib. Bhai Amar Das ble så betatt av Guru Angad Sahib at han fra da av viet resten av sitt liv til å tjene Guru Sahib.

Bhai Amar Das ble innsatt som Guru (nå Guru Amar Das) den 29.03.1552. I 1557 påbegynte Guru Amar Das en omfattende reise rundt omkring i landet for å fremme Guru Nanak's lære. På denne rundreisen besøkte han også Kurukshetra. Han opprettet en misjonsorganisasjon og opprettet 22 Manjis (regioner/prostier) og oppnevnte en hengiven Sikh for å bestyre disse regionene. Videre opprettet han 52 Peehrras (sub-regioner/vakter). En av bestyrerne for en slik region var en kvinne ved navn Bibi Matho; og dermed gav kvinnene en høy stillingi samfunet og i praksis viste at Sikhisnem ikke diskriminerte pågrunnlag av kjønn. 1556 lot han bygge en Baoli (en dyp brønn) i byen Goindwal, for å sørge for at befolkningen i området hadde rent drikkevann. Han fremmet også Guru Nanak's system med Langar og gjorde det til en viktig del av dagliglivet i en gurdwara. Han begynte å ha sammenkomster av Sikher fra hele Subkontinentet tre ganger i året; diwali, og første dag i månedene Magh og Visakh (disse tilhørte den da mest brukte kalenderen i India). Disse dagene ble ikke valgt på grunn av at de hadde noen spesiell betydning for Sikhene men på grunn av at kalendre og datoer ikke var allmen utbredt og disse datoene var lette å huske. Sikhismen har ingen ting felles med disse eller andre festivaler. Guru Sahib forordnet også riter for Sikher i forbindelse med fødsel, bryllup, bortgang osv. Han ba kvinner om ikke å bruke *Purdah* (slør) og fremmet også tanken om enkers rett til å gifte seg igjen. Guru Amar Das Sahib komponerte 869 vers, blant annet Anand Sahib. Alle hans vers er tatt med i Guru Granth Sahib.

Hans kamp mot Hindu ritualet *Sati* (det at en enke blir brent sammen med sin avdøde man) reddet mange tusen kvinners liv. Det er sannsynlig at Guru Amar Das inspirerte keiser Akbar til å forby enkebrenning. Dette fordi når Akbar utstedte ordre om å forby enkebrenning hadde Guru Amar Das død i flere år. Guru Sahib gjorde det obligatorisk for Sikher å spise sammen i *Langar* for de kunne sitte sammen i menigheten. Guru Sahib forkynte at det ikke var plass for diskriminering på grunnlag av kaste, farge, tro etnisitet eller kjønn i Sikhismen. Når mogulkeiseren Akbar en gang besøkte Guru Sahib i Goindwal måtte han som alle andre besøkendee

sitte sammen med almuen og spise fellesmåltid i Langar, før han kunne få audiens med Guru Sahib. Under audiensen ytret keiser Akbar ønske om å yte noe for Guru Sahibs misjon ved å sjenke denne kongelig eiendom, men Guru Sahib avviste denne gaven fra keiseren.

På den tiden hadde antall Sikher økt sterkt og Guru Sahib måtte nye sammlingspunkter for Sikhene. Han ba (senere Guru) Ram Das Sahib om å opprette en ny by. Denne byen er i dag kjent som Amritsar.

Guru Ram Das Sahib

Guru Ram Das (24.09.1534-01.09.1581) ble født i byen Lahore hos Mata Daya Kaur og Baba Hari Das. Hans bestefar Baba Thakar Das og hans oldefar het Gurdial Sodhi. Han ble gitt navnet Jetha (den eldeste). Han foreldre døde da han bare bar syv år. I 1541 tok hans bestemor med ham til Basarke. Her kom Bahi jetha tidlig i kontakt med Guru Amar Das Sahib. Senere tok Guru Amar Das Sahib med seg Jetha til Goidwal. Bhai Jetha tok aktiv del i grunnleggingen av Goindwal. Guru Amar Das Sahib var svært glad i Jetha og tok ham med seg hvor enn han gikk selv. I 1557 la Guru Amar Das Sahib ut på en vekkelsereise og Bhai Jetha dro sammen med ham. Den 16.02.1554 ble Bhai Jetha gift med Bibi Bhani, datteren til Guru Amar Das Sahib. Sammen fikk de tre sønner (Prithi chand (1558-1619), Mahadev (1560-1605) og (Guru Arjan Sahib 15.04.1563-30.051606)). Under denne perioden klaget noen Brahminer og Khatrier Guru Amar Das Sahib inn for keiser Akbar at Guru Amar Das Sahib hadde bedt folk om å ikke resitere Gaetari Mantra (en hymne son er hellig for hinduer) og forkynte GurBani. I 1566-1567 besøkte keiser Akbar Lahore. Dels på grunn av klagen og dels på grunn av Birbal (en Hindu minister i Akbars råd), Akbar sendte bud på Guru Amar Das Sahib, som så sendte Bhai Jetha til Lahore. Bhai Jetha forklarte keiseren sannheten. Etter å ha hørt på Bhai Jetha irettesatte keiseren Brahminene og Khatriene og takket Bhai Jetha for besøket.

I 1564 ba Guru Amar Das Sahib Bhai Jetha om å etablere en mønsterby. For Sikhene i hjertet av Punjab. Guru Ram Gas kjøpte land av landsbyene Sultanwind, Tung, Gilwali, og Gumtala og begynte utravingen av Santokhsar sarovar (bassenget). Guru Ram Das ble innsatt som den fjerde Guru 01.09.1574. I 1577 la han grunnstenen for byen Amritsar. I 1544 begynte han utravingen av Amritsar Sarovar. Byen var da kjent som Guru-Da-Chakk. Sakte men sikkert ble Amritsar nervesentret for Sikhene, religiøst, kulturelt, økonomisk og politisk. Senere ble navnet skiftet til Chakk Ram Das, etter Guru Ram Das Sahib. Nå er byen kjent som Amritsar, etter Amritsar Sarovar (Amrit bassenget). Han fremmet Sikhenes misjonering ved å oppnenvne misjonærer kalt *Masand* over hele subkontinentet. Under denne tiden deltok Sri Chand, sønn av Guru Nanak Sahib og grunnlegger av Udasi sekten, aktivt for å fremme Sikhismen.

Guru Ram Das Sahib skrev 638 hymner, som alle er tatt med i Guru Granth Sahib. Han skrev hymnene i 30 Rag. Hans hymner betsår av 8 vaar, 246 Padie, 31 *Ashtpadi*er og 138 *Salok*er. Guru Ram Das Sahib oppnevnte Guru Arjan Sahib som sin etterfølger og Guru Arjan Sahib fikk Sikhimens alle hellige skrifter i sin varetekt.

Guru Arjan Sahib

Guru Arjan Sahib (15.04.1663-30.05.1606), var sønn av Mata Bhani og Guru Ram Das Sahib og sonnesøn av Baba Hari Das og ble født i Goindwal. Han Ble gift med Mata Ram Dei den 20.06.1579 og Mata Ganga den 19.06.1589. Med

sistnevnte hadde han en sønn, (Guru) Hargobind Sahib. *I følge en hagiografisk fortelling ble Guru Hargobind Sahib født på grunn av en velsignelse av Baba Buddha.*

Guru Arjan Sahib ble innsatt som den femte Guru den 01.09.1581. Guru Arjan Sahib sitt andre hovedkvarter i Guru Da Chakk (Amritsar), byen som ble grunnlagt av Guru Ram Das Sahib i 1577 og kalte det Chakk Ram Das. I 1586 ble Amritsar (Sarovar av Amrit) ferdigstilt. Den 03.01.1588 la Guru Arjan Sahib grunnstenen til Darbar Sahib, midt i Amritsar Sarovar. [*På begynnelsen av nittenhundretallet ble det hevdet av en ikke-Sikh historiker at grunnstenen ble lagt av Sain Mian Mir, som var en muslimsk religiøs leder. Sain Mian Mir var en svært nær venn av Guru Arjan Sahib, men det var Guru Sahib selv som la grunnstenen til Darbar Sahib*].

Santokhsar, som hadde blitt påbegynt av Guru Ram Das Sahib ble avsluttet av Guru Arjan Sahib i 1587. Arbeidet med å grave ut Tarn Taran Sarovar startet i 1590. Byen Kartarpur I distriktet Jallandar ble grunnlagt av Guru Sahib i 1593. I 1597 grunnla han byen Gobindpur (nå kjent som Hargobindpur) i ruinene av landsbyen Ruhila. Ramsar (Sarovar) ble ferdigstillt i 1603. Selvom Chakk Ram Das og Goindwal Sahib begge var å regne som hovedkvarter, oppholdt Guru Sahib seg også i Guru-Di-Vadali (mellom 1589-1597) og noen måneder i Tarn Taran og Kartarpur. Han foretok samtidig flere misjonsreiser i samme tidsrom. Det var i Goindwal at keiser Akbar og hans minister Abu Fazal besøkte Guru Sahib den 24.11.1598. Under dette besøket kunngjorde keiseren reduksjon av skattene for bøndene.

Guru Arjan Sahib skrev mer enn 2000 vers og alle er tatt med i Guru Granth Sahib, som ble sammenfattet av Guru Arjan Sahib i perioden 1603-1604. Arbeidet med å sammenfatte **Guru Granth Sahib** ble avsluttet den 31.07.1604 og Guru Granth Sahib ble plassert med pomp og prakt i Darbar Sahib den 16.08.1604.

Sikhenes tradisjon med Daswandh (tiende) hadde blitt praktisert siden Guru Nanak Sahib, men ble nå satt i system av Guru Arjan Sahib.

Guru Arjan Sahib var svært populær blant almuen, også blandt ikke-Sikhene. Hans misjonsarbeid bragte mange tilhengere til Sikhismens fold. Dette opprørte føydale hinduledere, enkelte muslimske myndighets personer og muslimske religiøse fanatikere. Blant disse personene var Sheikh Ahmed Sirhandi, Birbal (Akbars finansråd), Chandu (av Kalanaur) og andre adlige hinduer og muslimer. I 1586 ba Birbal Guru Arjan Sahib om å betale skatt og når Guru Arjan Sahib nektet å betale skatt, på grunnlag av at religiøse bevegelser ikke betalte skatt, truet Birbal med å angripe Amritsar. Før Birbal fikk gjort alvor av sin trussel døde han i krigshandlinger (i februar 1586). I perioden 1574-1604 prøvde Guru Sahibs eldre bror å rydde ham av veien i håp om å bli Guru selv, han skapte problemer for Guru-Da-Chakk og prøvde endog å få Guruens sønn, Hargobind Sahib forgiftet. Men alle planene til Prithi Chand falt til jorden.

Etter Akbars død i 1605, ble hans sønn Jahangir keiser. Etter noen måneder etter kroningen gjorde Jahangirs sønn Khusrau opprør mot sin far. Under opprøret, mens Khusrau var på vei til Lahore, besøkte han Goindwal og ba om Guru Sahibs velsignelse. Khusrau's opprør ble slått ned og Jahangir hevnet seg på alle han misteknkte for å ha hjulpet sin sønn. 23.05.1606 beordret han arrestasjon av Guru Arjan Sahib. Guru Sahib mottok stevningen den 25 mai og samme dag innsatte han

sin sønn Hargobind som Sikhenes sjette Guru og reiste deretter til Lahore. Der ble Guru Arjan arrestert de 27 mai. Jahangir beordret Guru Sahib's henrettelse og delegerte ansvaret til Murtaza Khan, guvernøren av Lahore. Chandu (som bar personlig nag til Guru Sahib) påtok seg å utføre henrettelsen. Chandu ansatte Gurditta Bhatthiara for å torturere Guru Sahib. Guru Sahib ble tvunget til å sitte på rødglødende takke og brenhet sand ble helt over hans hode og slik fortsatte det i tre dager. Til slutt ble han bundet og kastet i elven Ravi. Guru Sahib ble Sikhismens martyr den 30 mai 1606. Jahangir skriver i memoarer at han personlig beordret henrettelsen av Guru Arjan Sahib. Gurdwara Dehra Sahib i Lahore står som et minne om Guru Sahibs martyrium.

Guru Arjan grunnla fire store byer, (Amritsar, Tarn Taran, Kartarpur og Hargobindpur) og fikk bygget flere byggninger. Han sammenfattet Sikhenes hellige skrifter. Han reiste vidt og bredt for å forkynne Sikhismen og bregte mange tilhengere til Sikhismens fold. Han fikk startet mange sosiale og humanitære organisasjoner. Det er vansklig å fatte hvordan det er mulig at en person kan oppnå så mye som Guru Sahib gjorde i løpet av på kort tid som han fikk virke.

Guru Hargobind Sahib

Guru Hargobind Sahib (19.06.1590-03.03.1644) var sønn av Mata Ganga og Guru Arjan Sahib og ble født i Guru Di Vadali (Amritsar distriktet). Han ble gift med Mata Damodari (20.08.1604), til Mata Nanaki (28.03.1620) og Mata Mahadevi (10.07.1620). Til sammen hadde de fem sønner: Gurditta, Suraj Mall, Ani Rai, Atal Rai og (Guru) Tegh Bahadur (sahib). Han ble innsatt som den sjette Guru den 25 mai 1606. Han bar to sverd, som representerte *Miri* (verdslig makt) og *Piri* (religiøs makt). Han erklærte at en undersått av den høyeste heskeren ikke kunne være undersått av noen jordisk hersker. Jordiske heskere hadde ingen rett til å styre over guds undersåtter. En man tihørende Miri har en plikt til å handle i henhold til *Dharma* (retferdighet) og en man tilhørende Piri skal ikke stilltiende godta urett, tyrani og ummeneskiighet. En Sikh forventes å være en rettferdighetens ridder. Han fikk bygget Akal Takht Sahib (Guds trone) i 1609. Her holdt han sitt hoff og tok i mot utsendinger fra andre land og folk. I henhold til Guru Arjan Sahib dannet han en hær av Sikher for å kunne sloss mot urett. I 1609 la han grunnstenen til festningen Lohgarh. Noe senere ble en mur bygget rundt byen Guru Da Chakk (Amritsar). Den 31desember 1612 forlot han Guru Da Chakk for å reise til Delhi, hvor han ble arrestert og satt i fengsel i fortet i byen Gwalior. Han var fengslet i om lag seks og halvt år. Sain Mian Mir og Wazir Khan (senere guvernør av Lahore) var sympatisk innstilt overfor Guru Hargobind Sahib. I 1618 døde guvernøren av Lahore Murtaza Khan og ble etterfulgt av Wazir Khan. Wazir Khan og Sain Mian Mir påvirket keiser Jahangir til å frigi Guru Sahib. Guru Sahib ble satt fri den 26.10.1619 og han fikk også frigitt 52 andre Hindu konger som også ble holdt fanget av Jahangir i fortet i Gwalior. Blant kongene var ogs heskeren i Bilaspur og Handur. I November 1619 nådde Guru Sahib Goindwal Sahib, hvor han 27.01.1620 holdt et møte med Keiser Jahangir. Etter møtet gikk begge sammen til Kalanaur. Etter dette flyttet Guru Sahib tibake til Amritsar igjen. Fra 1620 til 1630 forble Guru Da Chakk (Amritsar) tilholdsstedet til Guru Sahib. Den 18 mars 1631 forlot Guru Sahib Amritsar for å besøke Darauli Bhai (Moga distriktet) og han tok Guru Granth Sahib med seg på

reisen. Han tilbrakte noen måneder i Darauli. Senere sendte han Guru Granth Sahib til Kartarpur (Jalandhar distrikt). Noe senere satte han kursen tilbake til Guru Da Chakk.

Guru Sahib måttet kjempe fire større slag, den første (27 september og 3 oktober 1621) nær Ruhila (nå Hargobindpur). Dette slaget var etterfulgt av tre andre (13 april 1634 nær Amritsar), 16-17 desember nær Mehraj, fra 26-28 april 1635 Kartarpur og flere mindre sammenstøt nær Phagwara den 29.04.1635 med mogulene. Guru Sahib kom seirende ut av alle kampene.

Tredje mai 1635 nådde Guru Sahib Keeratpur Sahib. Siden dengang har Keeratpur vært en viktig senter for Sikhene. Fra tid til annen reiste Guru Hargobind Sahib langt og bredt og gav prekner til hant tilhengere i forskjellige områder. Han reiste gjennom hele Punjab, Jammu og Kashmir, Himachal Pradesh, Uttar Pradesh og Madhya Pradesh. Under hans opphold i Keeratpur Sahib søkte flere Hindu heskere og høvdinger fra Rajasthan, som hadde gjort opprør mot mogulherredømmet, tilflukt hos Guru Sahib i Keeratpur. Guru Sahib gav dem alle tilflukt og beskyttelse. Guru Sahib døde i Keeratpur i år 1644.

Guru Har Rai Sahib

Guru Har Rai Sahib (16.1.1630 - 6.10.1661) var sønn av Mata Ananti (også kjent som Mata Bassi, Mata Nihal Kaur) og Baba Gurditta og barnebarn av Guru Hargobind Sahib. Han ble født i Keeratpur Sahib. Han ble gift med Mata Sulakkhani (også kjent som Mata Krishan Kaur og Mata Kotkalyani)i 1640. Sammen hadde de tre barn: Ram Rai i 1646, Rup Kaur i 1649 og (Guru) Harkrishan Sahib i 1652.

(Guru) Har Rai Sahib ble innsatt som Sikhenes sjette Guru den 18 mars 1642. Han utførte Sikhismens misjons aktiviteter i både den åndelige og verdslige sfære. Han videreutviklet Keeratpur og områdene omkring som en viktig senter for Sikhismen. Guru Har Rai Sahib etablerte 360 nye senter for misjonering (alle ledet av en *Masand*) i forskjellig deler av subkontinentet.

Guru Har Rai konsoliderte Sikhene til en forenet styrke. Han lærte Sikhene den politiske adminidtrasjonens kunst. Guru Har Rai Sahib foretok flere missjoneringsreiser i Punjab, Himachal Pradesh, Jammu og Kashmir osv. I 1659-60 foretok Guru Sahib en lengere vekkelsesreise i Punjab og Jammu-Kashmir. Han besøkte Lahore, Jalalpur Jattan, Galotian Khurd, Sialkot, Srinagar, Akhnur, Jammu, Ramghar, Khirarhi, Samba og Pathankot. Guru Sahib hadde en hær bestående av 2200 hester og et stort antall soldater. I 1658 brot tronefølgestriden blant sønnene til Shah Jahan, den mogulske keiseren. Et stort slag ble kjempet mellom armeene Aurangzeb og Dara Shikoh. Etter et stort nederlag, flyktet Dara Shikoh mot Punjab. Aurangzeb's arme forfulgte Dara Shikoh mot Punjab. Guru Har Rai's soldater blokerte veien for Aurangzeb's arme slik at Dara Shikoh skulle unnslippe. Dette opprørte selvsagt Aurangzeb og så snart han hadde ordnet i tronefølgestriden i 1660, sendte han en stevning til Guru Sahib. Guru Sahib sendt sin eldste sønn Ram Rai til Delhi for å møte keiseren. Da Ram Rai prøvde å gjøre Keiser Aurangzeb til lags, utstøtte Guru Sahib ham fra Sikhenes brorskap, ba ham ikke vise seg igjen hos Guruen og utnevnte sin yngste sønn Harkrishan som sin etterfølger. Guru Sahib døde i Keeratpur Sahib i år 1661.

Guru Harkrishan Sahib

Guru Harkrishan Sahib (20.07.1652-30.03.1664) var den yngste sønn av Mata Sulakkhani og Guru Har Rai Sahib og ble født i Keeratpur Sahib. Han ble innsatt som den åttende Guru den 7 oktober 1661. Ram Rai, den eldre broren som var blitt utstøtt av Guru Sahib, kontaktet mogulkeiseren Aurangzeb og ba om hjelp til å bli innsatt som Sikhenes åttende Guru. Ram Rai var kjent som en kollaboratør. For å kunne hjelpe han sendte Aurangzeb en stevning til Guru Harkrishan Sahib om å møte ham i Delhi. Den 19 mars 1664 satte Guru Sahib kursen mot Delhi fra Keeratpur. På hans vei til Delhi stoppet Guru ji flere steder for å preke for sine tilhengere. Under denne reisen besøkte Panjokhara (Ambala distrikt). I denne byen bodde det en lærd Pandit ved navn Lal Chand. Han var godt skolert i Hindu litteraturen, og for å sette Guru Sahib på prøve ba han Guruji om å fortolke *Bhagwad Gita* (en hellig bok i Hinduenes religion). Da sa Guru Sahib at dette var en enkel jobb som selv en enfoldig person kunne utføre. Deretter ba Guru Sahib Bhai Chhajju en Jhivar (vannbærer) om å fortolke Bhagwad Gita for Lal Chand. Bhai Chhajju Ram fortolket Bhagwad Gita på en svært lærd måte og knuste Pandit Lal Chand's falske stolthet. Pandit Lal Chand innså sin feil og beklaget sin forfengllighet. Deretter fulgte han Guru Sahib til Kurukashetra.

Når Guru Sahib nådde Delhi prøvde hustruen til Raja Mirza Jai Sinh å sette Guru Sahib på prøve. Guru Sahib tilfredstilte hennes nysjerrighet og gav henne sin velsignelse. Guru Sahib nådde Delhi i den 19 mars 1664. Den 21.03.1664 nådde også (senere Guru) Tegh Bahadur Delhi fra sin misjonsreise i Bengal, Bihar og Assam. (Guru) Tegh Bahadur møtte Guru Harkrishan Sahib den 22 mars i residensen til Mirza Jai Sinh. Neste dag oppnevnte Guru Harkrishan Sahib (Guru) Tegh Bahadur som den niende Guru. Guru Harkrishan Sahib møtte så Aurangzeb den 25 mars 1664. Det ble enighet om et nytt møte den påfølgende dag. Guru Harkrishan Sahib proklamerte imidletidig at han aldri mer ville møte Aurangzeb igjen. Samme natt fikk Guru Sahib en kraftig anfall av kopper, og døde den 30 mars. Før sin død forklarte han at han allerede hadde oppnevnt "Baba fra Bakala" (i.e. Guru Tegh Bahadur) som sin etterfølger. Gurdwara Bala Sahib (stedet hvor Guru Sahib ble kremert) og Gurdwara Bangla Sahib (residensen til Raja Mirza Jai Sinh, hvor han oppholdt seg) står der til minne om Guru Sahib's reise til Delhi.

Tegh Bahadur Sahib

Guru Tegh Bahadur Sahib (18.10.1621-11.11.1675), var sønn av Mata Nanaki og Guru Hargobind Sahib og ble født i Amritsar. Guru Tegh Bahadur fordypet seg i studiet av filosofi og de hellige skriftene. Han ble gift med Mata Gujri den 14 september 1632 og sammen hadde de en sønn, Gobind Das, som ble født den 18 desember 1661. I tillegg til å studere de hellige skriftene og filosofi var Guru Tegh Bahadur også en stor kriger og deltok i slagen om Amritsar og Kartarpur. Selv om Guru Hargobind Sahib ved sin død valgte Guru Har Rai som sin etterfølger fortsatte (Guru) Tegh Bahadur sitt arbeid med å utbre Sikhismen. Den 9 juni 1656 forlot Guru Tegh Bahadur Sahib Keeratpur for en lang reise til Assam, Bihar, og Bengal for å spre Sikhismens budskap og tilbragte flere år i det området. Guru Sahib returnerte derfra i den siste uken i mars 1664.

Guru Tegh Bahadur ble innsatt som Sikhenes niende Guru den 11 august 1664. I mars-april la han ut på en omfattende reise i Malwa og Bangar området.

Under denne turen fikk han bygget en Sarovar (basseng) i Talwandi Sabo (Damdama Sahib). Den 27 april 1665 døde heskeren i staten Bilaspur, Raja Dip Chand og Guru Sahib besluttet å besøke enken for å kondolere. Enken, Rani Champa ba Guru Sahib om å oppholde seg i nærheten av hennes stat og gav Guru Sahib eiendomer i område Laudipur, Sahota, og Mianpur. Istedenfor å ta imot gaven betalte Guru Sahib 500 rupier for den nevnte områdene. Den 19 juni 1665 grunnla Guru Sahib byen Chakk Nanaki, etter sin mor Mata Nanaki (nå kjent som Anandpur Sahib). Anandpur Sahib holdt en strategisk militær betydning. Guru Sahib visste at Sikhene kom til å møte problemer av militær art. Guru Sahib bodde der i fire måneder og la ut på en ny reise i Malwa og Bangar området. Mens Guru Sahib oppholdt seg i landsbyen Dhamtan (Jind distriktet) ble han sammen med noe av sine disipler arrestert av Alam Khan Ruhela of tatt sendt til Dehli. I Delhi ble Guru Sahib og hans disipler fremstilt for keiser Aurangzeb. Aurangzeb beordret deres henrettelser, men Kanwar Ram Sinh (sønn av Raja Mirza Jai Sinh), som hadde nære forbindelser med keiseren fikk dem frigitt. Fra Delhi la Guru Sahib ut på en reise til Assam, Bihar og Bengal for å utbre Guru Nanak's budskap. Under denne rundreisen fremgohandlet han en fredsavtale mellom Raja Chakradhwaj (hesker av Ahom/Assam) og Kanwar Ram Sinh, som ledet den mogulske hæren mot Raja Chakradhwaj. Guru Sahib reiste til de mest fjernliggende områdene av Assam, som f.eks. byen Harjo. Guru Sahib forlot Assam i april-mai 1670 og på hans vei til Delhi ble han igjen arrestert i byen Agra i juni 1670. Igjen ble han bragt til Delhi, men igjen ble han frigitt. Guru Sahib ble værende en stund på Dharamsala'en til Bhai Kalyana og den tyvende juni besøkte Rani Pushpa Devi (mor av Mirza Ram Sinh) Guru Sahib for å tilgjennegi sin respekt til Guruji. På hennes gjentagende oppfordringer bodde Guru Sahib noen dager i hennes palass. Derfra reiste han til Bakala hvor han bodde i i følgende atten måneder. I mars 1672 flyttet han til Chakk Nanaki.

Den 25 mai 1675 kom en gruppe med Hinduer fra Kashmir underledelse av en Sikh Bhai Kirpa Ram Dutt, til Guru Sahib og ba ham om å redde dem fra tvangskonvertering til Islam, ut ført av guvernøren av Kashmir etter ordre av mogulkeiseren Aurangzeb. Guru Sahib sa seg enig i å lede kampen mot Aurangzeb's undertrykkelse av ikke-muslimer. Han visste at måtte ofre sitt eget liv og derfor innsatte han sin sønn (Guru) Gobind Singh som Sikhenes tiende Guru og reiste til Delhi. På veien ble han arrestert å byen Malikpur Rangharan den 12 juli 1675. Bhai Dial Das, Bhai Mati Das og Bhai Sati Das var sammen med han. De ble alle holdt fanget i Bassi Pathanan fengslet hvor de også ble torturert. Arestasjonen ble rapportert til Aurangzeb, som da oppholdt seg i Hasan Abdal på det tidspunktet. Keiseren sendte flere utsendinger til Guru Sahib for å få ham til å fornekte sin religion og å anta Islam. Tilslutt ga Aurangzeb ordre om å flytte fangene til Delhi og Guru Sahib nådde Delhi femte november 1675. I Delhi ble han igjen torturert og da ingen ting annet virket, fikk alle fire en siste sjanse til å velge mellom Islam eller døden. Alle nektet å anta Islam. Guru Sahib og hans reisefølge ble henrettet den ellevte november 1675 i Chandni Chowk, Delhi (på det stedet er det nå bygget en gurdwara, Gurdwara Sis Ganj). Den tolvte november ble Guru Sahib's hodeløse jordiske levninger kremert i Raisina, der dagens Gurdwara Rakab Ganj er bygget. Guru Sahib's hode ble fraktet til Anandpur Sahib og kremert den 17 november, det ble senere bygger en gurdwara til minne om dette, Gurdwara Sis Ganj, Anandpur

Sahib. Guru Tegh Bahadur gav sitt liv for å forsvare retten til religiøs frihet.

Guru Tegh Bahadur Sahib var i tillegg til å være en religiøs leder og så en ypperlig poet. Han komponerte 115 vers som alle er tatt med i Guru Granth Sahib.

Guru Gobind Singh Sahib

Guru Gobind Singh Sahib (18.12.1661-07.10.1708) var sønn av Guru Tegh Bahadur Sahib og Mata Gujari. Han ble født i Patna Sahib og tilbragte sin barndom der. I 1670 flyttet han fra Patna til Bakala. På sin vei til Bakala avbrøt han sin reise i Lakhnaur (Ambala distrikt) og ble værende der, hos sin morbror i noen uker i august-september 1670. Han tilbragte over ett i (Baba) Bakala før han i mars 1672 reiste til Chakk Nanaki. Den 08.07.1675 ble han innsatt som Sikhenes tiende Guru. Han var gift med Mata Jito (Jit Kaur(den 21.06.1677), med Mata Sundri (Sunder Kaur) den 03.04.1684 og Mata Sahib Kaur (den 14.04.1700). Med Mata Sunder Kaur hadde han Ajit Singh (den 26.01.1687), med Mata Jit Kaur hadde han Jujhar Singh (den 14.03.1691), Zorawar Singh (den 17.11.1696) og Fateh Singh (den 25.02.1699). Han hadde ingen barn med Mata Sahib Kaur.

Guru Gobind Singh var i Chakk Nanaki til 1685. Den 13 april 1685 besøkte Guru Sahib Nahan. På forespørsel fra heskeren der, Medani Parkash grunnla Guru Sahib en by kalt Paonta Sahib. Bhai Ram Kanwar la grunstenen av den byen 28 april 1685. Fra 1685 til 1688 oppholdt Guru Sahib seg i Paonta Sahib og byen ble en viktig senter for Sikhene. Flere poeter og andre intelektuelle var ansatt i hoffet til Guru Sahib. Det ver i Paonta Sahib at Ram Rai, som Guru Har Rai hadde bannlyst, besøkte Guru Sahib og ba om tilgivelse for sine gjerninger. Guru Sahib forgav Ram Rai. Den 9 september 1687 døde Ram Rai og Guru Gobind Singh Sahib besøkte Khurvaddhi (nå Dehradun) og ordnet opp afæren med Ram Rai's sekt. Noen av Ram Rai's tilhengere ønsket kontroll med sektens tilholdssted, og var ledet av en Gurbakhsh Rai. Han søkte hjelp av Fateh Shah, heskeren av Garhwal staten. Fateh Shah sa seg enig i å hjelpe dem og angripe Paonta Sahib. Ved Paonta Sahib måtte Guru Sahib kjempe slaget ved Bhangani (18 september 1688). Guru Sahib ledet Sikhene til seier og forlot deretter Paonta Sahib for å reise til Anandpur Sahib (27 oktober 1688). Den 29 mars 1689 besøkte Rani Champa, droningmoren i staten Bilaspur, Guru Sahib i Anandpur Sahib og solgte områder til Guru Sahib for å kunne bygge fem fort for å kunne forsvare Anandpur Sahib.

Den 20 mars 1690 deltok Guru Sahib med sine soldater i slaget om Nadaun, mot mogulkeiseren hær for å hjelpe heskerne i fjellstatene i området. Den 28 mars 1692 ledet Guru Sahib en samling av heskere fra disse fjellstatene i byen Rivalsar og besøkte deretter flere av disse fjellstatene. Den 19 februar 1696 hjalp Guru Sahib heskeren i staten Guler når han ble angrepet av mogulhæren.

I mars 1698 avskaffet Guru Sahib Masand systemet. Den 29 mars 1698 offentligjorde Guru Gobind Singh Sahib sine planer om Khalsa (noen kilder nevner året 1699). Khalsa skulle være en politisk og åndlig unavhengig veden i direkte kontakt med Waheguru, den Høyeste Heskeren. Khalsa skulle være direkte underlagt Akal Purakh (Gud). Følgelig gjelder Khalsa's uavhengighet både den åndelige og den verdslige sfære. Guru Gobind Singh Sahib foreskrev *Khandey di Pahul* (Sikh dåpsseremoni) for de som ønsket å bli med i Khalsabrorskapet (Gud's undersåtter).

Etter 1700 måtte Guru Sahib kjempe mange kamper mogulene,

hinduheskerene i fjellstatene og deres samlede styrker. 29 august 1700 angrep heskerene i fjellstatene Anandpur Sahib. Slaget fortsatte til den første september 1700. Den syvende oktober angrep hærene fra fjellstatene igjen. Et nytt slag stod den 13-14 oktober 1700. 14 oktober 1700 dro Guru Sahib til Basali og ble værende der i femten dager. I tillegg til disse slagene måtte Sikhene kjempe flere mindre sammenstøt. Guru Gobind Singh Sahib forklarte Sikhene om ikke å nøle med å ta opp våpen i kampen mot urett. I Anandpur Sahib grunnla han institusjonen "Sikh Blå Belte/Sash" med Bhai Ghanaiya Singh som leder. Den tredje mai 1705 ble Anandpur Sahib omringet og beleiret av store styrker fra mogulhæren. Sikhene sto ut med denne beliringen i syv måneder. Den fjerde desember 1705 mottok Guru Sahib et brev fra mogulkeiseren Aurangzeb, der han ba Guru Sahib om å møte ham i Kangar. (Det er mulig at fjellkongene hadde forfalsket brevet i håp om å lure Guru Sahib og hans men fra sine stillinger).

Natten mellom femte og sjette desember 1705 forlot Guru Sahib, hans familie og om lag 500 av hans menn, Anandpur Sahib i ly av mørket og dro til Rupar (nå Ropar/Rupnagar) og senere til Chamkaur. Også her angrep mogulhæren Guru Sahib og hans menn. Det var bare 47 Sikher med Guru Sahib nåe en stor styrke fra keiserens hære angrep dem i Chamkaur. Selv om Sikhene bare var 47 i tallet kjempet de en viktig slag i Sikhenes historie. Sikhene kjempet tappert og 40 av de 47 mennene (deriblant Guru Sahib's to eldste sønner og tre av Punj Piaray) ble martyrer for Sikhismen i under dette slaget. Natt til åttende desember forlot Guru Sahib og fem Sikher Chamkaur, med hjelp av Nabi Khan og Ghani Khan. Den tolvte desember ble Guru Sahib's to yngste sønner drept i Fatehgarh (Sirhand) og samme dag bukket Guru Sahib's mor, under for torturen hun ble utsatt for. Den tyvende desember nådde Guru Sahib Dina-Kangar og dagen etter skrev han *Zafarnamah* (Seierens brev) til Aurangzeb. Bhai Daya Singh og Bhai Dharam Siingh ble sendt for å levere brevet til Aurangzeb.

Etter å ha reist omkring i Malwa område nådde Guru Sahib Talwandi Sabo den 16 januar 1706. og ble værende der i ni måneder. Guru Sahib forlot Talwandi Sabo den 30 oktober 1706 og la ut mot Ahmednagar og på vei mot byen fikk han nyheten om Aurangzeb's død (20.02.1707). Etter Aurangzeb's død prøvde han sønn Bahadur Shah å skvære opp med Guru Sahib. Guru Sahib hjalp Bahadur Shah i kampen om tronen mot de andre av Aurangzeb's sønner. Etter at kampen om tronen var over og Bahadur Shah var innsatt som keiser holdt han et møte med Guru Sahib i Agra (23.07.1707). Keiseren takket personlig Guru Sahib for han hjelp i kampen om tronen. I begynnelsen var keiseren vennelig men Guru Sahib luktet fort lunten og forlot keiseren nær Nander.

Den tredje september 1708 oppnevnte Guru Sahib Baba Banda Singh Bahadur som Sikhenes militære leder, og sendte ham til Punjab medordre om å drive ut mogulene. Baba Banda Singh Bahadur reiste fra Nander den femte oktober 1708. Samme natt angrep Jamshed Khan (en pathan som keiser Bahadur Shah og Wazir Khan guvernør Sirhind hadde sendt for å myrde Guru Sahib) Guru Gobind Singh Sahib med sin dolk. Guru Sahib sovnet inn den syvende oktober 1708. Før sin død oppnevnte han Guru Granth Sahib som Sikhenes evige Guru (06.07.1708) Guru Sahib's jordiske levninger ble kremert natt til synende oktober 1708 og hans aske spredt i elven Godavari. Guru Gobind Singh Sahib var en stor soldat, feltherre,

planlegger, samfunnsbygger og filisof. Det er vanskelig å fatte at han klarte å gjennomføre så mye i løpet av så kort tid som han klarte. Guru Gobind Singh Sahib visste at Sikhene var rustet til å ta seg av sine liv og derfor oppnevnte han , før sin død, Guru Granth Sahib som den evige Guru for Sikhene. Guru Granth Sahib inneholder alt en Sikh trenger å vite. Siden da har Sikhenes åndelige ledelse ligget hos Guru Granth Sahib. Den verdslige ledelsen ligger hos Sarbat Khalsa (samlig av alle Sikher) under Guru Granth Sahib's formynderi. Det betyr ikke en adskillelse mellom de religiøse og verdslige sfærer, men alle avgjørelser som Sarbat Khalsa tar for Sikhene, skal være i samsvar med Guru Granth Sahib's lære.

Baba Banda Singh Bahadur

Den femte oktober 1708, oppnevnte Guru Gobind Singh Sahib Baba Banda Singh Bahadur som øverste leder for Sikhenes hær og gav ordre om å frigjøre Sikhenes hjemland fra fremmede heskere. Guru Sahib gav også Banda Bahadur en Hukamnama (et kongelig brev) der han ba Sikhene om å bli med Banda Bahadur i kampen for frihet. Banda Singh nådde Sikhenes hjemlige trakter og begynte å samle Sikhene. Innen et år var de klare til å ta opp kampen. Hans første slag stod om byen Samana som ble falt for Banda's soldater den 26 november 1709. Neste dag utnevnte han Fateh Singh sjef i byen, hjulpet av et råd på fem personer. Sikh hæren tok også Ghuram, Taska, Shahbad Markanda, Kunjpura og Mustafabad. Banda Singh oppnevnte råd for alle disse områdene. Snart var Banda Singh i stand til å innta Sadhaura, Hans neste mål var Sirhind. Han måtte kjempe et stort slag sor å innta provinshovedstaden den 12 mai 1710, byen falt den 14 mai. Mange Sikher døde i kampene om Sirhind. Med seieren i Sirhind ble hele den østlige delen av Sikhenes hjemområder frie. Banda Singh var i stand til å oppnå disse seierene på grunn av helhjertet støtte fra Sikhbefolkningen i Doaba, Majha, Malwa og andre områder. Det var ikke bare Sikhene men også andre flokket seg rundt Banda Singh. Disse ikke-Sikhene hadde ikke ambisjoner om frihet men ble med på grunn av muligheten til berike seg ved plyndring.

Etter å ha konsillidert sin stilling erklærete Banda Singh Sikhenes herredømme i de frigjorte områdene. Han kunngjorde Sikhenes lekhetstanke som den gjeldende i landet. Banda Singh reduserte skatter og gav befolkningen subsidier for å kunne starte sine liv. Han oppnevnte kunnskapsrike of ærlige Sikher til å bestyre staten og lokale selvstyremyndigheter. Banda Singh utstedet en Sikh mynt og en Sikh segl i Guruenes navn. Han startet også en ny kalender, med utgangspunkt i seieren ved Sirhind. Banda Singh følgte strengt Guru Gobind Singh Sahib's prinsipper; bare kapable og ærlige mennesker skulle styre og at det skulle være et genuint folkestyre, der rettferd, likhet og brorsakp skulle herske.

Banda Singh's regentskap var kortlivet. Den Mogulske keiseren marsjerte mot Sirhind med store hærestyrker. Ved årets slutt, hadde mogulhæren inntatt hele Sikhenes land og de neste fem årene måtte Sikhene leke katt og mus med mogulhæren, som stendig var etter dem. Banda Singh's egentlige hær (de som ble med for å plyndre hadde forlatt ham forlengst) bestod nå av noen tusen trofaste Sikher og var på ingen måte mogulhærens tohundretusner soldaters like. På den tiden var mogulharen verdens mektigdte militærmaskin. På slutten av 1715 ble Banda Singh tatt til fange og tatt med til Delhi, hvor han brutalt ble torturert til døde den niendejuni 1716.

FORFØLGELSE OG UNDERTRYKKELSE

Forfølgelse og undertrykkelse av Sikhene de neste fem årene var en mørk periode i Sikhene historie. Mogul keiseren utstedte ordre om utrydde Sikhene i alminnelighet, og tvang dem til å trekkese seg tilbake til fjellene, ørkenene og andre gjemmeplasser. Dette fortsatte i om lag fem år, da reorganiserte Baba Darbara Singh Sikhenes hær. I 1726 gjorde Sirdar Kapur Singh (senere *Nawab*) felles sak med Darbara Singh og startet gerilljakrig og tvang Mogulheskerene til å inngå en avtale med Sikhene. I mars 1733 tilbød mogulene Sikhene Nawab tittel (underguvernørskap). Denne avtalen kunne ikke vare lenge, fordi fleste Sikhene var imot å sammarbeide med et styre som var urettferdig.

I 1734 døde Baba Darbara Singh og Nawab Kapur Singh ble Sikhsoldatenes fører. Nawab Kapur Singh var en dyktig general, leder og organisator. I løpet av en kort tid organiserte han Sikhenes hæe under kapable generaler og anviste dem til sine poster og områder. I 1739 angrep Nadar Shah Punjab. Under ledelse av Nawab Kapur Singh og andre generaler utførte Sikhene gerillja anprep på Nadar Shah's baktropper, men denne trakk seg ut av Punjab. Etter Nadar Shah's tilbaketog begynte Zakaria Khan, Lahore's mogul guvernør, å begå ubeskrivelige overgrep mot Sikh befolkningen. Zakaria Khan og hans Hindu minister Lakhpat Rai arresterte, torturerte og myrdet tusener av Sikher.

Under denne mørke tiden holdt menn som Nawab Kapur Singh, Jassa Singh Ahluwalia, Jassa Singh Ramgarhia, Nand Singh Sukarchakkia, Deep Singh (Baba), Gurdial Singh Dallewalia, Hari singh Panjwar og andre sammen og ledet Sikhene i en vanskelig tid. Nawab Kapur Singh ledet Sikhene fra vanskeligheter, håpløshet, mørke, tungsinn, ulykke, isolasjon, ydmykelse, sult, sorg, savn og fortvilelse til seier. Sikhenes kamp ble kronet med seier. En natt son hadde strukket seg over et halvt sekel gav etter for det nye lyset og Sikhene var i stand til å frigjøre sitt land. Sikhenes Misls (konføderasjoner) var i stand til å gjenopprette Akal Takht Sahib's styre over hele landet. Med dette trakk folket i landet et lettelsens sukk. Sikhenes herredømme som ble opprettet av Banda Singh, var etter store oppofringer blitt gjenopprettet. Igjen ble det et folkestyre, et styre basert på brorskap og velferd for alle.

Sikhene som herskere

Det var en periode der la planer for å okkupere India, mens Sikhene prøvde å frigjøre deres land fra de mogulene. Ved slutten av det attende århundredet omfattet Sikhenes område, det meste av dagens Pakistan, Kashmir, Himanchal og Haryana i tillegg til selve Punjab. Sikhene hadde også frigjort deler av Rajasthan og Uttar Pradesh. I en periode hersket Sikhene over selve Delhi. Den 11 mars 1783 ble Sikhenes blå flagg heist over Det Røde Fort i Delhi.

Dette var imidlertid ikke akseptabelt for Sikhismens fiender. I 1790-årene var den føydale mafiaen , brahminene og andre elementer svært suksserike i å danne alianser med noen Sikhledere. Snart hadde disse elementene klart å overbevise lederene om å utrope seg som selvstendige herskere over områder som Khalsa hadde vunnet i fellesskap. De klarte også å overbevise disse Sikhlederene om at de (føydal mafiaen og Brahminene) var best skikket til å administrere statsforvaltningen. Det varte ikke lenge før Sikhledere begynte å ignorere Akal Takht Sahib. Innen ti år ble Sikhenes herredømme forvandlet fra Akal Takht Sahib'ledelse til et konglomerat

av stamme enheter. Dette var begynnelsen på å forlate Sikhismens vei.

Nådestøtet til styring med utgangspunkt i Akal Takht Sahib ble tildelt av (Maharaja) Ranjit Singh, med sin svigermors hjelp, tiltavng seg kontrollen av Bhangi Misl. Dette ble fulgt opp av okkupasjonen av Amritsar (Sikhenes Vatikan). Endelig, i 1802 erklærte han seg selv Maharaja. Ranjit Singh var en ung og en meget ambisiøs mann. Etter at han hadde okkupert Lahore og Sikhenes Vatikanby, begynte han å underlegge seg områder, hvis kontroll var gitt andre Sikh generaler. Ranjit Singh ønsket å skape sitt eget herredømme istedenfor et samfunn tuftet på Sikhismen og under kontroll av Akal Takht Sahib. Han fortsatte å legge områder under seg, de fleste av hans seiere skyldes generalene hans, spesielt Hari Singh Nalwa, Akali Phula Singh.

I løpet av veldig kort periode, falt Ranjit Singh i fellen som konspiratørene hadde lagt og ble en nikkedukke i hendene på anit-Sikh elementer. Snart begynte han å ignorerer og til og med å avvise lærde Sikher. Alle viktige stillinger ved hoffet og regjering gikk til hinduer. Med dette, ble hele administrasjonen og systemet en anordning for anti-Sikh elementer. Staten var de jure en kongedømme under en Sikh konge, men de facto var det under Dograene fra Jammu og Kashmir og Brahimer fra Hindustan. Flere battalioner i Ranjit Singhs hær var kommandert av europeiske offiserer. Ranjit Singh var så uvitende om nasjonaliteten til disse europeiske generalene at han hadde oppnevnt 20 britiske, 4 amerikanske, 5 italienske, 24 franske, 3 skottske, 1 irsk, 3 spanske, 4 russere, 2 tyske, 1 østeriker, 1 prøysser, 1 ungarer, 1 portugisisk og 4 greske generaler i sin hær. Flere av dem sto i ledtog med British East India Company, og som de senere 'solgte' rike av Ranjit Singh til dem.

Med systemet overforsømmet av andre, hengav Ranjit Singh seg selv til brahminiske tradissjoner, selv om han utad oppførte seg som en Sikh. Han støttet hindutempler, og hersker i henhold til råd han fikk av brahminske ministre. Han gav regelbunden almisser og velgjørenhet til brahminer of templer. Han brukte flere millioner rupier for dem. Som reigionsminister oppnevnte han en som var en fanatisk hindu, som godkjente et mindre beløp for å forgylle Darbar Sahib. Den samme ministeren godkjente imidlertid femti ganger mer penger til hindu helligdommer. Ranjit Singh (som det forventes av en hindu hersker) ikke bare gav penger til hindu helligdommer, men utførte alle ritualene som ble krevd av en hindu hersker. Etter forslag fra sine hindu rådgivere forandret Ranjit Singh fargen av Sikhenes flagg fra blå til hvit/saffran/gult.

Ranjit Singh hadde betrodd alle fullmakter til sine Dogra ministre, mens han selv ble slave av alkohol og sex. Han hadde dusinvis med koner og utallige konkubiner. To av hans koner var berømte kurtisaner, En av dem, kalt Moran, var så høyt elsket av Ranjit Singh at han utgav en mynt i hennes navn.

Ranjit Singh var fullstendig uvitende og aktivitetene til hinduene i hans hoff, at han ikke så at de ranet ham for hoff, krone, finanser, og staten. De lykkes med sin plan, med å holde Sikher borte fra beslutningsprosessen. Til og med Ranjit Singh's sønner var fullstendig uvitende om hoffets aktiviteter. En slik kongedømme måtte naturligvis falle. Hvis Sikher, under noen omstendigheter, prøvde å komme i kontakt med Ranjit Singh, ble de raskt ryddet av veien av Dograene og Brahminene. Av alle som fikk tittelen "Raja" av Ranjit Singh var det ikke èn Sikh, bare Dograer (Dhian Sinh, Gulab Sinh, Suchet Sinh og Hira Sinh).

I 1837 ba general Hari Singh Nalwa (Maharaja) Ranjit Singh om å overgi kontrollen med staten til *Punj Piarav*, fordi staten var blitt dannet med oppoffrelsene til utelukkende Sikher. Ranjit Singh nektet ågjøre noe slikt og mente at kongedømmet tilhørte hans familie (noen uker senere ble general Hari Singh Nalwa skaffet av veien). Kongedømme som Sikhene hadde kjempet for og annet hadde blitt en de facto Hindu kongedømme. Det var den rake motsetningen Sikhherredømme som ble dannet av Baba Banda Singh Bahadur. Senere ble familien til Ranjit Singh forrådt av det samme hoffet han hadde skapt. På grunn av disse omstendighetene, gikk Ranjit Singh's kongedømme tapt til britene i løpet av 10 år etter hans død.

Britisk okkupasjon av Punjab

Hinduer ved Ranjit Singh's hoff og noen av hans europeiske generaler kolaborerte med britiske styrker og forrådte Ranjit Singh's familie. Selv om den jevne Sikh bar nag til Ranjit Singh (for å ha forsaket Sikhismen), sloss de tappert under hans flagg og tilføyde britene (East Indian Army) nederlag i flere av slagene mellom briter og Sikhene. Sikh generalene kjempet tappert i slaget om Pherushahr, Sabraon, Chelianwala, Ram Nagar og Gujarat, ble skjmselsøst forrådt på slagmarken av Dograene og Brahminene. Dette foræderiet førte til britenes anektering av Sikhenes områder i 1849.

Etter at britene hadde anektert Sikhenes områder, falt alle Dograene fra Jammu og Kashmir og Brahminene fra Hindustan, som hadde "konvertret" til Sikhismen for å oppnå fordeler av Ranjit Singh, tilbake til Hinduismen. Antall Sikher falt fra om lag åtte millioner til mindre enn to millioner. Noen forskere trodde at Sikhismen ville dø ut. Ranjit Singh hadde etablert et rike, som fremmet et føydal samfunn. Føydalklassen så ut som Sikher, men praktiserte aldri Sikhismen. Trefjerdedeler av alle Sikhene, som hadde antatt Sikhismen hadde gjort det på grunn av sine interesser i statens anligender, forkastet Sikhismen og falt tilbake på hinduismen. Dograene og Brahminene solgte Sikhenes områder til britene for en hondfull med penger, men selv da startet noen frihetselskende Sikher sin kamp mot britene. De viktigste lederne for denne kampen var Bhai Maharaj Singh, og senere Sirdar Thakar Singh Sandhanwalia. Anti-Sikh elementer forrådte dem også.

Sikhenes gjenvåkning

Etter britenes anektering av Punjab begynte kristene med misjonsviksomhet i området for å få Sikher over til kristendomen, lyktes med å få endel kunnskapsløse Sikher til å konvertere. Dette gav støtet til å starte "Singh Sabha movement" i 1873. Singh Sabha's mål var reform såvel som misjonering. Dette la grunnlaget for politisk bevissthet og organisering av Sikhene. Blant lederne for Singh Sabha var Giani Dit Singh, professor Gurmukh Singh, Kanwar Bikram Singh (Kapurthala) og Bhai Jawahar Singh Kapur. I denne peioden måtte Sikhene også kjempe på en annen front også. Denne truselen var, den britisk støttede Arya Samaj bevegelsen, som var importert til Sikhenes områder for å få Sikhene på defensiven. De kristenes og Arya Samaj's mål var å konvertere Sikher til henholdsvis kristendom og hinduisme. Våkne Sikher under ledelse av Singh Sabha, kullkastet de kristenes og det bristiskstøttede Arya Samaj's planer.

Grunnlegingen av Khalsa College i Amritsar i 1892 spilte en viktig rolle i å vekke Sikhenes elite. Khalsa College og andre utdaningsinstitusjoner gav grobunn for lærer og studenter som i varetok Sikhenes interesser, både politisk og religiøst.

Dette gav støtet til starten av ny tid med grunnlegging flere Sikhbevegelser, Chief Khalsa Diwan (1902). Central Sikh League (1919), og senere Shiromani Gurdwara Parbandak Committee (SGPC, 1920) og Shiromani Akali Dal (1920).

I 1914 brøt første vedenskrig ut og tusner av Sikher ble sendt til Frankrike, Belgia, Nederland, Italia, Tyrkia, Mesopotamia (Iraq) og det Fjerne Østen, hvor de kjempet for det britiske imperiet og dets allierte. Tusener av Sikher ofret sine liv for de allierte, men til tross for Sikhenes oppofringer forrådte britene Sikhene. I 1914 ble Sikher som lovelig prøvde å emigrere til Canada tvunget tilbake til India og når deres skip nærmet seg Calcutta, åpnet de britiske soldatene ild mot dem. Dette fikk Sikh imigrantene til å danne Ghadr Partiet og ty til væpnet kamp. Men denne bevegelsen kunne på grunn av flere forhold ikke fungere.

Gurdwara Reform Bevegelsen

I 1920 startet Sikhene en bevegelse for å reformere håndtreringen av Sikhenes hellige steder. Hindu bestyrere av disse helligdommene hadde begynt å behandle disse institusjonene som deres private eiendommer. Noen ledende Sikher begynte den 21 mai 1920 å utgi punjabi dagsavisen '*Akali*', noe som hjalp med å danne forbindelser til Sikhledere i subkontinentet og organisere dem i et godt nettverk. Dette ledet til en kamp om frigjøre Sikhenes helligdommer. Britene tok de fordervede Hindu bestyrernes side og påførte de fredlige Sikh reformatorne store lidelser. Flere enn femhundre Sikher ofret sine liv og flere tusen ble arrestert under denne bevegelsen.

Britenes apati mot Sikhene og deres sammarbeid med de fordervede morderne banet vei for en væpnet bevegelse, som senere ble kalt Babar Akali bevegelsen. Denne bevegelsen var ledet av blant andre Bhai Kishan Singh Gargajj, Bhai Karam Singh Daulatpur, Bhai Dhanna Singh, Bhai Dalip Singh Dhamian, Babu Santa Singh, Bhai Nand Singh Ghudial, Giani Harbans Singh Sarhala Kalan og Bhai Ratan Singh Rakran Bet. Denne bevegelsen spilte en viktig rolle for å vekke Sikhene.

Gurdwara Reform Bevegelsen (1920-25) lyktes i å gjøre Gurdwara Act rettskraftig og brakte nesten alle Sikh-helligdommer i det daværenede Punjab under SGPC's kontroll. SGPC ble snart en stat i staten. SPGS og dennes fraksjon Shiromani Akali Dal tok begge del i kampen for å frigjøre subkontinentet fra britisk kontroll. Denne bevegelsen organiserte Sikhenes ledelse under Shiromani Akali Dal's banner. Ledere som Master Mota Singh, Baba Kharak Singh, Master Tara Singh, Giani Sher Singh, Sardar Bahadur Mahitab Singh, Jhabal brodeme og andre tok del i kampen for å frigjøre både India og Sikhenes områder.

Ved dette tidspunktet manøvrerte hinduledere som Gandhi og Nehru Sikh-aktivister og klarte å skape anti-britiske følelser blant Sikhene. Sikhene ble brukt i kampen mot britene. Flere hundre Sikher døde og tusner ble fengslet i forbindelse med denne frihetskampen. Dette fikk britiske myndigheter til å anta en anti-Sikh holdning. Muslim League og Congress sammarbeidet derimot med Britene. Sikhenes ledelse skjønte ikke hvor det bar av sted. I 1939 brøt andre verdenskrig ut. Sikhene gav helhjertet støtte til britene. Tusener av Sikh soldater gav sine liv for å forsvare Storbritania, Belgia, Frankrike, Italia og andre europeiske stater.

Britenes foræderi mot Sikhene

I 1947 bestemte britene seg for å forlate det Indiske subkontinentet. Også her viste britene sin utakknemmelighet overfor Sikhene. Britene delte Sikhenes områder mellom muslimene (Pakistan) og hinduene (India). Sikhene ble tvunget til

å godta en union med India. Dette var en påtvunget løsning. Det var som da Norge ble overført fra Danmark til Sverige, i 1814, etter at Danmark som Napoleon's allirete ble den tapende part. Norge ble endlig fritt i 1905. Under denne perioden gav Gandhi, Nehru og andre Hindu ledere, Sikhenes ledere forsikringer om at Sikhene skulle få deres eget uavhengige område i det nordlige India. På det tidspunktet var det flere millioner Sikher i i vest Punjab (som tilfalt Pakistan), og under forflyttningen fra vest punjab til det oslige Punjab døde om lag to millioner Sikher.

Umiddelbart efter overføringen av makt fra britene begynte de hinduistiske heskerene i India å diskriminere mot Sikhene i alle hendsender: politisk, religiøst, utdannelse og i statsadminidtrasjonen. Den tiende oktober 1947 utstedte Guvernøren av Punjab en forordning som sa at " Sikhene er et lovløst folk og trussel mot lovlydige hinduer i provinsen". Alt dette gav grobunn for å gjenopplive kravet om en egen stat for Sikher.

Khalistan bevegelsen

Under denne perioden startet den store Sikhorganisasjonen Shiromani Akali Dal en bevegelse for dannelsen av en provins (kalt Punjabi Suba) der Punjabi skulle være språket. Under denne bevegelsen for Punjabi Suba (1955 og 1960) ble mer enn 70000 tusen Sikher arrestert, dusiner ble martyrer og tusner måtte tåle økonomiske tap. Selv om Punjabi provinsen ble danned den første november 1966, var det ikke i tråd med Sikhenes krav. Som et resultat av dette måtte Sikhene starte kampen for en uavhengig stat for Sikher. Den indiske regjeringen og fanatiske Hindu organisasjoner begynte å fremme anti-Sikh sekter som for eksempel Namdhari, Nirankaris og Radhasoamis. Disse sektene satte i gang med en anti-Sikh kampanje. Dette angrepet på Sikhismen ble stanset, da tilhengere av Nirankari sekten den 13 april 1978 drepte 13 Sikher i Amritsar. Med dette begynte en ny væpnet kamp for Sikhene. Denne bevegelsen ble veldig betydningsfull i 1983-1984.

Sikhenes væpnede kamp, som tok til etter masakeren i Amritsar, oppnådde mye under dyktig ledelse av Jathedar Talwinder Singh og hans medhjelpere (Bhai Amarjit Singh Khemkaran, Gurnam Singh, Surjeet Singh). Senere tok Baba Jarnail Singh Bhindrawala over styringen med kampen for frihet. Den indiske regjeringen skjønte nå at Sikhene ikke ville bilegge striden om deres frihet.

Angrep på Darbar Sahib og drap på Sikher i Delhi osv. i 1984

For å undertrykke Sikhene, beordret Indira Gandhi til å angripe Sikhenes helligdommer. Om lag 300.000 indiske soldater angrep Darbar Sahib, Akal Takht Sahib, 36 andre helligdommer og drepte tusener av Sikher. Flere av de drepte Sikhene var bakbundet. Under dette angrepet, fjernet den indiske hæren alle de dyrebare skattene som var i helligdommene, deriblant bibliotek, arkiver og andre uerstattelige ting. Selv etter tjueto år hadde ikke den indiske regjeringen levert arkivene tilbake. Indira Gandhi's angrep på Sikhenes helligdommer og drapene på Sikhene opprørte Sikhene. Tusener av Sikhsoldater deserterte indiske hæren. Selv om opprøret i hæren ble slått ned ventet Sikhungdommen på en sjanse til å straffe Indira Gandhi. Den 31 oktober 1984 drepte Bhai Beant Singh og Satwant Singh Indira Gandhi. Dette ble fulgt av drap på om lag 25000 Sikher. Tusener av Sikhkvinner ble voldtatt, Sikhbarn ble brent levende, og eiendom tilhørende Sikher ble plyndret og brent ned. Gurdwaraer ble plyndret og brent. Disse drapene var sanksjonert av Rajiv Gandhi, daværende statsminister i India. Det er skammelig at mens dette pågikk, satt

internasjonale diplomater få undre meter fra begivenhetene og forble stille. Disse masakerene økte Sikhenes sinne. Sikhene straffet noen av drapsmennene om sto bak *Svart November 1984*. De fleste ble imidlertidig lovpriset av Rajiv Gandhi, som utnevnte noen av dem som regjeringsmedlemer. Dette ble fulgt av en omfattende væpnet kamp, ledet av Khalistan Commando Force, Khalistan Liberation Force, Bhindranwala Tigers Force, Babar Khalsa og andre under ledelse av blant annet, Jathedar Talwinder Singh, Gurbachan Singh Manochahal, Awtar Singh Brahama, Manbir Singh Chaheru, Labh Singh, Sukhdev Singh, Gurjant Singh, Gurjit Singh, Harjinder Singh Jinda, Sukhdev Singh. Men på grunn av at enkelte av disse militante menneskene viste dårlig ledelse, klarte indisk etterretning å infiltrere disse organisasjonene og dermed led de store tap. Bevegelsen var på sitt høyeste rundt 1991.

Massehenrettelser av Sikhungdommer

Sikhenes væpnede kamp nådde zenith rundt 1991. I 1992 ble Beant Sinh delstats minister i Punjab. Sikhene boikottet disse valgene og bare 10-15 % av folket stemte. Etter ordre fra indiske myndigheter begynte Beant Sinh en allmen masakre av Sikh ungdomm. Mer enn 25000 Sikhungdommer ble arrestert og drept etter ordre av Beant Sinh og K.P. Gill (politisjef i Punjab) i perioden 1992-93. (Det er underlig at USA ynder å kalle seg alle verdens teroristers svøpe, æret terrorist K.P. Gill med dobbelt statborgerskap). Mest allvorlig var kidnappingen og drapet på Jaswant Singh Khalra, som var en menneskerettsaktevist og samlet vitnesbyrd om drapene på tusener av Sikher, som var blitt drept med kaldt blod, i falske sammentreff og kroppene deres ble enten brent som uidentifiserte personer eller de ble kastet i elver og skoger. På den ene siden utførete indiske myndigheter grusomme massakere på Sikher, mens de på den annen side bekyldte Sikhene for å være ekstremister og terorrister. De indiske myndigheten brukte milliarder av dollars på propaganda. Flere internasjonale nyhetsbyråer, journalister, og forfattere ble betalt for å drive denne propagandaen. Den internasjonale media ble bestuket av den indiske regjeringen i form av kommersiell reklame og æresbevisninger. Det er skammelig at noen journalister, istedenfor å fordømme overgrepene mot Sikhene, sammarbeidet med de indiske myndigheter. Noen menneskerettighets organisasjoner i verden, deriblant Amnesty International London og noen individer, deriblant dommer Ajit Singh Bains, Dr. Gurmit Singh Aulakh, Navkiran Singh, Ranjan Lakhanpal, Rajni Kothari og andre fordømte de indiske myndighetene. Til tross for dette fortsatte USA og Storbitania ikke bare å ha handelssamkvem med India, men solgte også våpen og amunisjon til India. Disse våpnene ble brukt mot Sikhene. Med drapet på delstatsminister i Punjab, Beant Sinh den 31.08.1995, stoppet, for en tid, drapene på Sikhene.

Parkash Singh Badal som delstatsminister av Punjab

I 1997 fravristet Akali Dal (Badal fraksjonen) maket i Punjab. Med dette stoppet de fleste av drapene av Sikhungdommer, men Sikhproblemet gjenstod ulost. Parkash Singh Badal styrte Punjab i fem fulle år, men gjorde ikke noe for Sikhene, og forble en junior partnet av Hindu partiet Bhartia Janta Party (BJP). Badal hadde før valget lovet å straffe politi som hadde misbrukt sin makt, men istedenfor aksepterte han deres handlinger og gav dem all mulig støtte i de tilfellene saker ble bragt mot dem. Den eneste planen Badal og hans bande hadde, var å samle rikdom på alle mulige og umulige måter. Badal støttet alltid BJP som alltid stod i

opposisjon til Sikhene.

Badal's regjering falt i 2002, men selv etter dette kjempet Badal for Sikhenes saker. Dette desillusjonerte Sikhungdommer og eliten. Simranjit Singh Mann's Akali Dal har ved flere anledninger reist sin rlst mot uretten mot Sikhene, men de herskende partiene gar aldri brydd seg om Sikhene. Flere nye problemer har oppstått, vil sannsynligvis lede til en ny fase i Sikhenes kamp. Denne nye fasen vil sannsynligvis begynne i nærmeste fremtid.

Sikhbefolkningen

Punjab er Sikhenes kjerneområde. Om lag 70 % av Sikhbefolkningen lever i Punjab. Likevel finner man Sikher i nesten alle land i verden. Det eksakte antall antall som bor i de forskjellige land og provinser er ikke kjent. De etterfølgende tall er fra den indiske regjeringens folketelling.

Punjab	14,592,387
Haryana	1,170,662
Rajashthan	818,420
Uttar Pradesh	678,059
Delhi	555,602
(Selv sier Sikhene at de utgjør over en million).	
Maharashtra	215,337
Uttaranchal	212,025
Jammu & Kashmir	207,154
Madhya Pradesh	150,772
Chandigarh	145,175
Jharkhand	83,358
Himanchal Pradesh	72,353
Chhatisgarh	69,621
West Bengal	66,391
Gujrat	45,587
Andhra Pradesh	30,998
Assam	22,519
Bihar	20,780
Orrisa	17,496
Karnatka	15,326
Tamil Nadu	9,545
Meghalya	3,110
Kerala	2,762
Arunanchal Pradesh	1,865
Manipur	1,653
Andeman	1,587
(Flere Sikher omkom under Tsunamien i 2005)	
Tripura	1,182
Sikkim	1,176
Nagaland	1,152
Goa	970
Mizoram	326

Daman, Diu	145
Dadra & Nagar Haveli	123
Pondicherry	108
Lakhshdiv	6
Totalt (India)	19,215,730

Resten av kloden*	
USA	c. 500,000
England	c. 500,000
Canada	c. 500,000
Italia	c. 150,000
Kenya, Uganda osv (afrika)	c. 60,000
Malaysia	60,000
Portugal	60,000
Australia	18,000
Singapore	15,000
Thailand	15,000
New Zealand	10,000
Tyskland	6,000
Hong Kong	5,000
Nerderland	5,000
Østerike	5,000
NorGe	5,000
Belgia	3,500
Spania	3,000
Resten	50,000
Total (Diaspora)	1,600,000*
Total (World)	c. 21, 000,000 (21 million)*

Befolkningen i verden fordelt på religiøst basis:	
Kristne	2,038,905,000
Muslimer	1,226,403,000
Hinduer	828,130,000
Kinesiske folke religioner	389,543,000
Buddhister	364,014,000
Sikher	21,000,000
Jøder	14,535,000

Sikhene i Asia=19,500,000; Nord America=900,000; Europa=600,000; Afrika=60,000, Oceania=25,000.

* Antall merket med stjerne er estimater, og ikke eksakt antall.

SIKHENE OG KLODEN

GUDS FARSKAP OG MENNESKENES BRORSKAP

Sikhismen prediker 'Guds farskap og menneskenes brorskap'. Alle er barn av en far i.e. Gud, og samme lys skinner på alle. Diskriminiering (positiv eller negativ) av andre, er det samme som å bryte Guds lover, fordi det betyr at man forkaster en del av Guds skaperverk. I henhold til Sikhismen, er ingen bedre eller dårligere enn andre i Guds øyne. Ingen er hans utvalgte barn/folk, ei heller fordømt eller urørbar. Gud har ingen "Sønn", da alle er hans barn og han er den sanne far.

FREDLIG SAMEKSISTENS (hverken frykt eller skremme noen)

Sikhismen prediker fredlig sameksistens. Ingen skal frykte noen, ei heller skal man true andre. (Guru Granth Sahib p. 1427). Sikhismen fordømmer stormansgalskap, aggresjon, urett og inhumant oppførsel (p. 360). Sikhismen lærer at enhver skal være en Khalsa, både i åndelig og verdslig sammenheng. Hver menneske har rett til religionsfrihet. Den nienede Guru, Guru Tegh Bahadur Sahib, ofret sitt liv, så ingen skulle bli tvunget til å oppgi sin tro.

Det er en hellig plikt for en Sikh å beskytte de fattige, de svake og de undertrykte. En Sikh må kjempe mot urett og tyranneri i alle former, uannsett hvor det måtte forekomme. En Sikh må etterstrebe å beskytte alles menneskerettigheter. En Sikh skal ikke være en taus vitne til, ondskap, urett, tyranni, terror og inhumane aktiviteter.

Likhet

Sikhesmen fremmer ærlig arbeid og dele med andre og tankegangen om at "universet er en felles skatt for alle". Det er i mot Sikhismens tankegang å utnytte andre, med føydal-, monopol-, mafia-, og andre uærlige metoder. Baba Banda Singh Bahadur, den første Sikh hersker, hvis styre var basert kun på Sikhismen, fulgte likhetstanken meget strengt.

Åndelig manifets

Enhver religions skrifter inneholder den religionens filosofi. Men, ingen hellige bøker tilhørende en religion er basis for en anne religion eller filosofisk retning. Med andre ord, det er nesten umulig å finne noen arbeider, som er basis for mer enn en religion eller filosofisk retning. Guru Granth Sahib, derimot har æren av å være "Skriftenes Skrift" eller "den universelle Skriften" for den religiøse verden. Faktisk er Guru Granth Sahib et manifets på det åndelige planet.

Allmen bønn

En Sikh ber ikke om noe for seg selv (eller for Sikhene) av Gud. Sikhenes Ardas (bønn) er alltid allmen i sin natur. Den avsliuttende setningen i Sikhenes bønn er: Måtte alle skapninger i universet få fred og fremgang veddin nåde".

Sikhenes rolle i internasjonal politikk

Sikhene har ikke bare kjempet for deres egen frihet, men også for andre staters frihet (Belgia, Frankrike, Nederland, Italia og Storbritania. Sikhsoldater kjempet tappert i europa under første og andre verdenskrig. Tusener av Sikher døde, for at europeerne skulle nyte sin frihet. Flere Sikher fikk Viktoria korset og andre æresbevisninger for den tapperheten de utviste. I arkivene kan man den dag i dag lese om at stort antall Sikher som ofret sine liv for europa. Sikhene kjempet også for Singapor, Malaysia, Thailand, Burma og andre nasjoneres frihet.

Blå Belte (Sikhenes røde kors)

En anektode fra Guru Gobind Singh Sahib's tid forklarer en spessiell side ved Sikhenes konsept om Sewa og humanisme. Under kampene om Anandpur Sahib, mellom fjellkongene og mogul hæren på den ene siden og Sikhene på den andre siden, pleide lederen av Blå Belte (Sikhenes Røde Kors) Ghanaiya Singh å gi hjelp til skadete soldater (selv om de var fiendesoldater). Dette var i tråd med Guru Sahib's ord om at en Sikh ikke skal diskriminere, når han/hun hjelper de trengende og hjelpesløse. Dette hendte så tidlig som i Januar 1704. Dette foregrep dannelsen av den moderne "Internasjonal Røde Kors", som en uavhengig organ, som tar seg av soldater, sivile, skadede, drepte under krig, uro eller naturkatastrofer. Sikhenes Blå Belte var ikke et uavhengig organ, men likevel gav det hjelp til alle sårede soldater uansett hvilken side de kom fra.

Sikhenes unike identitet

Betydningen av ordet Sikh

Ordet Sikh betyr som er søker av kunnskap, spessielt religiøst filosofi og åndelighet.

Fysisik oppsyn (turban, skjegg, sverd, kachhehra og kara)

En Sikh kan bli gjenkjent blant hundretusener andre. En Sikh er lett gjenkjennbar på grunn av sin turban, skjegg og bart. En *Amritdhari* **(døpt) Sikh** er forpliktet til å ha *Punj Kakaar* (tros artikler): *Kes* (uklippet hår) dekket med *Keski* (turban), *Kangha* (en kam med spesiell utforming), *Kachhehra* (en typer shorts syd i en spesiell utforming), *Kara* (hellig håndledds-ring; det er galt å kalle det en armbånd) og *kirpan* (en hellig sverd). I tillegg til det er en Dastar (turban) også obligatorisk for en Sikh. En Amritdhari må, ikke på noe tidspunkt gi avkall på noen av disse tros artiklene.

Navnenes tydlighet

En annen tydelig merkbarhet ved Sikhene er siste delen av deres navn. En Sikh mann er pålagt å bruke **Singh**, mens kvinner er pålagt å bruke **Kaur**, som et suffix. Å bruke ens slektsnavn er ikke i tråd med Sikhismens lære. "Singh" betyr "løve", mens "Kaur" betyr prins; (I Sikhisme er ikke en kvinne en prinsesse, men en prins; det betyr derav at det ikke gjøres forskjell mellom kjønnene). Hinduene har for en tid tilbake også begynt å skrive deres navn som Singh, isteden for den tidligere formen Sinh. Dette leder til forvirring.

Teologiske særtegn

En Sikh er en monotheist. I Sikhismen er det bare en Gud, allmektig, allstedsværende og allvitende. Gud alene er skaperen, opprettholderen og ødeleggeren. En Sikh tror ikke på noen levende eller ikke-levende profet. I henhold til Sikhismens lære, opptrer ikke gud i menneskelig form. En Sikh tror ikke på et liv før eller etter døden. Sikhismen avviser det overjordiske. Himmel og helvete eksisterer i denne verden. Sikhismen avviser teorien om inkarnasjon.

Sikhismen er ikke en dagdrømmer religion. Sikhisme er et møtested for de sosiale og åndelige sfærer, således kan det kalles sosio-åndelighet. I Sikhismen er ikke tanken om frigjøring av en overjordisk karakter, snarere skal frigjøring realiseres i dette livet. For å være en "Sachiaar" (det å føre livet i sannhet) er Sikhismens tanke om frigjøring. Det er ikke plass for pilgrimsreiser til såkaltee hellige plasser i Sikhismen. *Shabad* (Ordet/philosophy) er det eneste hellige og medistasjon og et sannferdig livsførsel er den den sanne pilgrimmsreisen.

Sikhismen tror ikke på fatalisme. En Sikh bøyer seg for Gud Vilje, men vil alltid kjempe for å forbedre sine vilkår. En Sikh er en evig optimist (*Charhdi Kala*).

Sikhenes konsept om Miri-Piri

Miri og Piri's enhet er en tankegang som er unik for Sikhismen. Miri (verdslig) og Piri (åndelig) er en udelt helhet av det å være en Sikh.. En Sikh er en åndelig værelse (Piri) og han er et menneske og en sosial værelse (Miri) i samfunnet. En sann Sikh må meditere på Guds ord, men alltid være forbredt på å kjempe for rettferd, humanisme og fred. Miri-Piri er ikke bare en enhet av åndelighet og verdslighet eller politikk og religion, der er en egen helhet av Miri og Piri. I Sikhismen skilles det ikke på Miri og Piri, selv om det filosofisk sett er to forskjellige konsepter. Sikhismen er en møteplass for Miri og Piri.

Sikhenes kalender

I april 2003 påtvang SGPC en kalender (laget av kanadiske Pal Singh Purewal) på Sikhene som i bunn og grunn er imot Sikhismens lære. Kalrenderen ble kalt såkaltee Nanakshahi kalender. Denne kalenderen betydde pålegging av Sangrand, Massiya og Pooranmasi (Hinduenes tre lykkevarslende dager i hver måned) på Sikhene. Kalenderen forvrenger også flere viktige datoer i Sikhenes historie. Denne kalenderen har ingenting med Sikheisme å gjøre, faktisk er den helt anti-Sikh. Det er underlig at Dharam Parchar Committee og prestene ved Akal Takht Sahib (som hevder å være Sikhismens oppsynsmenn) har godkjent kalenderen. Sikhene har lenge kjempet for å kvitte seg med flere hindu seder og ritualer som ble påtvunget Sikhene av Gurdwaraenes hindu oppsynsmenn på attenhundretallet; men nå i 2003, har Sikhenes ledere begått en synd ved å påtvinge en anti-Sikh kalender på Sikhene. Historien vil aldri tilgi de ansvarlige.

Særtegn ved en Sikh

Enhver person, uanhengig av kaste, farge, tro, kjønn osv, er en Sikh hvis vedkommende:

*Tror på en Gud

*Tror på de ti Guruenes og Guru Granth Sahib's lære.

*Utfører familieseremoniene i henhold til eutentisk Sikh Rahitmaryaada (Sikhenes kodeks for livsførsel)

*Tror på Khande-di-Pahul (Sikhenes dåps-seremoni) og er eller ønsker å bli tatt opp i den nærmeste fremtid. Ikke tror på noen andre religioner eller kulter (e.g. Hinduisme, Islam, Kristendom, Nirankari, Radhasoami eller Namdhari).

*Bruker Singh/Kaur som suffix til hans/hennes navn.

Hvem er ikke Sikher?: Ramrayias, Nirankaris, Radhasoamis, Namdharis, Nurmahalias er ikke Sikher.

Amrit og Khande Di Pahul

Hva er Amrit

Amrit (A+mrit) betyr bokstavlig hinsides døden. Amrit er den substansen som frigjør en fra døden. Det har også blitt brukt synonymt med nektar og ambrosia. I Sikhismen betyr Amrit noe vesensforskjellig enn det den gjør i Hinduismen. I henhold til hinduenes myter kjernet gudene og demonene havet i fellesskap of skapte Amrit. Når Amriten endelig var ferdig begynte å sloss om å eie og fortære den. Dette ledet til en lang kamp mellom gudene og demonene. Underveis ble Amriten spilt og ingen kunne drikke det, og følgelig ble ingen udødelige. Brahminene

(prestene i hinduismen) var veldig slue. De skapte nå en ny myte om udødelighet og sjelevandring. De erklærte nå at sjelen aldri ville dø og ville vandre til en anne kropp; dette betydde at en fortsatt kunne være udødelig. På denannen side betyr det at sjelen ikke er en del av den Øverste sjel og vil aldri gå opp i den Øverste sjel.

Sikheismen avviser tanken om et evig liv og sjelevandring. I henhold til Sikhismen har menneskene er forutbestemt livslengde. Menneskekroppen er oppbygd av fem elementer (luft, vann, ild, jord og eter) som retunerer til Gud etter et menneskes død.

I Sikhisme, har Amrit men enn en betydning, men i bunn og grunn betyr det at det å meditasjon av Shabad (ordet) i.e. Guds navn er Amrit.

Guds Navn er 'nektar'.
Det er basis for alle.
(Guru Granth Sahib s. 1429).
Ved å hødre det, blir jeg frigjort.
(Guru Granth Sahib, s. 103)
For å oppnå denne Amrit, må en for å kjerne det, gjenta Hans navn med sin tunge (munn) til stadighet:
Ens tunge skal meditere på Hans Navn og denne kjerningen vil gi en Amrit. (Guru Granth Sahib, s. 728)
Timen da vi mediterer på Hans Navn og tenker på hans fortrinlighet er tiden for å oppnå Amrit. (Guru Granth Sahib, s. 2).
Det å synge til Guds prise med ens tunge er det samme som å drikke Amrit. (Guru Granth Sahib, s.1219)
Jeg ser bare En (Gud), og ingen andre.
Ved Guds nåde drikker jeg Nektar. (Guru Granth Sahib, s. 113)
For saktten vann (nektar), har du kommet til Ordet.
Nektaren er med Gud, O! kjære. (Guru Granth Sahib, s. 598).

Av dette følger at i Sikhismen er Amrit *Guds Ord.* Det er bare Gud som er og vil alltid være til, herav er Gud Amrit.

Amrit er også feilaktig brukt av noen forfattere om nektaren som blir drikket av sn Sikh ved dåpsseremonien. Faktisk kalles denne seremonien Khande Di Pahul. Guru Gobind Singh Sahib utførte selv denne seremonien første gang 29 mars 1968 (noen mener det var i 1699). *Khande Di Pahul* (Sikhenes dåpsseremoni) blir tilbredt og gitt av Punj Piaray (De fem utvalgte/elsklede). Siden Amrit i.e. Shabad (Ordet) er basisen for Sikhenes dåpsseremoni, har det også blitt kjent som *Amrit Samskar.*

Khande Di Pahul

En Sikh er å regnes som en medlem av Khalsabrorskapet etter at han har gjennomgått Khandey-di-Pahul (Sikhenes dåps nektar), ledet av *Punj Piaray* (de fem utvalgte). Punj Piaray gjør i stand Amrit (hellig nektar for dåpen) med Khanda (en tveegget sverd). Når noen tar Khande-di-Pahul, lover han/hun å vie sitt liv til Sikh Panth. Punj Piaray leser adepten om Sikh Rahitmaryada (Sikhenes lover om livsførsel). Alle Sikher (kvinne som mann), som lever i tråd med Sikhismens lover kan bli Punj Piaray.

De fire viktigste påbudene er (i henhold til Rahitmaryada)

[Disse på følges strengt av Sikhene]

1.Han/hun må ikke klippe hår fra noen del av kroppen.

2.Må ikke spise Halal (kjøtt)
3. Må ikke bruke tobakk eller andre droger.
4.Må ikke begå utroskap.
[En som bryter noen av disse påbudene, bli en Patit (frafallen). Han/Hun må da gjennomgå initierings-seremonien om igjen.

Syv påbud for en initiert Sikh (i henhold til Rahitmaryada)

1.Aldri inngå i noe brorskap med personer fra følgende grupper: Minas, Masand, Dhirmallia, Ramraiya, Nirankari eller de som etter å ha akseptert Sikhisme, begynner å klippe håret sitt, røyke, eller driver med barnedrap.
2.Skal ikke spise fra samme tellarken, med en som ikke er initiert eller er frafallen.
3. Skal ikke farge eller fjerne grå/hvite hår.
4.Skal ikke ta i mot penger for sin datters eller sønns bryllup. Det samme gjelder også medgift.
5.Skal ikke bruke noen droge eller rusmiddel.
6.Skal ikke utføre noen seremoni som er i strid med Sikhismen.
7.Skal ikke bryte noen av lovnadene gitt ved Amrit Sanskaar.
Enhver som bryter noen av disse syv påbudene blir en *Tankhahiya* og han/hun kan utsettes for disiplinær straff.

RETT OG GALT FOR EN SIKH

En Sikh må:

*Tro på Waheguru (En Gud)
*Tro på de Ti Guruenes "enhet"
*Leve sitt liv i henhold til Guruenes lære.
*Undergå *Khande-di Pahul* så tidlig i livet som mulig.
*Bare tilbe Gud. (Meditere på Guds Navn er et men korrekt beskrivelse enn tilbe.)
*Alltid bruke suffixet Singh for menn og Kaur for kvinner.
*Lære å lese, skrive og snakke Punjabi språk og Gurmukhi skrift.
*Tilstrebe mest mulig kunnskap om Sikhismens historie og Sikhismens filosofi.
*Lære sine barn om Sikhismen.
*Lære barna Punjabi språk og Gurmukhi skrift.
*Utføre familiens seremonier i henhold til Sikhismens riter (slik de er godkjent av Akal Takht Sahib)
*Besøke Gurdwara ofte
*Tjene sitt daglige brød på en ærlig måte.
*Gi *Daswandh* (tiende) av sine inntekter Sikhismens fremme.
*Delta i dugnad.
*Tro på likeverd (kaste, farge, tro og kjønn).
*Beskytte de svake, undertrykkede og bekjempe urett.
*Delta i saker som angår Sikhene.
*Være bevisst på å bevare Sikhismens unike identitet.
*Utføre familie sammenkomster så enkle som mulige.
*Ha enkle matvaner og unngå alkohol, tobakk og droger.
*Stå opp tidlig om morgnen og resitere *Nitnem* (forskrevne fem hymner).
*Rense sitt sinn for negative følelser (*Kam* (kjødlig lyst), *Krodh* (sinne), *Lobh*

(griskhet), *Moh* (følelsesmessig tilknytning) og *Hankar* (forfengelighet).
*Anse en annens hustru som sin søster og en annens datter som sin egen datter.
*Være trofast mot sin kone/mann.
*Alltid hilse andre Sikher med hilsingen:
Waheguruji Ka/Da Khalsa, Waheguruji Ki/Di Fateh.
En Sikh må ikke
*Bøy seg for noen andre enn Guru Granth Sahib.
*Be i en (hindu) tempel, moskè, kirke, synagoge, eller andre steder for gudsdyrking. Et besøk for andre formål er ikke forbudt. En Sikh må imidlertid respektere andres religioner og trosretninger.
*Tilbe avguder, statuer, bilder (dette gjelder, til og med bilder av guruene). Det ingen virklige bilder av Guruene, men, selv om de hadde eksistert ville det å tilbe dem, være i mot Sikh ideologi å tilbe dem.
*Tro på magi, overnaturlige krefter, overtro og slike ting.
*Tro at noen tidspunkter er lykkebringende eller at sol/måne formørkelser er ulykkesbringende.
*Ikke utføre barnedrap eller Sati (enkebrening).
*Helligholde faste e.g. *Karva Chauth, Ramzan* osv. (Fasting ellers, for helsegrunner er ikke forbudt). *Sangrand* (første dag i måneden i helhold til indisk Bikarmi kalender), *Massiya, Pooranmasi* osv. Har ingenting med Sikhisme å gjøre. Det å helligholde slike dager er i mot Sikhismens lære. Det er skammelig at S.G.P.C har antatt en kalender (såkaltee Nanakshahi kalender) som pålegger Sikher å helligholde slike dager.
*Tro på det å bære (såkaltee hellig) tråd og slike lignenede ritualer.
*Gjøre *Sharadh* (årlig rituale for de døde)
*Ha sosio-religiøse forbindelser med Radhasoamier, Nirankarier, Naamdharier og andre sekter eller andre grupper med Sadhuer/Santer (De sees på som bedragere).
*Forlate huset uten å dekke til hode med *Dastar* (turban). Selv når en er hjemme, må en dekke sitt hode med *Keski* (liten turban).
*Trekke seg tilbake fra verden.
*Bruke tobakk, droger og rusmidler.
*Drive hor
*Bruke *Purdah* (slør). (Med det følger ikke derav at "skjønnhets konkuranser" er i tråd med Sikhismens lære.
*Ikke drive med fosterfordrivelse.

Fem "trosartikler", nødvendige for en initiert Sikh

En intiert Sikh må alltid ha på seg Punj Kakar, (Disse fem trosartiklene kalles Kakar fordi de alle starter med Punjabi bokstaven *K*) og aldri skille seg fra dem. Disse trosartiklene er:
1.Kes: Kes er en trosartikel for en Sikh. [Sikhene bruker Keski (liten turban) for å dekke sitt hår]. Uklippet hår en nøvendighet for en Sikh. Dette er unikt for en Sikh og skiller ut Sikher fra resten av verden. En Sikh må aldri stusse hår fra noen del av

kroppen. Hår er "Sikhismens segl". Fjerning av dette seglet gjør en "*Patit*" (frafallen). En slik person kan ikke fremstille seg som en representant for Sikhismen. En Sikh må holde sitt hår ren og velstelt. En Sikh må kjemme sitt hår to ganger daglig. Håret må ellers være tildekket med Dastar (turban). Kninnene kan dekke sitt hår med Dastar eller en Dupatta (en slags tynn sjal). *Se også detaljerte artikler om hår og Dastar (turban).*
2.Kangha (Sikhenes kam): En Kangha er en spesiellt utformet kam som Sikhene bruker. Det brukes for å kjemme håret. En Sikh må alltid holde sitt hår rent. Den må alltid være knyttet til det oppsatte håret. De fleste Kangha er tilvirket av tre.
3.Kara (Sikhenes håndleddsbånd) Enhver Sikh på bære en Kara på hans høyre håndledd. Den skal være laget av jern eller stål (bruk av Kara laget av gull er ikke i tråd med Sikhismen). Kara minner en Sikh fra å gjøre handlinger som ikke er i tråd med Sikhismens lære. (Noen kaller Karaen for armbånd, dette begrepet bør ikke brukes, da det ikke beskriver Kara på en fulklverdig måte. I henhold til en annen forklaring er det et godt våpen mot angrep fra huggvåpen mot sverdhånden.
4.Kachhehra (Sikhenes benklær) Alle Sikher må bære en Kachhehra. Dette er en unik type kortbukser som er designet og syd på en spessiel måte. Dette er et symbol på Sikhenes verdighet. I henhold til en annen forklaring minner den Sikhene om å være kyske. Høye moralske normer er en dyd for Sikhene.
5. Kirpan (Sikhenes sverd). Alle initierte Sikher må bære en kirpan på sin person. Kirpan bæres vanligvis i en Gaatra (en spesiel bandolær laget av tøy) hengende fra høyre side av skulderen til venstre side av midjen. Kirpan minner en Sikh om hans/ hennes plikt til å hjelpe og beskytte de svake, fattige, undertrykte og forfulgte. Kirpanen representerer plikten til å kjempe for rett og menneskerettigheter. *(Se også en detaljert artikkel om Kirpan).*

Tyve egenskaper hos en Sikh

1.En Sikh tror på en og bare en Gud, som er allstedsnærværende, allmektig, evig og uendlig, er skaperen, opprettholderen, ødeleggeren, som eksisterte før tiden ble til, eksisterer nå, og skal være for evig, som ikke er blitt født (dermed skal han ikke dø) i.e. er fra ham selv; som ikke har noen yndlinger, som elsker alle like mye, som ikke kan beskrives med ord.

2.En Sikh er ikke redd for noen krefter (bortsett fra Gud) på denne jord. En Sikh hverken frykter eller skremmer noen. Derimot lever en Sikh i en opphøyet frykt for Gud.

3.En Sikh har ingen fiender. Han har ikke forakt for noen. An Sikh hater ingen. Derimot vil ikke en Sikh tilgi grusomhet. Det er en Sikhs plikt til å kjempe for rettferdighet. En Sikh skal ikke ha hat, sjalusi, partisk, eller hevn mot noen på denne jord. En Sikh er alltid rege til å tilgi feil hos en uskyldig person. Medlidenhet og tilgivelse er viktige for en Sikher. Hvis noen kommer til en Sikh med rent hjerte og ønsker å angre noe må Sikhen tilgi ham/henne. Drapsmenn, terorister og de som har begått overgrep mot folk må bli straffet og ikke bli tilgitt.

4.En Sikh har ikke negative tankesett. Sikhen er alltid positiv i sin tankegang. Han er alltid konstruktiv og har ikke tanker. Det å styrke sannhet, humanisme og å få slutt på urettferdighet er en plikt for Sikhene.

5.En Sikh er alltid i en lykksalig tilstand. Han vil alltid bøye seg for Gud's

vilje. Sikhene synger alltid til Guds prise, det være seg fødsel, bryllup, død, glede eller sorg. *Keertan* er er del av Sikhenes åndelige, personlige såvel som sosiale lev.

6.En Sikh's åndelighet og fysiske personlighet går hånd i hånd. Sløvhet og latskap er laster for en Sikh og aktivitet og bestrebelse er dyder og Sikhene. Det å våkne tidlig, bade og meditasjon er en viktig rutine for en Sikh. Sikher bør holde en lett diet. En Sikh liker mat som ikke leder til laster. Betydningen av det er at det er en spesiell forhold mellom en Sikh's åndelighet og hans/hennes helse.

7.En Sikh elsker tanken om likhet. *Langar* (hellig felleskjøkken), *Sangat* (menighet) og *Pangat* (sitte sammen som likemenn. Med andre ord likhet.) er essensielle aspekter ved Sikhenes kulturelle etikk. For å bli med i en forsamling som likemenn i brorskapet er det som er viktigst ved Sikhenes religiøse kultur. Det å bli med Sangat i Langar hallen og sitte i pangat og dele hellig fellesmåltid med alle og enhver bringer død over egoet.Sikhens Langar gjør slutt på mindreverdighetskompleks hos de fattige og lave og herrefolk mentalitet hos de såkaltee e rike og mektige. Strengt tatt, er tankegangen lav/høy fremmed for Sikhismen. I Sikhismen spiller ikke farge, kaste, alder, status, kjønn noen rolle. En Sikh må tilpasse denne mentaliteten ikke bare til Langar-hallen, men også i hele hans liv og virke.

8.En Sikh lever alltid i *Charhdi Kala* (Sikhenes psyke om det å leve/tenke positivt.) En Sikh tenker alltid negativ eller blir demoralisert. Han er en evig opptimist. Alt som skjer ham, er i henhold til Guds vilje. Femte februar 1762, ble om lag halvparten av Sikhene i verden utryddet, selv da sa Sikhene at "vi har blitt renere og blitt til rent gull". Baba Bota Singh og Baba Garja Singh to Sikher som kunngorde Sikhenes uavhengighet. Førti Sikher på Chamkaur eller Khidrane di Dhab (nå Muktsar) kunne kjempe mot enorme armeer. En åtte måneder lang beleireing av Gurdas Nangal (april-desember 1715) at en Sikh aldri overgir seg, eller går på akkord med sin overbevisning, selv når han lider. Smerte, nød, problemer gjorde ikke Sikhene mismotige. Betydningen av dette er og kriser gjør en Sikh sterkere. Faktisk er Charhdi Kala grunnlegende for en Sikh. Å takke Gud for enhver fenomen er viktig for en Sikh. En Sikh vil alltid betrakte Guds velsingnelse som rikelig. En Sikh vil alltid tillegge alt ved ham selv til Gud.

9.En Sikh er alltid en konstruktiv berger i sammfunnet. En Sikh tjener til livets opphold med ærlige midler. I motsetning til Brahminer ber aldri en Sikh om gaver eller allmisser. En Sikh kan aldri være en tigger. En Sikh prøver alltid å gi noe til andre og liker ikke å lever på andres allmisser. A Sikhs rikdom skyldes hans egen virksomhet og foretaksomhet.

10.Sikhismen er filosofiens brorskap. Det å dele sine inntekter og rikdom med andre er grunnlegende del av Sikhenes kultur. En Sikh har en forpliktekse til å tjene til livets opphold på en ærlig måte og han må dele det med andre. Å hjelpe fattige og trengende er en viktig plikt for en Sikh. Det er en fremmed tanke å vri seg unna plikten til å hjelpe andre. En Sikh skal ikke være selvisk og han lever ikke bare for ham selv. Sikhisme er essensielt en fellesskapreligion.

11. En Sikh kan ikke leve i stagnasjon. Han bestreber seg alltid på å nå høyere. Fremgang og velstand for Sikher over hele verden er eksempel på Sikhenes foretaksomhet. Sikhene har ikke oppnådd fremgang ved å holde andre i fingeren, ved å ta fra andre eller urettmessig tilegnet seg det som tilhører andre. Lureri, ran og uærlighet er ikke basis for sikenes fremgang. Alle Sikhers fremgang er grunnet på deres foretaksome natur, hardt arbeid og kunnskaper. Sikhene har oppnådd de rike resultatene fordi de alltid har arbeidet oppriktig og ærlig. Deres rikdom er alltid alltid resultat av deres svette. Det er en del av Sikhenes natur, at de alltid ser

fremover, og fortsetter å arbeide hardt, og aldri gir opp sine mål halvveis. Det er denne positive tankegangen som har gjort Sikhene foretaksome og eventyrlystne. Derimot er ikke en Sikh's tankegang samme som hos Malik Bhago (selve symbolet på en som tilraner seg makt og penger). En Sikh kan være rik, men han er ikke en ransmann. En Sikh's velbeslåtthet er ikke oppnådd ved å tilsnike seg på andres penger eller rettigheter. Dessuten er hans rikdom til for å forbedre tilværelsen hans og hans brorskap. Det er for Sikhenes velferd og en Sikh er alltid rede til å hjelpe for ren slik sak.

12. En Sikh frykter ikke døden. Tanken på død kremmer hele verden, men for en Sikh er det bare Guds vilje. En Sikh bøyer seg alltid for Hans vilje. For en Sikh er ikke den fysiske kroppen noe annet enn en struktur skapt av de fem elementene og når ånden forlater en kropp er det slutten på det å være en person. Det er på en måte finalen i menneskets rolle på denne jord. Døden, for en Sikh, er et steg videre mot en ny stadie/destinasjon. Døden avslutter en persons reise på denne jorden, fordi denne verden er som et herberge for menneskene og mennesket bare er en reisende på denne jorden.

13. En Sikh er alltid ordholden. Hvis en Sikh lover å hjelpe/forsvare noen vill han holde sitt ord selv om det kan koste ham selv livet. Sikhenes historie er full av fortellinger om Sikher som ofter sine liv for å hjelpe Hindu jenter mot fremmede plyndrere.

14.En Sikh er aldri forutinntatt, eller partisk. For en Sikh er alle mennesker Guds barn; og dermed burde de behandles likt. Fortellingen om Sikhenes Blå Belte/ Sash (Sikhenes røde kors), grunnlagt av Guru Gobind Singh Sahib, under Bhai Ghanaiya Singh's kommando, gjør greie for tankegangen. Bhai Ghanaiya Singh er kjent i historien som en som behandlet selv sårede fiendesoldater på samme måte som han behandlet sine Sikhbrødre. For ham var ikke en såret person en fiende av Sikhismen, men et menneske, og derfor fortjener sammen behandling. En Sikh skal aldri være forutinntatt eller partisk når han er i en rolle som en dommer. Den som ønsker å lære om humanisme, generøsitet, nåde, sympati, kjærlighet og rettferd bør gå igjennom Sikhenes historie og Sikhenes kultur.

15. En Sikh er alltid en åpen og velvillig vert. En Sikh elsker å fø andre før han spiser selv. Forfatteren husker ennå sin mors ord om at " den dag er ikke fullkommen hvis ingen deler vår mat. Maten den dagen blir uten smak". Det er et faktum at de største festivalene med fri mat har vært enngasjert av Sikhene. Sikhene er kjent sor sine givende hender. Det å fø andre, er en stor glede for en Sikh.

16. En Sikh må alltid ti *Daswandh* (tiende). Det er en plikt for en Sikh å gi en del av sine inntekter og rikdom for Sikhenes velbefinende i særdeleshet og menneskehetens i sin alminnelighet. Hvis en Sikh ikke bidrar sin Daswandh, er han en skyldner. En Sikh må alltid betale sin skyld så fort som mulig. Daswandh for en Sikh er ikke bare en pengebidrag. En arbeidsløs person eller en fattig person kan bidra med daswandh med hans tid, energi, kunnskaper og ferdigheter til Sikhenes beste. Det er vel så bra som pengebidrag. Å bidra med Daswandh betyr at en skjønner sitt ansvar for Sikhene. Det gir en følelese av at en er en viktig og nyttig del av samfunnet.

17. *Sewa* (uselvisk, frivillig arbeid), er også et viktig aspekt ved en Sikh's personlighet. Det å gjøre sewa gleder en Sikh svært. Det å få en sjanse til å gjøre sewa er en æressak for en Sikh. Hvis en Sikh en eller annen uungåelig grunn ikke kan gjøre sewa for en lengere periode, føler han at noe mangler fra hans liv. Når en Sikh gjør sewa, føler han/hun åndelig vel. En Sikh ser alltid etter en mulighet for å kunne

gjøre sewa. Han venter på muligheten til å gjøre sewa som om han vil finne en skatt.

18. For en Sikh er det verdslige (*Miri*) og det åndelige (*Piri*) en enhet. En åndelig leder kan ikke ignorere hans/henne politiske og sosiale rolle, og en man med politisk makt må oppføre seg som en åndlig person. En helgen og en soldat er smeltet til en enhet i en Sikh. En konge må ha et hjerte som en helgen. For en Sikh, må politikk praktiseres i samsvar med de åndelig etikk. For en Sikh er Miri og Piri et hele, dette konseptet er en blanding av begge men en uatskillelig enhet. Det er Miri-Piri, ikke Miri og Piri.

19.En Sikh ber for hele menneskehetens velferd. En Sikh må ikke be om noe for ham selv/henne selv eller for deres familie. En Sikh's bønn er altid for hele folket og universell og ikke personlig eller individuell. Hvis en Sikh bønn handler om personlig vinning (i enhver henseende), så er det imot Sikhismens prinsipper. En Sikh ber ikke bare for sitt eget folk, men for hele menneskeheten.

20. En Sikh er essensielt en "saint/helgen", Ordet "saint" (Sant), slik det blir brukt om sektledere eller såkaltee e sant-babas, er misvisende, De bruker det for å lure Sikhene i særdeleshet og vanlige fok i allminnelighet. I Sikhimen er en saint, en person som mediterer på Guds navn. Å gjenta, forstå og leve i tråd med *Gurbani* er virkelig meditasjon. Det å leve et sannferdig liv er også en del av meditasjonen. En Sikh trenger ikke å gi avkall på denne verden for å oppnå frigjøring (selvrealisering). En Sikh kan oppnå frigjøring i dette livet, mens han utfører sine vanlige rutiner. Sikhisme er en religion for et praktisk liv. Sikhisme er ikke teoretisk idealisme, som ikke kan gjennmonføres i det praktiske livet. Sikhisme er ikke ritualisme. Den har i sinn, Sikhbrorskapets, sammfunnets, nasjonens og versens velferd. Supermann er nok en fiktiv karakter, men det er mulig å være overmenneskelig på denne jord, en Sikh er viserlig en slik personlighet.

Såkaltee SAHIJDHARI SIKHER

Sehajdhari/Sahijdhari (ordrett: den som er treg i oppfattelsen eller også "den som lever avslappet") er en betegnelse som kan brukes for en Sikh som ønsker å bli tatt opp i khalsabrorskapet. En Sahijdhari må ikke klippe eller stusse hår fra sin kropp, må alltid bære turban, må utføre sin families tilstellnger i tråd med Sikh Rahitmaryada og Sikhenes kultur. En Sahijdhari oppfostrer sine barn i Sikhismen og gir dem Sikhnavn. Alle livets seremonier (fødsel, bryllup, død osv.) må utføres i tråd med Sikh kultur. En Sahijdhari kan ikke være så for flere år. Som Sahijdhari regnes ikke en som påstår at han beundrer Sikhismen. Flere Hinduer fremstod som Sahijdhari Sikher for å kunne bli tatt opp i manntallet til SGPC, selvom de ikke hadde noe å gjøre med Sikhismen. I 2004 utstedte den indiske regjeringen en forordning som ekskluderte disse falske velgerne fra manntallet til SGPC. Etter disse valgene forsvant disse såkaltee e Sahijdhari Sikhene fra scenen.

SIKHENES HELLIGE SKRIFTER

Guru Granth Sahib

Guru Granth Sahib er Sikhenes hellige skrifter. Det var samlet og redigert av Guru Arjan Sahib og ført i penn av Bhai Gurdas. Den første kopien ble ferdigstilt i Amritsar 31 Juli 1604. og ble innsatt i Darbar Sahib den 16 August 1604. Baba

Buddha ble utnevnt som den første Granthi (en som leser fra Granth Sahib). Denne første kopien av Granth Sahib fantes frem til 1757 i Kartarpur (Jalandhar), da den ble brent, under et angrep av afghanere på Kartarpur (En gammel utgave av Guru Granth Sahib som finnes nå i Kartarpur er ikke den originale utgaven, slik dens eiere hevder). Flere kopier av den første utgaven av Guru Granth Sahib var allerede laget. Den første ble laget av Bhai Mani Singh under instruksjoner fra Guru Granth Sahib i 1678 i Takht Damdama Sahib (Anandpur Sahib); og derfor er den også kjent som Damdami Bir. I 1706 ble det laget flere kopier av denne utgaven. Før Guru Gobind Singh erklærte Guru Granth Sahib som den evige Guru, ble den kalt bare 'Granth Sahib'. Den ble erklært som den evige Guru den 6 oktober 1708 og har etter dette blitt kalt Guru Granth Sahib. Guru Granth Sahib er en samlig av vers som er komponert av seks Guruer, 15 Bhagats og sufier, 11 Bhatter, to skalder og Bhai Sunder. De fleste av dem kom fra forskjellige deler av subkontinentet. Antall fra de forskjellige bidragsyterene er som følger: Guru Nanak Sahib 977, Guru Angad Sahib 62, Guru Amar Das Sahib 907, Guru Ram Das Sahib 679, Guru Arjan Sahib 2218, Guru Tegh Bahadur Sahib 116, Kabir 467, Farid 134, Namdev 61, Ravidas 40, Satta og Balwand (3+5) 8, Sunder 6, Trilochan 4, Dhanna 3, Beni 3, Jaidev 2, Bhikhan 2, Surdas 1 (bare en linje), Sain 1, Pipa 1, Sadna 1 Ramanand 1, Parmanand 1, 11 Bhatter 123. Disse elleve Bhattene er representert i Guru Granth Sahib: Kalh/ Kalshaar (54), Nalh (16), Mathura (14), Gayand (13), Kirat (8), Jalap (5), Balh (5), Salh (3), Bhikha (2), Haribans (2) og Bhalh (1). Noen forfattere har feilaktig tilskrevet Guru Nanak Sahib's tre saloker (sunget til Bhai Mardana) som Bhai Mardana's egne verker. Ingen seriøse lærde godtar dette synet.

(Noen tilhengere av noen Bhagat poetene, representert i Guru Granth Sahib, kaller også Bhagat poetene for Guruer fordi Guru Granth Sahib er Guru. Hvis dette godtas er også skaldene Satta og Balwand, Sunder (barnebarn av Guru Amar Das), og Bhatt poetene også Guruer. Guru Sahib selv har brukt Bhagat for Bhagat poetene. Guru brukes bare og bare for den som besitter Gurgaddi (Guruens thronen); derfor er det bare de ti Guruene og Guru Granth Sahib som skal tiltales som Guru).

Antall hymner i Guru Granth Sahib er totalt 5867 (antallet varierer med forskjellige beregninger), fordelt på 1429 sider. Den kontroversielle *Rag Mala* begynner på side 1429 og ender på side 1430. Språket i hymnene er Punjabi, Sadhukari (en blanding av forskjellige lokale dialekter brukt på den tiden), Sindhi, Apbhransh, Persisk (Farsi), Prakrit og Marathi. Versene i Guru Granth Sahib har blitt skrevet med tanke på å bli sunget på forskjellige Raag. Med untak av Japji av Guru Nanak Sahib, Swayyaene av Bhattene og noen andre vers, er alle versene skrevet i 31 forskjellige Rager: Sri, Majh, Gauri, Aasa, Gujari, Devgandhari, Bihagarha, Wad-hans, Sorath, Dhanasari, Jaitsri, Todi, Bairarhi, Tilang, Suhi, Bilawal, Gaund, Ramkali, Nat, Maligaura, Maru, Tukhari. Kedara, Bhairo, Basant, Sarang, Malhar, Kanra, Kalyan, Parbhati og Jaijawanti.

Guru Granth Sahib er en samlig av Sikhenes filosofi, etikk, kultur og Sikhenes leve regler. Guru Granth Sahib er verdens største bok som omhandler kjærlighet til Gud. Alle sidene i Guru Granth Sahib er fulle av prise av og kjærlighet til Gud. Det er forunderlig at Guru Sahib brukte så mange ord, termer, mønstre, stiler og vers til Guds prise. Temaet i Guru Granth Sahib er Guds storhet, hvordan

oppnåenhet med Gud, hvem er et ideelt menneske, hva er menneske livets formål og andre filosofiske spørsmål. For å oppsumere det hele, la oss gjengi et spørsmål og svar fra Japji Sahib:

Kiv sachiaaraa hoviay, kiv koorai tuttai paal.

[Hvordan bli en sannferdig person og bryte falskhetens (i.e. Ego) vegg?].

Hukam rajaai challanaa, Nanak likhiaa naal.

[Nanak (sier): Ved å leve i samsvar med hans ordre/vilje (som bor i alle våres hjerter)].

Det viktigste i Sikhenes etikk i.e. kjærlighet, sannhet, ydmykhet, tilfredshet, uselvisk arbeid, kontroll av følelser, respekt for alle mennesker, medlidenhet for alle skapninger, enkel og sannferdig livsførsel har blitt behandlet i detalj. Tro på Gud, menenskehetens brorskap, meditasjon, sinnets renhet osv, er kjernen av Guru Granth Sahib's lære.

Guru Granth Sahib er det viktigste av alt i en Gurdwara. Sikhene respekterer/ holder av Guru Granth Sahib, men tilber den ikke. For en Sikh betyr det å tilbe Guru Granth Sahib: handle i henhold til Guru Granth Sahib's lære. Guru Granth Sahib er ikke som en Hindi avgud heller ei som bibelen eler koranen. Guru Granth Sahib vises høy vørnad fordi den innholder Ordet. I den openbarer seg de ti Guruenes ånd. Det å plassere Guru Granth Sahib i avkjølte rom om sommeren og i dyner om vinteren er imot Sikhenes ideologi såvel som sunn fornuft.

De viktigste Baniene i Guru Granth Sahib

Aarti: ordet Aarti er en konstruksjon av de to ordene *Aa* (uten)+*Ratri* (natt). I henhold til populær hindu tro bety Aarti: " det som kan bli offret (gjort) selv om det ikke er natt i.e. tenning av lamper. Aarti er en form for Hindu tilbedelse. Hinduene plasserer små leirelamper i en tellarken og plasserer det foran en gudestatue eller avgud og beveger tellarken rundt den guden/avguden. Dette skjer om morningen og om kvelden. Det er i bunn og grunn en tilbedelse av den mytiske Hinduisktiske ildguden. I Sikhismen er slik tilbedelse strengt forbudt (tilbedelse av ildguden og andre). Noen Sikher, som er uvitende om Sikhenes filosofi (eller er under innflytelse av Hinduisme), selv om de ikke brenne oljelamper, synger de Guru Nanak Sahib's hymne kalt Aarti, ved å fremføre den som en formel Aarti. Guru Nanak Sahib's hymne Aarti er en forkastelse av all hypokrati forbundet med hinduenes Aarti ritual, og de Sikhene som behandler Guru Nanak Sahib's hymne som en form for Sikh-Aarti praktiserer faktisk blasfemi. Guru Nanak Sahib sier i sin hymne at Gud's Aarti vises i Naturen. Meditering på Guds navn og det å leve et sannferdig liv også er det samme som å fremføre Aarti. Guru Nanak Sahib sier: "Hele naturen tilber Gud. Himmelen er tellarken (for Aarti), solen og månen er lampene i denne tellarkenen (Thaal); hele himmelvelvet med stjerner er diamantene og perlene (brukt til ådekorere tellarkenen); lukten fra sandeltreet fra Mallay provinsen er røkelsen; brisen er den konglige Chaur og hele floraen tilbyr blomster (for Guds tilbedelse)". Betydningen av dette er at den virklige tilbedingen va Gud ikke kan bli utført med oljelamper og slike meningsløse ritualer. Skuespillet med å vise oljelamper fremfor en statue er bare hypokrati:

Himmelen er tellarken, solen og månen er lampene (i den));
Hele himmelvelvet med stjerner er diamantene og perlene.

Lukten fra sandeltreet røkelsen; spredt av brisen.
Hele floraen er blomster.
For en vidunderlig Aarti.
O! fryktens ødelegger. Din Aarti.
The unfrictioned world is the sounding bells.
You have thousands of eyes, so no eye.
You have thousands of forms, so no form.
You have thousands of feet, so no feet,
You have thousands of noses, so no nose,
Thus, I am charmed by You (O Great God!).
In every one the light (of God) is same.
With that light, the light is in everyone.
With Guru's teaching the light manifests.
The one that is liked by You that will be Your Aarti.
(Guru Granth Sahib, p. 13).

Aasa Di Vaar: Aasa Di Vaar er en lang dikt av Guru Nanak Sahib som synges til en melodi av en kjent ballade, skrevet til minne om Asraja Tunda (som hadde en skadet hånd). Det er foreskrevet at den fremføres hver dag om morgningen i Gurdwaraene. Guru Angad Sahib startet å synge denne Vaar'en under Guru Nanak Sahib's tid. Aasa Di Vaar har blitt kompilert i *Salok*er og *Pauri*er (trinn/vers). Aasa Di Vaar er sunget i Gurdwaraene med 24 Paurier og 59 Salokaer (44 av Guru Nanak Sahib og 15 av Guru Angad Sahib) og 24 paurier av Guru Ram Das Sahib. Hoved temaet i dette diktet er: gud skapte denne verden, og Han overvåker verden. Meningen med et menneskeliv er å meditere på Gud's Navn. Guruen kan vise vei for selvrealisering. Stolthet over verdslig gods er en villfarelse; altså er den falsk. Åndelig glede er den største skaten som finnes.
Denne verden/eksistensen er bare et stopp på veien. Ingen skal være her for evig. Derfor skal en ikke leve et liv som leder en fra veien som fører til Gud. Alt som skjer på denne jord er under Hans føring. Han er den Eneste Mester og Herre; man skal elske Ham, og meditere på Hans navn. Gud kan gi denne erkjennelsen.

Anand Sahib: Anand Sahib (Anand betyr glede/tilfredshet og Sahib betyr Gud) er en lang dikt bstående av 40 Paurier (trinn) og blir sunget i Ramkali Rag. I henhold til Rahitmaryada (Sikhenes kodeks for livsførsel), skal de fem første og den førtiende alltid leses ved avslutningen av lesing av Guru Granth Sahib og før Ardas. Disse seks Pauriene skal også leses under *Rahiras* (kveldsbønn). Anand Sahib leses sammen med fire andre banier under Khande Di Pahul. Hoved temaet i Anans Sahib er kjærlighet til Gud, foreingn med Gud, og dermed oppnå glede. Anand, velsignet med Guds nåde, oppnådd gjemmon Guru, som hjelper med å forvise lidelse og mørke og overøser Ordets gave og andre kostligheter. Ordet renser ens ønsker, lyster, og frykt for døden og gir fred, ro og lykksalighet. Guru er lyets kilde, som gjør slutt på uvitenhet og falskhetens slør. Guru hjelperen med å frigjøre seg fra Mayaen's (vilfarelse) fortryllelse. Gud er hinnsides menneskenes rekkevidde. Selv engler og mennesker med åndelig kunnskap tørster etter Hans Navn. Hans Navn fjerner egoet, synd, frykt, tvil, og uvitenhet. Tradisjonsbundne ritualer fører

ikke til sevrealisering, bare Ordet kan lede til frigjørelsens vei. Først må man rense sitt ego og overgi seg selv fullstendig til Gud og bare da kan man være delaktig i å bli frigjort (men frigjøringen kommer med Hans Nåde). Guruens Shabad (lære) er en dyrebar skatt og oppnås ved Hans Nåde. Ritualer, Smritier, og Shastraer (bøker med kunnskap) kan ikke tilintetgjøre Maya. Guruen lærer oss å dvele og meditere på Guds Navn (Skaperen, Besktyeren, og Opprettholderen). Hans navn er den ekte skatten. Velsignet er de øyne, som ser Gud overalt, velsignet er de ørene, som alltid hører Hans prise, velsignet er følelsen av å fatte Hans allmektighet. Med slik fatteevne kommer man til Anand nivået og all lidelse og sorger forsvinner.

Barah Mah: Barah Mah betyr bokstavlig: tolv måneder. Barah Mah er en form for dikt. I Guru Granth Sahib er det to Barah Maher, en skrevet av Guru Nanak Sahib (skrevet i Rag Majh side 1107-09) og en annen skrevet av Guru Arjan Sahib (skrevet i Rag Tukhari, side 133-36). Tåpelige mennesker tillegger enkelte dager og datoer spesiell betydning som lykkebringende. Disse hymnene (Barah Mah) forkaster tankegangen bak lykkebringende dager. Temaet i disse hymnene er at alle måneder, datoer, dager og øyeblikk er like viktige. Man skal ikke tillegge spesiell viktighet til noen øyeblikk. Et menneske er forpliktet til alltid å huske Gud's Navn. På grunn av innflytelse fra Braminismen leses i noen Gurdwaraer (styrt av ignorante Sikher) en hymne fra Guru Arjan Sahib's Barah Mah, som beskriver scener fra måneden, på Sangrand (den første dagen i måneden i henhold til Bikrami kalenderen). Hymnen har ingen åndelig betydning og er faktisk i strid med Guruenes lære. Det er opprørende at S.G.P.C godkjente og antok en kalender i 2003, som fremmet slike ritualer som i bunn og grunn er i strid med Sikhismen. Jap(ji) Sahib: Jap er en lang dikt skrevet av Guru Nanak Sahib. Det danner også begynnelsen av Guru Granth Sahib [(Ji) og Sahib er blitt tilføyd på grunn av vørnad. Enkelte lærde anser Jap(ji) Sahib som kjernen i Sikhenes filosofi/lære. De fleste Sikhene kan diktet utenatt. Hymnen består av 38 Paurier fulgt av en salok. Jap(ji) Sahib beskriver Sikhenes tanker om Gud, forening med Gud som meningen med menneskenes liv; og hvordan man oppnåe denne foreningen ved meditasjon og leve et sannferdig liv.

Sohila: Sohila er en samling av fem hymner skrevet av tre Guru Sahibs. Dens første tre vers er skrevet av Guru Nanak Sahib, den fjerde av Guru Ram Das Sahib og den femte av Guru Arjan Sahib. Den skal fremføres før en går til sengs. Det er en av fem hymner i Nitnem (se Nitnem). Den fremføres også ved likferd. Temaet i Sohila er prise om Gud's storhet, som man alltid må huske. Sohila kalles noen ganger feilaktig Keertan Sohila. Sohila som tittel forekommer ikke i Guru Granth Sahib. Ordet Sohila forekommer i andre linje i første hymne, men det er ikke sikkert at det er grunnlaget for overskriften for *Bani*en. Innholdet i Banien er i hværtfall, Sohila (prise om Gud). Navnet fremkommer i Sikh Rahitmaryaada.

Sukhmani Sahib: Sukhmani (bokstavlig, fredens kjede) er en lang hymne skrevet av Guru Arjan Sahib. Sukhmani Sahib forklarer at bare meditasjon vil føre fram til selvrealisering. Den forklarer også hvordan man skal gå fram. Denne hymnen er den mest fremførte av Sikhenes hymner. Flere organisasjoner er blitt dannet med

navn 'Sukhmani Sahib Sewa Society' for å arrangere fremføring av denne hymnen. De tjener egentlig ingen formål.

Er Ragmala GurBani?

Rag-Mala er en komposisjon skrevet på side 1429-30 i Guru Granth Sahib. Den er tatt ut fra Aalam Kavi's bok *Madhvana Kam Kandala* (vers 63 to 72). Det er ikke GurBani. Likevel har den på ett eller annet tidspunkt krøpet inn i noen tidlige utgaver av Guru Granth Sahib, men det er ukjent hvordan og når det skjedde. Det finnes flere gamle håndskrevene utgaver av Guru Granth Sahib som ikke har Ragmala. Ragmala er en slags indeks over Ragene men beskriver ikke alle Ragene som er brukt i Guru Granth Sahib og noen av raagaene beskrevet i Ragmala er ikke brukt i Guru Granth Sahib. Altså har ikke Ragmala noe å gjøre med selve Guru Granth Sahib eller Sikhisme.

DASAM GRANTH

Den (såkaltee) Dasam Granth (bokstavlig: den tiende mesters Bok) er en samling av skrifter som tillegges Guru Gobind Singh Sahib. Den består av (a) Jap Sahib, Swayyay, Akal Ustat, Bachitar Natak, Zafarnamah, (b) Chandi Chritra, Chandi Di Vaar, Ram Awtar, Krishan Awtar, Chaubis Awtar, Rudar Awtar (seks er dikts om Hindu guder), Gian Parbodh, Khalse Di Mahima, Hikayats & Pakhayan Charitar (begge er erotik dikt), Shabad Hazaare og Shastar-nam-Mala. Fleste lærede mener at de meste av hymnene ikke er blitt skrevet av Guru Gobind Singh Sahib, men er blitt skrevet av hans hoffpoeter.

Fremføringen av de hellige skriftene

NITNEM: Nitnem betyr bokstavlig daglig rutine. I Sikhismen betyr også nitnem, fem Banier/hymner som i henhold til Sikh Rahitmaryada, skal leses hver dag av alle Sikher. Det innbefatter Japji Sahib, Jap Sahib, Swayyay, Rahiras and Sohila. De tre første skal fremføres om morgnen, den fjerde rett etter solnedgang og den siste før en legger seg for kvelden. I tillegg til disse Baniene, leser også flere Sikher mange andre hymner: deriblant Aasa Di Vaar, Sukhmani Sahib, Anand Sahib og en annen Swayyay som en del av deres Nitnem.

PATTH: Patth betyr bokstavlig talt resitering (liturgisk lesning). I Sikhismen betyr Patth resitering av Nitnem. Akhand Patth (fremføring av Guru Granth Sahib, uten opphold), Sehaj/Sahij Patth (fremføring av Guru Granth Sahib, uten tidsbegrensning) blir også kalt Patth.

AKHAND PATTH: Akhand Patth er (såkaltee) ubrutt resitering av Guru Granth Sahib. Det tar cirka 48 timer. Flere lesere utfører fremføringen i et avløsingssystem. Resiteringen foregår sammen-hengende dag og natt. Ved en gitt tid (vanligvis etter to timer) plukker den neste leseren opp hymnene som blir lest opp fra leppene til den som leser og deretter fortsetter lesingen videre. Det er ingen gitt antall lesere. Det er antatt at Akhand Patth har sin opprinelse i midten av 1700-tallet. Under tiden med forfølgelse måtte Sikhene være forberedt til å bryte opp leir på kort varsel og forflytte seg til et annet sted: så de måtte avslutte lesingen av

Guru Granth Sahib i løpet av så kort tid som mulig. I andre halvdel av 1900-tallet ble det en motesak å utføre denne seremonien. Ideologisk sett, er Akhand Patth ikke i overenstemmelse med Sikhismens filosofi, fordi en Sikh aldri skal lese Guru Granth Sahib, bare som en del av et rituale. En Sikh må lese, forstå og prøve å føre sitt liv i sammsvar med Guru Granth Sahib's lære.

SAMPAT PATTH: Sampat Patth er brahminsk stil av å resitere Hindismens skrifter. I denne stilen resiteres en bestemt linje etter lesingen av hvert vers/salok. Altså gjentas en gitt linje tusener av ganger. Dette er faktisk vanhelligelse av Gurbani. Gurbani er ikke en *Mantar* (besvergelse), noe man gjør når man gjentar en gitt linje. Altså er Sampat Patth ikke i overenstemmelse med Sikhismens ideologi. De som er under innflytelse av Brahminismen utfører slike ritualer. På sammen måte er de såkaltee e *Sankat Mochan* Shabads (bokstavlig: hymnene som driver bort problemer) også ikke i overenstemmelse med Sikhismens tankegang. Disse praksissene er brahminsk infiltrering i Sikhismen.

SAHIJ/SEHAJ PATTH: Sahaj/Sehaj Patth betyr ikke-kontinuerlig resitering av Guru Granth Sahib, i motsetning til Akhand Patth der man resiterer hele Guru Granth Sahib uten avbrudd. Akhand Patth har kommet inn i Sikhismen på et sent tiddspunkt. Akhand Patth eller Sehaj Patth er ikke noe en Sikh må igjennom på grunn av bestemte hendelser, men det forventes at en Sikh leser igjemmon Guru Granth Sahib, så mange ganger som mulig i sitt liv. En Sikh må også forstå essensen i det som er skrevet og han må prøve å føre sitt liv i henhold til Guru Granth Sahib's lære.

SIMRAN/MEDITATION

KIRAT KARNA, VAND CHHAKNA & NAAM JAPNA: Meditering på Guds navn (Naam Japna) er en grunnleggende del av Sikhismen. Mennesket er skapt for å meditere på Guds navn. Naam Japna er ikke formel resitering av hymner; det betyr mer det å forstå Ordet og leve i henhold til Ordet. Naam Japna fordriver mørket og fører til selverskjennelse og tilslutt forening med Gud. Ærlig arbeid (Kirat Karna) er like viktig for en Sikh. Uten ærlig arbeid og hjelpe de fattige og trengende, vil meditasjon alene ikke hjelpe noen. Silk meditering er bare en hyklersk rituale.

NAAM JAPNA som SIMRAN: Naam Japna betyr bokstavlig ha i minne (Simran) Guds Navn (Naam). I Sikhismen, betyr ikke det å huske Gud's navn bare resitering av hymner eller annen meditasjon. Det betyr alltid å rense sitt sin ego, sannferdig livsførsel (ærlig arbeid, dele med andre, hjelpe de trengende, beskytte menneskerettighetene).

SIMRAN: Bokstavlig, betyr simran å huske/minnes. I Sikhismen, betyr simran å minnes Gud's navn. En Sikh må alltid ha Gud i sitt sinn. Det er å ha gud ihjerte til en hver tid. Gud er alltid i, nær, foran oss og Han bor i våre hjerter og våre sjeler. Han er dermed en del av vår person. I Sikhisme betyr ikke Simran, vanlig resitering av Hans navn, men det betyr at mens en skal huske Guds navn mens man gjør sine daglige triviielle sysler. Sannferdig livsførsel, det å gjøre samfunnsnyttige ting og humanisme er også en del av Gud's Simran. I Sikhismen er ikke Simran en rituale.

GURU

I Sikhismen har termen Guru blitt brukt for Gud. De Ti Guruene, og Guru Granth Sahib. Bokstavlig talt betyr Guru en opplyser (en som fordriver mørket). I Sikhismen kan ikke Guru brukes om et menneske. Sikhismen definerer Guru som en som er ett med Gud. Guru er Gud og Gud er Guru. I Sikhismen, er Guru en guide som viser veien til frigjøring/selvrealisering. Guru renser den sannhetsøkendes sinn ved å hjelpe en med å rense ens ego. Guru gir kunnskap om skaperens mysterium, Hans Skapelse, og formålet med menneskets eksistens. Guru virkeliggjør Guds Ord. Uten Guru kan en ikke finne frem til veien som fører til Gud.

I Sikhismen er Ordet Guru. Det å gi Guru status til Guru Granth Sahib var en bekreftelse på Sikhismens prinsipp om at Ordet er Guru. Guru er også brukt om De Ti Guruene. De kalles Guru fordi Gud avslørte Hans Ord gjennom dem. Alle De Ti Guruene var en enhet, en ånd, men to forskjellige legemer. Når en Guru kronet sin etterfølger, ble hans ånd og etterfølgerens ånd til ett. Sikher respektrer De Ti Guruene, men tilber Shabad (Ordet). Det å tilbe betyr i Sikhismen å elske og ikke en ritualistisk tilstelling. Guruene ansees ikke som Avtaar (inkarnasjon av Gud og eller avkom av Gud som viser seg i denne verden), men de var mennesker velsignet av Gud for å gi Hans budskap til menneskeheten. Sikhismen avviser teorien om "Guds avkom" på jord i menneskesikkelse. I Sikhismen finnes det ikke noe konsept om noen personer som er Avtaar, Guds Sønn eller Guds Profet. Guruene ønsket heller ikke å bli kalt noe av dette. Derfor må ikke respekt for Guruene lede til deres tilbedelse. Faktisk er tilbedelse av bilder av Guruene imot Sikhismens filosofi. [De imaginære bildene av Guruene som finnes bør ikke forefinnes i hjem eller Gurdwaraer, men uvitende Sikher adlyder ikke Gururene befaling om ikke å bedrive avgudsdyrkelse].

Den tredje bruken av ordet Guru er for å beskrive Guru Granth Sahib. Guru Granth Sahib er Sikhenes evige Guru, faktisk er den Guru for hele verden. Dette fordi den inneholder Ordet. Guru Gobind Singh Sahib gav Guru Granth Sahib status som den evige Guru den sjette oktober 1708. Guru Gobind Singh Sahib slo fast at Sarbat Khalsa (alle de døpte Sikhene) skulle anses som Guru-Panth for å ta avgjørelser/Gurmata i saker som hadde med Sikhenes interesser. I denne sammenhengen betyr Guru-Panth "Guru Sahib's panth" og ikke panth som Guru. Se: Guru Granth Sahib, side. 49, 53, 55, 58, 149, 262, 308, 387, 435, 441-42, 463, 466, 597, 635, 650, 722, 763, 802, 878, 942-43, 951, 966, 982, 1332. For en detaljert studie se: *The Sikh Culture*).

Gurbani: Betyr bokstavlig talt Guruenes Bani (ord). Med andre ord, hymnene skrevet av Guruene er deres Bani og derfor Gur-Bani. Gubani kalles og så *Dhur Di Bani* i.e. åpenbaringen. Dette ordet brukes også om alle hymnene i Granth Sahib.

SHABAD: Betyr Ordet. Ordet Shabad når ordet brukes i sammenheng med Guru Granth Sahib, er det en generell term som brukes om alle Sikhismens hymner.

SHABAD GURU (Shabad i.e. WORD som Guru)

Bokstavlig talt betyr det at ordet er Guru. Den sjette oktober 1708 befalte Guru Gobind Singh Sahib at det ikke skulle være flere levende Guruer og ba Sikhene søke veiledning i Guru Granth Sahib (som inneholdt Gud's åpenbaringer til Guruene) i.e. Shabad. Siden Shabad er åpenbaring, er det direkte kontakt mellom mennesker og Gud. Shabad som Guru oppstod ikke i Sikhismen den sjette oktober 1708. Selv Guru Nanak Sahib proklamerte at Shabad var hans (Guru Nanak Sahib's) Guru (Guru Granth Sahib, pp. 635, 943). Guru Ram Das Sahib forklarte videre at Shabad (Banni) er Guru og Guru er Shabad (Guru Granth Sahib, side. 982, 1309).

SANT OG LEVENDE GURUER

Ordet Sant er avledet av Sanskrit ordet *Shant* som betyr fredfull. Sant er en Hindu konsept. En Hindu ved navn Sant Samparda var en hindimisjonær som forfektet monotheisme og hengivenhet til Gud men ikke gjennom Awtaarer, de såkaltee gudommlige inkasnasjonene. Kristendom har også konsept om helgner. Nåtildags kaller (eller de blir kalt av sine tilhengere) flere religiøse seg selv Sant/ Baba, men det er ikke mye *Shant* eller åndelig ved dem. De oppfører seg mer som en Mafia/sekt/gjeng ledere enn åndelige ledere. Disse parasittene er strengt tatt farligere for religion enn ateister og agnostikre. Det er en tragedie for Sikhene at det er flere slike Sant enn misjonærer. Analfabetene og uvitende folkene respekterer dem mer enn de respekterer Guru Granth Sahib. De misjonærene som lever i henhold til og prediker Guru Granth Sahib's filosofi og bringer folk i Guru Granth Sahib's fold er de virkelige helgenene.

GURDWARA

Ordet Gurdwara består av to ord: Guru og "dwara" (som betyr dør eller i dette tilfelle bolig/oppholdssted). Gurdwara betyr altså Guruens bolig/ oppholdssted. Gurdwaraen er en møteplass for mosaikken so mutgjør Sikhismen. Det forventes av en Sikh at han er med menigheten i en Gurdwara så ofte som mulig. Gurdwara er ikke en vanlig plass for andakt. Det er
senter for åndelige, sosiale og utdannelses aktiviteter.

Nå til dags har en Gurdwara vanligvis 4 avdelinger: (1) hovedhallen for andakt, (2) En Langar hall og kjøkken, (3) en Saraan (et herberge for besøkende Sikher fra fjernere steder) og (4) et kontor og bibliotek. I de fleste Gurdwaraene (spessielt utenfor India), finnes det også skole for å lære Punjabi og Gurmukhi skrift. En Gurdwara er ikke et "Sikh tempel". Det er feil å kalle en Gurdwara et "Sikh tempel", fordi i et tempel dyrket man avguder, noe som er forbudt i Sikhismen. På samme måte er det feil å kalle en Gurdwara en Sikh kirke, eller Sikh moské. Darbar Sahib Amritsar er ikke "Det Gylne Templet". Helt siden Guru Nanak Sahib's tid, der det fantes selv en håndfull Sikher møtes de nesten hverdag. Slike samlinger ble holdt i hjemmene til Sikhene. Med økene antall ble Dharmsalas grunnlagt av Sikhene. Det første Sikh senteret som ble grunnlagt av Guru Nanak Sahib i Kartarpur (nå Pakistan). Dette ble fulgt av sentere i Khadur Sahib, Goindwal Sahib, Guru Da Chakk (Amritsar), Tarn Taran, Kartarpur (Jalandhar distriktet), Keeratpur Sahib, Chakk Nanaki, Anandpur Sahib og Paonta Sahib og så videre. På

slutten av 1700-tallet begynte Sikhenes helligdommer å bli kjent under navnet Gurdwara.

De fleste av de historiske Gurdwaraene ble bygget i perioden 1765-1799, da Sikh Mislene hadde makten. Før den tid var det få Gurdwaraer, som bar blitt grunnlagt av guruene selv. Etter Misl perioden ble de fleste av gurdwaraene tatt over av Udaasier og Nirmala Mahants. Sikhene måtte starte en kampanje for å få frigitt disse Gurdwaraene. Flere hundre Sikher ofret sine liv, flere hundre ble arrestert i denne kampanjen (Gurdwara Reform Movement, 1920-25). Selv idag er ikke de fleste Gurdwaraene drevet på en *Panthik* (ekte Sikh) måte. Det nåværende valgsystemet er ikke i tråd med Sikhismens ideologi. De fleste som velges, velges på grunn av familieforbindelser, stamme, kaste, penger, alkohol eller andre årsaker. Livsstilen til de fleste medlemene av S.G.P.C. og andre styrer står i sterk kontrast til Sikhismens ideologi. Akkurat som Mahantene av pre-1920-tallet, oppfatter styret i de forskjellige Gurdwaraeer seg som eiere av Gurdwaraen. Nå finnes det Gurdwaraer i hver eneste landsby, bygd og by i Punjab. Selv i andre deler av verden der det bor Sikher er det etablert Gurdwaraer.

Vanligvis er det fire deler i et Gurdwarakompleks. Hoved/andaktshallen, Langar, Saraan og bibliotek/kontor/skole (for å lære Punjabi, Gurmukhi, historien om Sikhismen og Sikhismens filsofi). Alle de store Gurdwaraene har alle disse fire fasilitetene, men i mindre Gurdwaraer kan det hende at en eller flereav disse fasilitetene mangler. En Nagaara (tromme) bor forefinnes i en Gurdwara og bør også brukes til passende tider.

Det mest sentrale og viktigste objektet i en Gurdwara er Guru Granth Sahib (de hellige skriftene). Guru Granth Sahib er omsvøpt i fine rumalaas (pledd). Det må også finnes en *Chanani* (baldakin) over Guru Granth Sahib. En *Chaur* (det er feil å kalle det en fluesmekke) må også forefinnes for å bli viftet over Guru Granth Sahib. Både Chanani and Chaur er symboler på kongelighet og deres tilstedeværelse er ikke funksjonell. Når Guru Granth Sahib bringes i andaktshallen, må ale som er tilstede reise seg og stå med foldede hender. Det å brenne oljelamper og klapping i nærvær av Guru Granth Sahib, går imot Sikhenes ideologi. Bruk av lamper for nødvendig leselys er tillatt.

Nishan Sahib

På toppen av en Gurswara eller i gården finnes en Nishan Sahib (Sikhenes flagg). Der er Kesari (saffran) i fargen og fargen for tøyet som brukes for å omsvøpe flaggstanga er vanligvis lys blå. I følge gamle kilder var fargen til Sikhenes flagg i Guru Gobind Singh Sahib's tid blå. Saffran ble innført av Udasiene under Maharaja Ranjit Singh's tid. Nå bruker mange Gurdwaraer saffranfarget tøy også til å omsvøpe flaggstanga. Det finnes ingen gitt lengde for flaggstanga, men den er høyere enn Gurdwara byggningen. Et emblem (*Khanda*) er plassert på toppen av stanga. Denne *Khanda*en representerer konseptet med enhet av Miri (verdslighet) og Piri (åndelighet) i Sikhenes ideologi.

Gudstjeneste i en Gurdwara: Vanligvis er en Gurdwara åpen for alle til alle døgnets tider. Den daglige gudstjenesten begynner før soloppgang, med åpning av Guru Granth Sahib etterfulgt av en Ardas (bønn). Atter dette blir Hukam (ord for dagen/den daglige befalingen fra Guru Granth Sahib) lest. Dette følges av resitering av Asa Di Var. Resten av dagen brukes til å fremføre Keertan (synging av

hymner). I en gurdwara fremføres bare hymner fra Guru Granth Sahib. I noen Gurdwaraer fortsetter dette ut over dagen til ettermiddagstider. I disse sessjonene følges resiteringen av forklaringer til tekstene og/eller deler av Sikhhistorie blir fortalt og forklart. På kvelden resiteres Ragiras, Keertan, Ardas og Sohila før Guru Granth Sahib blir "lagt til sengs". Både men og kvinner kan utføre gudstjenestene ved en Gurdwara. Ingen bilder av noe slag skal henges i forsamlingshallen. I biblioteket, korridorene, *Langar*-hallen og kontorer er det tillatt å henge bilder av Gurdwaraer og Sikhmartyrer. Siden det ikke er noen virklige bilder av Guruene, skla deres forestilte potretter ikke utstilles i en Gurdwara. Det er imot Sikh ideologi å bøye seg for bilder og statuer. Sikhene skal ikke engang bøye seg for monumenter resit til minne om Guruene eller Sikhmartyrer.

Hvordan oppføre seg i en Gurdwara: Før en går inn i det indre av en Gurdwara må enhver ta av seg sine sko og hvis mulig vaske sine føtter. De som ikke bærer en Dastar (turban) må dekke til sitt hode med et tøystykke. Etter å ha vasket sine hender går en direkte til forsamlingshalen, og bøyer seg overfor Guru Granth Sahib og viser sin ærbødighet (ved å ofre penger, dette er imidlertid ikke nødvendig, da en kan vise sin ærbødighet uten å ofre noe) og deretter sitter sammen med Sangat (resten av forsamlingen).

Gurdwaraprotokol: Alle, både Sikher og ikke-Sikher kan besøke en Gurdwara, delta i forsamlingen og spise Langar, men man må følge visse regler. En må ta av seg skoene, dekke til hode, ikke bringe tobakk i noen form, heller ikke droger, alkohol og andre rusmidler. (Man skal heller ikke ha intatt droger eller alkohol når man besøker en Gurdwara). Seremonier og handlinger som ikke er i tråd med Sikhismen (som for eksempel hårklipp, dyreoffer, enkebrening, fasting, Rakhri og Lohri skal ikke utføres i en Gurdwara. Andre religioners høytider/festivaler skal ikke praktiseres i en Gurdwara. I det aller helligste av Akal Takht Sahib har bare Pahulia/Amritdhari (døpte Sikher) tilgang.

Presteskap og Sikhisme: Det finnes ingen presteklasse i Sikhismen. Enhver Sikh, man eller kvinne kan forerette en gudstjeneste i en gurdwara. Det finnes heller ingen misjonærer i Sikhismen. Dels på grunn av en travel hverdag, bekvemlighet, og dels på grunn av mangel på religiøs utdannelse hos menigman, blir noen personer oppnevnt son *Bhai* (Bror) eller Granthi (en som kan lese Guru Granth Sahib, forklare og synge hymnene). De har imidlertid ingen spesiell status slik de gesitlige i kristendommen, Mullaene i islam, eller Pujariene i hinduismen har. På tilsvarende måte er det ikke noe såkaltee SANT heller. På 1900-tallet har det stått frem flere personer som kaller ser (eller liker å bli kalt) SANT, med det er ikke i tråd med Sikhenes ideologi. I Sikhenes hellige skrifter blir Sant bare brukt om Gud. Denne utbredte SANT-dommen er en tilsnikelse fra hinduismen og har skadet Sikhene meget.

SIKH INSTITUSJONER

Guru Panth

I henhold til Rahitmaryada, godkjent av SGPC, må alle Amritdhari (døpte) Sikher, virke sammen med en følelese av Guruen i dem (under Guru Granth Sahib beskyttelse), utgjør Guru Panth (Panth, med Guruen i dem). Det betyr ikke at Sikher er Guruer, de er Guruens Panth.

Sangat/Gur Sangat

Sangat betyr bokstavlig talt forsamling/menighet. I Sikhismen betyr Sangat åndelig/religiøs forsamling. Der hvor det er mer enn en Sikh familie eller mer enn to Sikher, utgjør de Sangat. Når de opptrer som representativer i forhold til Guru Sahib i dem, utgjør de Gur Sangat.

AKAL TAKHT SAHIB

Akal Takht Sahib har en unik plass i Sikhismen. Ordet "Akal Takht" er kombinasjon av to ord: Akal (Gud) og Takht (Trone); altså betyr Akal Takht er Gud`s Trone/den uforgjenglige trone. Ufixet Sahib brukes for å markere respekt for Guru Sahib og Sikh institusjonene. Akal Takht Sahib representerer Sikhismens institusjon Miri-Piri. Sikhismnes konsept av Miri-Piri er en enhet av to. Miri og Piri utgjør ikke noe hele hver for seg, men speiler seg i hverandre. Dette betyr at en som tilhører Miri er pliktig til å gi *Dharma* (rettferdighet), og en tilhørende Piri ikke må være en taus vitne til tyrrani, urett og brutalitet. Han må følge veien vist av Guru Sahib for å innlede rettferd. Sikhismens tanker om Miri-Piri er en frelser for menneskeheten, rettferd og åndelighet.

Guru Hargobind Sahib la grunnstenen til byggninhen av Akal Takht Sahib i 1609. Resten av byggninhen ble bygget under Baba Buddha og Bhai Gurdas' ledelse. Det var her Guru Hargobind Sahib pleide å holde sitt hoff og motta utsendinger, emmisærer, diplomater og andre dignitærer. Om kveldene ble det sunget heroiske ballader av "*Dhadis*" (ballade syngere), for å inngi Sikhene med "*Charhdi Kala*"-ånd (Sikhismens konsept om å leve i håpet og det positive) blant Sikhene. Hvis det var en sak som berørte Sikhene, holdt Sikhene et møte av Sarbat Khalsa (Sikhenes felleskap) i Akal Takht Sahib. Sarbat Khalsa betyr ikke en allmannamøte med flere tusen fremmøtte, men representanter for Sikher fra forskjellige lag som er lojale ovenfor Akal Takht Sahib. Denne Sikhene's representantenes hus avgjør en Gurmatta (enighet) med hensyn på en enkelt sak. Tilsynsmannen for Akal Takht Sahib utsteder denne Gurmatt som en Hukamnama for Sikhene.

Akal Takht Sahib er det høyseste sete for Sikhenes myndighet. Hukamnamaene fra Akal Takht Sahib er bindende for alle Sikher. En Sikh som ikke etterfølger en Hukamnama fra Akal Takht Sahib, slutter å være medlem av Sikh Panth. En Hukamnama er ikke en ordre fra en Sikh geistlig, det er Gurmata av Sarbat Khalsa.

Den 12 oktober 1920 forlot de prestene som rutinemessig utførte gudstjenestene i Akal Takht Sahib, bygningen uten tilsyn. På grunn av dette valgte de tilstedeværende Sikhene, en Jatha (gruppe) på 25 Sikher til å ta seg av Akal Takht Sahib. Jathedar Teja Singh Bhucher ble oppnevnt til å være Jathedar (leder) av denne Jatha. Siden dengang har det ved feiltakelse/uvitenhet blitt brukt som tittel for tilsynsmannen av Akal Takht Sahib.

Tittelen som såkaltee "*Jathedar av Akal Takht Sahib*" har blitt så populær blant store deler av Sikh-miljøet, at det sammenlignes med pave-verdighet, diktatur, eller kongeverdighet. I Sikhfilosofien, eller i Sikhenes historie er det ikke nevnt noe om "Jathedar av Akal Takht Sahib". Som Sikhismens historie viser ble saker som var av interesse for Sikhismen, tatt opp og besluttet av Sarbat Khalsa. Deres

beslutning, *Gurmata* ble avgitt som *Hukamnamas* av tilsynsmannen for Akal Takht Sahib. Tilsynsmannen (og ikke noen Jathedar), som er en ansatt av S. P.G.C som prest ved Akal Takht Sahib kan ikke på eget for godtfinnende utgi ordre. (Det er ufattelig at Sikhenes intlegiensia har utvist slik veikhet og slått seg til ro i forhold til skamferingen av Akal Takht Sahib som institusjon. På den annen side har anti-Sikh krefter under kontroll av AntiSikh gruperinger (led by W.H.McLeod, Pishaura Sinh, Gurinder Mann, Harjot Oberoi osv.) sammarbeidet for å prøve å bringe Akal Takht Sahib's status ned i støvet.

Hvor mange Takht er det. (Er det fem eller bare en)?:

SPGC har akkseptert fem Sikh takht. Detter er latterliggjøring av tankegangen bak Takht og spessielt Akal Takht Sahib. Det kan ikke være mer enn en takht for noe folk. Faktisk når, Guru Hargobind Sahib flyttet fra Amritsar til Keeratpur Sahib, utførte han alle funksjonene til Akal Takht fra sitt hoff i Keeratpur og kalte det en Takht (Gurdwara Kot Takht Sahib). Når Guru Tegh Bahadur Sahib dro til Patna (og Bakala), var den byen sete for Akal Takht Sahib. Det samme var tilfelle med Paonta, Anandpur, Talwandi Sabo og Nander. Det er feil å si at de fire (såkaltee e) Takhtene er ment for å spre Sikhismen i de områdene eller for å løse lokale konflikter. Faktisk er det bare en Takht for Sikher, og det er Akal Takht Sahib. Det å anse mer enn en takht er uvitenhet. For mer informasjon se boken: *Sikh Twareekh 'ch Akal Takht Sahib Da Role* by Dr Harjinder Singh Dilgeer, femte utgave, utgitt i 2005, på Punjabi).

SARBAT KHALSA

Betyr bokstavlig talt hele Sikhfolket. I sammenheng med Sikhsammfunnet betyr Sarbat Khalsa en forsamling av representanter av alle Sikh organisasjoner som er lojale overfor Akal Takht Sahib. Denne institusjonen har sitt fundament i gaven av ledelse til Panth Khalsa av Guru Gobind Singh Sahib, i 1708. Etter Guru Gobind Singh Sahib's bortgang dannet den daværende ledelse denne institusjonen for å vedta viktige avgjørelser som angikk Sikhene. Det var flere Sarbat Khalsa sammenkomster på 1700-tallet. Etter 1805 holdt (Maharaja) Ranjit Singh opp med å holde Sarbat Khalsa møter, fordi han ikke ønsket at noen skulle diktere ham om hvordan han skulle styre.

Sarbat Khalsa betyr ikke en stor sammenkomst av Sikher, slik noen Sikher hevdet om sammlingen den 26 januar 1986 eller etter det. Med andre ord, Sarbat Khalsa er Sikhenes Parliament.

GURMATA

Gurmata er en vedtak (enstemmig) gjort i lys av Guru's *Mat* (visdom/lære). Alle vedtak som anngår Sikhene, og som er kommet frem gjennom enighet, i nærvær av Guru Granth Sahib, kalles Gurmata. På 1700-tallet ble det holdt flere Sarbat Khalsa sammenkomster og vedtak gjort om militær og politisk planer og andre spørsmål som opptok Sikhene. Hvis et spørsmål angår alle Sikher, må representanter for alle Sikhorganisasjoner som er lojale overfor Akal Takht Sahib, være til stede. Med Guru Granth Sahib blant dem, begynner møtet med at representantene erklærer at fra med nå og under hele lengden av Sarbat Khalsa, mens de prøver å nå enighet skal de ikke anse dem selv som representanter for noen

gruppe eller organisasjon. En Gurmata kan bli gjort om spørsmål som angår alle Sikher eller spørsmål om Sikhismens fundamentale prinsipper. En Gurmata kan ikke vedta noen forandring av Sikhismens filosofi, eller forandre Sikhismens ideologi. Etter at Sarbat Khalsa har vedtatt en Gurmata blir den utstedt av Akal Takht Sahib som en Hukamnaama, til Sikhene. Tilsynsmannen eller Punj Piaray kan ikke på eget initaiativ utstede Hukamnama. Spørsmål som ikke angår alle Sikher og blir tatt opp kalles en *mata*.

HUKAMNAMA

Hukamnama betyr bokstavlig talt "Kongelig Ordre/forordning". Hukamnamaene er brev som ble skrevet til en Sikh/Sikhene av Guru Sahib. Sikhene respekterte disse brevene så mye at de bevarte dem som relikvier. Det å få et glimt av et slikt brev (Hukamnamas), regnes som en stor ære og de som mottok disse brevene følte seg spesielle. En del av disse brevene eksisterer den dag i dag (noen av dem er også forfalskninger). De aller fleste av de eksisterende brevene har blitt utgitt i bokform. I tillegg til brevene skrevet av Guru Sahib er det også tilgjenglige en del som er skrevet av Guru Gobind Singh Sahib's hustru og Baba Banda Singh.

Etter 1979 har tilsysnsmenne ved Akal Takht Sahib utgitt flere kontroversielle Hukamnamaer, som har skadet institusjonenes anseelse og Sikh Panth generelt. For en utgreeing om disse såkaltee e Hukamnamaene se *"Sikh Twareekh 'Ch Akal Takht Sahib da Role"*.

SEWA, LANGAR, SANGAT, PANGAT

SEWA: *Sewa* (dugnad) er en viktig prinsipp i Sikhismen. Sewa er også unikt for Sikhismen. I Sikhismen er ikke Sewa en vanlig tjeneste man ikke får betalt for. Det er en frivillig, uselvisk, ydmyk, uten egne motiver, uten håp om gevisnt eller vinning. Sewa kan gjøres i mange former: gjennom pengegaver, kroppsarbeid, eller sinn. Sewa kan gjøres ved arbeid i kjøkkenet eller ved åta oppvasken i Langar, ved å rydde og gjøre rent i Gurdwara, ved å hjelpe fattige og trengende, ved å dele sine kunnskaper med andre, ved å delta i sammfunnet, ved ågjøre humanitær arbeid og så videre. Det å gøre Sewa er en del av det å være en Sikh, og det blir gjort daglig. Sewa i en Gurdwara regnes som mer hellig enn annet, men er selvsagt ikke det. All Sewa er lik mye verd.

Sewa lærer Sikher å være ydmyle, tolerante og givende. Det gjør slutt på ens ego. Det gir også Sikher følelse av å være en verdifull del av menneskeheren. Hvis en Sikh gjør sewa bare for å vise seg eller det gjøres på en hyklersk måte, vil ikke ens sewa bli godtatt av Waheguru (Gud), og en slik person er en synder. En Sikh skal, mens han gjør Sewa, ikke gjøre forskjell på folk.

LANGAR: Langar har en meget viktig plass i Sikhismen. Guru Nanak Sahib startet denne institusjonen under hans tid i Kartarpur. (Det var her Sikhismen først slo røtter). Akkurat som Sewa er også Langar unikt for Sikhismen. Det er forlengelse av tankene om Vand Chhakana (dele med andre), Sewa, Sangat (sosial sammenheng) og sosial likhet. I Langar lærer man en praktisk lekse om kjærlighet for sammfunnet, og en lærer å se bort fra sosiale forskjeller.(Dette betyr ikke at man bare skal se bort fra forskjeller i Langar hallen, men bruke prinsippet i hele sin

levnet). Enhver kan spise mat og gjøre dugnad i Langar i en hvilken som helst Gurdwara (man må bare huske på reglene for oppførsel i en Gurdwara). Selvom Langar er gratis er det ikke er gratiskjøkken. Det er et hellig kjøkken velsignet av Waheguru. Enhver besøkende forventes å besøkelangar og spise der (vanligvis før en deltar i forsamlingen). Når det gjelder maten i Langar prøver enhver Sikh å lage maten bedre enn i sitt eget hus. Alle kan delta i fordeling av Langar og hvis det blir gjort forskjeller er det bare med på å ødelegge hele tanekgangen bak konseptet.

SANGAT OG PANGAT: Det å delta i Sangat er viktig for en Sikh fordi Guruen viser seg gjennom Sangat. En Sikh må årvåkent delta i menigheten for så lenge som mulig. Man må også delta i Langar i Langarhallen for å dele den hellige maten. Langar serveres i Pangat (Rekke) i Langarhallen. Pangat betyr ikke bare at man sitter på gulvet i rekker og spiser mat,det betyr at man sitter på lik linje med hverandre uten hensyn til stand og andre forskjeller (hvis det er stoler i langarhallen, skal det være stoler for alle eller ingen). Ingen spesielle måltider, plasser eller deler kan reserveres for noen (eller andre steder i Gurdwaraen), uansett hvem. Tanken bak pangat er å gjøre slutt på forskjeller basert på kaste, tro, farge, kjønn, status og andre forskjeller. Det å delta i Pangat er en viktig del av det å være en Sikh.

Sikhenes blå belte/sash (Sikhismens røde kors)

En tildragelse fra Guru Gobind Singh Sahib's tid forklarer om konseptet rundt Sewa og medmenneskelighet i Sikhismen. Under invasjonen av Anandpur Sahib av Mogul hæren og styrkene til fjellheskerene, pleide Bhai Ghanaiya Singh, lederen for Sikhenes blå belte/sash, å hjelpe sårede soldater (selvom de tilhørte fienden). Dette var i henhold til Guru Sahib's befaling om at en Sikh ikke skal gjøre forskjell på trengende og nødstedte. Dette hendte i det første årtiende på 1700-tallet. Dette var et skritt videre enn det moderne "Internasjonale Røde Kors," som en uavhenggig organisasjon, som tar seg av behovene av soldater/sivile som blir såret i krig eller opptøyer og naturkatastrofer. Sikhenes blå skjerf/Sash gav slik hjelp til enhver såret soldat, uten å gjøre forskjeller. Sikhenes blå belte/Sash er forgjengeren til Internasjonale Røde Kors.

SIKHISMENS TEOLOGI

GUD

Sikhismen er en monoteistisk religion. I Sikhismen er det bare en Gud, Hans navn er *Sannhet*, Han er den ene *Skaperen* (og *opprettholderen* og *ødeleggeren* av skapelsen), Han er *fri for frykt*, Han er *uten fiender*, Han er *Tidløs*, Han er *Selvskapt*, kan bli forstått gjennom Guruens nåde. I Sikhismener Gud *uendelig, allmektig, allstedsværende*. Han er også *Nirankar* (formløs). I østelig tradisjon er *Nirgun* (hinsides kjennetegn) og *Sargun* (med kjennetegn) to former for Gud (dvs Gud kan ikke beskrives med ord), men i henhold til GurBani er Han hinsides begge formene. Likevel er Han tilstede og virker i hver eneste partikkel i sin skapelse. Man kan fatte Ham, men ikke møte eller se Ham.

I Sikhismen tenker man ikke at Gud stiger ned på jorden i noe jordisk form, Han manifesterer seg gjennom Naturen. Guru Sahibene har brukt flere navn

for å beskrive Gud i GurBani: Nirankar, Satguru, Guru, Prabhu, Thakur, Sach, Salah, Shah, Sahib, Swami, Sain, Patshah, Narayan, Ram (ikke den mytiske hinduguden kalt Rama), Gopal, Govind, Allah, Khuda, Niranjan etc. Den mest populære term brukt av Sikher er Waheguru. Guru Sahibene påkalte Gud i form av attributer også: Akal Purakh, Karta, Datar, Dayal, Karim, Karta, Kirpal, and Qadir osv.

KARTA PURAKH

Betyr den *Skapende* person. Det er en av attributtene og navnene som er blit gitt Gud. Ifølge Sikhismen er bare Han skaperen og Han er skapt allt utifra seg selv. *Samkhya* retningen innen filosofi tror at skapelsen er et resultat av parring mellom *Purush* and *Prakriti*. I Sikhismen tror man at det å akseptere eksistensen av Prakriti, uavhengighet fra Gud, ville avskrevet Guds absolutte makt. Ifølge Sikhismen skapte Gud seg selv og deretter skapte Han Naturen utifra seg selv. Således benekter man i Sikhismen*Brahma*'s (skapelsesguden i Hinduistisk mytologi) rolle i skapelsen. Gud har skapt altpå en gang og ikke i flere stadier. I følge Sikhenes filosofi, er Han den første årsak og den eneste årsak bak ethvert fenomen. Han selv har skapt og Han selv har virkeliggjort. Han skillte jorden fra himmelen og spredte himmelen som en baldakin (over jorden). (Guru Granth Sahib, s.1279).

AKAL PURAKH

Betyr en person som er hinsides Tid: i.e. Gud. Ordet Purakh kommer fra ordet 'Purusa' i Samkhya filosofiretningen, og betyr en høyere personlighet, som parrer seg med Prakirti (Naturen) for skapelse. I Sikh filosofi har Gud også blitt kalt Akal Purakh and Karta Purakh. Han er årsaken til et hvert fenomen. Han er Purakh men det blit ikke tillagt noe kjønn. I Sikhismen harikke Gud noe kjønn:

Den vise og fagre Sanne form (Gud),
Hverken man eller kvinne, ei heller fugl. (Guru Granth Sahib s. 1010)
Han er far, mor, bror, ja, har er alt. (Guru Granth Sahib s. 1010)
(O Gud!) Du er min far, du er min mor,
Du er alle min slektningen, Du er min bror.
Du er min beskytter over alt.
O kjære! Hvem skal jeg da frykte og bekymre meg om.
(Guru Granth Sahib, s. 103);
Du er min Mester, jeg ber fremfor deg.
Livet og legemet er dine gaver.
Du er min mor og far,
Jeg er ditt barn. (Guru Granth Sahib, s. 268).

WAHEGURU

Et annet ord som brukes om Akal Purukh er Akal Moorat (den som eksister evig). Det mest brukte ordet om Gud er i Sikhismen er Waheguru. Waheguru er en sammenslåein av to ord: *Wahed* (Den ene) og Guru (Den som Opplyser). Siden Sikhismen tror på wahedat (monotheisme), tror man i Sikhismen på En Gud. Ifølge en annen forklaring er Waheguru satt sammen av ordene *Wah* og Guru. Wah er et uttrykk for vidunder og forundring, mens Guru betyr opplyser/Gud. Derfor kan

også Waheguru bety "Den vidunderlige Gud/Opplyser). Waheguru er den mest brukte termen i Sikhismen for å henvende seg til Gud.

I Sikhismens filosofi er Gud definert som Den Ene Enheten, Sannheten, den ene Skaperen, hinsides frykt og fiendeskap. Tidløs, hinsides fødsel og død, Han er selvoppholdende.

O elskelige, Mester! Du (Gud) er i begynnelsen, i midten og i slutten.
Ingen andre synes.
Du er hinsides Gunas (egenskaper), Du er tilstede i alle Gunas.
Du er giver av gleder.
Du er fri; du er opptatt av å nyte alle elskelige.
(Guru Granth Sahib, s.102).
I din nåde finnes allslags gleder.
Ingen kjenner din ende.
Derfor er Du den høyeste av det høyeste.
Hele materien er opprettholdt av Deg.
Hva Du enn gjør; er det en forpliktekse for oss.
Din styrke og iherdighet er det bare Du som kjenner.
Nanak sier, "Jeg, Din tjener, offrer meg alltid til deg."
(Guru Granth Sahib, s.268).

I henhold til Sikhismen, er Gud selvbestående; han er skapt utifra Ham selv og av Ham selv:

Han selv har skapt og Han selv står som en søyle.
(Guru Granth Sahib, s.968).
Han selv har skapt og Han selv har virkeliggjort.
Han skillte jorden fra himmelen og spredte himmelen som en baldakin (over jorden). (Guru Granth Sahib, s.1279)

Han er allmektig og allstedsnærværende; Han er skaperen, opprettholderen og ødeleggeren. Gud kan ikke bli forklart med ord. Han kan bli virkliggjort (med Guruens nåde).

NIRGUN

Betyr hinsides *Gun* (egenskaper). I følge østelig filosofi, er også Nirgun kjent som Høyere Brahma eller *Parbraham*. Han er hinsides karakter og egenskaper. Han er ufødt, evig uendelig og selvoppholdende. Han kan ikke bestemmes eller forståes. He is non-phenomenal, non-spatial, non-temporal, non-causal, impersonal, and devoid of all qualities attributed to senses.

I Sikhismen er Gud sett på både som med og uten egeskaper. Hans egenskaper viser seg gjennom Hans Skapelse (i.e. Sargun), men Han er hinsides egenskaper fordi Han er hinsides menneskenes fatteevne (i.e. Nirgun):

Han har tusener av øyne, så ingen.
Han har tusener av former, så ingen.
Han har tusener av føtter, så ingen. (Guru Granth Sahib, s. 13).

SARGUN

Betyr: med egenskaper. I Sikh litteratur blir Gud fremstilt som Nirgun (uten egenskaper) og Sargun (med egensakper). Ifølge Sikhismen er Gud Sargun når han viser seg gjennom sin Skapelse.

Skapelseshistorien

I følge Sikhismen, for millioner og milliarder av år eksisterte bare Gud. Gud skapte først seg selv (dvs han har alltid eksistert) og deretter skapte Han universet. Gud skapte universet utifra Ham selv. Han skapte alt med ett ord og ikke i stadier eller på spesielle tidspunkt. Ingen vet eller kan vite dato, dag eller tidspunkt for når skapelsen skjedde:

Hele utvidelsen er skapt utifra et ord.
Fra dette (ordet) strømmer det hundretusener (av skapelser).
(Guru Granth Sahib, s.3)
Yogier vet ikke datoen eller dagen.
Ingen andre kjenner årstiden eller måneden.
Bare Han, Skaperen, vet når Han skapte universet.
(Guru Granth Sahib, s.4)
Her er det hundretusener av underverdner, land himmler.
Etter mye søken har vedaene sagt at det er en.
(Fire) hellige bøker sier at antall skapte former er atten tusen.
Men i virkeligheten har de alle samme blodlinje.
(Guru Granth Sahib, s.5)
Deri er et ukjent antall skyer (Ind), måner, soler og et ukjent antall områder og land.
Deri er et ukjent antall av dem som hat oppnåd perfeksjon, opplysning og herredømme og gudommelige former.
Deri er et ukjent antall guder, demoner, asketer og et ukjent antall av oceaner, kilde til juveler.
Deri er at ukjent antall av livsformer, tungemål, herskere og konger.
(Guru Granth Sahib, s.7).
Luften er fra sannheten, og luften gir vann, Med vannet skapes de tre ordene.
Lyset (fra Gud) går opp i alle legemer. (Guru Granth Sahib, s.19)
Nanak sier, Mesteren har skapt hans skapelse på mange forskejllige måter og i forskjellige former. (Guru Granth Sahib, s.275)
Mang en gang er skapelsen utvidet, men den ene Guden er alltid til stede.
(Guru Granth Sahib, s.276)
Skapelsen er utifra Gud;
Han er over allt, Allt jeg ser er Gud. (Guru Granth Sahib, s.782)
For trettiseks epoker var det mørke; dette talte Han selv.
Deretter skapte Han hele verden og Han selv underviste i visdom.
(Guru Granth Sahib, s.949)
Han selv har skapt og Han selv stod som grunnpillaren.
(Guru Granth Sahib, s.968)
I mange epoker hersket det mørke;
Deri satt det uendelige i transe. (Guru Granth Sahib, s.1026)
For milliarder av år var det bare mørke.
Det var hverken klode eller himmel;
Bare Hans ordre gjalt. (Guru Granth Sahib, s.1035)

Himmel og helvete

I henhold til Sikhismens filosofi, finnes ikke himmel eller helvete utenom denne verden. Et liv i gidhet er himmel og et fordervet liv er helvete og begge eksisterer på denne jord, side om side. I GurBani brukes beskrivelsene himmel ((Swarg/Baikuntth/Bahishat/Jannat)) og helvete (Narak/Jahannum) flere steder, fordi disse beskrivelsene var folkelige termer, som var godt kjent blant vanlige folk. Disse beskrivelsene må sees i sin kontekst som relative metaforer og ikke som et absolutt konsept. I Sikhismen tror man ikke på gjenfødsel, altså er ikke fødsel et resultat av *Karma*, men *Karam* (nådeful velsignelse) av Waheguru (*karami avai kappra, nadri mokh duar*. I denne sammenhengen er *Karam* et Persisk ord som betyr nåde som i *Nadar* i.e. velsignelse) og ikke *Karma* som i Sanskrit:

Den som påstår at han kjenner det ukjente og det uoppdagede.
Han lever i (narrens) himmel, og farer med bare snakk.
Ingen kjenner hvor paradiset er, men alle sier de vet hvor det er.
Kabir sier: Hvem skal jeg fortelle dette?
Paradiset er i de helliges forsamling.
(Guru Granth Sahib, s.325)
La oss ikke tørste etter (det såkaltee e) paradiset, og la oss ikke frykte det å leve i (det såkaltee e) Helvete.
Det som skal skje, det skjer, ha ikke håp om noe i sinnet.
(Guru Granth Sahib, s.337)
Frelsen og paradiset finnes i de helliges forsamling.
Guds mennesker er
velsignet med guds tilhold (i deres hjerter).
(Guru Granth Sahib, s.682)
Himmel er plassen hvor guds mennesker har tilhold.
(Guru Granth Sahib, s.742)
Himmel er plassen hvor Din (Guds) prise blir sunget.
(Guru Granth Sahib, s.749)
Paradiset er hvor Ditt navn blir husket
(Guru Granth Sahib, s.890)
Mange av himmelene kan ikke sammenlignes med (Hans Navn)
(Guru Granth Sahib, s.1078).
Alle ønsker å komme til himmelen, selv om de ikke vet hvor det er.
Noen kjenner ikke seg selv engang, likevel snakker de om himmelen.
Når du higer etter himmelen kan du ikke finne plass ved Hans føtter.
Kabir sier: Hva sier du nå?
Himmelen finnes der det er en forsamling av de hellige.
(Guru Granth Sahib, s.1161)

Gjenfødsel

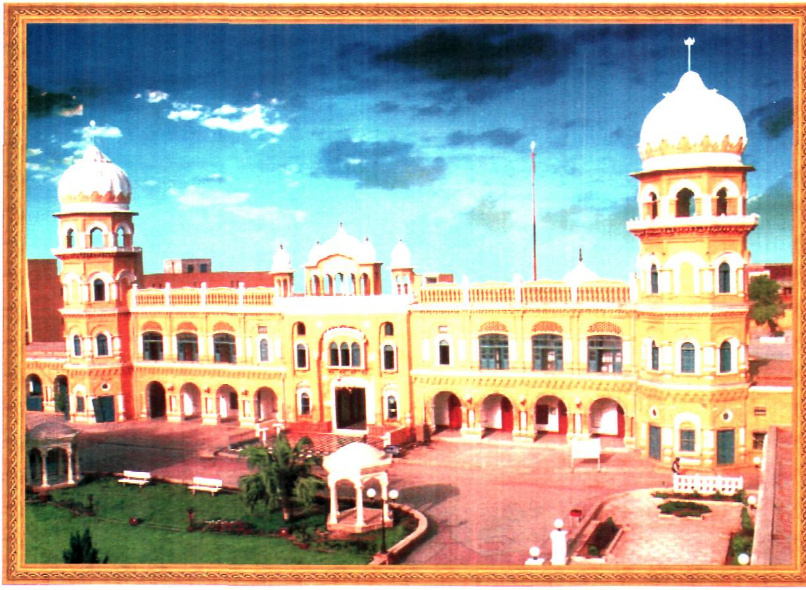
Punar-Janam (gjenføsel) sjelens pre-eksistens, sjelevandring, metempsychose og reinkarnasjon er en del av hinduenes verdensanskuelse. I følge moderne theosofister, var disse tankene også vanlige blant jødene, kristene og muslimene, i en eller anne form. Hos muslimene er troen på de dødes oppstandelse fra graven synes også å være tuftet på disse tankene. I Sikh litteratur er det

henvisninger til *Chaurasi Lakh Joon* (utallige livsformer i skapelsen) og *Avagavan* (syklus av liv og død). Disse henvisningene er metaforer og ikke konkrete. Sikhismen tror ikke på at man blir født som menneske etter at man først har levd som 8,4 millioner andre skapninger. Sikhismentror at blant *Chaurasi Lakh Joon* er mennesketilværelsen den mest utrustede blant alle skapninger. På samme vis er henvisningen til *Avagavan* et metafor for folks frykt for døden og livet og ikke en faktisk syklus av liv og død. I følge Sikh filosofi er medistasjon, sannferdig livsførsel veien å gå for å fjerne frykten for å bli gjenfødt som laverestående livsform. Sikhismen tror ikke på gjenfødsel, men viser hvordan man blir kvitt frykten for gjenfødsel. Sikhismen forkaster himmel og helvete, eksistensen av andre verdner, frigjøring etter døden og dermed gjenfødsel, reinkarnasjon, sjelevandring og metapsychose. (Se: Guru Granth Sahib, s.275, 449, 742, 749, 1078, 1103 osv).

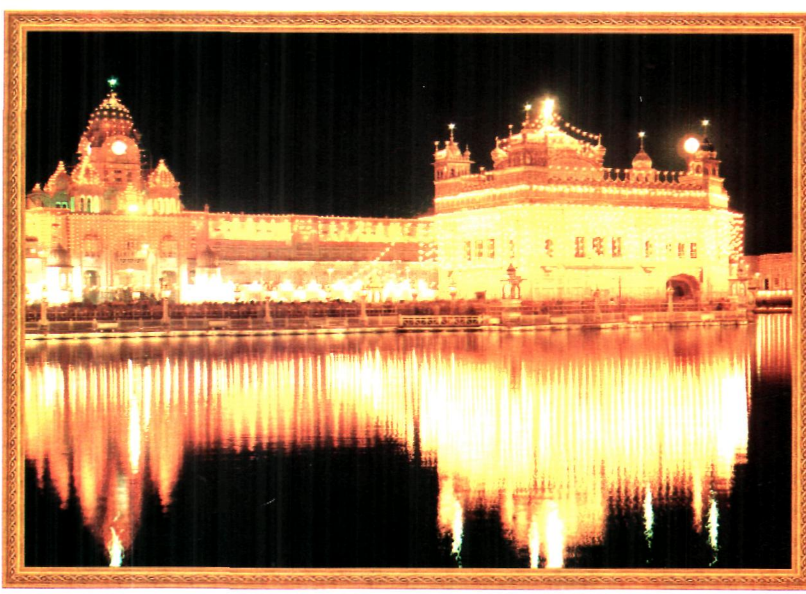
Jeevan Mukti

Jeevan mukti betyr: frigjøring fra syklus av liv og død. I Sikhismener konseptet om frigjøring unik og helt forskjellig fra alle andre religioner. I Sikhismen oppnår man Jeevan mukti i sin livstid og ikke etter døden. Det å være opptatt av Hans navn, rense sitt ego, leve et sannferdig liv er forutsettninger for å bli Jeevan Mukti (selvrealisering) Man kan oppnå Jeevan Mukti bare med Guds nåde.

De som tenker på Ordet (Guds), lykkes i sine gjerninger.
Nanak sier, "Deres ansikter stråler (de er frelst), og mange fler blir frelst på grunn av dem. (Guru Granth Sahib, s.8).
De som tjener den sanne Guru, er store mennesker i denne verden.
De blir frelst og frelser også sin familie. (Guru Granth Sahib, s.161).
Uten gode gjerninger kan ingen bli frelst.
Frelsens gave får man ved å tenke på Hans Navn.
(Guru Granth Sahib, s.201).
Hvis en spiser det uspielige, da forsvinner hans tvil.
Man blir frelst i dette livet, når man får navnet i sitt sinn.
(Guru Granth Sahib, s.412).
Latter, lek, kle seg, spise; frelsen er i dem alle.
(Guru Granth Sahib, s.522).
Med Guruens ord finner man døren til skatten som frelsen er.
Med Guruens nåde blir man frelst; så ta deg i akt for det sanne Navnet.
En sann Guru er en båt som bærer Ordet.
(Guru Granth Sahib, s.1009).
Frelse i livet oppnår man ved å tjene Guruen Ord.
Hans liv går opp i Gud.
(Guru Granth Sahib, s.1058).
De som blir frelst i dette livet, får høre ordet.
Ekte glede får man ved å leve et sannferdig liv.
Uten en sann Guru kan ingen oppnå frelse, menneskene blir født, levet og dør.(Guru Granth Sahib, s.1343).
En Sikh som er oppslukt av kjærlighet til Gud avviser til og med Mukti (Frelse).
En opplyst menneske oppgir selv tanken på frelsen.
(Guru Granth Sahib, s.1078).

Nanakana Sahib (nå i Pakistan). Guru Nanak`s (sikhismens grunnlegger) fødested

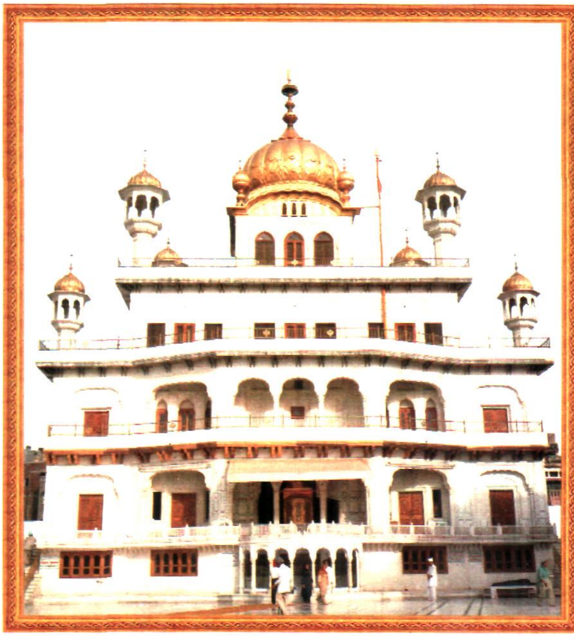
Darbar Sahib Amritsar (feilaktig kalt Det Gyldne Tempel)

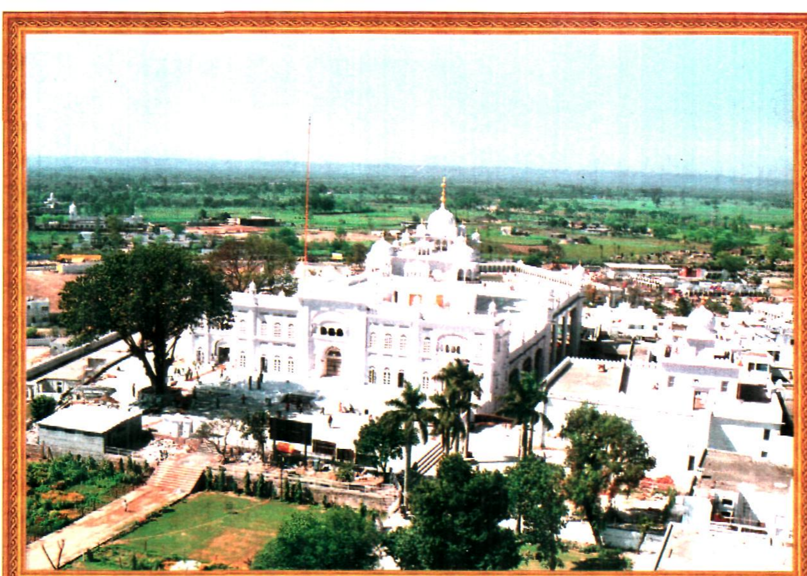
Sis Ganj Delhi, hvor Guru Tegh Bahadur ble henrettet
fordi han ikke ville avsverge sin tro (11.11.1675).

Rakab Ganj, hvor Bhai Lakhi Shah Wanjara satt fyr på sitt hus
for å kremerte Guru Tegh Bahadur`s hodeløse kropp.

Akal Takht (Amritsar), den tidløses trone.

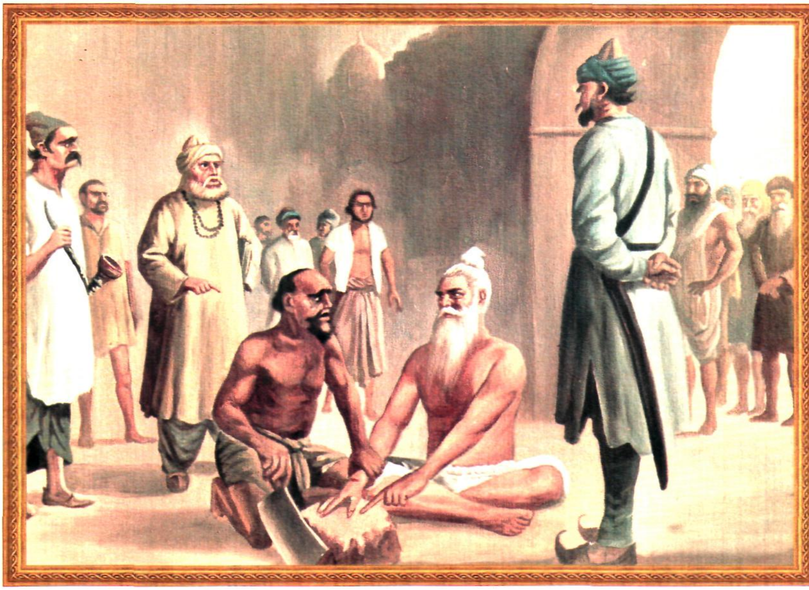
Keshgarh Sahib, Anandpur Sahib, der Khalsa Panth ble grunnlagt

Bhai Mati Das ble saget levende i to fordi han ikke ville avsverge sin tro.
(11-11-1675)

Bhai Dyal Das ble kokt levende I en stor kjele,
fordi han ikke ville avsverge sin tro (11-11-1675)

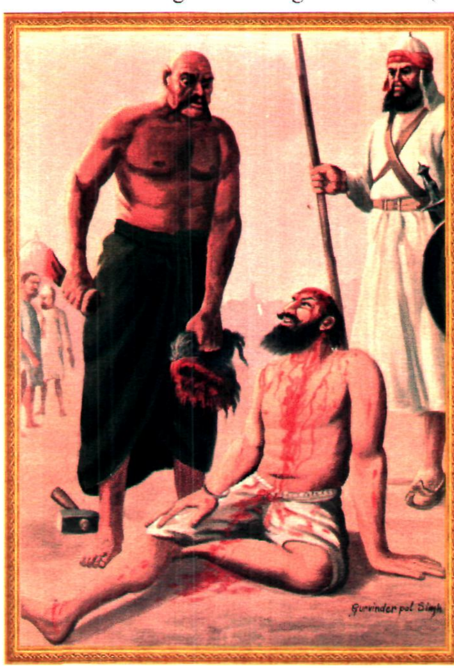
Bhai Mani Singh ble kuttet ledd for ledd
fordi de ikke ville avsverge sin tro (24.6.1734).

To enslige Sikher sloss mot en mogulsk overmakt
for å vise sin uavhengighet (1739).

Bhai Subeg Singh, Shahbaz Singh (og mange andre) ble torturert til døde på tannhjul fordi de ikke ville avsverge sin tro og anta Islam (10.3.1746).

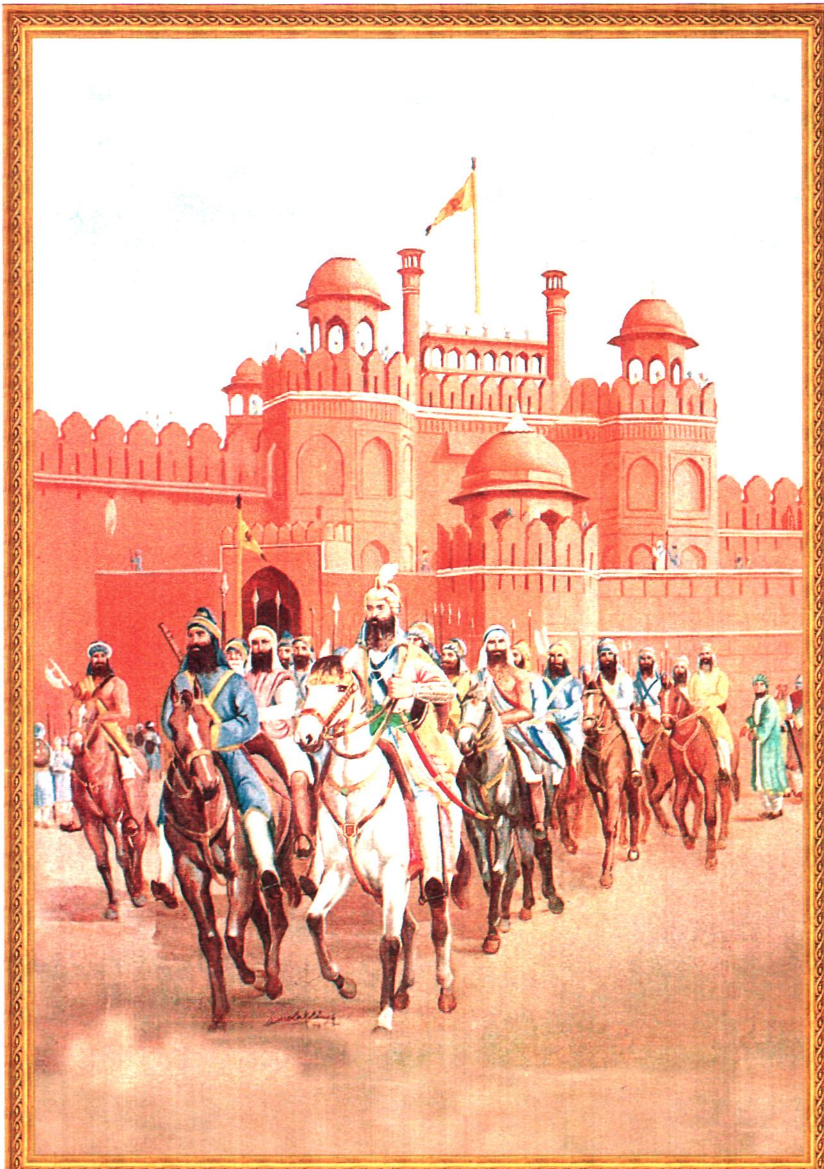
Bhai Taru Singh`s skalle ble hugget av fordi ikke ville avsverge sin tro (26.6.1745).

Skuddpremie på Sikher. Folk ble betalt hvis de drepte Sikher eller bragte deres hoder til mogulmyndighetene (1726, 1734, 1746).

Sikh kvinner og deres spedbarn ble fengslet og torturert til døde (1746-1753).

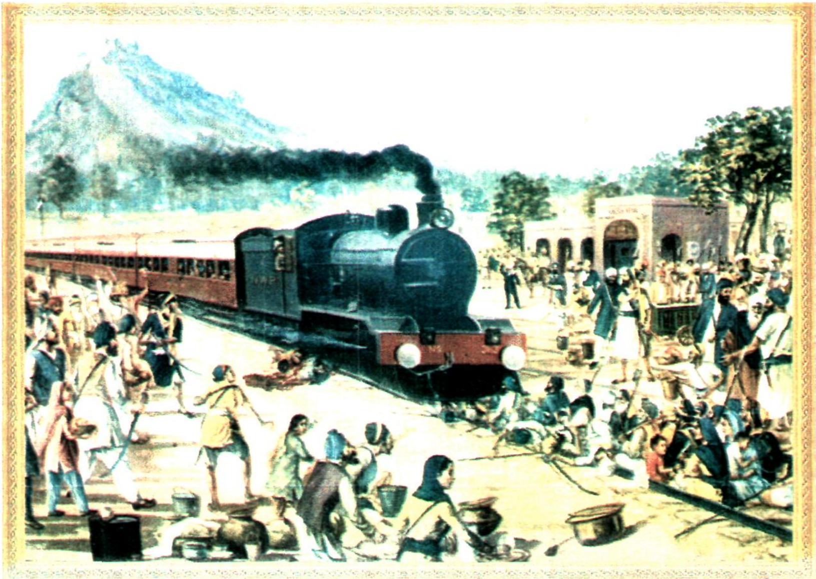
Sikhenes flagg ble heist på Det Røde Fortet i Delhi (11.3.1783).

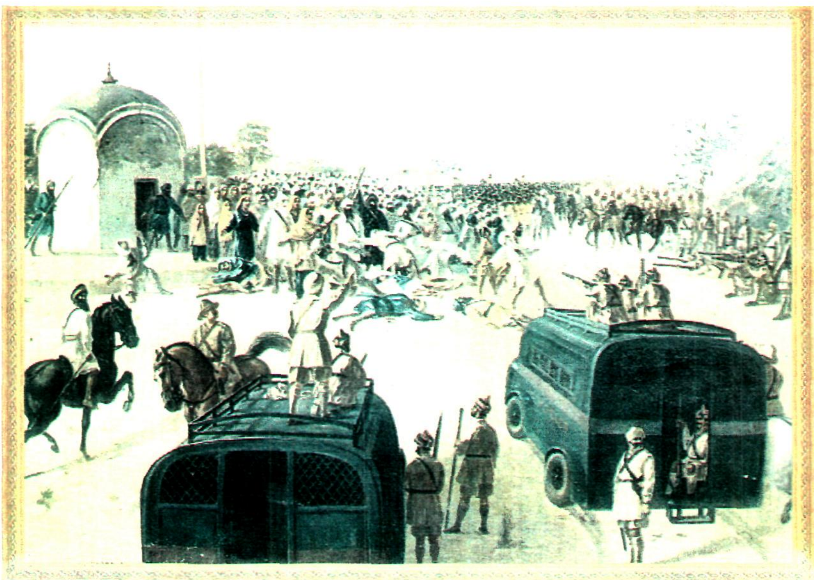
Sikhene ble drept og brent (noen sågar levende) i Nanakana Sahib (20.2.1921).

Sikhene ble brutalt mishandlet av britisk politi (August 1922).

Siklhene ble knust under et tog, på ordre av britiske offiserer (30.10.1922).

Sikher som demonstrerte fredlig ble skutt på av den Britiske Hæren (21.2.1924).

Baba Banda Singh Bahadur

Nawab Kapur Singh

Jassa Singh Ahluwalia

Jassa Singh Ramgarhia

General Hari Singh Nalwa

Akali Phula Singh

Jathedar Talwinder Singh Babar

Baba Jarnail Singh Bhindranwale

Bhai Amrik Singh

General Subeg Singh

Bhai Beant Singh

Bhai Satwant Singh

Jeg ønsker ikke et kongerike, jeg ønsker ikke Mukti, jeg ønsker bare å tjene Ham.(Guru Granth Sahib, s.534).

Haumai

Ordet Haumai har sine røtter i Sanskrit ordet *Aham*, i.e. "Jeg" og "Jeg". Haumai er troen på herredømmet av "jeget" i.e. egoet. I følge Sikhismen er Haumai, det som står mellom menneskene og Gud. Haumai er også skapt av Gud. Når mennesken fatter egoets vilfarelse, forsvinner avgrunnen mellom menneskene og Gud. *Shabad* (Ordet) kan få oss til å fatte Haumai`s villfarelse. Når en lever et liv i tråd med Hans Hukam (vilje) forsvinner Haumai. Dette betyr at Haumai er et falskhetens slør ; det er en av grunn som skapes ved at man tar hensyn til følelser og ikke Gud.

Siden Haumai er det store hindret på veien til frelse, har Guruene kalt det *Deeragh Rog* (kronisk sykdom). Guruene har diagnostisert sykdommen (jeget) og har også gitt kuren: *Daaru Bhi Is Mahi* (kuren for Haumai er iboende. Kuren er å rense Haumai ved å meditere på Hans Navn. [Guru Granth Sahib, p. 466].

For å vinne over Haumai skal en gå opp i Guds kjærlighet og man skal selskap hos Saadh Sangat (de som er Guds hengivne). Selv da er medisinen Guds nåde. Det er Hans nåde som tilintetgjør jeget. I Sikh litteratur har Haumai også blitt brukt som et etisk fenomen, i det tilfellet betyr det ego:

The ego, the love (worldly) are charming,
All are robbed by vanity.
Those who forget the Name (of God),
And are busy in other deeds,
They are in duality, dead by burning,
The fire of lust is still in them.
(Guru Granth Sahib, s.19)
Selv når Purakh(Gud) er i hans hjem, har han ikke fattet det;
Slike mennesker er i jegets og hovmodets vold. (Guru Granth Sahib, s.34)
Alle skapelse er en del av Maya;
Det er en last av jeget, grådighet, tvil og frykt. (Guru Granth Sahib, s.292)
Verden forgiftes på grunn av jeget, ond kunnskap, dårlige gjerninger.
(Guru Granth Sahib, s.312)
Hvis min mester vil. kan man være med.
Ordet skaper kunnskap om å ta livet av jeget.
(Guru Granth Sahib, s.415).
Hvis man enser (og renser seg selv for) ego, kan man nå til Ham.
Uten kunnskap snakker han og lider villfarelsens luner.
Jeget er en alvorlig sykdom, men kuren for sykdommen er iboende.
(Guru Granth Sahib, s.466)
Jeget er Navnets fiende; de kan ikke finnes på samme sted.
Nanak sier: Nåe man møter Guruen, forsvinner jeget, da kommer sannheten til å forbli i mitt sinn. Guru Granth Sahib, s.560)
Jeget er en alvorlig sykdom; en slik pasient spiller i andres kjælighet.
(Guru Granth Sahib, s.589)
Hvis man tjener en sann Guru, skjønner personen;hvis jeg dreper jeget, finner jeg hans dør. (Guru Granth Sahib, s.842)

Nanak sier: Man kjenner Ordets mysterium hvis man er velsignet til å kjenne mysteriet.
Ved å gi slipp på jeget, kan man gå opp i Gud.
(Guru Granth Sahib, s.941)
Verdslighet er produktet av forgiftning av jeget i verden.
Men hvis man lever introvert, vil giften forsvinne
(Guru Granth Sahib, s.1009).
Omgitt av bånd, bli født og dø. Slik har jeget Mayas løkke rundt halsen.
(Guru Granth Sahib, s.1041).
Hvem har noensinne blitt kvitt jeget, uten Ordet?
(Guru Granth Sahib, s.1046).
Sannhet og disiplin står utenfor Guruens dører. Jeget, sinne fjernes med Ordet. (Guru Granth Sahib, s.1057).
De som gjenkjenner Orden, de blir forent. Slik blir jeget tilintetgjort av Ordet. (Guru Granth Sahib, s.1258).
Sinnet blir forført av jegets gift; altså er er det som å bære tunge bør med slanger.
Ved å ta det helbredende Ordet i sin munn, tilintetgjør man jegets gift.
O'mitt sinn! Jegets kjærlighet gir masser av lidelse.
(Guru Granth Sahib, s.1260).
Ved å møte den sanne Guru, blir man ren. Jegets gift gråter over å måtte forlate ham. (Guru Granth Sahib, s.1415).

Nåde

En Sikhs første og viktigste plikt er å tro på Hans Nåde. Det er en av de mest fundamentale prinsippene i Sikhismen. I Sikhismen er Gud alltid gavmild og nådig mot alle og enhver. Det å bære nag til Gud er en synd. Glede og sorg må behandles likt og bli sett på som gaver fra en nådig Gud. For å oppnå hans nåde, må man meditere på Hans Navn, holde selskap med opplyste mennesker (*Sadh Sangat*) og leve et sannferdig liv, men det er likefult Hans egen Vilje om Han vil strø nådig glede over menneskene. (Se: Guru Granth Sahib, s. 5, 7, 8, 10, 44, 49, 323, 749, 837, 1020, 1190).

Hukam

Hukam (Ordre) betyr Guds befaling. Hukam er også den universelle ordre som er gitt av Gud. En Sikh må alltid være beredt til å utføre Guds Befaling. Han/Henne må alltid bøye seg for Guds Vilje. I Sikhismen er alt og alle fenomen underlagt Hans Vilje.

I Japji Sahib skriver Guru Nanak Sahib, som et svar på spørsmål; Hvordan bli en *Sachiar* (en sann-ferdig person)?: En person kan bli en *Sachiar*, ved å leve i henhold til Hans vilje og befaling. Hukam er befaling om alle fenomen. Skapelsen, livet, fødsel, glede, sorg, smerte, adspreselse er alle under Hans befaling. Når en forstår Hams befaling, lider man ikke av villfarelsen skapt av jeget. I Sikh filosofi kan frelsen også oppnås ved Hans Vilje. En kan etterstrebe å leve et liv etter Hans Hukam, men likevel er det Hans Hukam som gir ossforståelsen av Hans Hukam. Det å leve i henhold til Hans Hukam gir oss ikke rett tilfrelse, men er en av

forutsettningene for å kunne motta Hans nåde.

Hukam brukes også med en annen betydning i Sikh kultur. Hymner som leses fra Guru Granth Sahib, tilfeldig (for spesielle formål), for å finne Hans vilje, kalles også Hukam. Det å lese Guru Granth Sahib på måfå, for å motta retningslinjer for å begynne et arbeid av en Sikh kalles også Hukam. Et ennet uttrykk for det samme er *Vak Laina* (det å søke en setning dvs. Det å søke retningslinjer fra skriftene).

Enhver er under Viljen (Guds), ingen er uten (Hans) Vilje.
Nanak sier: Hvis man forstår Hans Vilje, vil man ikke bli et offer for jeget. (Guru Granth Sahib, s.1)
De som begynte å nyte Hans vilje, de forsaket tvilen i sitt sinn.
(Guru Granth Sahib, s.72)
Din vilje er sann, det vet en Gurmukh.
Med Guruens visdom, skyr han jeget og fatter dermed sannheten.
(Guru Granth Sahib, s.144).
Det er ikke plass for andre enn Deg.
Det som hender et bare Din vilje. (Guru Granth Sahib, s.151)
Fortell hva en person kan gjøre. Hva enn Han liker vil Han få dem å gjøre det. (Guru Granth Sahib, s.277)
Dette sinnet har ingen form, ingen utforming. Er det fra Viljen, er frelsen være reddet. (Guru Granth Sahib, s.330)
Hvis man aksepterer befalinge, Da kan man komme inn i Herrens hjem.
(Guru Granth Sahib, s.471)
O kjære! Ingen kan fatte befalingen uten en Guru.
De sanne tar sannhetens styrke til hjelp. (Guru Granth Sahib, s.636).
Adlyd Guds befaling og syng det sanne Ordet.
(Guru Granth Sahib, s.962)
Man kommer i henhold til befalingen, dør i henhold til befalingen.
Den verden man ser er skapt i henhold til befalingen.
Adlyder man Hans befaling, blir man kled i ære ved hans hoff;
Han forenes med de sanne og går opp i dem.
(Guru Granth Sahib, s.1037)
Hele verden er skapt i følge befalingen.
De som adlyder befalingen, blir lykkelige.
Befalingen hersker over kongenes konge.
(Guru Granth Sahib, s.1055)
Den som fatter befalingen, er sagt å være (Hans) tjener.
(Guru Granth Sahib, s.1076)
Nanak sier: De som adlyder den sanne befalingen; De blir æret av Ham.
(Guru Granth Sahib, s.1089)
Det er Guds befaling at alle handlinger er i henhold til befalingen.
(Guru Granth Sahib, s.1128)
Alle de som adlyder befalingen, De får tre inn i Hans hoff.
(Guru Granth Sahib, s.1175)
Han skriver en hvers skjebne, men likevel bruker
Han ingen penn eller blekk. (Guru Granth Sahib, s.1280)

Han skaper i henhold til befalingen, tilintetgjør i henhold til befalingen.
Det skjer hundretusener av ganger i et øyeblikk.
(Guru Granth Sahib, s.1289).

Karam (persisk)

Karam er et persisk ord som betyr Guds nåde. Guruene har ofte brukt ordet Karam i deres skrifter. I følge Sikh filosofi, er enhver velsignelse Guds nåde. Fødsel, livet (og søsen), frelse, glede (og sorg), hygge (og smerte) er alle Hans nådige gaver. En Sikh har en plikt til å ha grenseløs tro på Hans nåde, fordi Han er alltid nådefull mot hele menneskeheten og ikke bare mot noen utvalgte folk.

Karma (sanskrit).

Karm/Karma betyr handlinger. I følge Hinduenes lov om Karma, høster man det man har sådd (i sitt forrige liv). I Sikhismen i motsetningen til i hinduismen, betyr ikke Karma filosofi at menneskets fødsel er et resultat av handlinger i det forrige livet. I følge Sikh filosofi får man lønn/straff for ens Karma (handlinger) allerede i dette livet. Hymner i Sikhismen som synes å vise til det forrige livet ver/ er ment for det folkelige forsåelsen og som metaforer og ikke som noe absolutt.. I følge sikkh filosofi er menneskelivet er resultat av Gud's Karam (nåde). På samme vis er frelse, i Sikhismen er resultat av Gud's nåde Meditasjon, rense sitt sinn, og leve et sannferdig liv alene gir en ikke rett til frelse, frelse er Hans Nådefulle velsignelse. (Guru Granth Sahib, s. 5). Gode Karma kan lede til et bedre, gudfryktig liv, noe som er et betingelse for å bli tatt opp i Hans hoff for å bli frelset.

ATMA

Atma (selvet) er elementet av ParmAtma (øverste sjel) i et menenske. Alstå er Atma og ParmAtma samme ting. Med andre ord, begge er vesentlig det samme, men likevel kvalitativt forskjellige. Etter ens død, forenes Atma med ParmAtma. I følge Sikh filosofi, residerer Gud i Atma. Det er gjennom Atma at menneske kommuniserer med Gud. Atma er altså et transcendental selv. Sikhenes bibetydning av Atma er forskjellig fra "sjel" (slik ordet brukes til vanlig) noe som betyr ånd e.g. Som sjel i ordspråket: "en man med død sjel." Betydningen av ordet Atma er forskjellig i forskjellige retninger i filosofi. It is a substance (Nyaya-Visheshaka); an object of inference (Samkhya); an object of intuition or the Impersonate Absolute or Braham (Upanishadas) or pure consciousness (Vedanta) etc. In the Sikh Scriptures, there are references, which seem to resemble some of the meanings of this term in different schools of the Hindu philosophy but all these references are contextual or relative and not conceptual (hence coincidental).

Maya

Hindusimens lærde har definert Maya som illusjon. I følge Vedant, er alt annet enn Gud Maya (illusjon), ikke eksisterende, og falskt. Det åpenbares gjennom tre Gunas (egenskaper): [rajas (energi), tamas (grådighet) og satva (sannhet)]. I Sikhismen tror man at alt det Gud har skapt er sann og evig, fordi Han eksisterer i det. Selvsagt er allt menenskeskapt falskt og er Det for en gitt tid, altså er det Maya. Maya brukes også om penger/rikdomm (mammon). Hentydninger til Maya i Sikhenes skrifter, viser ikke til denne verden/dette universet, men viser heller til villfarelsen

som holder mennesket borte fra Sannheten (Gud). Denne verden og alt i denne verden er reelt, men det er også flyktig. Dette flyktige aspektet kalles i Sikhismen Maya. Måten å overvinne maya er å leve et sannferdig liv, overvinne jeget, og minnes Gud. Når Gud ser nådefult på et menneske, fødes man. Livet er Hans velsingnelse. Mens man vokser til glemmer man Skaperen og blir stadig mer knyttet til nytelse, grådighet, matrialisme og innbilsk. Det er begynnelsen på *Maya*'s trollbinding. En slik person blir stadig mer en *Manmukh*. Hans Nåde kan forvandle en *Manmukh* til en *Gurmukh*, som er fri for Mayas trollbinding:

I flerfoldige farger, typer og arter, denne Maya Han skapte.
(Guru Granth Sahib, s.6)
De frigjorte er i Guruens visdom, og er i kjærlighet til Gud.
De lever adskilt ved Hans føtter. (Guru Granth Sahib, s.42).
Kjærligheten til grådighet er borte, ved Guruens visdom, går de lett sammen. (Guru Granth Sahib, s.67).
Gud's ord viste Ham veien til mitt hjerte,
Hans ord brente bort min grådighet etter rikdom og velstand.
(Guru Granth Sahib, s.120).
Hvem er stor, 'storheten' er av Maya.
Stor er (egentlig) den som er på bolgelengde med Gud.
(Guru Granth Sahib, s.188).
Maya er de (Gud's) hegivenes tjener.
Maya jobber for dem.
(Guru Granth Sahib, s.231).
De som tjener tusener, jobber fot å tjene hundretusener, Ikke tilfreds, jager han etter Maya.
(Guru Granth Sahib, s.279).
Hele verden er lagt i lenker etter kjærlihet etter rikdom. De dumme Manmukhene blir brent opp av deres eget jeg. (Guru Granth Sahib, s.394).
På grunn av denne rikdommen blir mange ruinert, denne rikdommen har skapt mange problemer.
Den (rikdommen) kan ikke samles uten å begå syndige handlinger.
(Guru Granth Sahib, s.417).
Prisen sunget for rikdom varer i fire (få) dager, og det tar et øyeblik før den forsvinner. (Guru Granth Sahib, s.429).
De tre Gunaenes Maya er kilde til (skitt). På grunn av jeget glemmer man Hans Navn. (Guru Granth Sahib, s.647).
Vi samler rikdom, samler penger, men til slutt skaper de bare problemer for oss. (Guru Granth Sahib, s.648).
Lysten etter mer, selv store heskere og konger blit ikke stilt.
Beruset av kjærligheten etter rikdom, gjør at de vil ha mer.
Derers øyene kan ikke se noe annet. (Guru Granth Sahib, s.672).
Hva godt skal rikdom være, hvis den kan forsvinne på et øyeblikk.
Det sover og skjønner ikke at dette (Maya) er en drøm og føyer seg motstrebende etter denne (Maya).
Idioten ranes av grådighet, og slik står han og går bort, foran våre egne øyne. (Guru Granth Sahib, s.740).

Kjærligheten til familien er falsk; men idioten Manmukh gir seg hen til det. (Guru Granth Sahib, s.787).
Slik ilden i skjødet, slik er også rikdom.
Rikdom og ilden er det sammen.
Skaperen har skapt dette skuespillet. (Guru Granth Sahib, s.921).
O! du blinde! Rikdom er ingen god selskap; hvordan lar du deg hengi til det.
Erindre Guruens føtter, og rikdomens bånd til brytes.
(Guru Granth Sahib, s.1093).
O'mitt sinn! All lykksaliget er i Navnet.
Alt jag etter rikdom er forgjeves; alt jag etter rikdom ser ut som aske.
(Guru Granth Sahib, s.1223).
For rikdom jobber man hardt;
Det rikdommen han samler sammen , begraver han under jorden;
Sliter hardt for å sikre det.
Idioten vet ikke at rikdommen holder seg under jorden, mens kroppen vil bli til jord (Guru Granth Sahib, s.1252).
Kongen samler rikdom og blir selvisk, men denne rikdommen vil ikke følge en.
Kjærlighet til penger kommer i mange former; men ikke noe annet enn Ordet vil følge en. (Guru Granth Sahib, s.1342).
De dumme og uvitende løper etter rikdom.
Sinnet er fanget av rikdom og slik glemmer man Gud's Navn.
Dag etter dag og natt etter natt mister mennesket troen på grunn av pengene.
Blindet av rikdommens beruselse, husker man ikke noe annet.
(Guru Granth Sahib, s.1427).

SIKHENES LIVSSTIL

Sikhenes kultur og religion er komplementære. Den daglige rutinen for en Sikh er å ha omsorg for sin kropp, sitt sinn og sin sjel.

Sikhenes kultur, Sikhenes livsstil, Sikhenes lov om livsførsel er unike blant verdens religioner. En som fører sitt liv i henhold til Sikhenes filosofi er et forblide for Sikher og et mønster på hvordan mennesker skal være. Den daglige livsførslen til en slik person skal også være unik.

En Sikhs daglige virke begynner med å stå opp tidlig. En Sikh bør våkne opp ved gryningen. Det betyr ikke at en Sikh skal stå opp kl. 2 eller 3 om morgnen. bade, meditere på Hans navn og deretter gå til sengs igjen. Det å stå opp tidlig skal ikke være noe en gjør med mekanisk nøyaktighet. Tankegangen bak det å stå opp tidlig er at en skal unngå latskap. Man bør holde sengen til en er fri for trøtthet og søvn.

Han som kaller seg den store sanne Guruen (Satguru) bør stå opp tidlig og meditere på Hans Navn. Han bør prøve tidlig på morgnen å ta et bad, og rense seg i Ordet's basseng (Amritsar), ved å gjenta Guds Navn med Guruens veiledning. (Guru Granth Sahib, s.305-306).

O Baba! Gleden av annen søvn er fordervet,

Hvis søvnen leder til at kroppen lider og onde tanker tar makten over sjelen. (Guru Granth Sahib, s.17).

En Sikh må være forsiktig med hva han spiser. Han bør unngå føde som gir energi som leder til rastløshet og vekker erotiske følelser. Man skal ikke spise på grunn av smak eller glede. Dette betyr ikke at noe spesiell føde er forbudt for sikkher [men en Sikh spiser ikke *Halal* (kjøtt)]. En Sikh bør unngå føde som leder ham til syndige handlinger.

All fortæring og drikking (av vann) er rent
Gud har gitt vesen til alle. (Guru Granth Sahib, s. 472).

Men:

O'Baba! Ødeleggende er fortæring av mat,
som fører til at kroppen lider og ondskap rir sjelen.
(Guru Granth Sahib, s. 16).

Den som bryter denne verdens bånd lever på litt korn og vann.
(Guru Granth Sahib, s. 467).

Enhver religion lærer at man skal bare spise for å overleve og ikke at man skal leve for å spise. Trass i at folk skjønner dette, pleier folk flest å spise smakfull, deilig, krydret, sprø, pikant, tung, duftende, sur, pepperet og delikat mat med mange urter som gir masse krefter. Mye av denne type mat gir unødig energi, noe som leder til sykdom og også til erotiske og aggressive følelser. Guruene har påpekt at Sikher bør holde seg til enkel mat.Guruene har ikke sagt at enkel mat er en slags mantra mot sykdom og kjødelig appetitt, men likevel hjelper enkel mat en i å styre sine lyster.

I Sikhismens etikk er det flere henvisninger til hvordan en Sikh bør kle seg:

O'Baba! Gleden slike kledsler gir er ødelegende, hvis de fører til at kroppen lider og ondskap rir sjelen. (Guru Granth Sahib, s. 16).

En Sikh bør unngå klær som viser kjønnsdeler og slik vekker kjødelige følelser, både hos den som bærer klærene og de som ser på. Selv om en Sikh er skyldig å bruke en Kachhehra (Sikhenes knickers) og turban er det ingen andre hindringer i hva en Sikh kan bruke av klær, Likeval er det i Sikh litteratur forslag med hensyn på en kleskodeks. Hvis en kledsel fører til at noen legger an på en kvinne er de ikke i tråd med Sikhismen for en kvinne å bære den kledningen. Hvis en kledsel vekker kjødlig lyst hos en man er det uetisk å bruke den.

Nå kommer spørsmålet om ikke Sikhkvinner ikke har rett til å ta seg bra ut? I Sikhismen er det forbudt å ta hull i nesen, ørene og andre kroppsdeler for det formål å bære smykker. Det er derimot ikke forbudt eller restriksjoner på å bære som smykker uten å ta hull i kroppen.

Sikhismen gjør det klart at en kvinne kan bære fine klær, smykker og blomster for å behage hennes ektefelle. Sikhismen tilater imidlertid ikke å vise å frem kvinnekroppen uannsett formål (altså er skjønnhetskonkuranser ikke i tråd med Sikhismens prinsipper). Heller ikke i Islam eller Hinduismen tillater man skjønnhetskonkuranser. I følge Sikhismen (og også Hinduismen og Islam) pynter en prostituert kroppen sin for andre (sine kunder) mens en hustru pynter seg for å behage sin mann. Måten en prostituert kler seg på er forskjellig fra måten en gift kvinne kler seg på. Det er flere henvisninger i GurBani om kvinnens forsøk på å ta seg bra ut og tiltrekke seg sin mann og få ham til å verdsette og elske henne. I

Sikhismen ser man ikke negativt på forholdet mellom en kvinne og en mann, innbefattet seksuell tiltrekning og sanselige gleder.

I det moderne samfunnet av i dag, står ikke moralen i høy kurs. Prostitusjon, utenomekteskaplige forbindelser, hor og kjødlige gleder verdsettes høyt. Menn er missfornøyd med sine hustruer og kvinner ser etter endre menn enn sine ektefeller. Dessuten synes moten med å vise mest mulig av kroppen sin å stå i høy kurs blant "moderne og frigjorte" kvinner. Moral har ingen betydning for slike mennesker. Dette fenomenet har nådd slik karakter at slike kvinner ikke liker å være velkledd i nærvær av sine egne ektefeller men liker å bli sett på som tiltrekkende, vakre, sexy damer og oppfører seg på en erotisk måte i nærvær av andre menn. Sikhismen forbyr slik syndig utstiling av kvinnekroppen. En Sikhkvinne skal imidlertid ikke leve med slør, heller ikke skal hun se ustelt ut. Hun må bruke klær som er sømelige og som ikke innbyr menn til å se på henne som et sexobjekt.

Det er ikke bare kvinne men også mennene bør være varsome om sin livsførsel. En Sikh mann bør ikke bruke klær som vekker erotiske følelser hos ham eller hos andre. Før pleide Sikher å besøke Gurdwaraer kledd i enkle hvite klær, men nå tildags har mange folk for vane å besøke Gurdwaraen i prangende og moteriktige klær, som om det var en moteparade.

Folk med lav intellegens kvotient (I.Q.) og ustabile mennesker blir raskt slaver av moten, men de vise kan skille mellom skitt og kanel. Dagens overfokusering på kvinnekroppen er en etterdøning av "kvinnefrigjøringen bevegelsen", noe som begynte som det edle formål å få slutt på kvinners trelldom. Imidlertid var kvinene uvitende om mennenes skjulte agenda, og falt offer for mennenes ønske om å se deres nakne kropper. Mennene lurte kvinnene men skjønnhetskonkuranser, moter og nakenkunst. Menne har forvandlet kvinnene til sexobjekter, men merkelig nok har ikke kvinnene klart å lese mellom linjene og avsløre forsøket. Dermed har de godtatt en annen form for slaveri.

Skal Sikher ha noen form for underholdning. Hvis ja, hva bør være underholdning for Sikher? Er det noen form for forbud mot at en Sikh kan spille, danse, synge, og le? Sikhismen forbyr ikke noen fornuftige hobbyer, underholdning, gleder eller nytelser. Guruene har sagt: "En kan oppnå frelse mens man ler, leker, kkler seg og spiser."

> *Dans, hopp og sprett er sinnet gleder Nanak, de som er Gudfryktige har ekte nytelse.* (Guru Granth Sahib, s. 465).
> *Leende, lekende, emns man kler seg og spiser blir man frelst.*
> (Guru Granth Sahib, s. 522)

Sikhene og underholdning

Man må forstå at Guruene har satt hva en har på seg og hva man spiser som mindre viktig og mindre viktig enn latte og lek. Man bærer klær for å dekke til kroppen, men latter og lek (i.e. underholdning) er til for nytelse og sinnets avslapping. En Sikh er dermed ikke forhindret fra fornuftig underholdning, men det betyr ikke at en skal skitne til ens sinn ved å se på erotiske filmer, høre på vulgæ musikk og se på vulgær skuespill, dans og andre lignende aktiviteter. I Sikhismen er ikke musikk avvist som ugedelig, men den har en viss form. Det å la tankene kretse omkring Gud er det viktigste, og musikken er bare en et hjelpemiddel for å konsentrere tankene. For eksempel når man hører Keertan bør vårt sinn kretse omkring innholdet i

Shabad og ikke lyden av instrumentene eller Ragaene. Klassisk sang har sin verdi, men den bør være underordnet og ikke det viktigste. I dagens samfunn er Cd'er og kasetter lett tilgjenngelige og artister harforandret betydningen av det å synge til Guds prise. Keertan er ment å skulle være et hjelpemiddel for å gå opp i Guds Ord, men i disse dager har man mistet Ordet ut av synet og det er bare musikk igjen. Det er bare snakk om underholdning uten åndelighet.

Viktige prinsipper i Sikhismen

Sikhismen er en felleskapsreligion. Det er et dynamisk livsstil. Sikhismens viktigste prinsipper forklarer denne siden ved Sikhismen på en kortfattet måte. Noen av de viktigste prinsippene er:

KIRAT KARNA (Ærlig inntekt): Det første og viktigste forpliktelsen en Sikh har er å tro å ærlig inntekt. En Sikh skal ikke tjene til livets opphold ved å lure andre, stjele, tigge, smugle, korrupsjon og andre uærlige og ulovlige måter, eller å handle med narkotika og tobakksprodukter.

VAND CHHAKNA (Dele med andre): Sammen med krav til ærlig inntekt, er det en Sikh skyldig i å dele sine intekter og ting med andre. Det forventes av enhver Sikh at han/hun bruker sin tiende for Sikhenes velferd, for å fremme Sikhismen og for menneskehetens velferd gjennom Sikhismens institusjoner.

En Sikh bør føre et enkelt liv. Han bør tjene sinne inntekter på en redelig måte og dele sin lykke med andre.

Han, som spiser det han har tjent på en redelig måte og som fra sinne intekter deler med andre.
Han alene, O'Nanak! Kjenner sen sanne måten å leve på.
(Guru Granth Sahib, s. 1245).

NAAM JAPNA (synge hymner til Guds prise): I Sikhismener Naam Simran (det å tenke på Gud) en plikt. I tillegg til Nitnem (daglige andakter) må en Sikh tenke på Gud hele tiden. I Sikhismen betyr ikke Nam Simran, bare det å ghenta hymner eller Gud's navn. En Sikh må også forstå innholdet i hymnene og burde tilpasse sin livsførsel slik at den er isamsvar med innholdet i hymnene. Sannferdig livsførsel er en del av Nam Simran. Før en begynner på sine daglige sysler, før en spiser, før en går til sengs, må en Sikh meditere på Gud's Navn og takke Ham for at Han velsigner menenskene med Hans gaver. Dessuten må en Sikh, mens han gjør sine daglige sysler, tenke på Gud. og ha Guds Navn i sitt sinn. En Sikh bør huske at Gud ser alt menenskene foretar.

Forsvare menneskeretter: For en Sikh er det en hellig plikt til å forsvare fattige, svake og undertrykte. En Sikh må ikke tillate urettferdighet og tyranni i å herske i noe form eller noen sted. En Sikh bør prøve å forsvare alles menneskeretter. En Sikh skal ikke være en taus vitne til ondskap, urett, tyranni, terror og umenneskelighet.

Be for hele verden: En Sikh ber ikke om noe for seg selv fra Gud (eller for den saks skyld, for Sikhene). Sikhenes *Ardas* (bønn) er i sin natur kosmisk. Den siste setningen i Sikhenes bønn er: "Må Din nåde bringe fremgang/lykke til hele verden".

Bhana Mannana (Godta Hans vilje): En Sikh er ikke fatalist, men blir ikke vred ved forpurrende hendelser. For en Sikh er glede og sord to kledsler som man må skifte mellom. En Sikh må streve for forbedring av sine kår, men hvis en forandring til det bedre ikke er mulig ved et gitt øyeblikk, må man akseptere situasjonen og ta det hele med et smil.

Alle velsignelser er ved Hans nåde: En Sikh må alltid takke Gud for alt Han har velsignet menneskeheten med. En Sikh må tro på Hans Nåde og at Han gir oss slik Han finner det for godt. Han tar seg av alle mennesker. Man kan ikke noe i dette universet uten Hans nåde. En Sikh må ha fullstendig tillit til Ham.

Charhdi Kala: En Sikh må alltid leve i *Charhdi Kala*. Det betyr at en Sikh må alltid se det positive i livet, håpe på en bedre morgendag. Alt dette kan oppnås igjennom *Nam Simran*, som gir en Sikh Charhdi Kala, fordi bare meditasjon av Hans Navn er "Charhdi Kala".

Når to Sikher møtes og spør hverandre om hvordan den andre har det, er deres vanlige svar at "det er Charhdi Kala". Dette svaret er ikke avgrenset til en liten gruppe, men er en del av Sikhenes kultur og Sikhenes tradisjoner.

Sikhene har denne gaven om å leve i 'Charhdi Kala' fra sin grunnlegger Guru Nanak Sahib; altså er det en kulturarv. Helt fra Guru Nanak Sahib til i dag er historien om Sikhenes Chahdi Kala en sammenhengende saga full enestående virkelighet. Ikke-Sikher har noen ganger vanskelig for å fatte noen av de historiske fakta fordi deres historie ikke har slike historiske opptegnelser.

Sikhenes Charhdi Kala er en følelse av positiv ånd som forbreder en på å ikke bli påvirket av negative tanker, veikhet, mismot, hjelpesløshet, elendighet, fortvilelse, sørgmodighet, angst, smerte, lidelse og mindreverdighetskompleks.

Det er denne følelsen (*Charhdi Kala*) som har gitt Sikhene makt, styrke, mulighet, karakter, og positiv verdensanskuelse. For en Sikh tilsvarer en Sikh 125,000 mennesker. Det betyr ikke at en Sikh er fysisk like sterk som 125,000 menenesker, det er en bilde på denne åndelige følelsen (Charhdi Kala) som gjør at Sikher ikke frykter andre enn Gud. Det betyr at selv em det er hundretusener av fiender, skal ikke en Sikh føle seg motløs og forsagt; han skal ikke overgi sine prinsipper og sin *Dharma*. Det er Charhdi Kala som gav Sikhene deres unike språk (også kjent som *Nihang Boley*). For en Sikh, er kikerter mandler, løk er sølv, døden er begynnelsen til en ny reise, å urinere er å jage en panter, en kjerre er en skip, og penger er bare skallet på en frukt. Sikhene holder ikke sørgehøytidligheter over sine martyrer, de feirer *Shaheedi Jorh Mela* (stevne for å feire martyrene). For en Sikh er heller ikke døden noe han skal sørge over, det er slutten på en reise og begynnelsen på en ny stadie (det å gå opp i Gud). Hvordan kan det å gå opp i Gud være noe en skal sørge over og frykte?

Sikhenes Charhdi Kala er evig. Århundrene har ikke minket Sikhenes vilje til offer og deres opprømelse. Sikhenes Charhdi Kala var ikke noe som bare eksisterte i Guruenes tidsalder den er stadig og evig. Hvordan kan en silkt folkeslag bli overmannet av situasjonen, omstendighetene eller makt.

Hvis man nåe disse grunnleggende dygdene, er man en genuin Sikh. Sikhismener et sannferdig liv. Hvis man lever i henhold til Guruenes lære, da er ens liv sannferdig, ellers er det å bære fem K'er, synge hymner, besøke Gurdwara bli fordømt som bare et rituale (Brahminisme).

Sikhenes Festivaler

Festivitas i seg selv i ordets egentlige betydning har ikke noe plass i Sikhismen. En Sikh må heve seg over disse midlertidige sinnsstenminger. En Sikhs ordentlige glede eller festivitas er hans tid i meditasjon. Endog helligholder Sikher fødsles- og martyriumsdager for Guruene og andre dager som er viktige for Sikhene, disse blir feiret i Gurdwaraen. På slike dager deltar Sikhene i felleskapet i Gurdwaraen, gjør Keertan (synger hymner) og ber. Fortellere fremfører historien som er tilknyttet den spesielle dagen. I noen store byer han man prosesjoner i gatene. Sikhene går i tog gjennom byen, mens de synger hymner. De viktikgste dagene som helligholdes av Sikhene verden over er: Guru Nanak Sahib's fødselsdag (20 Oktober, 1469), Guru Arjan Sahib's martyriumsdag (30 Mai 1606), Guru Gobind Singh Sahib's fødselsdag (18 Desember 1661), Khalsas grunnleggelsessdag (29 Mars 1698/1699), Ghallugharaa dagen (4 juni 1984). Guru Tegh Bahadur Sahib martyriumsdag (11 November 1675) og noen andre. (Datoene for Gurpurabene i dette kapittlet er basert på den seneste forskningen). Disse høytidene har religiøs og åndelig betydning.

Diwali, Visakhi, Lohri, Rakhri (Rakhi), Holi er ikke Sikhfestligheter og disse bør ikke bli feiret i noen form av Sikher. Noen uvitende Sikher har prøvd å finne unnskyldninger for feire noen av disse ikke-Sikhiske festlighetene, som for eksempel diwali og Visakhi.

Den som tror på en dato's og en dag's renhet er en dumriam og en idiot. (Guru Granth Sahib, s.842).

Ikke-Sikhiske høytider

Rakhri

Rakhri/Rakhi er en hinduidtisk religiøs seremoni. Hvert år på denne dagen, fester hindukvinner en tråd eller en dekorert armbånd rundt sine brødre, og til gjengjeld løver brødeme å beskytte dem når de trenger det (noen intellektuelle kaller det humoristisk en ett års kontrakt, for hindubrødere for å beskytte sine søstre). Denne seremonien står i motsetning til Sikhismens filosofi, fordi en Sikh er pliktig til å beskytte ikke bare hans egne søstre, men alle kvinner. Å knytte en tråd sammen med en *Kara* (feilaktig kalt Sikhenes armbånd) på håndleddet er som et forsøk på å forulempe *Kara*en, og følgelig må en Sikh aldri knyte Rakhri.

Lohri

Lohri er en Hinduistisk religiøst høytid. Det er ikke en kulturell eller årstid's fest. Hinduene feirer Lohri den dagen solen går inn i steinbukkens tegn på *Sangrand*kvelden i Magh måned (vanligvis 12-13 januar). Det symboliserer tilbedelse av hinduenes mytiske ildgud (*Agni Devta*). Det har ingenting å gjøre med Sikhismen, og altså er det ikke noe Sikhhøytid, selv om noen Sikher feirer det. På grunn av manglende kunnskaper om deres egen religion.

Diwali

Diwali er en hinduistisk festival, som faller på Katak Vadi 30 (i oktober/ november). På denne dagen feirer hinduene sin mytiske velstandsgudinne. Diwali eller denne mytiske gudinnen har ingen ting med Sikhismen å gjøre. Under 1700 tallet pleide Sikhene å samles ved Darbar Sahib Amritsar eller andre steder to ganger årlig. For enkelthetens skyld valgte de dagene for Diwali og Visakhi. På den tiden

var Sikhene avhengige av den gjeldende Bikrami kalenderen, den eneste som var tilgjengelig for folk flest. Tenningen av oljelamper den dagen (Diwali) fordi Guru Hargobind Sahib nådde Amritsar etter å ha blitt løslatt fra Fort Gwalior fengslet, gjør det ikke til en Sikhisk festdag. (Dessuten nådde Guru Hargobind Sahib Amritsar, etter å ha blitt løslatt fra Fort Gwalior fengslet i oktober 1619, den 28 desember 1620 og selv om Sikhene tente lamper i Darbar Sahib den dagen, for å feire hans tilbakekomst, var i hvertfall ikke hinduenes Diwali). Feiringen av Diwali i Amritsar begynte på den tiden da styringen av Gurdwaraene kom i *Udasi Mahant*enes hender.

Holi

Også Holi er en hinduistisk fest. Den feires på Phaggan Sudi 15 (februar-mars) for å feire en mytisk ond ånd ved navn Holika. På denne dagen kaster hinduene farger på hverandre eller spruter farget vann på hverandre. Nå til dags har det utartet seg til pøbelstreker enn en religiøs markering. For å fjerne folk fra en slik innholdsløs skikk, organiserte Guru Gobind Singh Sahib, stevner med bryte-fektekonkuranser, krigsleker og manøver i Anandpur Sahib. Guru Sahib kalte det *Hola* (Hola betyr bokstavlig talt angrep) Mahalla (sted), med andre ord : "angrep og stedet for angrep". Det er nå årlig foreteelse å holde en festival i Anandpur Sahib på denne dagen. Datoen eller dagen har ingen religiøs betydning for Sikhene. Det er merkelig at enkelte Sikher har antatt dagen som en slags **Sikhifisert Holi** festival. På denne dagen kaster og spruter ignorante Sikher pulver og vann på hverandre, fullstendig i uoveranstemmelse med Sikhismens prinsipper.

Sangrand

Ordet Sangrand har sin opprinnelse i Sanskrit ordet Sankranti, som betyr øyeblikket solen passerer fra den ene tegnet i dyrekretsen ril den andre. Den første dagen i hver måned i Bikrami kalenderen blir bestemt på denne måten. Sangrand har ingen betydning for Sikhismen, den er kanskje helig for noen hinduer. Noen bløffmakere som utgir seg for Sikher, holder spesielle sammenkomster i Gurdwaraene på denne dagen, tilsynelatende i kontrast til Sikhismens lære. Det er merkelig at Sikh intellegesian ikke har vist mot nok til å be Sikhledere om å slutte med denne praksisen. Enda mer sjokkerende er at *Dharam Parchar Committee* (misjonerings komiteen) til Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (S.G.P.C.) utstedte og iverksatte en anti-Sikh kalender i 2003, en kalender som ikke bare ber Sikher om å feire slike anti-Sikh dager som Sangrand, Massiya og Pooranmasi, men også selv gjorde det sammen i Gurdwaraer under deres kontroll.

Pooranmashi

Pooranmasi betyr fullmånens natt. I Sikhismen er det ingen spesielle dager etter tid, altså har Puranmashi, Massiya, Sangrand ingen betydning for Sikher. Sikhene feirer Guru Nanak Sahib's fødselsdag på Puranmashi i Kattak måned i Bikrami kalenderen (som falt på den 20 oktober i året 1469).

Massiya

Massiya betyr dagen med den måneløse natten. Noen hinduer oppfatter denne dagen som lykkevarslende mens andre oppfatter dagen som ulykkesvarslende. Sikhenes filosofi avviser tanken på at noen dager eller tider er lykkevarslende og andre ulykkesvarslende. Noen uvitende Sikher tar bad i utvalgte Sarovare (bassenger i tilknyktning til Gurdwaraer, opprinnelig bygget for at gjester skulle ha mulighet til å ta seg et bad) denne dagen.Dette i fullstendig forrakt for læren til Guruene. (Se: Guru Granth Sahib, s. 842-43).

Sikhenes seremonier

FØDSEL

Det er ingen formelt godkjent Sikh seremoni i tilknytning til fødsel, men det er en vanlig tradisjon at familien fremfører Ardas (bønn) etter fødselen av et barn for å takke Waheguru (Gud) for å ga velsignet dem med et barn. Barnets foreldre prøver å bringe barnet til en Gurdwara så tidlig som mulig (avhengig av helse, vær og så videre). Det er imidlertidig ingen formel tid det må gjøres innen.

NAVNESEREMONI

Den første ordentlige seremoni, som familien til en nyfødt nytter seg av, er navneseremonien. Foreldrene til barnet besøker en Gurdwara, ofrer *Karah Parshad* (velsignet mat) og fremfører Ardas. Deretter leser Granthien (eller noen andre) "Hukam" (hymne) fra Guru Granth Sahib. Barnets navn velges slik at den begynner med den første bokstaven i første ordet i Hukam. Sikher kan velge et navn på forhånd og så be en bønn til Guru Granth Sahib for å be om velsignelse/godkjenning av Waheguru. Sufikset "Singh" for menn og "Kaur" for kvinner er en nødvendighet for en Sikh.

EKTESKAPSRITUALER BLANT SIKHER

I Sikhismen er ekteskapet en meget viktig institusjon. Det forvantes av en Sikh at han lever livet som en husholder. Med unntak av uungåelige omstendigheter, må en Sikh ikke forbli enslig. Sikhismen benekter ikke menneskets seksuelle natur, men ekteskapet er ikke til for å tilfredstille seksuelle lyster eller for skjødlige gleder. For en Sikh er ekteskapet et middel til å unngå å begå synd. Det er heller ikke ekteskapets eneste mål å føde og oppfostre barn.

For det endre er en Sikhekteskap er sakrament. Det er ikke en kontrakt mellom to personer. Det er en sosio-åndelig forening av to sjeler om deres role sosialt og deres åndlige rolle i universet. En Sikh og hans/hennes partner, må mens de lever i denne verden som vanlige sosiale vesner, meditere for å oppnå frelse.

For det tredje, må en Sikh unngå å bli tilknyttet denne verden, samtidig som han/hun fører et vanlig liv. En Sikh må utføre sine plikter som opptemann/hustru og som far/mor, men for en Sikh er ikke hans/hennes ektefelle og barn "alt", han/hun har plikt til hans brorskap, til samfunnet og til Gud som har skapt ham.

KJÆRESTER (DATING)

Dating betyr opprinnelig å gjøre en avtale om å treffe noen. Nå til dags er synonymt med det å ha en avtale om treff med en person av det motsatte kjønn. Det å treffe en person av det motsatte kjønn er svært vanlig ting i den vestlige verden og spesiellt blant ungdom. Tidligere betyde det å treffe personer av det motsatte kjønn at man snakket, delte mat, spille spill for å forstå den andre personenes natur, men nå er seksuell samkvem en viktig del av det å treffe noen av det annet kjønn. I Sikhismen er det ikke noe forbud mot det treffe en person av det annet kjønn for å bli bedre kjent eller bare det å nyte hverandres selskap, men sseksuell samkvem før ekteskapet er forbudt. En Sikh må ikke ha samkven/bo med en annens hustru/mann.

KJÆRLIGHET

Kjærlighet er en intens følelse av dyp hegivenhet, ømhet, og tilhørighet, eller forkjærlighet for en person eller en ting. Det kan også innbefatte seksuell

lidenskap. Fra en amorøs synspunkt, betyr det en romantisk elller seksuell forhold mellom to personer (vanligvis mellom to personer av det motsatte kjønn). I følge Sikhismen er kjærlighet fundamentalt for mennesker. Selv om Sikhismen ikke forbyr kjærlighet mellom foreldre og barn, brødre og søstre, mellom ektefeller, slektninger og venner er den mest dype kjærligheten den mellom mennesker og Gud. I følge Sikhismen er seksuell samkvem mellom personer som ikke er gift, syndig.

ARRANGERINGEN AV ET SIKHBRYLLUP

Når barn vokser opp og kommer i ungdommen er det foreldrenes ansvar å gi dem nødvendige kunnskaper om kjønnslivet og ekteskap. Dette bør være en slags forbredelse for ekteskap. Ungdommene bør få informasjon om kjønnslivet, ekteskapets filisofi, ekteskapets religiøse forpliktelser, kulturelle tradisjoner, familiens skikker. Hvis man har gitt barna denne helt nødvendige ballasten, vil ikke deres ekteskap lide under noen problemer.

Det er vanlig antakelse at Sikh ekteskap er arrangerte ekteskap. Dette er rett og slett feil. I Sikhenes kultur er det foreldre, slektninger og andre venner som hjelper gutter og jenter med å finne deres livsledsager. Tvangsekteskap forekommer skal ikke forekomme i Sikhsimens navn. Både gutter og jenter har mulighet til å velge sin livsledsager. Guttene og jentene som ikke vet mye om deres mulige livsledsagere og deres foreldre er vanligvis ute av stand til å analysere fordelene og ulempene med å velge en partner. Ungdommen har vanligvis ikke informasjon om sine utvalgtes personlighet (de fleste av de såkaltee e kjærlihetsekteskapene er et resultat av betatthet og ikke reell kjærlighet), familie bakgrunn og så videre. Foreldre og slekt skal bidra med slike nødvendige og viktige råd. Guttene blir kjent flere Sikh-jenter og jentene blir også opplyst om Sikh-gutter på sammen måte. De kan velge blant dem den ene som best oppfyller deres forventninger de har til sin livsledsager. Etter den første godkjennelsen møtes guttene og jentene. Hvis begge liker hverandre, forlovelses seremonien utført. Guttene og jentene har mulighet til å fortelle sine foreldre og verger om det er noen de allerede kjenner, slik at de kan vurdere den personens bakgrunn, personlighet, karriere, familie og andre ting. Dette gjør ungdommens jobb med å finne en livsledsager lettere og mulighetene for feil blir mindre. Altså forekommer ikke tvangsekteskap i Sikhismen. I de fleste tilfellene det de unge har gjort valget helt på egen hånd har endt i katastrofe.

En annen viktig forskjell mellom en såkaltee kjærlighetsekteskap og et Sikh-ekteskap. I vesten er det slik at ungdommen der kjenner hverandre en tid selv flere år før ekteskap. Disse "parene" feirer sitt "ekteskap" lenge før ekteskapsritene utføres. På grunn av dette finner de ikke noe tiltrekkende ved ekteskapet, og dette leder ofte til brudd når ekteskapet først blir inngått. På den annen side er et Sikh-ekteskap begynnelsen på kjærlighet. Denne kjærlighetsblir dypere og dypere med tiden.

I Sikhismen er ingen direkte forbud mot polygami, og med unntak av noen få tilfeller praktiseres monogami. Unntakene er blitt gjort i tilfelle av barnløshet og i tilfelle kronisk sykdom hos ektefelle. Selv slike tilfeller er det ikke mange av og de kan telles på en hånd.

Sikhenes Bryllupsriter

Sikhenes bryllupseremoni kalles Anand Karaj. Begynnelsen til denne seremonien kan ikke tidfestes nøyaktig, men i historiske kilder er det henvisninger

til at bryllupene til Guruene ble utført etter denne seremonien. Guruene gjorde det klart at en Sikh ikke måtte gifte seg gjennom andre seremonier unntatt Anand Karaj seremonien.

Sikhenes bryllupseremoni blir vanligvis gjennomført i en Gurdwara. Seremonien blir utført i nærvær av Guru Granth Sahib enten i hovedhallen eller et annet rom i Gurdwaraen. Først blir Asa-Di-Vaar sunget. Deretter blir det fremført *Keertan* av forskjellige hymner. Ved dette tidspunktet tar bruden og brudgrommen plass foran Guru Granth Sahib, bruden til venstre og brudgommen til høyre (hviken side bruden eller brudgommen sitter på har ikke noe mening, men er en etterlevning av flere hundre år gamle tradisjoner og som blir hodt ved like). Det forventes at paret bærer enkle klær.

Anand Karaj begynner med Ardas. Det er skikk at bare paret og deres foreldre står oppreist mens Ardas fremføres. Dette har sin rot i at man i fravær av ekteskapsattester ønsket å klargjøre for alle hvem som ble gift og deres familieforhold. Akkurat som man i Norge i gamle dager bekjentgjorde et vielse på kirkebakken. Etter Ardas gir en Granthi eller en annen lærd en kort innføring og betydningen av Sikhenes bryllupsrite og parets forpliktelser overfor hverandre.

I Sikhenes bryllupsrite går paret i ring rundt Guru Granth Sahib fire ganger med klokken, mens Lavan-hymnen (noe som betyr å gå i sirkel) fra Guru Granth Sahib (s. 773-774), blir lest. Seremonien avsluttes med Ardas. Noen Sikher gjennomfører ikke bryllup på denne måten, fordi de mener at den er en kopi av *Sapatpadi* (Hinduenes bryllupseremoni). De holder ved en enklere seremoni der man leser Lavan-hymnen fra Guru Granth Sahib etterfulgt av Ardas eller bare en Ardas. Etter Lavan fordeles *Karah Parshad* til alle fremøtte og paret trekker seg til bake til ett annet rom i bygget, og her treffes slekt og venner og gir sine gaver til paret.

I noen tilfeller gir slekt og venner det nygift paret blomsterkranser og gaver i forsamlingshallen, dette er ikke god i følge Sikhismen. På grunn av respekt for Guru Granth Sahib bør slike ting bli utført andre steder.

Lavan-hymnen beskriver foreningen av menneske med Gud. De fire delene av Lavan-hymnen er de fire trinnene av denne foreningen. Den første trinnet er forstå nødvendigheten av denne forenigen: det andre trinnet er å leve i tråd med Hans befaling og i fromhet: det tredje trinnet er å overgi jeget og gi seg hen til Han og deretter kommer det fjerde trinnet som er foreningen med Han. Dette fortelles paret fordi man ønsker å gjøre paret oppmerksom på at de på sammen måte skal bli en sjel i to kropper og de må streve for en forening emd Gud. Sikhenes bryllup er altså religiøst sett mer bindende enn i andre religioner. I følge Sikhismen er tiden for bryllup og partner forutbestemt (Guru Granth Sahib, s. 700, 778).

I følge Anand Karaj bryllupseremonien, må begge partene være Sikher og hvis en av dem ikke er Sikh må vedkommende erklære at han/hun i den aller nærmeste tid vil anta Sikhismen som sin religion, ellers vil bryllupet bli ugyldig. En lov "Anand bryllup loven" var vedtatt den 22 oktober 1909, for å bringe Anand brylluper inn under loven. Dette betyr ikke at Sikhenes bryllupriter har sin opprinnelse fra den datoen. Bhai Daya Singh, nevnte Sikhenes bryllupsriter i hans Rahitnama (kodeks om oppførsel/fremferd). Baba Dayal og Baba Darbara Singh gjenreiste disse ritene i begynnelsen på 1800-tallet.

SKILLSMISSE

Skillsmisse betyr en oppløsning av ekteskapet under loven i landet. I Sikhismen er det ikke plass for skillsmisse. Sikhenes Anand Karaj er et sakrament som ikke kan anuleres av et dekret fra en rett. Nå er det i mange land lover som gir rett til skillsmisse til alle innbyggere uavhengig av religion og det er en bølge av skillsmisser under ekteskapslovene, men det er fullstendig i motsetning til Sikhismen. I Sikhismen er mann og hustru "en sjel i to kropper". Deres forening er forutbestemt av Gud og er derfor et hellig bånd. Derfor er skillsmisse ulydighet til Gud og syndig og leder til lidelse. Sikhenes bryllupshymne prediker at mann og hustru må leve sammen som hengivne partnere på sammen måte som helgner lever i hengivenhet til Gud. Kravet om hengivenhet ikke bare for kvinnen, men like mye for manen. Begge må være forbredt på å gi avkall på noe for den andre. De bør bestrebe seg på å rense sitt sinn for jeget og tilslutt ens egen eksistens. Begge må være hengivne overfor hverandre. Man bør føle seg ufullstendig uten den andre. Ektefellen burde bli en del av oss. Man bør alltid se til at den andre ikke føler seg forsømt, selv ikke for ett øyeblikk. Dette skal ikke som at man skal leve i frykt for den andres ve og vel, det er heller en forpliktelse, forståelse, tilknytning, offer og selvsagt kjærlighet og lidenskap i sin helhet. Skulle det likevel oppstå en slik situasjon at paret føler at de ikke kan leve fredlig sammen er det ikke feil å annulere ekteskapet.

ABORT OG FAMILIEPLANLEGGING

Abort er ikke i tråd med Sikhismens ideologi. Sikhismenfremmer familieplanlegging gjennom selkontroll, men det å drepe et barn i mors liv er ikke i tråd med Sikhismens etikk. Det å ta livet av et barn i mors liv er å være ulydig mot Gud. Abort brukes ofte for å unngå fødsel av en jente baby. I følge Sikh Rahitmaryada kodeks om oppførsel/fremferd) må en som dreper sin datter bli bannlyst og utstøtt fra Sikhenes forsamlingen. Det å bruke kondom, spiral elelr andre måter for å unngå befruktning er ikke i strid med Sikhismens ideologi.

DØDEN

Det er anekdote fra Guru Nanak Sahib's liv hvor han forklarer Sikhismens tanker om døden. Engang ba Guru Nanak Sahib sin musikant følgesvenn Bhai Mardana om å dra til markedet og kjøpe sannhet for en paisa og løgn for en paisa. Bhai Mardana vendte tilbake med døden som sannhet og livet som løgn. Formålet her er ikke å fortelle hele den bakenforliggende historien, men essensen var at "døden er sann (døden er visshet/sikker) mens livet er løgn (liver er flyktig)".

Sikhismen anser ikke livet for å være unyttig og meningsløs, men det er likevel uvirkelig fordi det er kortvarig/forgjengelig. I følge Sikhismen er liveten reise mot forening med Gud. Prosessen eller perioden vi bruker på å nå Gud kan ikke kalles meningsløst, det kan være kortvarig. Formålet med en livet for en Sikh er å meditere på Hans Navn:

Denne menneskelige kroppen (livet) er blitt gitt deg av Gud.
Dette er din sjanse til å bli forent med Gud.
Ingen andre sysler vil være til noe hjelp for deg.
So, bli med i de gudfryktiges selskap og funder på hans Navn.
Gjør bestrebelser for å krysse dette havet kalt verden.
På grunn av kjærlighet til jordiske anliggender, forgår menneskets liv forgjeves. (Guru Granth Sahib, s. 378)

O'Du dødlige! Du har kommet til denne verden for din egen nytte.
Med hvilke unyttige sysler har du innlatt deg på?
Hele natten (liver) er i ferd med å ta slutt. (Guru Granth Sahib, s 43).

En Sikh betrakter døden som det eneste sikre i verden. En kan ikke være sikker på noe, men man kan være sikker på at menneskets dager på denne jord er talte. En som er født, skal med sikkerhet dø før eller senere.

Men siden verden er "virkelig" bør en alltid akseptere det. Man skal ikke være redd for dens virkelighet, selvom det er slik at den jevne mann De som derimot kjenner dette som virkelig, frykter ikke døden.

Når noe helt sikkert vil skje kan ingen stoppe det fra å hende.
Bare da skal man bekymre seg, når noe som ikke er forventet skjer.
Den (døden) hører denne verden til.
O'Nanak, ingen er evig i denne verden. (Guru Granth Sahib,s 1429).
Kabir sier, døden, som hele verden frykter behager meg.
Det er bare i døden at man er velsignet med den perfekte øverste lykksalighet. (Guru Granth Sahib, s 1365).
Folk i denne verden liker ikke døden og prøver å gjemme seg for den, så ikke dødens ilbud ikke skal ta dem med seg.
Tidspunktet for vårt bortgang i denne verden er predestinert.
Vi er født under hans vilje og vi forlater denne verden etter Hans vilje:
O'Nanak, de dødlige kommer når de blir sendt (av Gud) og (de) går bort når de blir kalt tilbake. (Guru Granth Sahib, s 1239)
*Det er gitt at densom er født, engang skal dø (*Guru Granth Sahib, *s 375).*
Alt det som er skapt, blir lagt øde av døden. (Guru Granth Sahib, s. 227).
Forklar ditt sjel, O'menneske, et ekteskap varer ikke evig.
(Guru Granth Sahib, s1377).
Ingen vet hvor lenge man skal leve.
Det som derimot er sikkert er at livet blir forkortet dag for dag.
For hvert åndedrag mister vi et øyeblikk av vårt liv:
Dag og natt minker vår livslengde (Guru Granth Sahib, s 13)
Dagen gryr og dagen lir mor kveld, vårt liv minker,
men menneske skjønner det ikke.
Tidens mus gnager dagelig i stykker vårt liv (Guru Granth Sahib, s 41).

I Sikhismen er ikke døden noe å sørge over. Det er *Waheguru's Bhana* (Gud vilje). I følge Sikh terminologi betyr døden den siste fullendingen. Det betyr at man har fullført sin opphold i denne verden (Sikhismen tror ikke på en annen verden). Følgelig er ikke fullføringen av denne rollen være en sak man skal sørge over. Dette er i forlengelsen av Sikhismens tanker om Charhdi Kala. Et menneske kan leve i hundre år, eller femti år eller ti år, ja endog bare en dag. I Sikhismen måles ikke ens opphold i denne verden i antall dager eller år. Det mples i forhold til ens role i denne verden. Man kan oppfylle denne rollen i løpet av kort tid, mens andre ikke klarer å oppfylle sin rolle, selv i løpet av decenier.

I følge Sikhismen er det etter den fysiske døden ikke en annen verden. Det neste stadiet etter døden er stadiet der en går opp i Gud. Sjelen forlater kroppen og blir en del av den Høyeste Sjelen (Gud). Foreningen med Gud bør være gjenstand for glede og ikke sorg. Guruene har forbudt Sikhene å sørge over døde kjære og

kjente (det følgende er befalingen gitt Sikhene av Guru Amar Das før hans død):
La ingen gråte over med etter at jeg har gått bort. Det vil ikke på noen
måte behage meg. (Guru Granth Sahib, s. 923)

O'Far de dødelige jamrer over jordiske ting, all jamring er forgjeves.
Alle tårene er forgjeves, verden glemmer Gud fort og gråter for rikdom
(Guru Granth Sahib, s. 579).

I henhold til Sikhenes livsstil, blir den dødes jordiske legeme vanligvis kremert (men det er ingen faste regler for hvordan man skal gjøre seg av med liket). Det menneskelige legemet er bygget opp av fem elementer. Etter døden blir disse elementene igjen en del av kretsløpet i verden og sjelen blir en del av den øverste sjelen:

Kroppen er støv, og vinden snakker i det,
Tenk O'vise man! Hvem er det som har gått bort.
(Guru Granth Sahib, Guru Granth Sahib, s. 152).
Åndedragene går opp i luften, I ilden blandes ilden, Støvet blir til ett med støvet.
Hva hjelper det da å jamre, selv den som jamrer kommer ikke til å være her for evig (Guru Granth Sahib, Guru Granth Sahib, s. 885)
O'Du kloke vise man! Vit at kropen er består av de fem elementene.
Vær du sikker, sier Nanak, Du skal gå opp i Ham som du hadde sitt utspring i (Guru Granth Sahib, s. 1426)
Slik vanner blander seg med vann, slik blander lyset seg med Det øverste lyset (Guru Granth Sahib, s. 278).

En Sikh må akseptere Guds vilje. Det vi derimot ikke kan gjøre, er å glemme de positive sidene ved våre avdøde slektninger og venner.

DØDSRITER

Etter sin død, blir en Sikhs kropp vasket og blir vanligvis kremert. Dette blir etterfulgt av Keertan (synging av hymner). Det å synge hymner til Hans prise eller døden er for å komme i hug at alle som er til stede, også en dag skal dø. Vi bør altså føre et sannferdig liv. Når man likevel skal dø, hvorfor ikke da føre et formålstjenlig liv og et liv i kjærlighet og meditasjon? De som fører et sannferdig liv, eller ofrer livet for et edel sak, får intrede ved Guds Hoff:

Formålstjenelig er det for en modig menneske å dø for en god sak, hvis død bifalles av Gud (s. 579).

EUTHANASI

Euthanasi betyr å gjøre slutt på livet på en smerteløs måte, i tilfelle av en uhelbredlig eller smertefull sykdom. I følge Sikhismen er det bare Gud som myndighet til å styre over liv og død. Et menneske må ikke ta sitt eget eller et annet menneskets liv, det er det samme som å utfordre Gud. Når det gjelder uhelbredlige og smertefulle sykdommer bør det ikke være noe tabu om
å svekke Guds myndighet. (Noen forskere tror at det ikke finnes uhelbredlige sykdommer). Det er sant at glede og pinsel (også på grunn av uhelbredlige og smertefulle sykdommer) er Gud's vilje; likevel har man rett til å få en slutt på slike pinsler ved hjelp av euthanasi. Følgelig er heller ikke den som hjelper noen til å få slutt på sine pinsler en syndig person.

SELVMORD

Selvmord er selvdrap. Sikhismen godtar ikke selvdrap, selv ikke under de mest ekstreme forhold. Derimot sees det ikke på som selvdrap hvis man lider at en uhelbredlig sykdom og gjør slutt på sine egne og sine nære og kjæres lidelser ved å begå selvmord.

Sikhismens trosartikler

HÅR, SKJEGG OG BART

Kes (uklippet hår) er det mest distinkte kjennetegnet på en Sikh. En Sikh kan bli gjenkjent blant hundretusener på grunn av sin turban. I Sikhismen betyr Kes utvetydig uklippet hår. Håret er Sikhsimens kjennetegn. I Sikhismen er hår, skjegg og bart obligatoriske for en Sikh. Guruene har klart fra at hvis en Sikh klipper sitt hår er han/hun ikke en Sikh. Det kan ikke finnes Sikher med klippet hår. En Sikh er en Sikh og uten sitt hår slutter han/hun å være en Sikh. En Sikh må aldri fjerne hår fra noen sted på kroppen, uannsett forhold. Det finnes ingen unntak. Det er bindende og endelig. Den som ønsker å bli gjenopptatt i khalsa-brorskapet må anlegge hår, skjegg og bart og igjen gå gjennom initieringseremonien. En av påbudene som gis en Sikh ved initieringen er at han ikke skal ha samkvem med de (Sikher) som klipper sitt hår (*Sir-gumm*).

Håret er av fem trosartikler i Sikhismen. En Sikh bør velge døden, hvis han må velge mellom sitt hår eller livet. Det finnes flere eksempler på at slike situasjoner oppstod og Sikhene vegret seg for å gå på akkord med sin overbevisning og ofret sine liv istedenfor sitt hår. I 1745 ble Bhai Taru Singh dømt til å velge mellom å klippe sitt hår eller å bli halshugget, han valgte det siste. Det er også en annen episode fra livet til heskeren i Patiala, Aala Singh, som måtte betale en høy pris for å beskytte sitt hår.

En Sikh ber minst to ganger daglig, og ber Gud om å kunne leve sitt liv med uklippet hår. I disse moderne tider har mange mennesker som ble født inn i Sikh familier valgt å klippe sine hår, selv da kaller de seg for Sikher. De er hyklreske løgnere, og de har ingen rett til å kalle seg for Sikher. Ved Sikh initieringen befaler, Punj Piaray (de som utfører seremonien) i klare ordelag at de fire forbudene skal følge bokstavlig. Det å klippe sitt hår er det første og det viktigste. Å ikke adlyde denne befalingen gjør en Sikh (faktisk en eks-Sikh) til en frafallen og han/henne må bli initiert på nytt før vedkommende kan kalle seg en Sikh.

Hår for en Sikh betyr ikke bare håret på hodet. Begrepet innbefatter også skjegg og bart. De som velger å stusse sine skjegg eller bart kan ikke kalle seg Sikher. En flott Sikh er en som ikke binder sitt skjegg. En slik person kalles *Darshani Darha* (respektert skjegg).

Skjegg og bart har vært en viktig del av Sikhismen siden Guru Nanak's tid. I 1695 (en del år før Khalsas grunnleggelse), gjorde Guru Gobind Singh Sahib skjegg obligatorisk for Sikher. Det er en uatskilllelig del av det å være en Sikh. En Sikh er lettkjennelig på grunn av sin skjegg og turban.

Etter 1947 begynte noen Sikher å stusse sine skjegg og bart. Inntil 60-årene utgjorde disse en liten andel. I 1978 utgjorde disse samme menneskene et stort antall. Den indiske regjeringen begynte å oppmuntre, fremme, hjelpe og beskytte de

som fjernet sitt hår, skjegg og bart. Flertallet av hindu offiserer hav jobber og forfremmelser til de som klippet sitt hår. Det førte til at hår, skjegg og barter forsvant.

I andre land fjernet også Sikher sitt hår, mest på grunn av rasisme. Faktisk er det deres egen svakthet og deres manglende forpliktelse til deres tro som får dem til å fjerne sitt hår. Rundt 1978 var situasjonen slik at det var vanskelig å finne selv fem Sikher som ikke hadde fjernet sitt hår. Drapene på 13 Sikher i Amritsar den 13 april 1978 og den indiske armeens angrep på Darbar Sahib (04.06.1984) forandret Sikhenes sinn og tusener av Sikher i land utenfor India og hundretusener i India stoppet å klippe sitt hår og ble initiert.

En Sikh må aldri farge hans/hennes hår, skjegg eller bart. Dette er en handling som kan gi grunnlag for religiøs straff. På samme måte ikke fjerne grått/ hvitt hår fra noen del av kroppen. Det er en misforstått tankegang, at man kan skjule sin alder ved å farge sitt hår, heller er et ikke sant at en svart eller brunt hår er (ser ut) sterkere eller yngere. De som farger sitt grående hår svart er faktisk mentalt svake mennesker som ikke ønsker å akseptere at de har kommet til skjells år og alder. Strengt tatt er en person som farger sitt hår, ikke troverdig da han/hun kan komme til å prøve å bedra andre i en hvilken som helst situasjon, under dekk av et eller annet, på en elelr annen måte og med hva som helst som påskudd.

En europeisk forfatter, komenterte en gang om Sikhenes hår og skjegg, slik: "Den mest storartede utseende en kjekk mann kan ha, er den av en Sikh med sitt uklippede skjegg". Han beskrev videre, "den verst mulige utseende en person kan ha er den av en Sikh som har besudlet sitt skjegg".

Et blikk på de forskjellige religioners historie viser oss en eiendommelig fellesskap som alle religioner har. Grunnleggerene til alle religioner i verden har hatt uklippet hår. Moses, Jesus Kristus, Mohammed, Buddha hadde alle uklippet hår. Alle store filosofer, vitenskapsmenn og intelektuelle har (selv i disse dager) uklippet hår. Sokrates, Platon, Aristoteles, Walt Whitman, Kali Das, Tagore, Acharya Rajneesh, hadde alle ukippet hår.

DASTAR (Turban)

Selve eksistensen av turban, minner en om Sikhismen. Turban er en viktig del av en Sikh's bekledning. Den er obligatorisk for er Sikh. Selv om Sikhenes initiering fikk en fast form den 29 mars 1698/1699,har turban vært en del av Sikhismen, helt siden Sikhismen ble grunnlagt. Helt fra Guru Nanak Sahib (1469-1539), grunnla Sikhismen har turbanen vært en uatskillelig del av Sikhismen.

I flere land, har Sikhene måttet kjempe flere ganger for deres rett til å bære turban. Den første kampen ble kjempet i England. Det var den berømte "Mandla saken". I 1980-årene, måtte Sikhene i Norge kjempe for deres rett til å få utstedt norske pass der de ble avbildet med turban i passet. Senere måtte Sikhene kjempe for å få lov til å kjøre drosje med turban. I Sverige, måtte Sikhene kjempe hardt for å kunne bruke turban i deres jobb som t-bane/trikkeførere. Også i Canada måtte Sikhene starte en kampanje for å få tillatelse til å bære turban i politi og de væpnede styrkene. India har aldri hjulpet Sikhene i deres nye land, med å bevare deres religiøse rettigheter. Faktisk er det eksempler på at endel hinduer aktivt har jobbet mot Sikhenes religiøse rettigheter. Dette gjelder spessielt i USA, Canada og Storbritania.

For en Sikh er ikke turbanen, et stykke tøy som han kan velge om han vil bruke eller ikke. Det er heller ikke bare et hodeplagg, men en essensiell del av det å være en Sikh og en viktig del av Sikhenes trosverden og deres liv. Turban er ikke som noen tror, en kulturell symbol, det er en trosartikkel (for en utdypende diskusjon, se bok "*The Sikh Culture*" av Dr Harjinder Singh Dilgeer).

KIRPAN (Sikhenes sverd)

Sverdet har en spesiell plass i flere religioners, kulturers og folks historie. For en Sikh, er Kirpan en trosartikkel. En initiert Sikh er pålagt å bære Kirpan. En initiert Sikh som ikke bærer sin Kirpan, bryter faktisk løftet han har gitt ved initieringen og sin tro.

Selvom det har gjennomgått flere omvandlinger, har sverdet vært en del av verdens historie siden tidenes morgen. Henvisninger til sverd er gitt i historien til jøder, kristne, muslimene, Sikhene, japanerne og andre folk og religiøse grupper. I Matteusevangeliet kan man lese at Jesus sa følgende, "Jek har ikke kommet for å bringe fred, men sverdet". Mohammed gjorde sverdet hellig for Islam. Hinduenes gudinne Durga blir i fremstilingene vist bærende på mange våpen, men som henens mest iøyenfallende attributt er alltid sverdet i hennes høyre hånd.

Sikhenes Kirpan, er forskjellig fra kristenhetens, islams eller hinduismens sverd. Jesu sverd er et alternativ til fred.; profeten Mohammed var talsmann for å bruke sverdet for å oppnå politiske og religiøse mål, mens Durga's (hinduenes) sverd er et våpen for å drepe hennes fiender. I alle disse tilfellene, er sverdet brukt som et våpen i et offensivt øyemed. Som en motsats er Sikhenes Kirpan, vesentlig et defensiv objekt.

Sikhenes Kirpan skal ikke bæres hevet i hørehånden. Det er påkrevd at man bærer det i en *Gatra* (en bandolær) på kroppens venstre side.

Kirpan ble gjort til en trosartikkel den 29 mars 1698/1699 av Guru Gobind Singh Sahib på Anandpur Sahib. Dette betyr definitivt ikke at den ikke ble sett på som hellig av Sikhene før det tidspunktet. Helt fra Guru Nanak Sahib's tid har Kirpan vært en viktig del av det å være en Sikh. I et komentar om mogulenes invasjon av Punjab, ba Guru Nanak Sahib folket om å være klare til å forsvare landet med Kirpannen (sverdet).

Den sjette Guru, Guru Hargobind Sahib, bar alltid to Kirpanner, den representerte den verdslige makten, mens den andre representerte de åndelige sfærer. Selv om han ba folk om å bære Kirpan for å kunne forsvare seg, forbød han strengt, ofensiv bruk av den.

Maubad Zulafqar Ardastani (tidligere også kjent som Mushan Fani), som var en historiker på 1600-tallet kvitterte for Sikhenes syn med hensyn på bruken av Kirpan. Han skrev i sin bok *Dabistan-e-Mazahib*, at Sikhenes Guruer aldri brukte Kirpanen i krigsøyemed.

En Hindu lærd, Samrath Ram Das (Maratha høvdingen Shivaji's åndelige lærer) besøkte Guru Hargobind Sahib og ønsket å vite grunnen til at Guru Sahib hadde valgt å bære Kirpan. Guru Sahib forklarte ham da at en Sikh's Kirpan var krevd for å beskytte de svake, fattige og de som ble forfulgt og undertrykket av tyranner og onde heskere.

For en Sikh, er Kirpan en viktig trosartikkel. En etterligning av en Kirpan kan ikke brukes fordi det ikke er en symbol. Kirpan minner Sikhene om deres plikt til å gjøre det riktige: beskytte de fattige, de svake og de undertrykte; å alltid være beredt til å hjelpe sitt folk, samfunet, og menneskeheten. Sikhenes Kirpan står for selvaktelse, rettferd, ære, og det å være rede for plikt og oppofrelse (for en utdypende diskusjon, se bok "*The Sikh Culture*" av Dr Harjinder Singh Dilgeer).

RITUALISME

AVGUDSDYRKELSE

Avgudsdyrkelse er tilbedelse av statuer/avbilidinger av Guder/Guddom. I Sikhisme er slik avgudsdyrkelse av alle slag strengt forbudt. En Sikh må bare ha andakt for Gud, bare den Ene Guden og Hans Ord (slik den er nedtegnet i Guru Granth Sahib). Sikhene tilber ikke boken Guru Granth Sahib (selv om de elsker og respekterer dens innhold). En Sikh kan ikke engang tilbe bilder av Guruene eller personer som har gitt viktige bidrag til Sikhismen. Sikhene viser deres respekt for deres Guruer, martyrene og deres ledere, men tilber dem aldri.

> Det er merkelig, du elsker en stein; og likevel tråkker du på en annen (Guru Granth Sahib, s 525).
> Mesteren har sin tilhold (i kroppen), men når du ikke finner Ham.
> En (avgudstilbeder) bærer en sten rundt sin hals (Guru Granth Sahib, s 738).
> De som kaller en sten en Gud; Deres forsøk på å nå himmeles er forgjeves.
> Den som legger seg flat for en stein; hans møye er forgjeves
> En sten hverken snakker eller gir noe fra seg.
> Således er all strev bortkastet og ens bestrebelser bærer ikke frukter.
> (s 1160 Guru Granth Sahib).

Det å bukke for Guru Granth Sahib er ikke avgudsdyrkelse. Hvis man derimot ikke ønsker å bøye seg for Hukam fra Guru Granth Sahib, da er det å bukke for Guru Granth Sahib å regne som avgudsdyrkelse.

BILDER AV GURUENE

Det er ingen samtidige fotografier av noen av Guruene, men det finnes noen portrettmalerier av Guru Gobind Singh Sahib, for det meste fra 1700-tallet. Det antas at noen av dem er basert på vitnesbyrd av folk som hadde sett Guru Sahib. Maleriene av nyere dato, inkludert malerier av Guru Nanak Sahib, ble laget på oppdrag fra Baba Nand Singh av Kaleran, så vel som maleriene malt av Sobha Singh var avbildninger av vanlige mennesker som stod model, altså er de ikke avbildninger av Guruene. Det samme gjelder de andre Guruene. Avbildningene er enten innbilte synsinntrykk eller bare avbildninger av anlige modeler. Det er blasfemi å ta avbildningene, som reelle bilder av Guruene.

Det å bukke for disse bildene/maleriene er også blasfemi, fordi det å bukke for et bilde/maleri blir i Sikhismen regner som avgudsdyrkelse, og altså noe som er forbudt i Sikhismen.

IKKE-SIKHISKE RITUALER/SKIKKER

Følgende er noen ikke-Sikhiske ritualer/skikker:

* Rakhri, Holi, Dussehra, Diwali, Sangrand, Massiya, Pooranmasi, Panchmi, Karva Chauth, Saradh, Kanjakaer, Barsi (det å årlig minnes de døde).

* Det å ha tro på at noen måneder, datoer, dager, timer, øyeblikk er lykke- eller ulykkesbringende.

* Bukke for noe avgud eller person (selv ikke såkaltee e hellige menn).

* Det å tro at noen steder, elver, innsjøer/vann, bassenger og så videre er hellige. Guruene fikk gravd ut flere bassenger for å få løst problemet med rent vann. De bassengene har historisk verdi, men er ikke Hellige.

* Det å plassere vann, mat eller noe annet (unntatt *Karhah Parshad*), i Guru Granth Sahib's nærvær for å få velsignet det.

* Det å ta *Kesar* (saffran) eller noe annet merke på pannen eller noen annen del av kroppen eller klærene.

* Bære noe hellig tråd, innbefattet *Mauli*.

* Plassere kokosnøtt i Guru Granth Sahib's nærvær.

* Brenne en Jot/Jyoti (flamme) i Guru Granth Sahib's nærvær, unntatt for belysning.

Sikhenes Etikk

LASTER

Fem laster

Last betyr ond eller umoralsk fremferd, fra hvis man burde rense seg for. I Sikhismen finnes fem viktige laster: Kam (begjær), Karodh (sinne/vrede), Lobh (griskhet/havesyke), Moh (tilknyttning), Hankar (stolthet/jeget). Man må bli kvitt disse fem lastene for å kunne oppnå frelse. Disse lastene er hindre i veien til forening med Gud. Med meditasjon og et sannferdig livsførsel kan man overkomme disse hindrene:

> *Rikdom, ungdommen, havesyke, griskhet, jeget, har alle ranet verden.*
> *Jeg er drept av rusen, verdslig kjærlighet, og er altså med resten av denne verden* (Guru Granth Sahib, s 61).
> *Røverne har ranet alle menneskene; de kommer og går.*
> *Det kroppslige begjæret kan bare slukkes av Ordet*
> (Guru Granth Sahib, s 147).

Å synde

Å synde er å bryte de religiøse eller moralske lovene, altså de gudommlige lovene. Man kan gjøre syndige gjerninger enten bevisst eller ubevisst. I Sikhismen eksisterer ikke konseptet om synd i seg selv, men noen handlinger og laster kan bli vurdert som syndige handlinger. Disse inkluderer ateisme, de fem lastene: Kaam, Karodh, Lobh, Moh, Hankaar (begjær, vrede, grådighet, tilknyttning, jeget), de å såre andre, latskap, det å være utakknemlig, det å tilrane seg andres rettigheter, avskyelig mentalitet.

Å ikke tro på Gud.

Det å ikke tro på den Allmektige Gud er antagelig den største syndige tanken i Sikhismen. Å fornekte Hans eksistens, å tvile på Hans makt, å vende seg bort fra Ham, og utfordre Han på noe måte er å synde. En Sikh har plikt til å tenke på Hans Navn.

De som ikke mediterer på Hans Navn, bør heller dø av skam
(Guru Granth Sahib, s 1149).

Latskap

Latskap er noe som er en ytterst uSikhisk. En Sikh må stå opp tidlig om morgnen og meditere på Hans Navn:

Han som kaller seg en Sikh av den store sanne Guru (Satguru) bør stå opp tidlig og meditere på Hans Navn. Han bør bestrebe seg på tidlig om morgnen, på å ta et rensende bad og deretter bade i Ordets Basseng (Amritsar), mens han gjentar den Allmektiges Navn, slik Guruene har lært. (Guru Granth Sahib, s 305-306).

Å såre andre

Det å såre andres følelser, regnes også som en syndig handling i Sikhismen. Å såre andre, bruke grove ord, påføre fysisk eller mental smerte på andre er også syndig:

Nanak, ved å snakke ondt, tørker sjelen og kroppen.
En slik person kalles den onde blant de onde og hans omdømme er ond.
De med er skarpe tunger, blir vraket ved Gud's hoff og de onde blir spyttet på. (Guru Granth Sahib, s.473).
Si ikke noe ondt, selv ikke et enkelt ord, den sanne Mesteren lever i alle.
Knus ikke noens hjerte, fordi aller er uvurderlige juveler
(s 1384 Guru Granth Sahib).

Tilraning av andres rettigheter

Det å frata andre, noe som rettmessig er deres, regnes også som en syndig handling:

Nanak, de andres rett er svin for han (muslimer) og ku for ham (hinduer)
(Guru Granth Sahib, s 141).

Utakknemlighet

Utakknemlighet er også blitt regnet blant de viktigste syndige handlingene:
Den perverterte glemmer sitt salt (er utakknemlig), og føler seg ikke i gjeld for det gode son blir gjort for ham (Guru Granth Sahib, s. 143).
For å sitere Bhai Gurdas:
De utakknemlige menneskene er den største byrde på denne jord.
De er de verste blant de verste *(Bhai Gurdas, Vaar 35, vers 98).*

Avskyelig mentalitet

Dadle, undertrykke og skremme de svake, fattige, stakkarslige, hjelpløse mennesker regnes og som en syndig handling i Sikhismen:

Den som kjærtegner sitt skjegg (dvs: meler sin kake) i sine forettninger med fattige vil brenne i helvetet (Guru Granth Sahib, s 199).
Konseptet synd inneholder to viktige poeng: Det ene er at handlingen

gjøres i strid med naturlovene, den åndelige etikken, kodeksen om oppførsel, og menneskelighet, for det andre at handlingen blir gjort med vilje. En handling som utføres uten kunnskap eller med vilje er ikke en syndig handling. Har man viten om at ens handling var eller kunne være menneskeligheten, se åndelige lovene, Gud's lover, da er det en syndig handling. Opprør mot "hellig frykt" for Gud, er bakgrunnen for alle syndige handlinger. Den som begår syndige handlinger regner seg vanligvis seg selv som en bedre bedømmer av hva som er bra eller dårlig. Med andre ord, han har sine egne lover for hva som er høvisk fremferd. For å redde seg fra å begå syndige handlinger, må en Sikh føre et sannferdig liv.

KURAHIT

Kurahit betyr: en som ikke skulle ha levd (iaktatt) i.e. en handling som ikke burde ha blitt utført/en handling som er forbudt. Det er en handling som man forventer at Sikher avstår fra. Det er fire *Bajar* (viktigste) *Kurahit*er:

1. ikke klippe sitt hår,
2. ikke spise Halal kjøtt,
3. å avstå fra bruken av tobakk i enhver form og 4. ikke bryte ekteskapet.

Hvis en Sikh gjør en av disse *Bajar Kurahit*, er han en patit (frafallen). En slik person må gjenomgå initieringsseremonien på nytt. Foruten disse fire Bajar Kurahit er det også andre Kurahiter. Disse er :

1. å ha forbindelser av noe slag med Minaer, Masander, Dhirmalliaer, Ramraier eller de som etter å ha omfavnet Sikhismen, har begynnt å barbere segt, søyke eller drepe jentefostre,
2. Bryte brød med ikke-initierte eller frafalne,
3. Farge eller plukke ut grått hår,
4. Motta penger for sine døtres ekteskap (Selge sine døtre),
5. Bruke rusmidler,
6. Utføre seremonier som går imot Sikhismens grunnleggende prinsipper,
7. Bryte noen av løftene avgitt ved *Khande Di Pahul* (Sikh initieringen).

Å bryte noen av disse *Kurahit*ene fører til at den Sikhen som bryter dem, får *Tankhah* (avlønning).

TANKHAH

Tankhah betyr avlønning og den som får en tankhah kalles en *Tankhahiya*. I Sikhismen brukes Tankhah, som en betegnelse på en religiøs straff som en Tankaahiya har fått ved å bryte de religiøse reglene. I Sikhenes rettslære, kalles religiøs straff Tankhah, fordi en Sikh må akseptere det med glede, som en lønn. Det ville være feil å kalle det en "straff".

Tankhah er gitt (pålagt) de Sikhene som selv innrømmer sin brøde, eller den som er kjent allmen skyldig i å ha brutt Rahitmaryada eller gjort noe som er til skade for Sikhene. En slik person må selv møte og fremstå som en ydmyk Sikh for Sangat (hvis hans handling var personlig eller et mindre brudd) eller på Akal Takht Sahib (hvis han har skadet Sikhenes anseelse). Han bør innrømme sin skyld og fremstå som en angrende synder. Man skal ikke opptre på en diplomatisk måte (med den hensikt å lure eller å inngå kompronisser) hverken overfor Akal Takht

Sahib eller *Sangat*. Man bør erklære sin vilje til å akseptere kjennelsen uannsett utfall. Hvis det personen skal ha gjort er sært alvorlig, skal tillitsmannen ved Akal Takht Sahib, legge saken frem for Sarbat Khalsa. Sarbat Khalsaen skal bedømme saken og fastsette en Tankhah. Når kjennelsen bekjentgjøres og etter at en eventuell straff er utført, skal ikke vedkommende bære nag til eller ha en følelse av ydmylelse, heller ikke skal Sangat behandle som en mindreverdig (en tidligere synder). Straffen (Tankhah) kan utarte seg på mange måter, man kan bli pålagt å tjene i Langar, ta oppvask, vaske Gurdwara byggningen, pusse skoene til Sangat eller å resitere noen hymner i tillegg til Nitnem.

DYGD

Dyd betyr et utmerket moralsk levnet, godhet og rettskaffen livsførsel. Det viktigste for en Sikh er å overkomme de fem lastene (Kaam, Krodh, Lobh, Moh, Hankaar), å meditere på Hans navn og føre et sannferdig liv. Noen slike Sikhiske dyder er tilfredshet, tålmod, avholdenhet, tilgivelse, ydmykhet, rettferd, kyskhet, et rent sinn og kropp, å elske alle, hjelpe andre, ærlig levebrød, dele med andre, meditere på Gud's navn og snakke sant (se: Guru Granth Sahib, s. 4, 766, 812, 1384).

ARDAS (Sikhismens bønn)

De fleste Sikher fremfører Ardas minst to ganger daglig. Sikhene er foreskrevet en universell Ardas, som ble skrevet av en komitè bestående av Sikh-intelektuelle og Sikh-organisasjoner på 1930-tallet.

Denne Ardasen er faktisk en oppsumering av historie og filosofi; det er lovnad om å holde fast på religionen og samfunnet; det er en bønn til Gud om å gi Sikhene krefter til å utføre sine plikter. En oversettelse som viser tankeganger bak Ardas er som følger:

Etter å ha kommet Waheguru i hug, kom Guru Nanak i Hug. Må du så komme Guru Angad Sahib, Guru Amar Das Sahib og Guru Ram Das Sahib. Kom i hug Guru Arjan Sahib, Guru Hargobind Sahib og Guru Har Rai Sahib. Kom i hug Guru Harkrishan Sahib, Guru Tegh Bahadur Sahib og Guru Gobind Singh Sahib, den tiende Guru. Bring dine tanker til Guru Granth Sahib, legemliggjørelsen av de Guruenes åndelighet; og rop Waheguru! Waheguru!! Waheguru!!!

Tenk på de edle bedriftene til Punj Piaray (de fem utvalgte), de fire Sahibzaday [Guru Gobind Singh Sahib's fire sonner som led martyrdøden], førti Muktey (de frigjorte/frelste, som ble martyrer i slaget om Chamkaur Sahib. Også i Muktsar omfavnet 40 Sikher martyrdøden), martyrene, de trofaste tilhengerene, de standhaftige, angrende/botferdige, de Sikhene som miditerte på Hans navn, delte sine eiendeler med andre, de som matet menneskene, kjempet for rettferd, tilgav sine neste; og rop Waheguru! Waheguru!! Waheguru!!!

Kom i Hug de åndelige gjerninger og oppofrelsen til de Sikhene som gav sine liv (for Sikhisme), ble kuttet (til døde) kroppsdel for kroppsdel, deres skalper hugget av, ble knust mellon tannhjul, ble saget levende, flådd levende, ble kokt til døde, men som aldri fornektet sin tro, og levde sine liv som "sanne Sikher med uklippet hår", ofret sine liv for Gurdwaraenes ukrenkelighet, ofret sine liv (og fortsatt kjemper) for å besytte Sikher); og rop Waheguru! Waheguru!! Waheguru!!!

Kom i hug alle Khalsaens plassene og Gurdwaraene og rop Waheguru! Waheguru!! Waheguru!!!

Denne bønnen er fra alle Sikher: måtte alle Sikher bli velsignet med kjærlighet til Hans Navn, og til gjengjeld, måtte de leve i fred og fremgang. Måtte Din beskyttelse og nåde gjelde over alle steder der Khalsa ferdes. Måtte seier følge vår fremgang og Kirpan (forsvar). Måtte din nådige velsignelse være ved vår side til evig tid. Måtte Khalsa alltid vinne. Måtte Gud's sverd alltid velsigne oss. Måtte Khalsa alltid bli velsignet med din allmektighet: rop Waheguru! Waheguru!! Waheguru!!!

Skjenk dine Sikher med Sikhismens ånd, gaven det er å kunne leve i Sikhismens ånd, gaven av gudommelig kunnskap, gaven av tro, gaven av tiltro til Deg, og mest av alt gaven som er Ditt Navn, og gaven det er å rense seg i den hellige nektaren i Amritsar (i denne sammenhengen betyr ikke Amritsar, det hellige bassenget rundt Darbar Sahib. Det betyr det *hellige ocean* som er Hans Navn). Måtte Sikhenes samlinger, bannere, tilholdsteder eksistere til evig tid; måtte rettferd herske for alltid, rop "Waheguru. Waheguru. Waheguru."

Måtte Sikhene være ydmyke, være de hjelpløses støtte, tilholdssted for de som ikke har, vi ber deg med all ydmykhet til din ære, ved sluttføingen av.........* (**Her brukes navnene på de hymnene som har blitt lest før Ardas.*), å tilgi oss våre feil og utelatelser (gjort mens man har lest hymnene) O'Gud! Velsign alle martyrene, og Khalsas forkjempere og skjenk Sikhene Chardi Kala gjennom Ditt Naam.

Måtte vi bli kjent med edle mennesker, hvis selskap vil vekke oss til å komme Ditt navn i hug, (Nanak sier) " gjennom Din nåde, ved å huske Ditt navn kan verden blomstre, og din velsignelse gå opp for hele menneskeheten".

"Waheguruji's Khalsa, Waheguruji's Fateh"

(Khalsa er Gud's, seieren er alltid bare Hans).

Noen henvisninger som brukes i Ardas

PUNJ PIAREY (De fem avholdte/utvalgte)

I Ardas minnes Sikhene Punj Piarey som var ville til å ofre sine hoder/liv på Guru Gobind Singh Sahib den 29, mars 1698/1699,når han startet Khande Di Pahul. De fem var: Bhai Daya Singh, Bhai Mohkam Singh, Bhai Sahib Singh, Bhai Dharm Singh og Bhai Himmat Singh. De hadde levd flere år i Anandpur Sahib og var blant Guruens mest betrodde tilhengere. Av disse fem, led Bhai
Mohkam Singh, Bhai Sahib Singh og Bhai Himmat Singh martyrdøden i slaget om Chamkaur den 7 desember, 1705 mens Bhai Daya Singh og Bhai Dharam Singh døde i Nander rundt 1708.

CHAR SAHIBZADE (Guru Gobind Singh's fire sønner):

Guru Gobind Singh Sahib hadde fire sønner:Ajit Singh (26.1.1687 – 7.12.1705), Jujhar Singh (14.3.1691 – 7.12.1705), Zorawar Singh (17.11.1696 – 13.12.1705) og Fateh Singh (27.1.1698 – 13.12.1705). De eldste led martyrdøden i slaget om Chamkaur den 7 desember 1705, mens de to yngste led martydøden i Sirhand den 13.12.1705.

CHALIH MUKTEY (De førti frigjorte/frelste) :

Henvisningen i Ardas til Chalih Muktey synes å være til de førti som led martyrdøden i Chamkaur den 7-8 desember 1705. En annen gruppe med førti sikger

led martyrdøden i Khirdane-Di-Dhab (nå Muktsar) den 29 desember 1705. De er også kjent som Chalih Muktey. Henvist til Chalih Muktey i Zafarnamah er det de fra Chamkaur.

SIKHENES HILSNING

Waheguruji ka/da Khalsa ! Waheguruji ki/di Fateh!! [Khalsa tilhører (er lojal overfor) Gud. Seieren er alltid bare Hans].

Sikhenes nasjonalsang/nasjonalhymne.

Degh-o-teg-fateh-o-nusrat bedirang
Yafat az Naanak - Guru Gobind Singh.
Raaj karega khalsa, aaki rahe naa koay
Khuaar hoay sabh milayngay
Bachay sharan jo hoay.

(Fra gjestfrihet og sverdet til endeløse seiere, gitt av Guru Sahib, Guru Nanak Sahib til Guru Gobind Singh Sahib. Gud's Khalsa skal herske og det skal ikke være noe fiendeskap. Tilslutt skal alle ta del i og få beskyttelse i Den Øverste Herskerens rike.

NOEN BETEGNELSER SOM FØRNÆRMER SIKHER

(1) Sikhenes Gurdwara er ikke et "tempel". Darbar Sahib er ikke "Det Gyldne Templet".
(2) Guru Granth Sahib er ikke en "Bok" ei heller "Sikhene Bibel".
(3) Sikhenes initieringsseremoni "Amrit Sanskar" er ikke Sikhenes dåp.
(4) De fem Kakarene er ikke symboler, de er trosartikler.
(5) Det er ikke passende å bruke "Sri" som et prefiks til en Sikh mavn. Sri er navnet på hinduismens mytiske gudinne for rikdom og velstand. Nåtildags brukes tittlen "Sri" for alle mannlige hinduer. Denne betegnelsen er også blitt brukt av uvitende Sikher, under innflytelse fra hinduene for og Guruene og noen Sikh institusjoner. I Guru Granth Sahib har betegnelsen "Sri" blitt brukt for Gud for å gjøre forskjell på de mytiske Hindu gudene og Gud. Sikhene bruker prefikset Sirdar (Punjabi) og Sardar (urdu), isteden for Sri/Shri eller Mr.

Bøker om Sikhismen

Bok tittel	Forfatter
Historie (Engelsk)	
Anandpur Sahib	Harjinder Singh Dilgeer
Banda the Brave	Sohan Singh
Book of the Ten Masters	Puran Singh
Canadian Sikhs	Kesar Singh Novelist
Dabistan-e-Mazahib	Maubad Zulafqar Ardastani
(originalen er på persisk)	(tidligere kjent som Muhsan Fani)
Encyclopaedia Sikh Martyrs	Harjinder Singh Dilge
Guru Nanak & Origin of Sikh Faith	Harbans Singh
Guru Tegh Bahadur	Trilochan Singh
Heritage of the Sikhs	Harbans Singh

High Roads of Sikh History	Teja Singh
History of the Sikhs	Hari Ram Gupta
History of the Sikhs	J.D.Cunningham
History of the Sikh St. Fed.	Jasbir Singh Sarna
Indian Mutiny of 1857	Ganda Singh
Siege of the Punjab	Iqbal Singh
Siege of the Sikhs	Ajit Singh Bains
Sikh Chronology	Harjinder Singh Dilgeer
Sikhs' Struggle for Sovereignty	Harjinder Singh Dilgeer
(The) Sikh Religion	M.A.Macauliffe
(A) Short History of the Sikhs	Teja Singh & Ganda Singh
Umdat-tut-Twarikh	Sohan Lal Suri

Historie (Punjabi)

Akali Lehar	Partap Singh
Akali Morchay Te Jhabbar	Narain Singh (editor)
Akali Morchian Da Itihas	Sohan Singh Josh
Amar Nama	Ganda Singh (ed.)
Anandpur Sahib	Harjinder Singh Dilgeer
Babar Akali Lehar	Singh
Babar Akali Lehar Te Is De Aagu	Gurbachan Singh
Banda Singh Bahadur	Ganda Singh
Banda Singh Bahadur	Karam Singh Historian
Banda Singh Bahadur	Harjinder Singh Dilgeer
Bansawalinama Dasan Patsahian Da	KesarSingh Chhibber
Baz Nama (History of Sikh St. Fed.)	Jasbir Singh Sarna
Ghadar Party Lehar	Jagjit Singh
Gurbilas Patshahi Chhevin	Unknown author
Gurbilas Patshahi 10	Koer Singh
Gurbilas Patshahi Daswin	Sukkha Singh
Gur Sobha	Sainapati
Guru De Sher	Harjinder Singh Dilgeer
Guru Kian Sakhian	Swarup Singh Kaushish
Itihasak Khoj	Karam Singh Historian
Jammu Kashmir Di Sikh Twarikh	Jasbir Singh Sarna
Keeratpur Sahib	Harjinder Singh Dilgeer
Khalistan Di Twarikh	Harjinder Singh Dilgeer
Mahima Parkash	Sarup Das Bhalla
Malwa Itihas	Wisakha Singh
Mata Gujri, Char Sahibzade, Chalih Muktey	Harjinder Singh Dilgeer
Parchian	Sewa Das
Prachin Panth Parkash	Ratan Singh Bhangu
Punjab Dian Lehran	Nahar Singh
Punjab Te Angrezan Da Kabza	Ganda Singh
Saachi Sakhi	Kapur Singh
Saakhi Pothi	Atar Singh

Shaheed Bilas	Sewa Singh Kaushish
Shiromani Akali Dal (1920-2000)	Harjinder Singh Dilgeer
Sikhan Di Bhagtmala	(attributed to) Bhai Mani Singh
Sikh Hijackers	Harjinder Singh Dilgeer
Sikh Twareekh (1469- 1900)	Harjinder Singh Dilgeer
Vaar Singhan Te Farangian	Shah Mohammed

Philosofi & Religion (Engelsk)

Dictionary of Sikh Philosophy	Harjinder Singh Dilgeer
Essays in Sikhism	Teja Singh
Ethics of the Sikhs	Avtar Singh
Growth of Responsibility in Sikhism	Teja Singh
Philosophy of Sikhism	Sher Singh
Prasharprashana	Kapur Singh
Sikh Ideology	Daljeet Singh

Philosofi & Religion (Punjabi)

Dharam De Naan Te	Inder Singh Ghagga
Gurmat Martand	Kahan Singh Nabha
Gurmat Nirnai	Jodh Singh
Gurmat Nirnai Kosh	Gursharanjit Singh
Gurmat Parbhakar	Kahan Singh Nabha
Gurmat Sudhakar	Kahan Singh Nabha
Ham Hindu Nahin	Kahan Singh Nabha
Katha Kirtan Ki Hai	Bhai Randhir Singh
Mera Te Sadhu Daya Nand Da Sanbad	Dit Singh
Naqli Sikh Parbodh	Dit Singh
Prem Sumarag Granth	Randhir Singh (editor)
Rehitnamay	Piara Singh Padam (editor)
Sikh Darshan	Sardul Singh Kaveeshar
Sikh Falsfay Di Dictionary	Harjinder Singh Dilgeer
Sikh Philosophy Ki Hai Te Hor Lekh	Harjinder Singh Dilgeer
Tankhahnama	Bhai Nand Lal

Samfunnsfaglig (Engelsk)

Akal Takht Sahib	Harjinder Singh Dilgeer
Betrayal of the Sikhs	Landen Sarasfield
History of the Sikh Nation	Principal Pritam Singh
Idea of a Sikh State	G. Singh Talib, Giani Lal Singh
Sikh Revolution	Jagjit Singh
Sikhs' Struggle for Sovereignty	Harjinder Singh Dilgeer

Samfunnsfaglig (Punjabi)

Jang Namah	Qazi Nur Mohammed
Kion Kito Visaah	Narain Singh
Prachin Panth Parkash	Ratan Singh Bhangu

Sikh Masley	Harjinder Singh Dilgeer
Sikh Twareekh 'ch Akal Takht da Role	Harjinder Singh Dilgeer

Biografier

Akali Phula Singh	Prem Singh Hoti
Aarsi	Teja Singh
Bhagat Ratanavali	attributed to Bhai Mani Singh
Jail Chitthian	Bhai Randhir Singh
Jiwan Yatra Master Tara Singh	Niranjan Singh
Khalsa Raj De Usraiey	Prem Singh Hoti
Master Tara Singh	Jaswant Singh
Meri Yad	Master Tara Singh
Rangalay Sajjan	Bhai Randhir Singh
Sikh Martyrs (English)	Bhagat Lakhshman Singh

Romaner Punjabi

Baba Tegha Singh	Master Tara Singh
Bijay Singh	Bhai Vir Singh
Ik Mian Do Talwaran	Nanak Singh
Jangi Qaidi	Kesar Singh Novelist
Prem Lagan	Master Tara Singh
Satwant Kaur	Bhai Vir Singh
Singh Sahib Di Shahadat	Kesar Singh Novelist
Sundri	Bhai Vir Singh

Kultur (Engelsk)

History of the Sikh Culture	Principal Pritam Singh
(The) Sikh Culture	Harjinder Singh Dilgeer

Kultur (Punjabi)

Chitthian Likh Satguran Wal Paaian	Manohar Singh Marco
Panthik Masley	Harjinder Singh Dilgeer
Sikh Culture (Hindi)	Harjinder Singh Dilgeer

Kildeverk (Engelsk)

Critical Study of Guru Granth Sahib	Surinder Singh Kohli
Dictionary of Sikh Philosophy	Harjinder Singh Dilgeer
Encyclopaedia of Sikhism	Harbans Singh (editor)
Gospel of Guru Granth Sahib	Duncan Greenlees
Guru Granth Sahib (translation)	Darshan Singh
Historical Sikh Shrines	Gurmukh Singh
(The) Sikh Reference Book	Harjinder Singh Dilgeer
Sikh Shrines of Jammu & Kashmir	Jasbir Singh Sarna
Who Are Guilty?	Human Rights Organisations
Who Are The Sikhs?	Harjinder Singh Dilgeer

(Også tilgjenlig på pujabi, engelsk, hindi, norsk, fransk og spansk).

Kildeverk (Punjabi)

39 Varan	Bhai Gurdas
Gur Shabad Ratan Parkash	Akali Kaur Singh
Gurmat Nirnay Kosh	Gursharanjeet Singh
Khasht Raag Kin Gaei	Mohinder Singh Josh
Mahan Kosh	Kahan Singh Nabha
Malwa Itihas	Visakha Singh
Mundaavani	Gurdit Singh
Shabdarath (Guru Granth Sahib)	Sahib Singh
Sikh Qaun Han?	Harjinder Singh Dilgeer

Sikh organisasjoner

Shiromani Akali Dal

Shiromani Akali Dal er den mest prominente politiske organisasjonen blant Sikhene. Akali Dal ble dannet de 14 desember 1920 i Akal Takht Sahib. Ved grunnleggelsen var organisasjonen kjent som 'Gurdwara Sewak Dal'. Den 23 januar 1921 ble organisasjonen omdøpt til 'Akali Dal' og Bhai Sarmukh Singh Jhabal ble valgt som Jathedar (President/Leder). Akali Dal's program, i årene 1921-1922, var "å hjelpe Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) med å ta over kontrollen av Gurdwaraene fra korupte ledere". 29 mars 1922 ble Akali Dal igjen omdøpt til "Shiromani Akali Dal". Dens viktigste oppgave i årene 1921-1925 var å organisere frivillige til å delta i bevegelsen for reformer i Gurdwaraene. Dessuten hjalp Dal også SGPC med å samle inn midler for de forskjellige aktivitetene. Den hjalp også familiene til Sikhmartyrer og de som ble arrestert under kamper om reformer i Gurdwaraene.

Selv om Central Sikh League ble dannet i 1919 og hadde fungert siden den gang som en organisert gruppe, oppnådde de lite. I 1925 ble Gurdwara Loven vedtatt og de arresterte Akali lederene ble løslatt i 1926. Etter deres løslatelse samlet Akali lederene seg i en paraplyorganisasjon. Akali Dal ble raskt en politisk organisasjon. I løpet av en kort tid overtok Akali Dal, rollen til Central Sikh League som politiske representanter for Sikhene.

Selv om Central Sikh League formelt sett fortsatt eksisterte var det bare en organisasjon på papiret, mens Shiromani Akali Dal ble den mest fremstående politiske og religiøse organisasjonen blant Sikhene.

Master Tara Singh, ble leder for Shiromani Akali Dal, tidlig på 1930-tallet. Han ledet organisasjonen til 1962. I løpet av denne perioden gjorde flere Akali ledere (blant andre Baba Kharak Singh, Giani Sher Singh, S.B.Mehtab Singh m.fl.) opprør mot Master Tara Singh's ledelse og dannet sine egne organisasjoner, men de fleste Sikher ignorerte disse nye organisasjoner. Først i 1962 kunne Fateh Singh of Ganganagar fravriste Tara Singh, makten over Akali Dal. Dette skjedde med hjelp fra delstatsregjeringen i Punjab, Kongress partiet, kommunistene og flere lokale Hindu partier som alle spredte kaste-basert hat rettet mot Tara Singh.Tara Singh døde 22 november 1967 og Fateh Singh døde i 1972, men anti-Sikhiske

slagord basert på kastetilhørighet (Jatfolket vs. ikke Jat) påvirket Sikhene på en svært dårlig måte og er fortsatt et problem for Sikhismen.

Mellom 1930 og 1940, kjempet Akali Dal for forfordeling for Sikher. Etter 1940, organiserte Akali Dal en bevegelse mot opprettelsen av Pakistan. I 1946 startet Akali Dal en kampanje for en egen Sikh stat, men oppnådde ikke dette målet.

Etter frigjøringen av India i 1947, valgte mange i Akali Dal å skifte side til Kongress partiet, dette mest for å få makt posisjoner. Akali Dal måtte på ny starte en kampanje for å bevare Sikhenes identitet og vesen. For å oppnå dette målet startet Akali Dal to kampanjer for dannelsen av en Punjabisnakkende provins. I løpet av disse kampanjene (1955 og 1960) ble 70,000 Sikher arrestert, dusinvis drept, og om lag 1 million Sikher led på en eller anne måte. En Punjabisnakkende provins ble dannet den 1 november 1966. Men, dette var ikke den Punjabi Suba som Akali Dal hadde kjempet for, det var som et dødfødt barn. Derfor bestemte Akali Dal seg for å starte en ny kampanje for en uavhengig Sikh stat. Fra 1980 til 1992 startet tilhengerene av Khalistan (uavhengig Sikh stat) en væpnet kamp for å oppnå målet. Den væpnete kampen førte ikke frem på grunn av infiltrasjon fra regjeringen, mafiamentaliteten til enkelte av Sikhlederne, drapene på lederene av bevegelsen og drapene på uskyldige Sikh-ungdommer utført av de indiske styrkene. Nå ble også Akali Dal splittet i flere fraksjoner. En fraksjon av Akali Dal (Mann gruppen) støtter fortsatt kamp for en uavhengig stat for Sikher, en gruppe under ledelse av Tohra støtter selvstyre for Sikhene, mens en tredje gruppe tror på å få politisk makt, uannsett midler som må til. Badal's berører ikke spørsmål som er av særs interesse for Sikkhene.

Akali Dal har styrt provinsen Punjab i flere perioder (1967-1971, 1977-1980, 1985-1986 og 1997-2002). Etter Tara Singh's død har ingen ledere av Akali Dal aldri vært opptatt av saker som har vært av interesse for Sikhene. Det eneste målet har vært politisk makt. Derfor distanserte de fleste av oppriktige medlemer av Akali Dal seg fra sine ledere. Dette førte til en negativ utvikling for organisasjonen i særs og Sikhene generelt. Dette ledet til en merkverdighet i 1997-2002. Sikhene hadde i den perioden gitt en overveldende seier til Akali Dal, men Akali regjeringen under herr Badal's ledelse skadet Sikhene og Sikhenes institusjoner og demoraliserte grunnplanet i sitt eget parti i særdelsehet og Sikher i sin allminelighet. I 2002 tapte Badal valget, men 1 juli 2003 sluttet Tohra igjen seg til Badal. Denne foreningen systet kraftig Sikhenes psyke, Sikhene hadde hele tide antatt at Tohra var talsman for Sikhenes ambisjoner. Tohras sammhold med Badal var en hindring på denne veien. Tohra døde i 2004. Den nåværende politiske situasjonen vil kanskje prøve å gjenopplive kampen for en selvstendig Sikh stat. [For detaljer se: *Shiromani Akali Dal* av Dr Harjinder Singh Dilgeer, annen utgave 2000, i Punjabi og *Sikh Twarikh 'ch Akal Takht Sahib Da Role*, femte utgave 2005, i Punjabi)].

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC)

SGPC er en gruppe som velges, i valg der alle voksne Sikher har stemmerett. SGPC's oppgaver er å ivareta driften av historiske Sikhhelligdommer, i henhold til listen i Gurdwara loven fra 1925. Lover gjelder for en rekke Gurdwaraer i Punjab, Haryana, Himanchal and Chandigarh. (Tidligere ivaretok det også Gurdwaraer som

ble igjen i vest-Punjab etter at India og Pakistan ble delt i 1947. Nå kontrollerer den pakistanske regjeringen Gurdwaraene gjennom AUQAF. I 2001 opprettet Pakistan en "Pakistan Sikh Gurdwara Management Committee", under ledelse av en muslim, for å ivareta driften av disse helligdommene. I oktober 2004 erstattet en Sikh den muslimske lederen.

Valgene for SGPC skal holdes hvert femte år, selvom det etter 1965 bare ble holdt valg tre ganger i løpet av 39 år (1979, 1996 og 2004). Shiromani Akali Dal har alltid vunnet valgene med en majoritet på over 90 % av setene, bortsett fra 2004 da Panthic Morcha sikret seg 42 % av stemmene, og sikret seg 35 av 170 seter. I 1955 og 1960, prøvede den indiske regjereingen på kapre SGPC, gjennom sine stråmenn, men de lykkes ikke. SGPC har et årlig budsjett på om lag 2,5 milliarder rupier. SGPC er som en stat i staten. SGPC er på en måte Sikhenes parlament. Ideoligisk sett er systemet med valg til SGPC ikke i samsvar med med Sikhismens ideologi: således er de fleste medlemene som velges ikke bare uvitende og Sikhisme, men fører også en veldig uSikhisk livsførsel. De bruker bare organisasjonen for å nå deres egne politiske mål.

Ved siden av å stå for driften av hundrevis av Gurdwaraer, driver SGPC også fler enn 60 skoler og høyskoler men ingen av disse institusjonene tjener Sikhenes sak. Dette fordi alle lederene av SGPC (i særdeleshet Gurcharan Singh Tohra) har stortsett gitt lærer jobbene i disse skolene til kommunister, ikke-Sikher og ikke-troende Sikher som ikke har noe intersesse i Sikhismen. Flesteparten av de ansatte på disse institusjonene har deltatt i aktiviterter rettet mot Sikher og har på en alvorlig måte skadet Sikhismen. På lignende vis, under dekke av Sikh misjonsvirksomhet blir store verdier tilhørende disse institusjonene underslått eller ødslet på andre måter. Et annet brennmerke på SGPC er at organisasjonen har blitt forvandlet til en rent politisk enhet og Gurcharan Singh Tohra har hatt ledervervet i mer enn 25 år. Dette har ført til at utvikling av noe slag i organisasjonen er hindret. Nå er SGPC mer et politisk parti enn en religiøs organisasjon og lederene bruker den for å få oppfylt deres egne politiske ambisjoner.

Den indiske regjeringen har vedtatt en lov som påbyr finansdepartementet å klarere alle bidrag til SGPC, gjort av Sikher, spesielt Sikher som bor i utlandet

Sikhenes rulleblad

Berømte Sikhforfattere:

Teologi: Bhai Gurdas, Bhai Nand Lal, Bhai Mani Singh, Prof. Gurmukh Singh, Giani Dit Singh, Bhai Kahan Singh Nabha, Dr. Sher Singh, Bhai Jodh Singh, Prof. Sahib Singh, Bhai Randhir Singh, Sirdar Kapur Singh, Dr. Surinder Singh Kohli, Dr. Taran Singh, Sirdar Daljeet Singh, Dr. Darshan Singh, Dr. Harjinder Singh Dilgeer

Historie: Sainapati, Koer Singh, Sukkha Singh, Kesar Singh Chhibber, Swarup Singh Kaushish, Sewa Singh, Ratan Singh Bhangu, Santokh Singh, Giani Gian Singh, Baba Prem Singh Hoti, Karam Singh Historian, Dr. Ganda Singh, Principal Teja Singh, Giani Lal Singh, Prof. Harbans Singh, Prof. Kirpal Singh, Dr. Harjinder Singh Dilgeer, Dr. Gurmit Singh Sirsa, Gurratan Pal Singh, Sohan Singh Josh, Giani Tarlok Singh, Dr. Gurbachan Singh Nayyar, Dr. Madanjit Kaur, Principal Pritam Singh, Jagjit Singh, Giani Kesar Singh, Jasbir Singh Sarna.

Poesi: Bhai Gurdas, Bhai Nand Lal, Bhai Vir Singh, Prof. Puran Singh, Bhai Hira Singh Dard, Teja Singh Saabar, Vidhata Singh Tir, Piara Singh Nirshal, Ram Narayan Singh Dardi, Pritam Singh Safeer, Dr. Sadhu Singh Hamdard, Sohan Singh Seetal, Prof. Sher Singh Kanwal.
Romaner: Bhai Vir Singh, Master Tara Singh, Lal Singh Kamla Akali, Nanak Singh, Sujan Singh, Giani Kesar Singh, Karam Singh Zakhmi, Giani Bhajan Singh, Giani Tarlok Singh, Dr. Dalip Kaur Tiwana, Mrs. Ajit Kaur.
Andre:
Akali Kaur Singh, Giani Garja Singh, Dr. Harnam Singh Shan, Dr. Diwan Singh, Sirdar Piara Singh Padam, Manohar Singh Marco, Ajit Singh Bagha.

Anti-Sikhiske forfattere.

Bute Shah, Earnest Trump, Shardha Ram Phillauri, W. H. McLeod (New Zealand) [kjent som lederen av av Anti-Sikhism School/Anti Sikhiske krefter], J. S. Grewal, Sujit Hans, Harjot Oberoi, Pishaura Sinh, Amrita Imroz (tidligere Amrita Pritam), Gurinder Maan, Ian Mulgrew (Canada), Rudy Thomsen (Danmark). Disse overnevnte menneskene har sammarbeidet med Khushwant Singh, Piara Singh Bhogal, Mohinder Singh (Delhi), S.S.Dhanoa, Amarjit Grewal, I. J. Singh (New York), Jaswant Singh Kanwal. Faktisk har fleste av de ikke-Sikhiske forfatterene, med unntak av Dr. Noel Q. King, i sine arbeider om Sikhismen sammarbeidet på en eller annen måte med menneskene i Anti-Sikhism School/Anti Sikhiske krefter. Det er også en annen konspirasjon rettet mot Sikhismen, under dekke av Sikhstidier, proffesorater og kurser ved flere universiteter, blant annet Toronto, Vancouver, Michigan, New York. Mange tilknyttet den såkaltee e anti-Sikhisme gruppeingen har fått proffesoratene ved de insitusjonene, med det som formål å produsere og fremme blasfemisk og ondskapsfull "forskning" rettet mot Sikhismen selv. Det later til å være en internasjonal bevegelse rettet mot Sikhismen. Noen kjente forlag, deriblant Oxford University Press og Penguins and Cambridge University Press ser ut til alltid å være beredt til å utgi enhver bok skrevet av denne anti-Sikhiske grupperingen. Dette til tross for at deres "arbeider" på ingen måter holder vitenskaplige mål eller har noe kommersiell verdi.

Informasjon om Sikhismen i Encyclopaedia Britannica og andre oppslagsverk, som er blitt skrevet av personer tilknyttet den såkaltee e anti-Sikhiske grupperingen, er fullstendig misvisende og det meste av materialet er er full av feil, forvridd eller funnet på. Dette er en del av den internasjonale konspirasjonen mot Sikhene.

Kjente Sikh martyrer

1600-årene: Bhai Nanu, Bhai Dhurha, Bhai Mathura Bhatt, Bhai Kirat Bhatt, Bhai Singha Purohit, Bhai Jetha, Bhai Prag Das, Bhai Ballu Parmar, Bhai Sukhia Mandan, Bhai Mati Das, Bhai Sati Das, Bhai Dial Das.

1700-årene: Bhai Jiwan Singh (Bhai Jaita), Bhai Udey Singh, Bhai Bachitar Singh, Bhai Kirpa Singh Dutt, Bhai Aalam Singh, Bhai Man Singh, Bhai Mahan Singh, Bhai Rai Singh, Baba Banda Singh Bahadur, Bhai Tara Singh of Waan, Bhai Mani Singh, Baba Bota Singh, Baba Garja Singh, Bhai Taru Singh, Bhai Subeg Singh, Bhai Shahbaz Singh, Baba Dip Singh, Jathedar Gurbakhsh Singh;

1800-årene: Akali Phula Singh, General Hari Singh Nalwa, Sirdar Sham Singh Atariwala, Baba Bir Singh, Bhai Maharaj Singh.

1900-årene: Bhai Mewa Singh Lopoke, Bhai Hazara Singh Alladinpur, Hukam Singh Wajaukot, Bhai Lachhman Singh Dharowali, Bhai Dalip Singh, Bhai Partap Singh, Bhai Karam Singh, Bhai Dhanna Singh Babar, Bhai Karam Singh Daulatpur, Bhai Kishan Singh Gargajj, Bhai Sewa Singh Thikriwala, Bhai Harbans Singh Sarhala Kalan, Babu Labh Singh, Kaka Inderjeet Singh, Bhai Nand Singh, Jathedar Darshan Singh Pheruman, Bhai Fauja Singh, Bhai Surinder Singh Sodhi, Baba Jarnail Singh Bhindranwale, General Subeg Singh, Bhai Amrik Singh, Bhai Beant Singh, Bhai Satwant Singh, Bhai Kehar Singh, Bhai Sukhdev Singh Sakhira, General Labh Singh (Bhai Sukhdev Singh), General Awtar Singh Brahma, General Gurjant Singh, Sirdar Bhan Singh, Dr. Rajinder Kaur, Bhai Anokh Singh, Bhai Gurjit Singh, Jathedar Talwinder Singh Babar, Baba Gurbachan Singh Manochahal, Bhai Harjinder Singh Jinda, Bhai Sukhdev Singh Sukkha, Bhai Sukhdev Singh Babar, Bibi Upkar Kaur, Jaswant Singh Khalra, Advokat Ranjan Lakhanpal's sønn, Bhai Dilawar Singh.

Sikhisme er en religion som er forfulgt av teroristcr og fundamentalister. I de fire århundrene som Sikhismen har eksistert er over to millioner Sikher blitt drept, dette tallet inkluderer ikke de om alg 2 millioner Sikher som ble drept ved delingen av Britisk India i 1947.

Kjente Sikhledere: Baba Banda Singh Bahadur, Bhai Fateh Singh, Bhai Binod Singh, Baba Darbara Singh, (Nawab) Kapur Singh, Baba Dip Singh, Baba Gurbakhsh Singh, Bhai Jassa Singh Ahluwalia, Bhai Jassa Singh Ramgarhia, Baba Baghel Singh, Akali Phula Singh, General Hari Singh Nalwa, Bhai Sham Singh Attariwala, Bhai Maharaj Singh, Bhai Teja Singh Samundari, Master Tara Singh, Bhai Sewa Singh Thikriwala, Baba Kharak Singh, Jathedar Kartar Singh Jhabbar, Master Mota Singh, Giani Sher Singh, S.B. Mahtab Singh, Bhai Randhir Singh, Baba Wisakha Singh Dadehar.

Ledere etter 1977: Bhai Fauja Singh, Baba Jarnail Singh Bhindranwale, General Subeg Singh, Bhai Amrik Singh, Jathedar Talwinder Singh Babar, Baba Gurbachan Singh Manochahal, General Labh Singh, Bhai Anokh Singh, Bhai Gurjit Singh, Dr. Gurnam Singh Buttar, Bhai Gurjant Singh, General Awtar Singh Brahma, Bhai Sukhdev Singh Babar.

Diplomater og menneskerettighetsforkjempere: Sirdar Jaswant Singh Khalra, Justice Ajit Singh Bains, Dr.Gurmit Singh Aulakh, Dr Awatar Singh Sekhon, Harwinder Singh Phoolka, Navkiran Singh.

Andre kjente Sikh personer: Dommer Teja Singh, Bhag Singh Vakil, advokat Harnam Singh Jhalla, Sir Soba Singh, Malik Hardit Singh, Harchand Singh Jeji, Inderjit Singh (The Bank of Punjab), Dr.Gurinder Singh Grewal (USA), Sirdar Surjeet Singh Chhadauri (Belgium).

Kjente Sikh idrettsuøvere

Bryting: Kikkar Singh, Dara Singh, Sukhwant Singh, Kartar Singh. **Friidrett**: Gurnam Singh (Indonesia), Milkha Singh, Makhan Singh, Tirlok Singh, Hakam Singh, Joginder Singh, Ajmer Singh, Gurbachan Singh, Jagdev Singh, Harnek

Singh, Mohinder Singh Gill, Labh Singh, Zora Singh, Bahadur Singh, Ratan Singh, Kamaljit Kaur Sandhu, Manjit Kaur Walia. **Vektløfting**: Gian Singh Cheema. **Hockey**: Surjit Singh (Malaysia), Soma Singh (England), Balbir Singh, Ajitpal Singh, Gursewak Singh, Udham Singh, Prithipal Singh, Balbir Singh (annen), Charanjit Singh, Harcharan Singh, Gurbakhsh Singh, Harbinder Singh, Jagjit Singh, Surjit Singh, Harmik Singh, Ajinder Singh. **Kulestøt**: Joginder Singh, Ishar Singh, Jagraj Singh, Parduman Singh, Bahadar Singh. **Fotball**: Jarnail Singh, Inder Singh. **Cricket**: Bishan Singh Bedi, Maninder Singh, Harcharn Singh, Monty Panesar (England).**Volley ball**: Gurbakhsh Singh, Niripjit Singh, Ranvir Singh. **Badminton**: Jasbir Kaur, Kanwal Thakur Singh. **Lengdehopp**: Labh Singh. **Basket Ball**: Gurdial Singh, Sarbjit Singh, Manmohan Singh. **Diskos**: Balkar Singh. **Slegge**: Nirmal Singh. **Skyting**: Randhir Singh. **Kabbaddi**: Swarn Singh. **Golf**: Ashok Singh Malik Vikramjit Singh. **Sykling**: Amar Singh. **Bordtennis**: Manjit Singh Dua, Manjot Singh. **Tennis**: Jasjit Singh. **Fjellklatring**: M.S.Kohli, H.P.S.Ahluwalia, Hukam Singh, Prem Singh, Mohan Singh.

Kjente Sikh kvinner

Bebe Nanaki, Mata Khiwi, Mata Bhani, Mata Nanaki, Bibi Veero, Bibi Rup Kaur, Mata Gujari, Mata Sahib Kaur, Mata Sunder Kaur, Bibi Bhag Kaur (Mai Bhago), Mai Fatto, Bibi Rajinder Kaur, Rani Sahib Kaur, Rani Sada Kaur, Bibi Sharanagat Kaur, Rani Jindan, Mai Kishan Kaur, Dr. Rajinder Kaur.

Sikhenes sympatisører

Rai Bular, Subedar Wazir Khan (Chiniot), Pir Budhu Shah, Saif Khan, Nihang Khan, Diwan Todar Mall, Diwan Kaura Mall, M.A.Macauliffe, Landen Sarasfield, Major Short, Jai Parkash Narayan, Acharya Kirplani, Seth Ram Nath, K. G. Jodh, Justice Tarkunde, Rajni Kothari, Bajrang Bali, Ranjan Lakhanpal; i Pakistan: Zia-ul-Haq, Ch. Zahur Ilahi; i England: Terry Dicks; i Canada: David Kilgour; i USA: Dan Burton, Ben Blaz, Wally Herger.

Sikhenes forfølgere og drapsmenn

Ajmer Chand Bilaspur, Wazir Khan Sirhind, Aurangzeb, Bahadur Shah, Mohammed Amin Khan, Farukh Siyaar, Abdus Samad Khan, Zakaria Khan, Lakhpat Rai, Yahia Khan, Mir Muin (Mannu), Ahmed Shah Durrani, Jahan Khan, Taimur Khan, Adina Begh, Hira Sinh Dogra, Lord Dalhousie, General Dyer (13.4.1919), Mahant Narain Dass (20.2.1921), Beaty (Guru Da Bagh, August-September 1922), Johnston (1924-25, Jaito), Partap Singh Kairon, Jawahar Lal Nehru, Indira Gandhi, Rajiv Gandhi, Jagdish Tytler, H.K.L. Bhagat, Arjan Das, Lalit Makan, Sajjan Kumar, Surjit S Barnala, Captain Kanwaljit Sinh, Julio Reibero, Gobind Das, K.P. Gill, Beant Sinh, Ajit Sinh Sandhu, Sawarn Ghotna, Sumedh Saini, Izhar Aalam.

Biografier av noen fremstående Sikher

MARDANA, BHAI: Bhai Mardana (1459 - November 1534), var sønn av Bhai Badra og Mai Lakkho og ble født i Rai-Bhoi-Di-Talwandi (nå Nanakana Sahib). Hans familie var en muslimsk Mirasi familie, som levde av og var kjent som

musikere. Bhai Mardana var en av de beste musikerene i sin tid. Han var fullendt i bruken av Rabab (rebec), en slags strenginstrument. Han tilbragte mesteparten av sitt liv, sammen med Guru Nanak Sahib. Guru Nanak Sahib elsket ham svært høyt. Bryllupet til Bhai Mardana's datter ble utført av Guru Nanak selv, og alle utgiftene til bryllupet ble betalt av Guru Nanak. Bhai Mardana ble med Guru Nanak Sahib på hans åndelige reiser gjennom sørøst asia. Under den siste reisen, døde Bhai Mardana i Kartarpur i 1534. Guru Nanak utførte kremeringen av Bhai Mardana med sine egne hender. Bhai Mardana er den første personen i Sikhenes historie som fikk tittelen Bhai. Tre vers som ble skrevet av Guru Nanak Sahib, ble dedikert til/ omhandlet Bhai Mardana. Bhai Mardana var ikke bare en fullendt musiker, men var også en stor åndelig person. Noen forutinntatte forfattere har prøvd å karikere hans personlighet, noe som er en stor urett mot en slik stor person og en ussel handling. Etter Bhai Mardana's død, begynte hans sønn Shajada å fremføre Keertan i Kartarpur.

BUDDHA, BABA: Baba Buddha (6.10.1506 - 17.11.1631), var sønn av Bhai Sugha Randhawa og ble født i landsbyen Katthu Nangal (i Amritsar distriktet). Han ble gitt navnet Boorha. I 1518 ble han en tilhenger av Guru Nanak Sahib og ble raskt en medlem av "Sikh familien". Når Guru Nanak Sahib vendte tilbake fra sin fjerde misjonsreise, sluttet Baba Buddha seg til ham i Kartarpur og ble boende der, for det meste av sin tid til 1539. Etter Guru Nanak Sahib's død flyttet han fra Kartarpur til Katthu Nangal, hvor han tilbragte resten av sitt liv. Han hadde æren av å være i seks guruers selskap. I Guru Amar Das Sahib's tid ledet han utgravingen av Baoli i Goindwal Sahib. Senere, under Guru Ram Das Sahib's tid ledet han arbeidet med utgravingen av Amritsar Sarovar. Den 16 august 1604 utnevnte Guru Arjan Sahib ham til den første Granthi ved Darbar Sahib. Han fungerte også som lærer for Guru Hargobind Sahib. I juni 1609 begynte han og Bhai Gurdas avbeidet med byggingen av Akal Takht Sahib (Gud's Trone). Guru Hargobind Sahib la ned grunnstenen, mens Baba Buddha and Bhai Gurdas ledet arbeidet med å avslutte arbeidene. Ingen andre ble tillatt å lede det arbeidet. I Guru Sahib's fravær var Bhai Buddha ansvarlig for Sikhenes virksomhet. Det var Baba Buddha som ledet Ardas ved innsettingen av den andre og sjette Nanak. Baba Buddha møtte den syvende Guru Sahib (den sjette Nanak var om lag et år gammel ved Baba Buddha's død). Baba Buddha hadde fire sønner: Bhai Sudhari, Bhai Bhikhari, Bhai Sehmu og Bhai Bhana (1536 - 1644). Bhai Ram Kanwar (senere, Gurbakhsh Singh), Sønnesønn's sønnesønn av Bhai Bhana, var den første til å bli initiert med Khande Di Pahul. Baba Buddha's etterkommere lever fortsatt i og rundt Katthu Nangal. Baba Buddha døde i Ramdas, tidligere kjent som Jhanda Ramdas (i Amritsar distriktet). Det var Guru Hargobind selv som kremerte Baba Buddha. Gurdwara Tap Asthan Baba Buddha Ji (stedet for hans bolig) og Gurdwara Samadhan (Stedet for hans kremering) ble bygget til minne om Baba Buddha.

GURDAS, BHAI:- Bhai Gurdas (1551 - 25.8.1636), var sønn av Bhai Ishar Das (? -1563) og sønnesønn av Bhai Vishnu Das Bhalla og ble født i Goindwal. Han var en nevø av Guru Amar Das Sahib. Som tolvåring ble han foreldreløs og hans onkel Guru Amar Das Sahib tok seg av ham. I 1579 bosatte han seg i Goindwal. Bhai Gurdas giftet seg aldri. Han elsket å lese og han studerte mange bøker om religion, mytologi, og filosofi. Han var en lærd historiker og filosof. Da Pirthi Chand begynte å samle tiende og anndre former for bidrag fra Sikhene, fikk Guru Arjan

Sahib økonomiske problemer. Sammen med Baba Buddha gjorde Bhai Gurdas en enorm innsats for å gjøre Sikhene kjent med Pirthi Chand's virklige planer. Bhai Gurdas gjorde enorme bidrag til etableringen av byen Amritsar. Guru Arjan Sahib sendte Bhai Gurdas, til forskjellige byer over hele sub-kontinentet for å drive misjonsvirksomhet. Det var Bhai Gurdas, som i 1603-04, skrev ned Guru Arjan Sahib's dikdtat til det som ble Adi Granth Sahib. Guru Hargobind Sahib lot Bhai Gurdas og Baba Buddha få tilsyn med fullføreingen av Akal Takht Sahib (Gud's Trone) i 1609. Ingen andre fikk delta i styringen av arbeidet. Da Guru Hargobind Sahib ble satt i fengsel i Fort Gwalior, ble Bhai Gurdas bedt om å stå for driften og ae etter Akal Takht Sahib. Som Baba Buddha, var også Bhai Gurdas en del av husholdningen til Guruene. Han var med da Baba Gurditta, Baba Suraj Mall and Guru Tegh Bahadur Sahib (de tre sønnene til Guru Hargobind Sahib) giftet seg. Bhai Gurdas var en stor poet. Han skrev 39 Varer (ballader om heroiske bedrifter) på flerfoldige vers. Han skrev også 556 Kabit (en poesi form). Bhai Gurdas's poesi rednes som en enhetlig forklaring på Sikhenes skrifter. Bhai Gurdas var en mester i å beskrive historie og mytologi. Hans kunnskaper på disse områdene var uutømmelige. Han blir med rett kalt Sikhismens første teolog. Han døde i Goindwal i år 1636.

DIAL DAS, SHAHEED: Bhai Dial Das var sønn av Bhai Mai Das Parmar og eldre bror av Bhai Mani Singh. Han var en av Guru Tegh Bahadur Sahib's mest fortrolige. Han hadde vært med Guru Tegh Bahadur Sahib, under Guru Sahib's mesjonsreise gjennom Bengal, Bihar, Assam og steder i området (1656-64). I flere Hukamnamaer skrevet av Guru Tegh Bahadur Sahib, henviser han Sikhene om å søke råd om trosspørsmål hos Bhai Dial Das. Bhai Dial Das var ved Guru Tegh Bahadur Sahib's side da denne ble arrestert i landsbyen Dhamtan i October 1665 og ble værende i fengslet i to måneder. Etter frigivelsen fulgte han igjen Guru Sahib til Bihar, Bengal og Assam. Han var også ved Guru Sahib, da Guru Sahib ble arrestert i Agra 1 1670. Han fulgte med da Guru Tegh Bahadur Sahib forlot Anandpur Sahib den 8, juli 1675. Bhai Dial Das var sammen med Guru Tegh Bahadur Sahib da denne ble arrestert i landsbyen Malikpur Ranghran, den 12, juli 1675. Han ble holdt i Bassi Pathanan fengselet. Bhai Dial Das ble torturet mens han satt fengslet. Etter fire måneder ble han bragt til Delhi, der ble han kokt levende den 11 november 1675, foran dagens Gurdwara Sis Ganj, Chandani Chowk, Delhi.

MATI DAS MARTYR: Bhai Mati Das, var sønn av Bhai Hira Mall Chhibber, sønnesønn av Bhai Dawarka Das og sønnesønn's sønn av Bhai Parag Das (Paraga), og ble født i Kariala (Jhelum distriktet i nåværende Pakistan). Han var en fortrolig av Guru Tegh Bahadur Sahib. Han var tilstede i Bakala, under innsettingen av Guru Tegh Bahadur Sahib som den niende Nanak den 11 august 1664. I 1664-65, ble han oppnevnt av Guru Tegh Bahadur Sahib som Diwan (minister). I oktober 1665 ble han arrestert sammen med Guru Tegh Bahadur Sahib, i Dhamtan (Jind distrikt, Haryana). Etter dette fulgte han Guru Sahib på en lengere reise gjennom Bihar, Bengal og Assam. Han var hos Guruen under hele reisen. Han var ved Guru Tegh Bahadur Sahib's side, da denne ble arrestert i Agra i 1670. Den åttende juli la han ut på reise fra Anandpur Sahib til Delhi, sammen med Guru Tegh Bahadur Sahib. Han var sammen med Guru Sahib og ble arrestert sammmen med Guruen den 12 juli 1675 i Malikpur Rangharan. Han ble tatt i forvaring og torturert

i Bassi Pathanan fengslet for om lag fire måneder, deretter ble han bragt til Delhi. Den 11 november ble han bragt ut på plassen foran politistasjonen i Chandani Chowk, Delhi (beligenhet får nåværende Gurdwara Sis Ganj) og saget levende foran øynene på Guru Tegh Bahadur Sahib.

NAND LAL, BHAI - Bhai Nand Lal (1633 – 1715), var sønn av Bhai Chhajju Ram, og ble født i Ghazni (Afghanistan). Hans far var en høytstående funksjonær i Ghazni's regime. Bhai Nand Lal lærte masse litteratur på persisk og arabisk. Han var dyktig til å skrive poesi på persisk. Etter sin fars død flyttet han i 1652 til Multan og deretter besluttet han i 1682 å flytte til Delhi. På sin vei ti Delhi, besøkte han, den 29 mars 1682, Anandpur Sahib. Her overrakte han sin bok *Bandagi Namah* (Tilbedelsens Sang) til Guru Gobind Singh Sahib. Guru Sahib priset denne boken ved å kalle boken *Zindagi Namah* (Livets sang). Bhai Nand Lal ble preget av Guru Sahib på en sånn måte at han ble en tilhenger av Sikhismen. I 1683, fikk han jobben som lærer for Bahadur Shah, Mogulkeiseren Aurangzeb's sønn. I 1697 kom han tilbake til Anandpur Sahib og ble hos Guru Sahib til 1705. Det antas at han spilte en viktig rolle for å få til en kompromiss, mellom Guru Gobind Singh Sahib og Bahadur Shah, tronefølge striden i 1707 etter Aurangzeb's død. Senere returnerte Bhai Nand Lal til Multan og døde der. Bhai Nand Lal var en fullendt poet med fortrinnelige kvaliteter. Blant hans arbeider er Rahitnama and Tankhahnama av den største viktighet for å forklare Sikhenes etikk og levemåte. Han skrev flere vers med tittelen Diwan-i-Goya, som prise til Gud og Guru Gobind Singh Sahib. Mange forfattere og forskere tror av Bhai Nand Lal må ha blitt initiert med Khande Di Pahul, men det finnes ingen sikre holdepunkter for det.

MANI SINGH, BHAI: Bhai Mani Singh (10.3.1644 – 24.6.1734), var sønn av Bhai Mai Das og sønnesønn av Shaheed Bhai Ballu, og ble født i Alipur (Muzzafargarh distriktet , nåværende Pakistan). Han ble døpt Mani Ram. Mani Ram besøkte Keeratpur Sahib i 1657, i en alder av 13 år. I 1658-59 ble han gift med Bibi Sito Bai (etter initiering med Khande Di Pahul, Basant Kaur). Bibi Sito Bai var datter av Bhai Lakkhi Rai Yadav, en Wanjara (omreisende handelsmann) som kom fra village Raisina (Delhi). Bhai Mani Ram besøkte Guru Tegh Bahadur Sahib, i Anandpur Sahib, in 1672 og ble en del av Guruens utvidede familie. I 1678 ble han gitt æren av å være den som skulle skrive en endelig versjon av Guru Granth Sahib. Denne utgaven ble senere kjent som *Damdame Wali Bir*, fordi den ble ferdigstilt i Damdama Sahib (Anandpur Sahib). Sjette oktober 1708 ble denne utgaven gitt status av Guru Gobind Singh Sahibsom Sikhenes Evige Guru. Bhai Mani Singh fulgte med Guru Gobind Singh Sahib til Paonta Sahib i 1685. I 1687, besøkte han Khurvaddhi (nåværende Dehradun), som en representant for Guru Gobind Singh Sahib, for å hjelpe Punjab Kaur (Ram Rai's enke) mot Masandene som prøvde å overta hennes Dera. Bhai Mani Ram tok del i slagene om Bhangani (18 september, 1688) og Nadaun (19 mars, 1690). Den 29 mars 1691 ble Bhai Mani Ram oppnevnt som Diwan (minister for hoffet) av Guru Gobind Singh Sahib. I 1694 eskorterte han, Punjab Kaur (Ram Rai's enke) og Diwan (minister for husholdning) Dharam Chand Chhibber, Guru Gobind Singh Sahib til Khurvaddhi (Dehradun), Kankhal og Haridwar. Guru Gobind Singh Sahib initierte ham på Khalsas første dag. Han ble da hetende Bhai Mani Singh. I april 1698, ble han oppnevnt som Granthi og tilsynsfører for heligdommene i Amritsar. Bhai Mani Singh nådde Amritsar, den 2 May, 1698 og

gjenopprettet Sikh Rahitmaryada ved Darbar Sahib. Bhai Mani Singh pleide ofte å reise mellon Amritsar og Anandpur Sahib. August 1700. var Bhai Mani Singh tilstede ved Anandpur Sahib. Han deltok i slaget om Lohgarh (1, september1700) og ble alvorlig såret i slaget. Da Guru Gobind Singh Sahib forlot Anandpur Sahib, natten mellom 5 og 6 desember 1705, var Bhai Mani Singh antakelig i Amritsar. Han besøkte Guru Sahib i Talwandi Sabo, tidlig på nyåret 1706. Den 30 oktober 1706, når Guru Sahib forlot Talwandi Sabo, eksorterte Bhai Mani Singh ham. Etter noen dager, ba Guru Sahib ham om å returnere til Amritsar og se etter helligdommene der. I April 1709, angrep Patti høvdingen Har Sahai Darbar Sahib. Under Bhai Mani Singh's ledelse, led Pattiene nederlag. 1710-ärene var et mørkt kapittel i Sikhenes historie. I denne perioden forlot Bhai Mani Singh Amritsar og levde to år i eksil. I 1723 forhandlet han mellom den såkaltee e Tat Khalsa og den såkaltee Bandai Khalsa, de to fraksjonene som kjempet om kontrollen over helligdommene i Amritsar. Igjen var katt og mus leken brutt ut mellom Sikhene og den mogulske guvernøren. I 1733, etter at hans jagir var blitt konfiksert og Sikhene hadde ført en tilværelse i skogene og fjellene var det ikke var trygt for dem å besøke Darbar Sahib, Amritsar. Da prøvde han å organisere em sammenkomst for Sikhene, han kontaktet regimet og ba om å få holde et sammenkomst i Amritsar i perioden 20-26 oktober 1733. Han fikk tilsagn fra regimet under betingelse av at han betalte en viss sum. Samtidig satte regimet ut rykte om at alle som kom til sammenkomsten ville bli drept eller bli forulempet på annen måte. Dette resulterte i at få Sikher møtte, noe som førte til at det ble samlet inn lite med penger. Bhai Mani Singh kunne ikke betale den fastsatte summen, men fikk en ny sjanse til å organisere en ny sammenkomst i april. Mogulregimet gjentok sitt renkespill fra gangen før og igjen førte det til at få Sikher kom til Amritsar. Igjen førte det til at det ble samlet inn lite med penger. Som et resultat av at han ikke kunne betale summen som var blitt fastsatt ble han arrestert og ført til Lahore. Han ble til valget mellom islam eller døden. Han nektet å avsverge sin tro. Han ble torturert til døde ved at bøddlen kuttet av kroppsdel for kroppsdel. Sammen med ham ble også hans bror Bhai Jagat Singh, og hans to sønner Bhai Chitar Singh and Bhai Gurbakhsh Singh torturert til døde. I følge Sohan Lal Suri (Umdatut Twarikh) ble han henrettet, fordi han skal ha "forledet" muslimer til å omvende seg til Sikhismen. Mange medlemer av Bhai Mani Singh's familie ble martyrer for Sikhismens sak. Hans farfar Bhai Ballu, døde mens han kjempet mot mogul hæren i Amritsar 13 april 1634. Bhai Ballu's bror Bhai Nanu døde i kampeme om Ruhila (Hargobindpur) den 3 oktober, 1621 (Han var den første i sin familie som ble martyr for Sikhismens sak). Bhai Mani Singh's onkler Bhai Natthia og Bhai Madho led martyr døden i slaget om Kartarpur (28 april, 1635) og Bhai Suhela led martyr døden i slaget om Phagwara (29 april, 1635). En annen av hans onkler (Bhai Dial Das (Diala Ji)) ble kokt levende. Den 11 november 1675 i Chandani Chowk, Delhi. Bhai Mani Singh hadde ti brødere. En av dem, Amar Chand døde i ung alder. Alle andre av hans børdere ble martyrer for Sikhismens sak: Bhai Hatthi Chand (18.9.1688), Bhai Sohan Chand (19.3.1691), Bhai Lehna (19.2.1696), Bhai Dan Singh (7.12.1705), Bhai Rai Singh (29.12.1705), Bhai Man Singh (3 april, 1707), Bhai Jetha Singh (10.10.1711), Bhai Rup Singh (10.10.1711). Bhai Mani Singh hadde ti sønner (dato for deres martyrium i parentes): Udey Singh (6.12.1705), Ajab Singh (7.12.1705), Ajaib Singh (7.12.1705), Anik

Singh (7.12.1705), Bachitar Singh (8.12.1705), Balram Singh, Bhagwan Singh, Chitar Singh (24.6.1734), Desa Singh (antagelig er han forfatteren av Rahitnama), Gurbakhsh Singh (24.6.1734). Bhai Mani Singh's hustru Basant Kaur (født: Seeto Bai), ble også torturert til døde av Mir Mannu, i Lahore, i Juni 1734. Således ofret denne familien flere liv for Sikhismens sak. Bhai Mani Singh var også en svært lærd person og det antas at han skrev to bøker: *Gian Ratanawali* og *Sikhan Di Bhagatmala* (kommentarer til Bhai Gurdas's første og *Ellevete Vaar*), selv om enkelte forskere mener at han ikke tror at han skev disse bøkene. De antar at det var en anne person som skrev disse bøkene på grunnlag av foredrag som ble gitt av Bhai Mani Singh.

BANDA SINGH BAHADUR: Baba Banda Singh Bahadur (16.10.1670 – 9.6.1716), var sønn av Baba Ramdev, en Rajput og blefødt i Rajauri i Kashmir. Han ble gitt navnet Lachhman Das. I sin ungdom tilbragte han dagene med å drive med kampsport og å jakte. En dag hadde han drept en hjortkvige som viste seg å være gravid. Når han slaktet kvigen, fant han to ufødte kalver i hennes mage. Dette groteske synet beveget ham på en slik måte at han gav opp den vedslige verden og ble en asket. Da han ble med en Bairagi sekt, ble han hetende Madho Das Bairagi. Den asketiske Bairagi sekten msktet ikke å tilfredstille hans åndelige søken, så han forlot sekten for å vandre omkring til forskjellige såkaltee hellige byer på kontinentet. Noe senere han møtte Baba Lunia og ble med i hans Dera. I 1692 flyttet han til Nander og etablerte seg der. I juli 1694 besøkte han Haridwar og Kankhal, her møtte han for første gang Guru Gobind Singh Sahib. I 1708 da Guru Gobind Singh Sahib var i Nander ble Madho Das Bairagi valgte han Sikhismes som sin tro og ble initiert i Khalsa den 4 september 1708. Han fikk navnet Banda Singh. Guru Gobind Singh Sahib ga ham kommandoen over Sikh-hæren. Den 5 oktober 1707, satte han kursen for Punjab for det formål å befri Sikhenes områder. Guru Sahib utstedte Hukamnamaer til Sikhene, om å bli med Banda Singh's styrker. På vie til Punjab, fikk han høre om Guru Gobind Singh Sahib's bortgang. Dette gjorde ham ikke mistrøstig, og han fortsatte marsjen mot Punjab. I Punjab ble han møtt av da tidens framtredende Sikher: blant andre Bhai Fateh Singh (a etterkommer av Bhai Bhagtu), Bhai Dharam Singh and Bhai Karam Singh (sønner av Bhai Rupa), Bhai Aali Singh, Bhai Mali Singh (to brøderes fra Sirhind) og flere andre. Hans første trefning var om byen Samana den 26 november 1709, deretter falt byene Ghurham, Tthaska, Shahbad og Mustafabad. Dette ble fulgt opp av kamper om og ødeleggelsen av Kapuri. Usman Khan, regjeringens man i Sadhaura var neste på listen som skulle straffes, han hadde torturert Pir Buddhu Shah og flere andre Sikher til døde. Sirhind ble tatt etter to dagers harde kamper (nær Chappar Chiri den 12 mai og selve Sirhind den 14 mai 1710). Wazir Khan, guvernøren av Sirhind ble drept under kampene, mens hans minister Suchcha Nand ble tatt til fange og henrettet. Etter dette grunnla Baba Banda Singh sitt hovedkvarter i Lohgarh. Etter noen måneder, tok ham Saharanpur (på den andre siden av elven Yamuna). I november, ledet mogulkeiseren Bahadur Shah personlig en enorm hær av hudereturen soldater mot Banda Singh. Banda Singh ville ikke ødsle sine soldater og energi på en slik mektig fiende og forlot Lohgarh, den 30 november, 1710. I juni 1711 var han tilbake på slettene i Punjab. Mogulkeiseren plasserte seg i Lahore fra august to February 1712, men klarte ikke å slå ned opprøret til Banda Singh. Den nedbrutte Bahadur Shah døde den 28 february, 1712. Baba Banda Singh benyttet anledningen til å gjenta Sadhaura and

Lohgarh. Han oppnenvnte Sikher til å administrere teritiriene de hadde vunnet. Han vedtok en ny kalender og ett segl for Sikhene. Baba Banda Singh avskaffet føydalsystemet og innførte et egalitært styre. Selv om det ikke kunne vare lenge, var han i stand til å innføre lover som var i samsvar med Sikhenes juss. Når Farrukh Siyar ble innsatt som keiser i Delhi, innførte også han strenge forholdsregler mot Baba Banda Singh's hær. Farrukh Siyar rettet mye oppmerkomhet mot Banda Singh's aktiviteter. I april 1715, ble Baba Banda Singh og hans menn beleiret av store styrker fra mogulhæren, i en gård i Gurdas Nangal (Gurdaspur distriktet). Baba Banda Singh nektet å overgi seg. Beleiringen varte i flere måneder. Forådene av mat og ammunisjon ble oppbrukt, og Sikhsoldatene var bare skygger av seg selv. Den 7 desember følte mogulhæren seg sterk nok til å angripe gården og ta Baba Banda Singh og noen hundre soldater. De ble bragt til Delhi og holdt i fengsel for noen måneder. Baba Banda Singh ble gitt valget mellom islam og døden. Han avslo og ble dømt til å dø den 9 juni 1716. Den dagen ble hans sønn Ajaypal Singh drept i hans åsyn og kroppen kuttet opp i småbiter. Ajaypal Singh's hjerte ble plassert i Baba Banda Singh's munn. Etter å ha vært vitne til dette ble hans hender og føtter kuttet av og hans øyne ble revet ut. Etter å ha vært utsatt for slik mentalt og fysisk tortur ble han slaktet til døde. Drapet på Baba Banda Singh, kan uten overdrivelse kalles for et av de mest bestialske drapene i meneskenes historie. Det skremte imidlertid ikke Sikhene. Baba Banda Singh var den første til å grunnlegge et styre basert på genuint Sikhiske prinsipper. Baba Banda Singh hadde to sønner: Bhai Ranjit Singh and Bhai Ajay Singh. Ajay Singh (1712-1716) ble drept sammen med Baba Banda Singh i Delhi men Ranjit Singh overlevde. Ranjit Singh's eksistens var blitt holdt skjult på grunn av frykt for at mogulene ville drepe ham. Ranjit Singh hadde to sønner: Jujhar Singh og Zorawar Singh. Jujhar Singh døde i 1822-23, og etterlot seg to sønner: Fateh Singh and Suchet Singh. Zorawar Singh (Ranjit Singh's andre sønn) hadde en sønn, Arjan Singh. Arjan Singh etterlot seg en sønn (Kharak Singh). Kharak Singh sikk sønnen Daya Singh, Daya Singh fikk sønnen Sujan Singh, Sujan Singh hadde ikke noe barn.

DEEP SINGH, BABA: Baba Deep Singh (1682 – 11.11.1757), var sønn av Bhai Bhagata, og ble født i Pahuwind (Amritsar distriktet). Han ble initiert i Khalsa av Guru Gobind Singh Sahib og studerte Sikh skrifter i Anandpur Sahib med Bhai Mani Singh som lærer. I 1706, da Guru Gobind Singh Sahib nådde Talwandi Sabo, besøkte ham Guru Sahib, og ble en del av hans hoff. Han brukte mesteparten av sin tid til å studere Sikh skriftene. Han deltok også i kamper under Baba Banda Singh Bahadur mot mogulene, men returnerte senere til Talwandi Sabo. I 1726 ferdigstilte han fire bind av Guru Granth Sahib (etter utgaven som var skrevet av Bhai Mani Singh under, under Guru Gobind Singh Sahib's tilsyn). I 1732 ledet han sin Jatha (gruppe), for å hjelp Aala Singh, da han var beleiret i Barnala. Den 29 mars 1733, deltok han i en Sarbat Khalsa møte i Akal Takht Sahib. Det var på denne dagen mogul guvernøren sendt et tibud om en Jagir (guvernørverdighet for en mindre del av distriktet) til sikhene. Ved dette tilfelle delte sikhhæren seg i to grupper Buddha Dal (veteranene over førti år) og Taruna Dal (de resterende yngere). Baba Deep Singh fikk komandoen over en battalion av Buddha Dal. Den 29 mars 1748, da sikhhæren ble delt i 11 Misler, ble hans battalion godkjent som en Misl (Dip Singh's Misl, ble senere hetende Misl Shaheedan). Baba Deep Singh tilbragte

mesteparten av sin tid i Talwandi Sabo. Under denne tidsepoken utførte Mir Muin, guvernøren av Lahore, unevnelige grusomheter mot sikhene. Mir Muin døde i 1753 og ble fulgt av sin hustru. I December 1756, angrep Ahmed Shah Durrani, igjen sikhenes områder. Han returnerte til Afghanistan i April 1757, og etterlot seg sin sønn Taimur som guvernør av Lahore og Jahan Khan, som viseguvernør. I mai 1757 ledet general Jahan Khan en stor Durrani hær mot Amritsar. Han la øde sikhenes fort Ram Rauni og fylte opp Amritsar Sarovar med avfall og rester. Da nyhetene om denne helligbrøden nådde den 75-årige Baba Dip Singh satte kursen for Amritsar med sin Jatha. På vei til Amritsar sluttet flere sikher seg til ham. Han kjempet sin viktigste slag i Guru Da Bagh, nær Amritsar, den 11 november, 1757. Baba Dip Singh led martyrdøden for sikhenes sak under slaget i nærheten av Ramsar Sarovar. Senere oppstod en legende som ble svært utbredt: at Baba Dip Singh hadde fått hugget av seg hodet, men at han plasserte sitt hode i sitt venstre hånd og fortsatte kampen mot mogulene. Dette var faktisk en forlengelse av et punjabi ordtak "å slåss med sitt hode på sin hånd", som betyr: " å slåss tappert, med åndelig styrke, inntil seier eller død".

KAPUR SINGH, NAWAB: Nawab Kapur Singh (1697-7.10.1753), var sønn av Bhai Dalip Singh, ob ble født i Kaleke (Sheikhupura distriktet, nåværende Pakistan). I sin ungdom, tok han byen Faizalapur (som han omdøpte til Singhpur); og ble selv kjent som Kapur Singh Faizalapuria (Singhpuria). In 1721, ble han initiert i Khalsa, av Punj Piaray, under ledelse av Bhai Mani Singh. Etter martyrdøden til Bhai Tara Singh av Dal-Waan, i 1723, ble han med i battalionen til Diwan Darbara Singh, lederen av sikhhæren. Raskt ble han nestkommanderende i hæren. Da sikhene ble tilbudt en Jagir, av Zakaria Khan, guvernøren av mogulsk Punjab, den 29 march, 1733, ble han gitt tittelen Nawab. Nawab verdigheten innbefattet Jagir over områdene Dipalpur, Kanganwal (Montgomery distriktet, nåværende Sahiwal, Pakistan) og Jhabal (Amritsar distriktet). Sirdar Kapur Singh ble også gitt en galladrakt (*robe of honour*). Denne innbefattet et sverd, en turban, et sjal, en juvelbesatt Kalgi (hodepynt omtrent som en tiara), to Karas (armbånd), et halsbånd, en drakt med brokade. Imidlertid brukte Nawab Kapur Singh, aldri disse tingene. I 1733, ble Sikh hæren splittet opp i to avdelinger: Buddha Dal (veteranene) og Taruna Dal (de yngere). Nawab Kapur Singh var øverstkommanderende. Bhai Jassa Singh Ahluwalia var leder for Taruna Dal. Nawab Kapur Singh's Misl ble kjent som Misl Faizalapuria/ Singhpuria. Få måneder etter at de aksepterte tilbudet om Jagir fra mogulene skjønte sikhene at de hadde begått en feil ved å godta avtalen. Avtalen ble raskt ømstøtt og kamene begynte igjen. Da Diwan Darbara Singh døde i 1734, ble Nawab Kapur Singh valgt som leder av sikhhæren. Sirdar Kapur Singh ledet på en svært forutseende måte. Han var en dyktig general og organisator, en tapper soldat og en edel leder. Han døde i 1753. Han etterlot seg ingen sønner, så hans nevø Bhai Khushal Singh, tok over ledelsen av Misl Faizalapuria/Singhpuria.

BOTA SINGH & GARJA SINGH: Baba Bota Singh Sandhu var borger av Bharhana (Amritsar distriktet). En gang i 1739 besøkte han Amritsar med sin venn Bhai Garja Singh. For sikhene var det å besøke Amritsar på lyse dagen, i 1739 den visse død, så derfor pleide sikhene å besøke Darbar Sahib i ly av mørket. Etter å ha besøkt Darbar Sahib, skjulte de seg i noen busker utenfor landsbyen Nurdin, i nærheten av Tarn Taran. Da noen forbipasserende så dem og snakket seg imellom at

det var sikher i buskene, sa noen andre at det var en umulighet, fordi mogulregjeringen hadde utryddet sikhene. Dette gjorde vennene harmdirrende og de bestemte seg for å vise farge. De satte opp et provisorisk tollstasjon i næreheten av Serai Nurdin, på vei til Lahore og begynte å innkreve sakttet på passerende gods. Ingen våget å stoppe dem, da skrev Bota Singh et brev til guvernøren av Lahore og informerte ham om at han (Bota Singh) hadde tatt over skatteinnkrevingen i det området (og på den måten vist, at området var uanhengig av Lahore). Zakaria Khan ble rasende da ham mottokk brevet og sendte en stor styrke ledet av Jalal Din for å arrestere Baba Bota Singh og Bhai Garja Singh. Begge sikhene led martyrdøden etter først å ha drept flere av mogulsoldatene. Ifølge noen kilder ble Bhai Garja Singh bare såret og arrestert. Senere skal han ha blitt henrettet i Lahore.

HAQIQAT RAI/SINGH: Bhai Haqiqat Singh (October 1724 - 30.1.1742), var sønn av Bibi Gauran og Bhai Bagh Mall. Han var sønnesønn av Bhai Nand Lal Puri (en hengiven sikh som levde samtidig med Guru Har Rai Sahib), og ble født i Sialkot (nåværende Pakistan). Han ble gift i svært ung alder med Bibi Durgo Kaur (datter av Bhai Kishan Chand Uppal fra Batala). Bhai Budh Singh av Batala lærte ham sikhi filosofiens mest grunnleggende prinsipper. Senere ble han sendt til en lokal skole som ble drevet av muslimer. En dag tok de muslimske elevene å snakke nedsettende om en hindu gudinne. Han spurte de muslimske elevene, om hvordan de ville følt det om noen snakket nedsettende om Bibi Fatima, datteren til Hazrat Mohammed Sahib. Dette var men enn nok til å oppildne de muslimske elevene. De klaget til Amir Beg, heskeren av Sialkot. Amir Beg fikk Haqiqat Singh arrestert og fremstilt for Zakaria Khan, guvernøren of Lahore. Zakaria Khan gav ham valget mellom islam eller døden. Haqiqat Singh nektet å avsverge seg sin tro, hvorpå Zakaria Khan beordret han henrettelse. Han ble drept sammen med sin onkel fra morssiden, Arjan Singh Wadhawan.

SUKKHA SINGH MARI KAMBO & MAHTAB SINGH MIRAN KOT: Bhai Sukkha Singh, en snekker fra Mari Kambo, var en stor soldat i sikh-hæren. Sammen med Bhai Mahtab Singh fra Miran Kot, bestemte han seg for å straffe vellystingen Massa Ranghar, som hadde okkupert Darbar Sahib og vanhelliget stedet. De nådde Amritsar den 11 august 1740, og hugget hodet av Massa Ranghar. De tok med seg hodet tilbake og viste det frem for sokhenes forsamling i Bikaner. Bhai Mahtab Singh ble arrestert og henrettet n juli 1745. Bhai Sukkha Singh døde i lamper mot Ahmed Shah Durrani i nærheten av Lahore i 1753.

JASSA SINGH AHLUWALIA: General Jassa Singh Ahluwalia (3.5.1718 - 10.10.1783) var sønn av Bhai Badar Singh og sønnesønn av Bhai Gopal Singh. Han ble født i byen Ahlu nær Lahore. Faren hans døde, mens han bare var fire år. Mata Sunder Kaur, Guru Gobind Singh Sahib's hustru, tok ham til seg og tok seg av hans oppvekst. Han tilbragte sin barndom i Delhi. Han var bevandret i punjabi, persisk og Hindi. Han ble også opplært i krigskunst. Da han var 11 år kunne han tre språk og fekte med sverdet. I 1729 tok Kapur Singh (senere Nawab) Jassa Singh med ham. Da han forlot Delhi gav Mata Sunder Kaur, et sverd, et skjold, en bue, en kagge med piler og en drakt som tegn på hennes kjærlighet til ham. Sirdar Jassa Singh ble ved Nawab Kapur Singh's side hele tiden. Han deltok i alle aktiviteter som Nawab Kapur Singh deltok i. I januar 1748 angrep Ahmed Shah Durrani Punjab. Jassa Singh's Jatha slo seg sammen med andre Jathaer og førte guerilljakrig mot

Ahmed Shah styrker. Den 29 mars 1748, ble alle sikh-jathaene delt inn i elleve Misler, Jassa Singh's Jatha ble gitt navnet Ahluwalia Misl. I tillegg bel han gitt kommandoen over Dal Khalsa's (Sikh-hæren) unge gruppe, Taruna Dal. Nawab Kapur Singh døde den 7 october, 1753 og den 10 april 1754 ble Jassa Singh valgt som Jathedar (leder) av Dal Khalsa. Fra 1748-1783 ledet Jassa Singh, sikhene på en fremsynt og klok måte. Han erobret Amritsar (1748), Jullundur (1753), Lahore (1761), Amritsar (for annen gang i 1764), Kapurthala (1774) og Delhi (sammen med Baba Baghel Singh, Jassa Singh Ramgarhia and andre) i 1783. Jassa Singh heiste sikhenes blå flagg på Det Røde Fortet i Delhi 11 mars 1783. Han kjempet tappert i flere slag mot Ahmed Shah Durrani. I mars 1761 reddet han flere unge hindu kvinner som ble ført bort i fangenskap av Ahmed Shah. Hinduene æret ham ved å gi ham tittelen Bandi Chhorh (Frigjøreren). I september 1761, da sikhene hadde okkupert Lahore ble Jassa Singh proklamert som Sultan-ul-Qaum (Nasjonenes Keiser). Han kjempet tappert mot Durrani's hær under den Andre Utryddelsen (5 februar 1762). Sirdar Jassa Singh var en stor hærfører, en tapper soldat og en ypperlig leder. Etter Banda Singh Bahadur og Nawab Kapur Singh, er han den største av sikhenes hærførere. Etter Bhai Jassa Singh's død (til Master Tara Singh) kunne ingen sikh ledere på samme måte virke som en samlende figur for alle sikhene.

JASSA SINGH RAMGARHIA: General Jassa Singh (5.5.1723 – 20.4.1803), var sønn av Giani Bhagwan Singh og sønnesønn av Bhai Hardas Singh. Han ble født i chhogil (Lahore distriktet). Seksten år gammel deltok han i kamper mot Nadir Shah's hær. I dette slaget ble hans far (Giani Bhagwan Singh) drept. Som takk for at familien kjempet mot Nadir Shah, gav Zakaria Khan, the Guvernøren av Punjab, familien eiendommsrett over fem landsbyer: Vallah, Verka, Sultanwind, Tung og Chib. Jassa Singh og hans fire brødere (Jai Singh, Khushal Singh, Mali Singh og Tara Singh) delte eiendommen mellom seg. Bhai Jassa Singh fikk Vallah. I 1745 var han den viktigste deltaker i å få bygget festningen Ram Rauni (i Guru Ram Das Sahib's navn, han hadde grunnlagt byen), nær Amritsar. I 1747 fikk hans Jatha i oppdrag å ta vare på og forsvare Ram Rauni (senere kjent som Ramgarh). På grunn av dette ble han og hans Jatha hetende henholdsvis Ramgarhia og Ramgarhia Jatha. Den 29 mars 1748, ble sikh-hæren delt inni elleve misler. Jassa Singh ble gitt i oppdrag å lede en Misl, kjent som Ramgarhia Misl, (etter festningen Ram Rauni, som Jassa Singh hadde ansvar for). Senere ble han med som leiesoldat i Adina Beg's (guvernørens av Jullunder) hær. I 1752 gjenreiste han Fort Ramgarh. I 1758 okkuperte han store deler av distriktene Amritsar and Gurdaspur. I 1770 angrep han fjellstatene, deriblant Kangra og plyndret deres konglige skattkammere. Han fikk bygget et fort for 4000 soldater i Talwara (Hoshiarpur distriktet). Senere ble han på grunn av kamper mellom sikh Mislene, tvunget til å forlate det sentrale Punjab. Deretter erobret han Hissar. Han var en av sikh-generalene som erobret Delhi den 11 mars 1783. I Delhi deltok han i byggingen av Gurdwaraene Sis Ganj og Rakab Ganj. I 1784 returnerte han til Punjab og gjenerobret sitt område. Sirdar Jassa Singh hersket over Batala, Kalanaur, Hargobindpur, Qadian, Shahpur Kandi, Ghumman (Gurdaspur) og Maliwal, Urmur Tanda, Sarinh, Gangowal, Miani, Ruhela, Sharif Ganj (Hoshiarpur) og noen landsbyer i Amritsar også. Herskerene i Chamba, Kangra, Mandi og Nurpur betalte skatter verdt tohundretusen rupier til ham. Hans sønn Bhai Jodh Singh, var ikke like sterk leder som sin far og aksepterte i 1808 Ranjit Singh's overherredømme.

BAGHEL SINGH: Baba Baghel Singh Dhaliwal (? - 1802) var en borger av Jhabal (Amritsar distriktet). Han var en av de ledende generalene i sikhenes hær. Han var leder for en av de 65 Jathaene som utgjorde sikh-hæren. Da sikh hæren ble delt i elleve Misler, den 29 mars 1748, ble hans Jatha en del av Karorsinghia Misl. Han etterfulgte Bhai Karora Singh som leder for Misl Karorsinghian i 1765. Han hadde en styrke på 12000 soldater. Selv før han ble leder for Mislen, hadde han i 1763, erobret områder i Jullundur Doab. Haryana (Hoshiarpur distriktet) ble hans hovedkvarter. I januar 1764 okkuperte han områder helt til Karnal og gjorde Chhalaudi til sin hovedkvarter. I februar 1764, krysset han elven Yamuna og erobret Saharanpur. Han tok Najib-ud-Daula Ruhela's områder. I april 1755 erobret han, sammen med Bhai Rai Singh Bhangi og Bhai Tara Singh Ghaiba, områdene til Zabita Khan. Zabita Khan anerkjente Baba Baghel Singh's overhøyhet og begge slo seg sammen og plyndret områdene rundt Delhi. I mars 1776, påførte han mogulhæren et nederlag i Muzaffarnagar. I 1779 inngikk han en allianse med mogulhæren, Sirdar Bhanga Singh (Thanesar) og Sirdar Rai Singh Buria og la Patiala under beleiring. Raja Amar Singh, heskeren av Patiala tilbød en kompromiss. Baba Baghel Singh initierte Amar Singh i Khalsa og tilgav ham. Den 11 mars 1783 red Baba Baghel Singh, sammen med Bhai Jassa Singh Ahluwalia, inn i Det Røde Fort i Delhi, og okuperte Shah Aalam's Diwan-i-Aam og heiste sikhenes blå flagg. Shah Aalam tilbød sikhene 37,5 % av all skatteinngangen i hovedstaden. På dette tidspunktet hadde han (Baghel Singh) 30,000 soldater under sin kommando, og som holdt til i et område senere kjent som *Baghel Singh Tees Hazari* (nå kjent som *Tees Hazari*). Senere sendte han 26000 soldater tlbake til Punjab og tok tilhold i Sabzi Mandi med om lag 4000 soldater. I de neste seks månedene fik han i gang byggingen av helligdomer knyttet til besøkene av Guru Nanak Sahib, Guru Harkrishan Sahib, Guru Tegh Bahadur Sahib og Guru Gobind Singh Sahib. Han fikk bygget Gurdwaraene Sis Ganj, Rakab Ganj, Bangla Sahib, Bala Sahib, Majnu Tilla, Moti Bagh, og Telivara. I sitt liv initierte han flere inn i Khalsa, blant andre Amar Singh og Sahib Singh, heskerene av Patiala. Han døde i Haryana (Hoshiarpur) i 1802.

Sikhenes områder

Sikhene hører til i Punjab. Landet mellom elvene Chanab og Yamuna er kjent som sikhenes tilholdsted. Det første stedet som assosieres med sikhene er Nanakana Sahib (nåværende Pakistan), Guru Nanak Sahib's fødested. Noen byer som ble grunnlagt av Guruene er Kartarpur (Pakistan), Amritsar, Tarn Taran, Kartarpur (Jullundur), Keeratpur Sahib, Chakk Nanaki, Paonta Sahib, Anandpur Sahib. I tillegg til disse byene er det mange andre plasser som assosieres med minne om Guru Sahib: disse inkluderer blant annet Khadur Sahib, Goindwal Sahib, Baba Bakala, Patna Sahib, Delhi, Chamkaur Sahib, Fatehgarh Sahib, Damdama Sahib (Talwandi Sabo), Muktsar, Hazur Sahib (Nander). Delhi, Patna Sahib, og Nander ligger ikke i sikhenes kjerneområde. Sikhhelligdomene er viktige for sikhene fordi Guruene enten besøkte dem eller levde der, men sikhene tilber ikke disse helligdomene. Sikhene tilber bare den Ene Guden. Sikhene besøker deres historiske plasser ikke som et pilgrimsreise, men for å gjennoppfriske minnet om historie og hendelser knyttet til helligdomene.

AMRITSAR: Byen Amritsar er en av de viktigste byene for sikhene. Etter befaling fra Guru Amar Das Sahib, gunnla Guru Ram Das Sahib byen i 1564 på land som ble kjøpt av ham fra eierene fra landsbyen Tung. Guru Ram Das Sahib begynnte utgravningen av Santokhsar Sarovar, men Guru Amar Das befalte at han reiste tilbake til Goindwal, så at prosjektet ikke kunne fullføres. Etter Guru Amar Das Sahib's bortgang (1.9.1574) ble Guru Ram Das den fjerde Guru. I løpet av kort tid bygget Guru Ram Das Sahib sin bolig her (stedet for Gurdwara Guru De Mahal) og flyttet hit.

På den tiden var stedet kjent som Guru-Da-Chakk, (senere ble det kjent som Chakk Ram Das).Guru Ram Das Sahib utgravingen av Amritsar Sarovar i 1577 og ble avsluttet i 1581. Guru Arjun Sahib renoverte dette basenget i 1586. Siden den gang er byen kjent som Amritsar (etter basenget). Nå ble også Santokhsar sarovar ferdigstillt. Guru Arjan Sahib la grunnstenen for Darbar Sahib den 3 januar 1588, (senere ble det fremstilt av Bute Shah, en ondskapsfull muslim, at grunnstenen ble lagt av Sain Mian Mir). Selvom Sain Mian Mir var en nær ven av Guru Sahib var det Gurur Sahib selv som lag grunnstenen for Darbar Sahib. I 1590 flyttet Guru Arjan Sahib til Wadali, hvor Guru Hargobind Sahib ble født den 19 juni 1590. I året 1601 var Darbar Sahib klar til bruk. I 1604 av sammenstillingen av den første utgaven av Guru Granth Sahib, sikhenes hellige skrift, ferdig. Dette ble også gjort i Amritsar og ble vist frem i Darbar Sahib 16 august 1604.

Det var her Akal Takht Sahib (Gud's Trone) ble påbegynt av Guru Hargobind Sahib i 1609. I Akal Takht pleide Guru Hargobind Sahib å bæe de to sverdene Miri og Piri (verdslig og åndelig makt). Akal Takht byggningen ble ødelagt to ganger av afghanske styrker (1757 og 1762), og ble påført svære skader avden indiske hæren i juni 1984, Den indiske regjeringen reparerte bygget i sesptember 1984. Sikhene ødela byddet i januar 26 1986. Bygget som står i dag ble bygget av Bhindran-Mehta Jatha.

Den 13 april 1634 angrep mogulhæren Guru Hargobind Sahib i Amritsar. Fra 1635 til 1698, var Amritsar under Mina familiens (Pirthi Chand 's etterkommere) kontroll. I denne perioden, 23 november 1664 besøkte Guru Tegh Bahadur Sahib byen. I april 1698 ble Bhai Mani Singh utpekt som tilsynsfører for helligdomene og byen Amritsar.

Flere ganger prøvde høvdingen til mogul stammen Patti å erobre Amritsar. Et slik forsøk ble gjort i april 1709. Sikhene under kommando av Bhai Mani Singh og Bhai Tara Singh fra Dall-Wan slo tilbake angrepet. Da Baba Banda Singh Bahadur frigjorde flere områder i Punjab, valgte Bhai Mani Singh å forlate Amritsar for å unngå angrep av mogulene. Den 30 desember 1711 gav mogul keiseren Bahadur Shah kontrollen over Amritsar til Ajit Singh Palit, i håp om å bruke ham mot Baba Banda Singh Bahadur. Etter Bahadur Shah's død flyttet Ajit Singh Palit tilbake til Delhi. I 1720 kom Bhai Mani Singh tilbake til Amritsar og startet gudstjenester der. Hans første handling var å løse tvisten mellom den såkaltee Tat Khalsa og den såkaltee Bandai Khalsa., om hvem som hadde retten til å bestyre helligdomene i Amritsar.

Den 29 mars 1733, bledet holdt en stor samling av sikher i nærheten av Akal Takht Sahib. På denne samlingen diskuterte sikhlederene, tilbudet fra mogulene om en Nawab-verdighet. I april 1734 ble Bhai Mani Singh arrestert og led martyredøden den 24 juni 1734.

I 1740 vanhelliget Massa Ranghar, en vellystig mogul tjenesteman, Darbar Sahib. Bhai Sukkha Singh og Bhai Mahitab Singh straffet ham for det den 11 august 1740. I april-mai 1757 ødela afghanske styrker Darbar Sahib and Akal Takht Sahib. Baba Dip Singh ledet flere tusen sikher i kamoer mot afghanerne. Et stort slag ble utkjempet i Amritsar den 11 november 1757. Baba Dip Singh og mange med ham led martyrdøden. I 1758 ble bassenget i Amritsar igjen renset og helligdomen gjenoppbygd. For annen gang (i 1762) ødela afghanerne Darbar Sahib. Den 1 desember angrep en stor afghansk styrke igjen Amritsar. 30 sikher. ledet av Jathedar Gurbakhsh Singh, kjempet mot overmakten og led martyrdøden. I 1765 kunne endelig sikhene begynne å gjenoppbyggingen av helligdomene. Den innerste delen var ferdig i 1766. Bhangi Misl, som holdt en dommінerende possisjon i Amritsar og områdene rundt ble bygget og deler av Darbar Sahib ble forgyllt. Rundt 1830 bidro, Ranjit Singh, til å forgylle den resterende innerdelen av Darbar Sahib. (det skadet sikhismen at enkelte uvitende mennesker begynnte å kalle Darbar Sahib for Det Gylne Templet).

I 1846, etablerte britene Lahore Darbar, med en Resident in the Court; og britene kom til å besøke Amritsar ofte. For å holde byens hellighet ved like utstedte den britiske residenten en ordre den 24 mars 1847, som påla alle briter som besøkte sikhnes plasser, om å følge sikhenes skikker/protokol under besøket. I 1858 ble det satt opp et kommunalt komite for driften av byen. I 1862 ble det opprettet togforbindelse mellom Lahore og Amritsar. Khalsa College, den første sikhiske høyskolen ble opprettet her i 1892. (Senere, i 1969 ble Guru Nanak Universitetet opprettet).I 1913 ble byen elektrifisert. I september 1915 erklærte britene byen som en "Hellig By" (etter 15 august 1947, annulerte den Indiske regjeringen dette). 13 april 1919, åpnet General Dyer ild på en forsamling i Jallianwala Bagh, nær Darbar Sahib og drepte 379 mennesker og såret 1200. Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (S.G.P.C.) og Shiromani Akali Dal ble opprettet i Amritsar i 1920.

De fleste kampanjene som sikhene har startet er blitt startet etter bønn i Akal Takht Sahib e.g Gurdwara Reform Movement (1920-25), Punjabi Suba Movement (1955 and 1960), fasting til døde av Darshan Singh Pheruman (1969), Dharam Yudh Morcha (1982-84). Den 13 april 1978, drepte tilhengere av Nirankari bevegelsen, Bhai Fauja Singh og tolv andre sikher. Dette innledet en ny tid i Punjab, og innledet en langvarig kamp. Den indiske hæren brukte stridsvogner, helikoptre, og andre stridsmaskiner i sitt angrep på Darbar Sahib den 4 juni 1984 og drepte flere tusen uskyldige sikher. De drepte inkluderte Baba Jarnail Singh Bhindranwale, General Bhai Subeg Singh og Bhai Amrik Singh. Den indiske hæren holdt helligdomen under sin kontroll for en lengere periode. helligdomen ble igjen angrepet den 30 april 1986 av Barnala regjeringen og av Rajiv Gandhi's regjeringen den 9 mai 1988. Mange sikher ble også drept i disse angrepene. Den berømte sikh-helligdomen i Amritsar består av: Fem Sarovars (hellige bassenger): Amritsar (1574), Santokhsar (1564, 88), Ramsar (1601-03), Kaulsar (1627), Bibeksar (1628); og Gurdwaraer : Baba Atal (1770), Shaheed Ganj Baba Dip Singh (1803, delvis i 1823), Shaheed Ganj Baba Gurbakhsh Singh, Guru De Mahal (dette var boligen til Guru Ram Das Sahib, Guru Arjan Sahib, Guru Hargobind Sahib og Guru Tegh Bahadur Sahib. Guru Tegh Bahadur Sahib ble født her), Darshani Deodi (nær Guru Bazaar, er til minne om Guru Arjan Sahib), Thara Sahib (på bredden av Amritsar Sarovar; til minne om

Guru Ram Das Sahib og Guru Arjan Sahib), Gurdwara Thara Sahib (til minne om Guru Tegh Bahadur Sahib's besøk), Damdama Sahib (til minne om Guru Tegh Bahadur Sahib's besøk, i 1664), Pippali Sahib (il minne om Guru Arjan Sahib og Guru Hargobind Sahib), Gurdwara Tahli Sahib (på bredde av Santokhsar Sarovar; Guru Ram Das Sahib pleide å hvite under en Tahli, i.e. shisham tre; Det antas at det Tahli treet, er det samme som eksisterer i dag). Churasti Atari (til minne om Guru Hargobind Sahib), Gurdwara Lohgarh Qila (Det ble påbegynt som et fort av Guru Hargobind Sahib i perioden 1609-12). I tillegg finnes 68 Bungas som er bygget til forskjellige tider.

The Central Sikh Museum og Sikh Reference Library ble også lagt til Amritsar. Den 6-7 juni 1984 brente sen indiske hæren arkivene til Akali Dal og S.G.P.C. Den indiske hæren fjernet også Sikh Reference Library, som bestod av tusener av verdifulle bøker og sjeldne dokumenter fra Guruenes tid. Disse dokumentene og gjenstandene er ikke i skrivende stund blitt levert tilbake.

Amritsar er en stor by med en befolkning på om lag en million mennesker. Det er en viktig handelsby. Forskjellige sikhorganisasjoner: Akali Dal, S.G.P.C., Sikh Students' Federation. Chief Khalsa Diwan har alle sine kontorer i Amritsar.

ANANDPUR SAHIB: Anandpur Sahib er en liten sikh by, om lag 45 km fra Ropar. Den er omgitt av Shivalik fjellene på den ene siden og elven Sutlej på den andre. I 1665 grunnlag Guru Tegh Bahadur Sahib byen som fikk navnet Chakk Nanaki (nå del av Stor Anandpur Sahib). Den nye byen innbefattet deler av områdene til bygdene Sahota, Mianpur and Laudipur. Guru Sahib kjøpte området fra Rani Champa (av Bilaspur) for sum av femhundre rupier. Grunnstenen til byen ble lagt av Bhai Gurditta (a etterkommer av Baba Buddha), sær stedet for Sahota den 19 juni 1665. Guru Sahib gav det navnet Chakk Nanaki etter sin mor Mata Nanaki (Guru Hargobind Sahib's hustru). Guru Tegh Bahadur Sahib bodde her bare i noen uker og la ut på en misjonsreise til Bihar, Bengal og Assam.Fra 1670-1672 bodde Guru Tegh Bahadur Sahib i Bakala. I 1672 flyttet Tegh Bahadur Sahib endelig til Chakk Nanaki og ble boende der til 1675. Guru Gobind Singh Sahib, Den Tiende Nanak, bodde her fra 1672 til 1685. Guru Gobind Singh Sahib grunnla byen Paonta Sahib i 1685 og ble boende der til oktober 1688. Den 30 mars 1689. la han grunnstenen til Anandpur Sahib på stedet for Kesgarh Sahib (nå er Chakk-Nanaki, Anandpur Sahib, Sahota, Mianpur, Laudipur, Mataur, Thappal kjent som Stor Anandpur Sahib). Det var her at Guru Gobind Singh Sahib, grunnlag Khalsa dem 29 mars 1698/1699. Kesgarh Sahib og fem festninger (Taragarh, Anandgarh, Lohgarh, Holgarh/Agamgarh and Fatehgarh) ble bygget av Guru Sahib.

Kongene i fjellene rundt Anandpur Sahib og mogulene angrep byen flere ganger. Den 19 august 1695 sendte guvernøren av Lahore Dilawar Khan, en hærstyrke under sin sønn Rustam Khan. Den 29 august 1700 angrep Ajmer Chand, av Bilaspur og hans støttespillere Anandpur Sahib. Kampene varte i fire dager. Den 1 september 1700 ble en av fjellkongene, Kesari Chand, drept i kampene og de anti-sikhiske styrkene flyktet fra slagfeltet. Den 4 oktober 1700, forlot Guru Gobind Singh Sahib fra Anandpur tilNirmohgarh, på grunn av trygling fra fjellkongene. Ajmer Chand's styrker angrep Guru Sahib, ved Nirmohgarh, den 8 oktober. Det ble utkjempet fire slag mellom 8 og 14 oktober. Den 14 oktober eskorterte Raja Salahi Chand, av Basali, Guru Sahib til sin egen stat. Guru Sahib returnerte til Anandpur

Sahib den 30 oktober 1700. 24 februar 1702 gikk det en Hola Mahala opptog fra Anandgarh til Holgarh. 16 januar 1704 angrep Ajmer Chand's soldater igjen Anandpur Sahib. Det var ved dette tilfelle at Guru Sahib begynte med tradisjonen med Farrra (sikhenes flagg i Dastaar, sikhenes turban). Den 3 mai 1705 la store styrker fra fjellkongene og guvernøren av Sirhind, Anandpur under beleiring. Beleiringen varte i syv måneder. Den 4 desember mottok Guru Sahib et brev fra Aurangzeb. Etter dette besluttet Guru Sahib å forlate Anandpur Sahib. Natten mellon 5-6 desember 1705 forlot Guru Sahib og sikhene byen.

Den 5 mars 1748 ble det holdt et møte i Anandpur Sahib, som var viktig for sikhene. I mars 1753 angrep Adina Beg (guvernøren av Jullundur) sikhene som hadde kommet sammen for å holde et årlig sammenkomst. I 1812, angrep Mahan Chand, av Bilaspur, Anandpur Sahib. Sikhene under Sodhi Surjan Singh's ledelse påførte angriperne et knusende nederlag. I begynnelsen av 1800-årene hadde byen, blitt den nestviktigste byen for sikhene, etter Amritsar. I en periode hadde Akali Phula Singh sitt hovedkvarter her.

Etter 1947 ble det holdt flere Akali konferanser og sammenkomster i Anandpur Sahib. Som en del av Punjabi Suba kampanjen, var det her, i 1966 sikhene startet Direct Action for å fjerne Hindi skilt i Punjab og heiste Khalistan flagget i 1981. Den berømte Anandpur Sahib resolusjonen ble vedtatt i byen 16-17 oktober 1973. den 4 juni 1984 ble Anandpur Sahib angrepet og okkupert av den indiske hæren. Den 26 mars 1986 åpnet politiet ild og drepte flere sikher etter ordre fra Surjit Singh Barnala, daværende delstatsminister. Hvert år holdes det i byen i midten av mars en sammenkomst kalt Hola Mahalla.

Kesgarh Sahib, som var tronplassen (det var da Akal Takht Sahib og ikke et eget trone) til Guru Gobind Singh Sahib, ligger i hjertet av byen. Flere gjenstander som har tilhørt Guru Sahib, finnes bevart her. Den Khandaen (tveegget sverd), som ble brukt til å initiere sikhene i Khalsa (26 mars 1698/99), finnes bevart her. I tillegg til Takht Kesgarh Sahib er det flere andre Gurdwaraer i byen:1. Akal Bunga (Her, holdt Guru Gobind Singh Sahib hans første hoff som den tiende Guru). 2. Sis Ganj (Guru Tegh Bahadur Sahib's hode ble kremert her 17 november 1675). 3. Guru De Mahal (det var boligen til Guru Tegh Bahadur Sahib og Guru Gobind Singh Sahib. Tre av sønnene til Guru Gobind Singh Sahib ble født her). 4. Manji Sahib-I (Her pleide Guru Tegh Bahadur Sahib å holde sitt hoff). 5. Manji Sahib-II (Her, pleide Guru Gobind Singh Sahib å holde sitt hoff). Her, lærte også sønnene til Guru Gobind Singh krigskunst. Stedet er også kjent som Damalgarh på grunn av tradisjonen med Farra som startet her den 16 januar 1704). 6. Damdama Sahib (Her, pleide Guru Tegh Bahadur Sahib å holde sitt hoff. Det var hans 'Takht'. Her, her pleide han å motta utsendinger og diplomater. Det var her, i 1678, at Bhai Mani Singh ferdigstilte den endelige utgaven av Guru Granth Sahib. Den er derfor ogaå kjent som Damdame Wali Bir). 7. Thara Sahib (Det var her Panditene fra Kashmir, under ledelse av Bhai Kirpa Ram Dutt, besøkte Guru Tegh Bahadur Sahib den 25 mai 1675 og ba Guru Sahib om å verge dem fra Aurangzeb's tyranni). 8. Bhora Sahib (Her pleide Guru Tegh Bahadur Sahib å meditere). 9. Gurdwara Qila Anandgarh Sahib (Om lag 600 meter fra Kesgarh Sahib. Der er det en Baoli, som har 135 trinn. Denne ble bygget av Jassa Singh Ahluwalia. 10. Gurdwara Qila Fatehgarh Sahib (Gurdwaraen erbygget på stedet der Fort Fatehgarh lå). 11. Gurdwara Qila Holgarh Sahib (Gurdwaraen erbygget på stedet der Fort Holgarh lå. Det ligger om lag 1.2 km

sørvest for Kesgarh Sahib. Here begynnte Guru Gobind Singh Sahib tradisjonen med Hola Mahalla for å lære sikhene kunsten å føre kamper. Det ble holdt krigsleker for å trene sikh soldatene. 12. Gurdwara Qila Lohgarh Sahib (Gurdwaraen er bygget på stedet der Fort Lohgarh lå). Den ligger om lag 600 meter fra Kesgarh Sahib. Det var her, at Bhai Bachitar Singh and Bhai Udey Singh såret en beruset elefant den 1 september 1700. Elefanten ble sendt i spissen for soldatene til fjellkongene for å bli brukt som en rambukk for å knuse døren inn til fortet. 13. Gurdwara Mata Jit Kaur Ji i Agampur, om lag 2 km fra Kesgarh Sahib. Mata Jit Kaur Ji (Guru Gobind Singh Sahib`s hustru) ble kremert på dette stedet. 14. Gurdwara Tir Garh, ligger om lag 5 km fra hjertet av byen, på stedet der Fort Tirgarh engang lå.

CHAMKAUR SAHIB: Chamkaur Sahib er en liten by i Ropar distriktet. Etter at sikhene forlot Anandpur Sahib, natten mellom 5-6 desember 1705, kom Guru Gobind Singh Sahib, hans to sønner (Ajit Singh and Jujhar Singh) og en gruppe på førtifem sikher til Chamkaur Sahib på morgnen den 7 desember. De ble værende på gården til Bhai Budhi Chand Rawat. På kvelden nådde også en stor styrke fra Mogul hæren og la gården under beleiring. Sikhene kjempet her et slag som ble avgjørende for sikhismens historie. Førti sikher, tre av Punj Piaray (Bhai Mohkam Singh, Bhai Sahib Singh og Bhai Himmat Singh), sammen med Sahibzada Ajit Singh og Jhujhar Singh (de to eldste av Guru Gobind Singh Sahib'sønner), led martyrdøden. Flere Gurdwaras er blitt reist til minne om disse martyrene. Gurdwara Qatal Garh, [også kalt Shaheed Ganj] er hoved helligdom i Chamkaur Sahib. I tilegg til denne helligdom, finnes det fem andre Gurdwaraer i Chamkaur Sahib: 1.Garhi Sahib (bygget på stedet det festningen lå). 2. Tarhi Sahib (Tarhi betyr det å "klappe"). I følge tradisjonen var det på denne høyden Guru Gobind Singh Sahib klatret opp og proklamerte for sine fiender " her går sikhenes Pir" fordi han ikke ville virke feig ved å dra uten at de fiendene fikk vite det. Historien synes å ha kommet til senere; 3.Damdama Sahib, bygget til minnet om Guru Gobind Singh Sahib's besøk (Han hadde besøkt stedet tidligere, på, hans vei til Kurukashetar; 4. Gurdwara Ranjit Garh (Her oppholdt Guru Gobind Singh Sahib seg for det meste på hans vei fra Kurukashetar til Anandpur Sahib); 5.Gurdwara Shaheed Ganj Bhai Jiwan Singh (Bhai Jaita hadde lidt martyrdøden på bekken Sirsa's bredder, men noen har oppført hans Shaheed Ganj her.).

DELHI: Delhi ble grunnlagt i år 734 av Tomar Rajputenes hersker, og har blitt valgt som hovedstad av flere heskere p ådet indiske sub-kontinentet. Delhi har vært hovedstaf for sultanene, Lodhiene og mogulene. I 1803 okkuperte britene byen delvis og i 1857 annekterte britene byen. Den 12 desember 1911 erklærte den britiske keiseren George V, Delhi som hovedstad i Britisk India. Den 15 desember la han ned grunnstenen til New Delhi i områdene rundt Pahar Ganj og Safdar Ganj. I 1929 ble Viceregal Lodge (visekongens bolig) ferdigstilt. I dag lever det nesten en million sikher i Delhi. I 1921 var antallet bare 2669, i 1971 var antallet 291123, i 1981 var tallet 393921 og i 1991 var antallet sikher kommet opp i 455657.

SIKHENE OG DELHI: Den niende Nanak, Guru Tegh Bahadur Sahib og tre sikher (Bhai Dyal Das, Bhai Mati Das, Bhai Sati Das) led martyrdøden i Chandani Chowk, Delhi den 11 november 1675. I 1783 angrep sikhene, under ledelse av Jathedar Jassa Singh Ahluwalia, Baba Baghel Singh, Sirdar Rai Singh

Bhangi og Sirdar Gurdit Singh Ladwa Delhi og okkuperte og heiste den 11 mars 1783 sikhenes Blå flagg på Det Røde Fortet. Mogulene ble tvunget til å inngå en avtale med Baba Baghel Singh der sikhene fikk 37,5 % av skatteinntektene i Delhi. Stedet der Baghel Singh slo leir, ble kjent som Tees Hazari, på grunn av hans 30000 (Tees Hazar) soldater. I årene 1783-1788 bygget Baba Baghel Singh mange historiske Gurdwaraer i Delhi. Senere er disse renovert og utvidet. Den 14 januar 1914 rev det britiske styret i India den ytre veggen til Gurdwara Rakab Ganj. En kampanje som ble startet av sikhene, tvang regimet til å gjennoppbygge veggen. I 1930 skjøt politiet på sikher ved Gurdwara Sis Ganj (en del av en prosesjon gikk inn i Gurdwaraen og ble skutt på av politiet). Tolvte juni 160 seksti beleiret indisk politi Gurdwara Sis Ganj, for å hindre en prosesjon av sikher. Mange sikher ble brutalt mishandlet og mange døde senere av skadene. Også i 1978 gjentok Janta party regjeringen behandlingen av sikhene. I 1994 rev det kongress-kontrollerte D.D.A. en del av undervisningsområdet tilhørende Gurdwara Majnu Tilla.

I den "Svarte November av 1984" gikk flere bander av drapsmenn, ledet av kadre fra kongress partiet, løs på uskyldige sikher og drepte dem på umenneskelig måte. Daværende statsminister, Rajiv Gandhi, rettferdigjorde drapene ved åsi at "når et stort tre faller vil jorden riste". Det er skammelig at flere hundre internasjonale ledere var til stede i Delhi på det tidspunktet, ikke langt fra der grusomhetene pågikk, men ikke en av disse lederne våget å ytre, selv ikke et enkelt ord, i sympati med sikhene. Det er flere Gurdwaraer i Delhi og New Delhi: (1) Gurdwara Majnu Tilla beliggende på elven Yamuna's høyre bredde, ovenfor Timarpur Colony (Gurdwaraen ble bygget til minne om Guru Nanak Sahib's besøk i 1515); 2) Gurdwara Nanak Piao, beliggende på Grand Trunk Road, utenfor Old Subzi Mandi/ Gamle Grønnsaksmarkedet (også denne Gurdwaraen ble bygget til minne om Guru Nanak Sahib's besøk i 1515); 3) Gurdwara Bangla Sahib (Gurdwaraen er bygget på boligen til Mirza Jai Sinh. Guru Harkrishan Sahib bodde her i mars 1664 og Guru Tegh Bahadur Sahib bodde her i 1664. 1665 og 1670); (4) Gurdwara Bala Sahib, beliggende på Ring Road, på den andre siden Maharani Bagh Colony (Guru Harkrishan Sahib, Mata Sahib Kaur og Mata Sunder Kaur ble kremert her); (5) Gurdwara Sis Ganj, med beliggenhet Chandani Chowk, nær Det Røde Fort (Guru Tegh Bahadur Sahib, Bhai Dyal Das, Bhai Mati Das og Bhai Sati Das led martyrdøden her 11 november 1675); (6) Gurdwara Rakab Ganj (Gurdwaraen er bygget på boligen til Bhai Lakkhi Rai Yadav Wanjara; Guru Tegh Bahadur Sahib's hodeløse legeme ble kremert her), beliggende ovenfor Parliament House; (7) Gurdwara Moti Bagh, beliggende på Ring Road mellom Dhaula Kuan og Shanti Path (reist til minne om Guru Gobind Singh Sahib's besøk i 1707).; (8) Gurdwara Damdama Sahib, beliggende på elven Yamuna bredd, i nærheten av Hamayun's grav (reist til minne om Guru Gobind Singh Sahib's besøk i 1707); (9) Gurdwara Mata Sunder Kaur, beliggende på baksiden av J.P.Nayak Hospital, sammen med Ghalib Urdu Academy, i nærheten av Turkman Gate. [Mata Sunder Kaur og Mata Sahib Kaur bodde her i flere år]. Foruten disse Gurdwaraene finne en rekke andre Gurdwaraer reist av lokale sikher. Noen av disse er praktfulle byggninger. Gurdwara Banda Singh Bahadur er reist i nærheten av Kutub Minar, med utsikt til Dargah av Khwaja Bakhtiar Kaki (i Mehrauli). Det var her, sikhenes store general Baba Banda Singh Bahadur og flere hundre sikher led matrydøden den 9 juni 1716. I denne Gurdwaraen finne en 15 meter høy steinsøyle med en stålkrok, det antas at Baba Banda Singh's, avsjelede

legeme ble hengt på denne søylen og skinnet dratt av. Det finnes også en annen Gurdwara i gårdsplassn til en naboeiendom.

FATEHGARH SAHIB: er en Gurdwara og en landsby, om lag 5 km fra Sirhind. Byen er oppkalt etter Gurdwaraen som ble reist til minne om Mata Gujari, moren til Guru Gobind Singh Sahib, og hans to yngste sønner Sahibzada Zorawar Singh and Sahibzada Fateh Singh's martyrium. Det var her at de unge guttene ble murt levende i en vegg den 12 desember 1705. Da veggen var ferdig falt den fra hverandre. Når det skjedde, fikk de unge guttene strupen skåret over, dagen etter. Mata Gujari ble også torturert til døde, samme dag. Diwan Todar Mall Kapur kremerte deres jordiske levninger. En sikh kalt Bhai Jodh Singh fra en landsby i nærheten, tok med seg asken til de tre, la det i en krukke og gravla krukken. Gurdwara Fatehgarh Sahib er blitt reist til minne om Sahibzadaenes martyrium. Baba Banda Singh Bahadur reiste det første minnesmerke på ruinene av det gamle fortet i Sirhind i 1711. Ha kalte det Fatehgarh. De nåværende Gurdwaraen ble reist i 1765 og renovert i 1813, 1944 og 1955. Den sentrale delen av denne Gurdwaraen er kjelleren, kjent som Bhora Sahib. Stedet antas å være det eksakte stedet der de to Sahibzadaene ble murt levende.

De viktigste helligdomene i Fatehgarh Sahib er: (1) Gurdwara Burj Mata Gujari: det ligger i nærheten av hoved Gurdwaraen. Mata Gujari og de to Sahibzadaene holdt i forvaring her. Tårnet var/er kjent som Thanda Burj (det kalde tårnet) fordi det på grunn av kalde vinder fra alle kanter, var uutholdelig å være her på vinteren. Det var her Mata Gujari ble torturert til døde. Den 13 desember 1705. (2) Gurdwara Bimangarh: Her ble de jordiske levningene til Mata Gujari og de to Sahibzadaene oppbevart for natten før deres kremering. (3) Gurdwara Jyoti Sarup: Denne gurdwaraen ligger om lag 500 meter fra hovedgurdwaraen. På denne plassen ble Mata Gujari og de to Sahibzadaene kremert. (4) Shaheed Ganj-I (Da Baba Banda Singh erobret Sirhind, i may 1710, ble de mange tusen sikhene som døde i kampene kremert på denne plassen); Shaheed Ganj-II. Mogulkeiseren utstedet en generell ordre om drap på sikher, og det ble utlovet "skuddpremie" ble utlovet for de som enten arresterte eller drepte sikher. Som et resultat av dette ble sikhene jager som ville dyr og flere tusen ble drept. En gang ble 40 oksekjerrer brukt til å frakte avrevne hoder av sikher, fra Lahore til Delhi for å bli fremvist for keiseren. Sikhene angrep transporten, tok med seg sikhenes hoder og kremerte dem på denne plassen. (5) Shaheed Ganj Jathedar Sukkha Singh: Det var på dette stedet, Bhai Sukkha Singh, en martyr fra slaget om Sirhind (utkjempet i november 1710) og hans våpenbrødre ble kremert. (6). Shaheed Ganj Bhai Malla Singh: Dette minnesmerke ligger om lag 500 meter fra hovehelligdomen. Bhai Malla Singh, en martyr fra slaget om Sirhind (utkjempet i januar 1764) og andre sikhmartyrer ble kremert her. (7) Gurdwara Thara Sahib Patsahi Chhewin: er blitt reist til minne Guru Hargobind Sahib's besøk her. Maharaja Karam Singh, heskeren av Patiala, omdøpte Sirhind til Fatehgarh. Men stedet forble hetende Sirhind på folkemunne. Nå er Fatehgarh Sahib et distrikt i Punjab.

GOINDWAL SAHIB:- er en gammel by på elven Beas's bredder, i nærheten av Khadur Sahib, om lag 25 km fra Tarn Taran og om lag 50 km fra Amritsar. Byen var et viktig knutepunkt på veien mellom Sultanpur og Lahore.

Guru Amar Das Sahib, Guru Ram Das Sahib og Guru Arjan Sahib bodde her i flere år. Guru Hargobind Sahib og Guru Har Rai Sahib besøkte også stedet. Guru Arjan Sahib ble født i denne byen. På den tiden var det akutt mangel på drikkevann på stedet og for å unngå tørke lot Guru Amar Das Sahib i 1556 grave ut en Baoli (dyp brønn).

De viktigste helligdomene i denne byen er:(1) Baoli Sahib (reist over Baoli, gravet ut av Guru Amar Das Sahib i 1556). Man må klatre 84 trapperinn for ånå vannet i denne Baoli. (ved slutten av 1800-tallet, var antallet trappetrinn mindre enn 80). Disse 84 trappetrinnene ble kledt med marmor i 1906. Kuppelen i denne Gurdwaraen er forgylt. (2) Khuh Guru Ram Das Sahib: (Denne brønnen ble bygget av Guru Ram Das Sahib. Bhai Gurdas, som skrev for hånd den første utgaven av Guru Granth Sahib, trakk sine siste åndedrag her). (3) Chaubara Sahib (dette var boligen til Guru Amar Das Sahib og Guru Ram Das Sahib. Guru Amar Das Sahib pleide å holde sitt hoff her. Guru Arjan Sahib ble født her (en egen Gurdwara Janam Asthan Guru Arjan Sahib er også reist. Guru Ram Das Sahib trakk sine siste åndedrag her. En bærestol, som man antar er fra Guru Arjan Sahib, bevares her.).(4) Guriai Asthan (Stedet der Guru Ram Das kronet som den fjerde Guru).(5) Joti Jot Asthan Patshahi Tiji (er en egen Manji Sahib, ved siden av Guriai Asthan og er resit på det stedet der Guru Amar Das Sahib utåndet). (6) Thara Sahib Guru Amar Das Sahib (Her pleide Guru Amar Das Sahib å sitte for å følge med på fremgamgen i arbeide med å grave ut Baolien). (7) Killi Sahib (i følge a tradsjonen pleide Guru Amar Das Sahib holde fast i en Killi (en knagg) for å støtte seg, mens ha mediterte. En sølv plettert knagg er satt inn i en av veggene av Chaubara Sahib. Dette synes å være noe som er funnet på i ettertid, da slik meditasjon ikke finnesi sikhismen. I tillegg til disse minnesmerkene finnes minnesmerkene over Baba Anand (Baba Anand var sønn av Baba Mohari og sønnesønn av Guru Amar Das Sahib) og Baba Mohan (sønn av Guru Amar Das Sahib), Another Gurdwara Damdama Sahib, om lag 3 km fra byen er resit til minne om Guru Amar Das Sahib's besøk. I følge den lokale tradisjonen, pleide Guru Sahib å hvile her, mens han hentet vann for Guru Angad Sahib fra elven Beas. Også dette synes å være funnet på i senere tid, fordi Beas flyter mer enn 10 km fra Khadur Sahib og det er vansklig å tro at det ikke fantes noen brønn i nærheten av Khadur Sahib p åden tiden. Denne byen ble besøkt av mogulkeiseren Akbar den 24 november 1598 (han besøkte det en gang tidligere også.

HAZUR SAHIB:- Hazur Sahib er en Gurdwara, som også er kjent som en Takht og ligger i byen Nander på elven Godawari's bredder i delstaten Maharashtra. Den ligger om lag 235 km fra Aurangabad og om lag 278 km fra Hyderabad. Guru Gobind Singh Sahib tilbragte sine siste dager i denne byen. Det var her at Baba Banda Singh Bahadur initiert i sikhismen. Hazur Sahib, Gurdwara Sachkhand Sahib er den viktigste helligsdommen. Den sentrale delen kalles Angittha Sahib. På dette stedet ble Guru Gobind Singh Sahib kremert. I tillegg til dette erdet flere Gurdwaras i dette område: Gurdwara Sangat Sahib: (Her pleide, Guru Sahib å holde samling og andakt), Gurdwara Nagina Ghat, Gurdwara Hira Ghat (denne Gurdwara ligger på bredden av elven Godawari. i følge en utrolig tradisjon her, skal Guru Gobind Singh ha kastet en diamant, som han fikk i gave fra Bahadur Shah (mogulkeiseren), i elven. Gurdwara Shikar Ghat (hvor Guru Sahib pleide å jakte på ville dyr, på den tiden var det tykk skog i området), Gurdwara Gobind Bagh (hvor Guru Sahib pleide å hvile

under træme), Gurdwara Mal Tekri (hvor Guru Sahib pleide å holde krigsleker; engang betalte han soldatenes lønn her), Gurdwara Banda Ghat (På dette stedet initierte Guru Sahib Baba Banda Singh), Gurdwara Mata Sahib Kaur, Gurdwara Langar Sahib. I tillegg til disse Gurdwaraene er det reist to gurdwaraer til minne om fremstående sikher fra Guru Gobind Singh Sahib 's tid: en Gurdwara er reist til minne om Bhai Daya Singh og Bhai Dharam Singh (to av Punj Piaray) som døde i området i eller etter 1708, mens den andre Gurdwaraen er reisttil minne om Mai Bhag Kaur (Mai Bhago).

KARTARPUR (Jullundur): Kartarpur er en by om lag 15 km fra Jullundur, den ble grunnlagt av Guru Arjan Sahib. Guru Sahib la ned grunnstenen den 24 november 1594. Guru Arjan Sahib and Guru Hargobind Sahib bodde i byen i noen år. Guru Hargobind Sahib's to sønner, Baba Suraj Mall og Guru Tegh Bahadur Sahib, ble viet i denne byen. I 1635 angrep mogulhæren Kartarpur. Etter kampene (26-28 april, 1635) flyttet Guru Hargobind Sahib til Keeratpur Sahib. Dhir Mall, sønnen til Baba Gurditta og sønnesønnen til Guru Hargobind Sahib valgte først å forbli i Kartarpur, deretter flyttet også han til, for en kortere periode, til Keeratpur Sahib, for deretter i 1662 å flytte til Bakala. Eiendommen i Kartarpur forble i hans eie. Dhir Mal døde i fengslet i Fort Ranthambhor i 1677, og hans sønn ble henrettet i Delhi i 1678. Etter dette flyttet, Dhir Mall's andre sønn Bhar Mall, fra Bakala og flyttet til Kartarpur. Siden da har hans etterfølgere vært i besittelse av eiendommene i Kartarpur. Den første utgaven av Guru Granth Sahib (i Bhai Gurdas's egen håndskrift) forble her fra 1631 to 1662. I 1662, tok Dhir Mall den med til Bakala. Bhar Mall bragte den med seg fra Bakala i 1678. En kopi av Guru Granth Sahib finnes bevart her og vises besøkende, den første dagen i måneden i Bikrami kalenderen. Denne utgaven er ikke den originale, den ble brent da byen ble plyndret og brent ned av Nasir Ali, høvdingen i Jullundur, i 1757. I dag er Kartarpur mest kjent for sin møbelproduksjon.

Det er flere Gurdwaraer i Kartarpur: 1. Thamm Sahib (Her, satte Guru Arjan Sahib stolpe av Tahli for å legge grunnstenen for byen; derav navnet Thamm Sahib. Nasir Ali ødela og brente ned den første helligdomen i 1757. Maharaja Ranjit Singh fikk bygger den nåværende bygningen). 2. Gangsar Sahib (Her fikk Guru Arjan Sahib gravet en brønn i 1599. Sikhene tror at vannet i denne brønnen er mer hellig enn vannet i elven Ganga (som er hellig for hinduene); derav navnet på Gurdwaraen). 3. Shish Mahal (Dette var boligen til Guru Arjan Sahib og Guru Hargobind Sahib). Flere gjenstander som tilhørte Guru Arjan Sahib, Guru Hargobind Sahib, Guru Har Rai Sahib og Baba Gurditta finnes bevart her. 4. Damdama Sahib (Reist til minne om om Guru Hargobind Sahib. Guru Sahib bodde her i perioden etter Painde Khan's død i kampene her (26-28 april, 1635). Here pleide også Guru Sahib å holde sitt hoff). 5. En annen Gurdwara, om lag 3 km fra sentrum av town, kalles Damdama Sahib Patshahi Satwin, også kjent som Tahli Sahib, er reist til minne om Guru Har Rai Sahib's besøk. Guru Har Rai Sahib besøkte denne plassen på sin vei fra Keeratpur Sahib til Goindwal i 1658. 6. Wiah Asthan Guru Tegh Bahadur Sahib (Her ble Guru Tegh Bahadur Sahib og Mata Gujari viet). 7. Gurdwara Chubachcha Sahib Patshahi Chhewin (resist til minne om Guru Hargobind Sahib). 8. Gurdwara Ber Sahib (til minne om Baba Gurditta og Bhai Gurdas). I tillegg finnes fremdeles minnesmerket til Mata Kaulan her.

KARTARPUR (i nåværende Pakistan) OG DERA BABA NANAK: Kartarpur (Pakistan) ligger om lag 60 km fra Amritsar og om lag 36 km fra Batala, på elven Ravi's bredde, i Narowal tehsil, Sialkot distriktet (nå en del av Pakistan). Guru Nanak Sahib grunnla byen i 1522. Bhai Duni Chand Karoria (også kjent som Bhai Karori Mall) bidro med store pengesummer for grunnleggingen av byen. Han bidro med penger til å bygge en Saraan (herberge) for besøkende til byen. Guru Nanak Sahib tilbrakte sine siste år (1522 – 1539) her. Guru Angad Sahib ble kronet, som den andre Guru her. Det var her, Guru Sahib startet institusjonen med Langar (hellig kjøkken), for sikhene som kom for å besøke ham. Det meste av byen har blitt overforsvømmet av elven Ravi flere ganger. På et tidspunkt, fryktet man at elven ville ta med seg Guru Nanak Sahib's historiske bosetting. I 1870 brukte sikhene 150000 rupier for å bygge en demning av sement og stein. Heskeren av Patiala bidro med det meste av pengene. Hoved helligdommen i byen er Dehra Sahib.

På den andre elve bredden av Ravi, om lag fire km unna ligger Dera Baba Nanak. Noen få år etter Guru Nanak Sahib's død var det flom i Ravi, som tok med seg Guru Nanak Sahib's Samadh (det å reise en Samadh står i motsetning til sikhismens filosofi). Etter Dette flyttet Sri Chand (Guru Nanak Sahib's sønn), til Pakkhoke på den andre siden av Ravi og reiste en haug i utkanten av Pakkhoke. Den ble kjent som Guru Nanak Sahib's Dehra (minnesmerke reist på kremerinsplassen). Senere ble det reist en helligdom og etter en tid utviklet den seg til en egen landsby, kjent som Dera Baba Nanak. Nå er stedet en by og er knyttet til Amritsar med vei og jernbane. I Dera Baba Nanak finnes også en ennen viktig Gurdwara, kalt Chola Sahib. Etterkommerne etter Lakhmi Das, Guru Nanak Sahib's yngste sønn, har bevart en kappe, som antas å være den som ble gitt i gave til Guru Nanak Sahib av en muslimsk beundrer, i forbindelse med Guru Nanak Sahib's tur til Mekka/ Baghdad (kappen virker ikke så gammel). Dera Baba Nanak ligger om lag 55 km fra Amritsar. For 1947 var det jerbaneforbindelse mellom Dera Baba Nanak og Sialkot (nå i Pakistan).

KEERATPUR SAHIB: denne byen ligger på elven Sutlej sine bredder, om lag 35 km fra Ropar. Grunnstenen for denne byen ble lagt den 23 april 1624, av Baba Sri Chand, Guru Nanak Sahib's sønn, på land kjøpt av Guru Hargobind Sahib fra Raja Kalyan Chand, av Bilaspur. Baba Sri Chand døde her den 30 desember 1624. Tredje mai 1635 flyttet Guru Hargobind Sahib hit fra Kartarpur, grunnla sit hovedkvarter her og ble boende her resten av sin tid. I perioden 1635 til 1664 var byen et viktig senter for sikhene. Guru Hargobind Sahib og Guru Har Rai Sahib trakk sine siste åndedrag her. Guru Har Rai Sahib ble kronet som den Syvende Guru og Guru Harkrishan Sahib ble kronet som den Åttende Guru i denne byen.

Det er flere historiske sikhhelligdomer i denne byen. (1) Gurdwara Charan Kanwal Sahib (reist til minne om Guru Nanak Sahib's besøk. Guru Sahib besøkte plassen på sin misjonsreise. Her møtte han Sain Buddhan Shah som serverte Guru Sahib geitemelk). (2) Gurdwara Shish Mahal (Det var boligen til Guru Hargobind Sahib og Guru Har Rai Sahib. Guru Har Rai Sahib og Guru Harkrishan Sahib ble født her). (3) Gurdwara Takht Kot Sahib (Det var en fort, bygget av Guru Har Rai Sahib. Guru Hargobind Sahib, Guru Har Rai Sahib og Guru Harkrishan Sahib pleide å bruke stedet som Akal Takht Sahib. Here ble Guru Har Rai Sahib og Guru Harkrishan Sahib kronet som Syvende respektive Åttende Guru). (4) Gurdwara

Damdama Sahib (Guru Har Rai Sahib pleide å holde sitt hoff her). (5) Gurdwara Patal Puri (Denne Gurdwaraen har blitt bygget på elven Sutlej's bredde. Guru Hargobind Sahib og Guru Har Rai Sahib ble kremert her. {noen naive sikher har begynnt tradisjonen med å spre asken etter sine avdøde slektninger her. Strengt tatt er det i mot sikhismens ideologi. En sikh bør spre asken etter de døde i det nærmest beliggende elven (rennende vann)}). (6) Gurdwara Baban Garh (Her hvilte Bhai Jaita på vei til Anandpur Sahib med Guru Tegh Bahadur Sahib's avhuggede hode). (7) Gurdwara Harimandir Sahib Patshahi Chhewin (Her pleide Guru Hargobind Sahib å sitte å meditere. Tidligere var stedet en hage. I følge tradisjonen, ver det her at [Guru] Har Rai Sahib, med sin luftige Kurta (kjortel), kom i skade for å jevne noen blomster med jorden. Da [Guru] Har Rai Sahib ble følelsesmessig svært berørt, ba Guru Hargobind Sahib ham at en alltid måtte være svært varsom). Etter dette Det var urteplanter i hagen. (8) Gurdwara Chubachcha Sahib (Her pleide Guru Hargobind Sahib og Guru Har Rai Sahib å lagre høy for sine hester. Guru Sahib hadde 2200 hester. Han hadde to store stall for disse hestene). (9) Gurdwara Manji Sahib (Dette var boligen til Bibi Rup Kaur, datter av Guru Har Rai Sahib. Hun ble gift med Bhai Khem Karan av Pasrur 4 november 1662 men hun bodde bare tre dager I Pasrur. Hun tilbrakte resten av sitt liv i Kot Kalyanpur og Keeratpur Sahib. Noen gjenstander som oppvevares i denne Gurdwara er: en Seli-topi [en lue] som tilhørte Baba Sri Chand; en håndskrevet Pothi (salme/hymnesamling) som inneholder noen hymner fra Guru Granth Sahib og andre hymner som er selvkomponert [begge gjenstandene bli gitt i gave til Bibi Rup Kaur av hennes bestemor like før henens bryllup]; en håndvifte og en brodert lommetørkle). (10) Gurdwara Dehra Sahib Baba Gurditta (Det var her at Baba Gurditta trakk sine siste åndedrag. Senere oppstod en historie om mirakler utført av Baba Gurditta. Sikhismen avviser utførelse av mirakler; således er slike historier oppfunnet av personer med egene interesser). (11) Gurdwara Tir Sahib (Her pleide Guru Hargobind Sahib å holde kampsport stevner. Engang skjøt Guru Sahib en pil fra dette stedet, og som landet nær elven Sutlej [Gurdwara Patalpuri er blitt reist på det stedet]). (12) Baoli Sahib (Denne Baoli (brønnen) ble bygget av Baba Gurditta). (13) Guru Da Khuh (Denne brønnen var tørrlagt i Guruenes tid). (14) Der er også en Udasi helligdom her. Sant Niwas Udasi Ashram er reist av Udasiene. I følge Udasiene, bodde Baba Sri Chand. Guru Tegh Bahadur Sahib og Guru Gobind Singh Sahib besøkte byen mange ganger på vei til og fra Anandpur Sahib. Guru Nanak Sahib besøkte stedet lenge før byen ble grunnlagt.

KHADUR SAHIB: Er en landsby, om lag 3 km fra Goindwal, om lag 25 km fra Tarn Taran og om alg 50 km fra Amritsar. Guru Angad Sahib tilbragte 13 år (1539-52) her. Guru Angad Sahib ble født i landsbyen Matte-Di-Saran (nå kjent som Nange-Di-Saran, om lag 12 km fra Muktsar), men hans flyttet til Khadur, antakelig i 1519-20. Guru Amar Das Sahib ble kronet som Den tredje Guru i denne landsbyen. Også Guru Amar Das Sahib tilbragte om lag 12 år (1540-41 to 1552) her. I følge tadisjonen har også Guru Nanak Sahib besøkt stedet og møtte da Bhai Jodha. I henhold til noen kilder var det Bhai Jodha som første fortalte Bhai Lehna om Guru Nanak Sahib.

Det er tre Gurdwaraer i Khadur Sahib: (1) Gurdwara Tapiana Sahib (reist til minne om Guru Nanak Sahib's besøk). (2) Gurdwara Tap Asthan Guru Angad

Sahib (Her pleide Guru Angad Sahib å bo). 3) Gurdwara Darbar Sahib Angittha Sahib (På stedet, der Guru Angad Sahib's jordiske levninger ble kremert). (4) Khaddi Sahib (reist til minne om Guru Amar Das Sahib. Her holdt en vever til. I følge tradisjonen var det her Guru Amar Das Sahib, falt på grunn av en Killi (plugg/tapp) mens han hentet vann til Guru Angad Sahib's bad).(5) Gurdwara Tharha Sahib Guru Amar Das Sahib (Her pleide Guru Amar Das Sahib å møte forsamlingen). (6) Gurdwara Mal Akhara (Her pleide Guru Angad Sahib å holde stevner i bryting og andre idretter. I følge tradisjonen var det here at Guru Sahib pleide å lære barna Gurmukhi tegn til barna. Guru Sahib brukte plassen som en skole og lekeplass.). (7) Gurdwara Mai Bhirai/Bharai (reist til minne om Mai Bhirai. Guru Angad Sahib's søster. I 1539, bodde Guru Angad Sahib i noen måneder hos sin søster. Etter Guru Nanak Sahib død, kom sikhene ledet av Baba Buddha, hit for å be Guru Angad Sahib om å ta opp gjerningen som Guru. (8) Bibi Amaro Ji Da Khuh (Dette minnesmerke ligger ved siden av Killi Sahib. Det antas at Bibi Amaro, Guru Angad Sahib's datter pleide å hente vann fra denne brønnen).

MUKTSAR: Muktsar er en by, om alg 45 km fra Faridkot og om lag 28 km fra Jallalabad. Tidligere var det kjent som Khidrana og bassenget i nærheten var kjent som Khidrane-Di-Dhab (Dhab er en stor dam som brukes for å lagre drikkevann). Her kjempet 40 sikher den 29 desember 1705, mot overmakten i form av en stor mogulhær. Sikhene kjempet tappert og drepte flere hundre av soldatene i mogulhæren. Bare Mai Bhago (Mai Bhag Kaur) overlevde. Guru Gobind Singh Sahib. snkomm stedet rett etter kampene og vitnet, sikhenes tapperhet. Stedet ble døpt Muktsar, (De Forti Frigjortes/Frelstes Basseng), til minne om de sikhene som led martyrdøden her. Det er flere Gurdwaraer i Muktsar: Darbar Sahib (hoved Gurdwaraen, i bykjernen), Tibbi Sahib (Stedet der Guru Gobind Singh Sahib hvilte), Tambu Sahib (hvor sikhene satte opp sine telt). Shaheed Ganj (hvor Guru Sahib kremerte de førti sikhene). Blant de førti martyrene var: Bhai Rai Singh (bror av Bhai Mani Singh), Bhai Mahan Singh og Bhai Sital Singh (sonner av Bhai Rai Singh), Bhai Sunder Singh av Jhallian Wala, Bhai Nidhan Singh Waraich (mannen til Mai Bhag Kaur), Bhai Bhag Singh og Bhai Dilbagh Singh, begge var yngre brødere av Mai Bhag Kaur (Mai Bhago), Bhai Gharbara Singh, Bhai Ganda Singh.

NANAKANA SAHIB: Nanakana Sahib er en historisk by i Sheikhupura distriktet, Pakistan. Tidligere var det kjent som Rai Bhoi Di Talwandi, sin grunnlegger, Rai Bhoi (faren til Rai Bular). Guru Nanak Sahib (1469 - 1539), sikh religionens grunnlegger, ble født her 20 oktober 1469. Guru Nanak Sahib tilbragte 35 år av sitt liv her. Det er flere Gurdwaraer i denne byen: Gurdwara Janam Asthan (reist på Guru Nanak Sahib fødested), Gurdwara Bal Lila (Guru Sahib pleide å leke her), Gurdwara Patti Sahib (Guru Sahib gikk på skole her), Gurdwara Kiara Sahib (her lå Guru Sahib's åkrer), Gurdwara Tambu Sahib (dette var en samling av sammengrodde trær og busker på Guru Sahibs tid). Guru Arjan Sahib og Guru Hargobind Sahib besøkte også byen. En gurdwara er reist til minne om besøkene til begge Guruene. Hoved helligdomer i denne byen er Gurdwara Janam Asthan.

Den 20 februar 1921 drepte tilsysnsmannen for Gurdwara Janam Asthan, Udasien Narain Das, 130 sikher og brent de døde, de sårede og døende i helligdomen, (De 'rettferdighetselskende' britene dømte ham til livsvarig fengsel (og løslot ham

etter ti år). Dette i den tid, der ett drap ble straffet med døden. Det meste av byens 500 acres er Gurdwara Janam Asthan's eiendom. Siden 1947 ser den pakistanske regjeringen etter helligdomene, som ikke blir vedlikeholdt på en bra måte. Nå er 95 % av byens innbyggere muslimske flyktininger fra Østpunjab. Sikhene har søkt å få om$rådet erklært som Sikhenes Hellig Land, på lik linje med de kristenes Vatikan stat. Flere tusen sikher drar på pilgrimsreise til denne byen.

PAONTA SAHIB: Paonta Sahib er en by i Himanchal Pradesh på elven Yamunas bredder. Om lag 65 km fra Yamuna Nagar, om lag 42 km fra Nahan og om lag 50 km fra Dehradun. Byen ble grunnlagt av Guru Gobind Singh Sahib. Grunnstenen ble lagt ned av Bhai Ram Kanwar den 29 april 1685. Bhai Ram Kanwar var etterkommer etter Baba Buddha i femte ledd i rett linje. Her bygget Guru Sahib et fort. I denne perioden ble Paonta Sahib en viktig samlingpunkt forforfattere. Guru Sahib hadde mer enn femtito kjente poeter og flere andre artister ved sitt hoff. Raja Medni Parkash (heskeren av Nahan) bersøkte Guru Sahib i Paonta Sahib ved mange anledninger. Ram Rai, Guru Har Rai Sahib's sønn som hadde blitt lyst i bann, besøkte også Guru Sahib her den 11 mars 1685 og angret sine gjerninger. Den 18 september 1688 angrep Fateh Shah, heskeren av Garhwal, Guru Sahib. Et slag ble utkjempet ved landsbyen Bhangani, om lag 19 km fra Paonta Sahib. I dette slaget led Bhai Sango Shah og Bhai Jit Mall (sønnene til Bibi Viro, datteren til Guru Hargobind Sahib), Bhai Udia (sønnen til Bhai Khema Chandania), Bhai Hatthi Chand (broren til Bhai Mani Singh) og noen andre martyrdøden. Den 28 oktober forlot Guru Sahib Paonta of dro til Anandpur Sahib. Det er tre hoved sikh-helligdomer i denne byen: Hoved Darbar Sahib, Dastar Sahib, og Kavi Darbar Asthan. Også i Bhangani er det tre helligdomer: Bhangani Sahib, Tirgarh og Shergarh (på vei til Bhangani).

PATNA SAHIB: Patna Sahib er hovedstaden i Bihar. Gamlebyen, som ligger på elven xxx høyre bredd, ble tidligere kallt Patliputara, mens bebyggelsen på den venstre bredd ble kalt Hajipur. Patliputara er mer enn 2500 år gammel. Den nåværende Patna er bare 400 år gammel. Guru Gobind Singh Sahib ble født her den 18 desember 1661 og han tilbragte sine første åtte år har. Guru Nanak Sahib og Guru Tegh Bahadur Sahib besøkte også byen. Det er flere Gurdwaraer i byen.1. Harimandir Sahib/Takht Harimandir Sahib (Guru Gobind Singh Sahib ble født på dette stedet. Den nåværende bygningen ble bygget i forste halvdel av 1800-årene. Noen gjenstander fra Guru Sahib's tid finnes bevart her). Guru Tegh Bahadur Sahib utførete Akal Takht Sahib's funksjoner fra dette stedet; således var det hans trone. 2. Gurdwara Guru Da Bagh (reist til minne om Guru Tegh Bahadur Sahib's besøk. En lokal qazi gav denne hagen i gave til Guru Sahib). 3. Gurdwara Gobind Ghat (Guru Gobind Singh Sahib pleide å leke her). 4. Gurdwara Bari Sangat (Dette var boligen til Bhai Jit Mall, en finansièr. Da Guru Tegh Bahadur Sahib besøkte byen første gang, bodde han hos Bhai Jit Mall). Guru Nanak Sahib besøkte også denne byen på sin misjonsreise. Gurdwara Gai Ghat (på den andre siden av Hajipur) er reist til minne om Guru Nanak Sahib's besøk.

SULTANPUR: Sultanpur er en gammel by (i det nåværende Kapurthala distriktet, om alg 25 km fra Kapurthala og om lag 45 km fra Jullundur. I følge

tradisjonen ble grunnlagt av Sultan Khan Lodhi, (som var general i Sultan Mehmood av Ghazni's hær), på ruienene av byen Sarbnam. I følge en annen tradisjon ble byen grunnlagt av Sultan Khan (sønn av Wali Mohammed Khan, guvernør av Punjab) i 1332. I de nestre tre århundrene var byen hovedkvartert for sjefen i sub-provinsen Jalandar-Doab. Guru Nanak Sahib, sikhismens grunnlegger, tilbragte tre år (september 1504-20.08.1507) i denne byen. Guru Arjan Sahib besøkte også byen. I 1739 invaderte, plyndret og ødela Nadir Shah byen. Sirdar Jassa Singh Ahluwalia erobret byen i november 1753.

Det finnes flere Gurdwaraer i denne byen: 1. Gurdwara Ber Sahib (Her pleide Guru Nanak Sahib å bade hver dag. Et Ber tre, som man antar er fra Guru Sahib's tid, står fortsatt her; derav navnet på Gurdwara). 2. Gurdwara Hatt Sahib (Her jobbet Guru Sahib regnskapsfører i det kongelige lageret). 3. Gurdwara Sant Ghat (Her tok Guru Nanak Sahib av seg sine vanlige klær og la ut på sin Udasi (misjonsreise). 4. Gurdwara Kottharhi Sahib (Her gav Guru Sahib gave the charge of his job). 5. Gurdwara Guru Da Bagh (Dette var boligen til Bebe Nanaki og Guru Nanak Sahib); Dharamsala Guru Arjan Sahib (Guru Arjan Sahib stoppet her, på sin vei til Dalla for å vie Guru Hargobind Sahib).

TALWANDI SABO: Talwandi Sabo er en by som også er kjent som Damdama Sahib, og ligger om lag 8 km fra jernbanestasjonen Rama og om lag 28 km fra Bathinda. Byen ble besøkt av Guru Har Rai Sahib, Guru Tegh Bahadur Sahib i 1670-årene og av Guru Gobind Singh Sahib i 1706. Guru Har Rai Sahib tilbragte 11 dager her. Guru Tegh Bahadur Sahib tilbragte en måned her, mens Guru Gobind Singh Sahib tilbragte mer enn ni måneder her. I følge en tradisjon, skal også Guru Nanak Sahib ha besøkt byen. Guru Tegh Bahadur Sahib besøkte Talwandi Sabo i march 1665. Her la han grunnstenen til en Sarovar og bygde en helligdom for sikhene på stedet.Guru Gobind Singh Sahib nådde Talwandi Sabo, den 16 januar 1706. Bhai Dalla,høvdingen i landsbyen, tjente Guru Gobind Singh Sahib med hengivenhet. Guru Sahib forlot Talwandi Sabo den 30 oktober 1706. Mens Guru Sahib var i Talwandi Sabo initierte han flere persons i sikhismen deriblant: Bhai Abhey Singh (sønnesønn-sønnen til Pirthi Chand Mina) og de to lederne i Patiala dynastiet (Bhai Tilok Singh og Bhai Ram Singh). I de dager var ikke område særlig egnet til jordbruksformål, på grunn av mangel på vann. I dag, derimot er området på grunn av kunstig vanning, blant de mest fruktbare områdene i verden.

Hoved helligdomen i denne byen er Damdama Sahib (her pleide Guru Gobind Singh Sahib å holde forsamlingene). [Den 18 november 1966, erklærte S.G.P.C. om en av sikhenes "Troner"]. Her ferdigstilte Baba Dip Singh noen kopier av Guru Granth Sahib av originale utgaven, som var blitt diktert av Guru Gobind Singh Sahib til Bhai Mani Singh i Damdama Sahib, Anandpur Sahib. En utgave av Guru Granth Sahib som bevares her, blir feilaktig påstått å være en av de kopiene som ble laget av Baba Dip Singh. Av de andre helligdomene i byen er: 1. Gurdwara Nanaksar (reist til minne om Guru Nanak Sahib's. Tidligere var det bare en Sarovar her.). 2. Manji Sahib Guru Tegh Bahadur Sahib Patsahi Nauwin (Guru Tegh Bahadur Sahib pleide å holde forsamlingene på dette stedet). 3. Gurdwara Manji Sahib Patsahi Nauwin Ate Daswin (Reist til minne om besøket av den Niende Nanak og den Tiende Nanak). 4. Gurusar Sarovar (Guru Tegh Bahadur Sahib fikk startet utgravingen til et basseng i mars 1665, utgravingen ble avsluttet under Guru Gobind

Singh Sahib`s ledelse). 5. Gurdwara Niwas Asthan Damdama Sahib Patsahi Daswin (Guru Gobind Singh Sahib bodde her i 1706). 6. Gurdwara Mata Sunder Kaur Ji og Mata Sahib Kaur Ji (Her bodde hustruene til Guru Gobind Singh Sahib under deres besøk her i 1706. Stedet var boligen til Bhai Dalla). 7. Gurdwara Jandsar (Her utbetalte Guru Gobind Singh Sahib soldatenes lønn. Guru Sahib bandt sin hest til et Jand tree; derav navnet på Gurdwaraen. Et Jand tree, som antas å være den samme, som Guru Sahib bandt sin hest til, finnes fremdeles). 8. Gurdwara Tibbi Sahib (På denne haugen lærte Guru Gobind Singh Sahib sikhene krigskunst og våpenbruk. Et basseng, Mahalsar, er gravd ut i nærheten av Gurdwaraen). 9. Gurdwara Likhansar (På dette stedet lærte Guru Gobind Singh Sahib sikhene). 10. Burj Baba Dip Singh (I dette bygget bodde Baba Dip Singh i flere år).

TARN TARAN: er en by om lag 25 km fra Amritsar. Byen ble grunnlagt av Guru Arjan Sahib. I 1590 var det bare et basseng og en Gurdwara her. Byen ble grunnlagt i 1596. En ny teglovn ble satt opp for det formål å lage teglstein til å bekle bassengveggene. Amir-ud-Din, sønn av Nur-ud-Din, en mogulhøvding i området, tok teglsteinene med makt og bygget seg to hus i landsbyen Nurudin. In 1766, ødela sikhene husene og brukte teglsteinene til å bekle bassenget. Hoved Gurdwaraen ligger i bykjernen. Den ble bygget av Guru Arjan Sahib, til minne om Guru Ram Das Sahib. Til forskjell fra Darbar Sahib Amritsar, er denne Gurdwaraen bygget ikke i midten, men p åsiden av Sarovar (bassenget). Bassenget i Tarn Taran er nesten dobbelt stor som bassenget i Amritsar. Guru Arjan Sahib, startet et senter for spedalske her. I 1921 var denne Gurdwaraen under kontroll av en Udasi Mahants. Da sikhlederne besøkte Tarn Taran for å diskutere overføringen av helligdomen til S.G.P.C., angrep Mahantens leiesoldater, sikhene og såret flere av dem, Senere omkom to av de sårede (Bhai Hazara Singh fra Aladinpur og Bhai Hukam Singh fra Wajaukot). Tarn Taran er også blitt besøkt av Guru Hargobind Sahib og Guru Tegh Bahadur Sahib (i 1664). Begge Guruene holdt forsamling i hoved helligdomen. Guru Sahib fikk gravet en brønn i utkanten av byen. Brønen er kjent som Guru Da Khuh. Det finnes også en annen brønn i byen til minne om (Mata) Bhani (moren til Guru Ram Das Sahib).

En kronologisk oversikt over Sikhenes historie

20.10.1469	Guru Nanak Sahib blir født.
31.3.1504	Guru Angad Sahib blir født.
6.10.1506	Baba Buddha blir født.
Sep. 1504	Guru Nanak Sahib flytter til Sultanpur Lodhi.
20.8.1507	Guru Nanak Sahib legger ut på sin første Udasi (misjonsreise).
15.04.1509	Guru Amar Das Sahib blir født.
1515	Guru Nanak Sahib avslutter sin første Udasi.
1517	Guru Nanak Sahib begynner sin andre Udasi.
1519	Guru Nanak Sahib besøker Mekka (Saudi Arabia), Baghdad (Irak), Iran, Afghanistan

1522	Guru Nanak Sahib grunnlegger Kartarpur.
28.1.1530	Guru Nanak Sahib besøker Achal Watala (Batala). Her diskuterer han filisofi med Yogiene.
Okt. 1532	Bhai Lehna (senere Guru Angad) besøker Guru Nanak Sahib.
24.9.1534	Guru Ram Das Sahib blir født.
14.6.1539	Guru Nanak Sahib utnevner Guru Angad Sahib som sin etterfølger.
22.9.1539	Guru Nanak Sahib dør.
7.10.1539	Mata Sulakkhani (Guru Nanak Sahib's hustru) dør.
1540	Guru Amar Das Sahib besøker Khadur Sahib og konverterer til Sikhismen.
29.3.1552	Guru Angad dør. Guru Amar Das flytter til Goindwal.
1556	Baolien i Goindwal Sahib bygges.
15.4.1563	Guru Arjan Sahib blir født.
1564	Bhai Jetha (senere Guru Ram Das) starter utgravingen av Sarovar Santokhsar i utkanten av landsbyen Tung (nå en del av Amritsar).
1.9.1574	Guru Amar Das Sahib dør. Guru Ram Das Sahib flytter til
Guru	Da Chakk
1577	Utgravingen av Amritsar Sarovar begynner.
1.9.1581	Guru Ram Das dør. Guru Arjan innsettes som den femte Guru
3.1.1588	Grunnstenen til Darbar Sahib legges ned av Guru Arjan Sahib.
26.1.1589	Santokhsar Sarovar fullføres.
13.4.1590	Guru Arjan Sahib starter utgravingen av Tarn Taran Sarovar.
19.6.1590	Guru Hargobind Sahib blir født i Vadali Guru Di (Amritsar).
24.11.1594	Guru Arjan legger ned grunnstenen til Kartarpur (Jullundur).
24.11.1598	Akbar og Abu Fazal besøker Guru Arjan i Goindwal Sahib.
1601	Darbar Sahib (Amritsar) fullføres.
31.7.1604	Adi Granth Sahib (Sikhenes hellige skrifter) fullføres.
16.8.1604	Adi Granth Sahib innstalleres i Darbar Sahib.
23.5.1606	Jahangir beordrer arrestasjonen av Guru Arjan Sahib.
25.5.1606	Guru Hargobind Sahib innsettes som den sjette Guru.
26.5.1606	Guru Arjan Sahib arresteres; fenglses og torturert i tre dager.
30.5.1606	Guru Arjan Sahib lider martyrdøden.
4.6.1606	Guru Hargobind Sahib flytter til Darauli Kalan (og blir boende der i 18 måneder).
25.9.1606	Presten Zerome Xavier skriver et brev der han beskriver Guru Arjan Sahib's martyrium.
Des. 1607	Guru Hargobind Sahib flytter til bake til Goindwal.
Juli 1609	Guru Hargobind Sahib offentligjør planer for Akal Takht Sahib.
Juli 1609	Guru Hargobind Sahib bar to sverd. Miri (verdslig makt) og Piri (åndelig makt). Således dannet han sikhenes enhet av Miri-Piri.
1609	Guru Sahib legger ned grunnstenen til Lohgarh fort. På midten av året 1612 fullføres arbeidene.
29.12.1612	Jahangir's sendemann besøker Guru Da Chakk og leverer Jahangir, mogulkeisserens stevning.
31.12.1612	Guru Hargobind Sahib legger ut på reise fra Amritsar til Delhi.
January 1613	Guru Hargobind blir arrestert i Delhi, og fengslet i Gwalior.

26.10.1619	Guru Hargobind Sahib og 52 andre heskere settes fri.
27.1.1620	Møte mellom Guru Hargobind Sahib og Jahangir (i Goindwal). Senere dro begge til Kalanaur (Gurdaspur distriktet).
28.12.1620	Guru Hargobind Sahib besøker Amritsar. Folk tenner oljelamper rundt Darbar Sahib for å feire begivenheten.
18.10.1621	Guru Tegh Bahadur Sahib blir født.
27.9-3.10.1621	Slaget om Ruhila (nå Hargobindpur). Bhagwan Das Gherar og hans sønn Ratan Chand, og Chandu's sønn Karam Chand, blir drept i slaget. Bhai Mandan, Bihari, Dhura, Nanu, Mathura Bhatt, Parag Das Chhibber oppnår martyrstatus.
5.9.1623.	Baba Suraj Mall (sønn av Guru Hargobind Sahib) blir født.
24.10.1623	Baba Atal Rai (sønn av Guru Hargobind Sahib) blir født.
6.2.1626	Baba Ani Rai (sønn av Guru Hargobind Sahib) blir født.
11.7.1626	Bibi Viro blir født.
16.1.1630	(Guru) Har Rai Sahib blir født.
18.3.1631	Guru Hargobind Sahib flytter fra Amritsar til Darauli.
Juli 1631	Guru Hargobind Sahib forlater Darauli og drar til Kartarpur.
17.11.1631	Baba Buddha går bort.
13.4.1634	Slaget om Amritsar. Bhai Ballu, Kirat Bhatt, Singha blir martyrer.
16.12.1634	Slaget om Mehraj. Bhai Jetha, Bhai Sukhia Mandan blir martyrer. Kampene varte i flere dager.
26-28.4.1635	Slaget om Kartarpur (Jullundur). Bhai Fatta, Bhai Amia, Bhai Kishana, Bhai Natthia, Bhai Madho blir martyrer.
29.4.1635	Guru Sahib forlater Kartarpur og drar til Keeratpur Sahib. Slaget om Phagwara. Bhai Dasa, Bhai Suhela, Bhai Jaggu blir martyrer.
3.5.1635	Guru Hargobind Sahib når Keeratpur Sahib.
25.8.1636	Bhai Gurdas dør. Guru Hargobind Sahib besøker Goindwal.
3.3.1644	Guru Hargobind Sahib dør.
17.7.1652	Guru Harkrishan Sahib blir født.
29.3.1661	Guru Har Rai Sahib mottar Aurangzeb's stevning.
April 1661	Ram Rai (sønnen til Guru Har Rai) møter i Aurangzeb's hoff.
6.10.1661	Guru Har Rai dør. Guru Harkrishan innsettes som den 8. Guru.
18.12.1661	Guru Gobind Singh Sahib blir født i Patna.
23.1.1664	Guru Harkrishan mottar Aurangzeb's stevning reiser til Delhi.
21.3.1664	Guru Tegh Bahadur besøker Delhi og møter Guru Harkrishan.
25.3.1664	Møte mellom Guru Harkrishan og Aurangzeb finner sted.
30.3.1664	Guru Harkrishan dør i Delhi.
11.8.1664	Formell innsetting av Guru Tegh Bahadur Sahib som den niende Guru, i (Baba) Bakala.
19.6.1665	Grunnstenen til Anandpur Sahib legges av Baba Gurditta
8.11.1665	Guru Tegh Bahadur Sahib, og Bhai Mati Das, Bhai Sati Das, Bhai Daggo, Bhai Jetha, Bhai Dial Das (begge brødere av Bhai Mani Singh), Bhai Gurdas (sønn av Bhai Kirat Barhtia), Bhai Sangat (Bhai Pheru), som ble arrestert, i oktober 1665, i Dhamtan (Haryana Jind distriktet) blir fremstilt for Aurangzeb i Delhi.
16.12.1665	Guru Tegh Bahadur Sahib og hans sikher settes fri.
1665-70	Guru Tegh Bahadur reiser gjennom Bihar, Bengal og Assam.

28.8.1670	Guru Gobind Singh Sahib når Lakhnaur på vei fra Patna.
28.3.1672	Guru Gobind Singh Sahib besøker Chakk Nanaki (Anandpur Sahib) for første gang.
1675	En gruppe Brahminer fra Kashmir, under ledelse av Bhai Kirpa Ram Dutt, besøker Chakk Nanaki og ber Guru Tegh Bahadur Sahib om hjelp til å stoppe tvangskonvertering av Hinduer, satt i gang av Aurangzeb.
8.7.1675	Guru Gobind Singh Sahib innsettes som den tiende Guru.
10.7.1675	Guru Tegh Bahadur Sahib forlater Chakk Nanaki og setter kursen mot Delhi.
12.7.1675	Guru Tegh Bahadur Sahib og tre sikher arresteres i Malikpur Ranghran (nær Ropar).
July-Oct. 1675	Guru Tegh Bahadur Sahib tortureres i fengslet i Bassi Pathanan. Senere overføres han til Delhi i et jern bur.
5.11.1675	Guru Tegh Bahadur Sahib når Delhi.
11.11.1675	Bhai Mati Das, Dial Das and Sati Das, lider martyrdøden.
11.11.1675	Guru Tegh Bahadur Sahib martyrium.
12.11.1675	Guru Tegh Bahadur's hodeløse legeme kremeres av Bhai Lakkhi Rai Yadav (Wanjara), i hans bolig (nå Gurdwara Rakab Ganj), i landsbyen Rasaina, Delhi.
17.11.1675	Guru Tegh Bahadur Sahib's hode kremeres i Chakk Nanaki.
5.3.1680	Guru Gobind Singh Sahib påla å bruke Ranjit Nagara (tromme) [som et symbol på uavhengighet]. Chakk Nanaki blir en viktig senter for Sikhene.
3.3.1683	Guru Sahib begynner tradisjonen med Hola Mahalla i Chakk Nanaki (Anandpur).
28.3.1685	Guru Gobind Singh Sahib besøker Nahan.
28.4.1685	Bhai Ram Kanwar (en etterkommer etter Baba Buddha) legger ned grunnstenen til byen Paonta Sahib.
26.1.1687	Sahibzada Ajit Singh blir født.
18.9.1688	Slaget om Bhangani. Bhai Sango Shah og Bhai Jit Mall (sønner av Bibi Viro, datter av Guru Hargobind Sahib), Bhai Udia (sønn av Bhai Khema Chandania) og Bhai Hatthi Das (bror av Bhai Mani Singh blir martyrer.
27.10.1688	Guru Gobind Singh Sahib drar fra Paonta til Chakk Nanaki.
16.11.1688	Guru Sahib når Chakk Nanaki.
30.3.1689	Guru Sahib legger ned grunnstenen til Anandpur Sahib.
31.3.1689	Guru Sahib starter byggingen av fem fort rundt Anandpur Sahib.
20.3.1690	Slaget om Nadaun. Bhai Sohan Chand (bror av Bhai Mani Singh), Bhai Mul Chand sønn av Bhai Raghupati Rai av Khemkaran blir martyrer.
14.3.1691	Sahibzada Jujhar Singh blir født.
28.3.1692	Guru Gobind Singh Sahib besøker Rawalsar etter invitasjon fra Raja Bhim Chand og heskerene av fjellstatene.
20.11.1693	Aurangzeb beordrer utryddelsen av sikhene.
29.3.1695	Guru Sahib pålegger alle sikher å ha uklippet hår og bære en Kara (en armbånd av jern/stål) på høyre arm.

19.8.1695	Rustam Khan sønn av Dilawar Khan (guvernør av Punjab) angriper Anandpur Sahib.
19.2.1696	Slaget om Guler. Bhai Lehnu (bror av Bhai Mani Singh), Bhai Sangat Rai and Bhai Hanumant (sønner av Bhai Jagata) og andre blir martyrer.
13.7.1696	Prince Muazzam (senere Bahadur Shah) sønn av Aurangzeb sendt til Punjab for å slå ned Sikhene og skape ro.
17.11.1696	Sahibzada Zorawar Singh blir født.
March 1698	Guru Gobind Singh avskaffer Masand systemet.
29.3.1698	Guru Gobind Singh dannet Khalsa i Anandpur Sahib og startet *Khandey Di Pahul.*
3.5.1698	Bhai Mani Singh får igjen ansvaret for Darbar Sahib Amritsar.
25.2.1699	Sahibzada Fateh Singh blir født.
29.3.1699	En stor forsamling av Khalsa holdes i Anandpur Sahib. Tusener av sikher initieres.
23.5.1699	Sahibzada Ajit Singh leder sikh-hæren for å straffe Rangharene av Nuh.
23.6.1700	Balia Chand og Aalam Chand Katoch angriper Guru Sahib mens han (Guru) jaktet på dyr.
26.6.1700	Painda Khan og Dina Begh angriper Anandpur Sahib.
29.8.1700	Sikhene, under ledelse av Bhai Udey Singh og Sahibzada Ajit Singh, driver tilbake et angrep fra den samlede fjellhæren og mogulhæren ved Fort Taragarh. Bhai Ishar Singh (sønn av Bhai Kewal), Bhai Kalyan Singh (sønn av Bhai Dial Das), Bhai Sangat Singh (Bhai Pheru) blir martyrer.
30.8.1700	Slaget om Fort Fatehgarh (Anandpur Sahib). Bhai Bhagwan Singh (sønn av Bhai Mani Singh), Bhai Jawahar Singh (sønn av Bhai Lakkhi Rai Wanjara), Bhai Nand Singh (sønn av Bhai Alam Singh) blir martyrer.
31.8.1700	Slaget om Agamgarh. Bhai Bagh Singh (nevøen til Bhai Mani Singh), Bhai Gharbara Singh (sønn av Bhai Nanu Singh Dilwali) blir martyrer.
1.9.1700	Bhai Bachitar Singh og hans bror Bhai Udey Singh (sønner av Bhai Mani Singh) bekjempet en beruset elephant, som ble sendt fjellkongene for å angripe sikhene i Lohgarh, Anandpur Sahib.
7.10.1700	Slaget om Nirmohgarh. Diwan Sahib Singh (bror av Bhai Mati Das), Bhai Surat Singh (sønn av Bhai Kewal) Bhai Deva Singh (sønn av Bhai Tegha), Bhai Sarup Singh, Bhai Anup Singh
(begge	sønnesønner av Duni Chand Dhaliwal).
13-14.10.1700	Rustam Ali Khan og Nasir Ali Khan leden en hær mot Guru Sahib.Harde kamper ble utkjempet ved Nirmohgarh. Bhai Ram Singh Kashmiri, Bhai Himmat Singh (sønn av Bhai Jita Singh) Bhai Mohar Singh (sønn av Bhai Dhuma) blir martyrer. Rustam Khan øg Nasir Ali Khan dør.
14.10.1700	Raja Salahi Chand av Basali eskorterer Guru Sahib til Basali.
15.3.1701	Sahibzada Ajit Singh straffer Ranghar og Gujjar innbyggere i Bajraur.

13.1.1703	Guru Gobind Singh Sahib angripes av Sayyed Beg og Alif Khan, på grunn av tilkyndelse av fjellkongene.
7.3.1703	Udey Singh og Sahibzada Ajit Singh leder 100 sikh soldater for å befri hustruen til Dewki Das Brahmin som var blitt bortført av Jabar Jang Khan, høvdingen av Bassi Kalan (nær Hoshiarpur).
16.1.1704	Ajmer Chand av Bilaspur angriper Anandpur Sahib. Begynnelse av *Farra* tradisjonen.
17.11.1704	Sahibzada Ajit Singh blir viet til Tara Bai/Kaur av Burhanpur.
1.3.1705	Mata Sunder Kaur, Mata Sahib Kaur og Tara Kaur forlater Anandpur Sahib og drar til Delhi.
13.3.1705	Ajmer Chand angriper igjen Anandpur Sahib.
3.5.1705	Anandpur Sahib blir beleiret av fjellkongene og mogulene.
5-6.12.1705	Guru Sahib og alle 500 Sikhene forlater Anandpur Sahib.
6.12.1705	Slaget om Shahi Tibbi. Bhai Udey Singh, og 50 Sikher, lider martyrdøden.
6.12.1705	Kamper på bredden av bekken Sarsa. Bhai Jiwan Singh og 100 andre Sikher kjemper tappert mot overmakten av mogulhæren, og lider martyrdøden.
6.12.1705	Guru Gobind Singh når boligen til Nihang Khan i Kotla Nihang.
6.12.1705	Slaget om Malikpur Rangharan. Bhai Bachitar Singh og de andre Sikhene kjemper tappert mot mogulhæren. Alle Sikhene led martyrdøden. Bhai Bachitar Singh alvorlig såret. Sahibzada Ajit Singh bærer ham til Kotla Nihang.
7.12.1705	Guru Sahib når Chamkaur.
7.12.1705	Slaget om Chamkaur. Sahibzadaene Ajit Singh og Jujhar Singh, tre av Punj Piaray og førti sikher lider martyrdøden. Ved midnatt forlater Guru Gobind Singh Chamkaur og drar til Machhiwara.
8.12.1705	Bhai Bachitar Singh dør i Kotla Nihang.
8.12.1705	Guru Gobind Singh Sahib når Machhiwara.
8.12.1705	Mata Gujari, Sahibzadaene Zorawar Singh og Fateh Singh arresteres i Saherhi.
9.12.1705	Hatthi Singh (sønn av Sahibzada Ajit Singh) blir født i Agra.
11.12.1705	Kremering av martyrene fra slaget om Chamkaur.
11.12.1705	Guru Gobind Singh Sahib, kledd som Uchch Da Pir, forlater Machhiwara og drar til Dina-Kangar.
12.12.1705	Sahibzadaene Zorawar Singh og Fateh Singh mures levende i en vegg i Sahrind (nå Sirhind/Fatehgarh Sahib). og dagen etter skar man dem over strupen i Sirhind (nå Fatehgarh Sahib). Mata Gujari ble torturert til døde i fengslet.
20.12.1705	Guru Gobind Singh Sahib når Dina-Kangar.
21.12.1705	Guru Sahib skriver Zafarnamah.
29.12.1705	Slaget om Muktsar. Førti Sikher lider martyrdøden.
16.1.1706	Guru Gobind Singh Sahib når Talwandi Sabo.
30.10.1706	Guru Gobind Singh Sahib forlater Talwandi Sabo.
8.6.1707	Slaget om Jajau.
24.7.1707	Møte mellom Guru Gobind Singh og Bahadur Shah i Agra.
July 1708	Guru Gobind Singh Sahib når Nander og besøker *Dera*en til Madho Das Bairagi.

3.9.1708	Guru Gobind Singh Sahib initierer Madho Das Bairagi og gir ham navnet Banda Singh.
5.10.1708	Baba Banda Singh setter kursen mot Punjab. Pathanen Jamshed Khan angriper Guru Sahib med dolk.
6.10.1708	Guru Granth Sahib innsettes som den evige Guru.
7.10.1708	Guru Gobind Singh går bort. Kremeringen utføres om kvelden.
17.10.1708	Bhog av Path for Guru Granth Sahib og siste bønner for Guru Gobind Singh Sahib holdes.

PERIODEN ETTER GURU-SAHIB

26.9.1709	Baba Banda Singh Bahadur erobrer Samana. 5,000 mogulsoldater drepes. Dette er det første seier i sikhenes kamp for frihet.
5.12.1709	Baba Banda Singh erobrer Sadhaura.
12.5.1710	Slaget om Chappar Chiri.
14.5.1710	Sikhene erobrer Sahrind (nå Sirhind) under ledelse av Baba Banda Singh Bahadur.
27.5.1710	Baba Banda Singh Bahadur holder en stor forsamling i Sirhind og proklamerer en sikhstat med like rettigheter for alle.
Juni-Juli 1710	Banda Singh erobrer Saharanpur og Nanauta.
16.11.1710	Moguls gjenerobrer Sirhind. Sikhene flytter til Fort Lohgarh.
29.11.1710	En stor mogul armè angriper Sikhene i Fort Lohgarh.
30.11.1710	Baba Banda Singh unnslipper fra Lohgarh.
30.11.1710	Bahadur Shah, mogulkeiseren i Delhi, utsteder ordre om å utslette Sikhene.
29.5.1711	Mogulkeiseren utsteder ordre om å doble *Jazyah* skatten for Sikhene.
Juni 1711	Baba Banda Singh returnerer igjen til sikhenes områder.
August 1711	Bahadur Shah reiser til Lahore for personlig å lede kampen for å underkue Banda Singh Bahadur.
28.2.1712	Bahadur Shah dør. Banda Singh, returnerer ti Punjab.
April 1715	Mogul hæren beleirer en herregård (at Gurdas Nangal) som er tatt over av Baba Banda Singh og noen tusen sikher. En syv måneder lang periode med treffninger begynner.
7.12.1715	Baba Banda Singh Bahadur og om lag 700 av hans følgesvenner tas til fange og blir bragt til Delhi.
5.3.1716	Drapene på sikhfangene starter i Delhi.
9.6.1716	Baba Banda Singh Bahadur's sønn slaktes for øynene på ham, hans hjerte rives ut og blir puttet i Baba Banda Singh's munn. Baba Banda Singh kuttes kroppsdel for kroppsdel. Også flere andre sikher drepes samme dag.
9.6.1726	Bhai Tara Singh av Dal-Wan (Amritsar) lider martyrdøden.
June 1726	(Nawab) Kapur Singh blir med Jatha (battalion) til Diwan Darbara Singh.
1733	Sikhenes rett til selvbestemmelse annerkjennes. Sikhene får et Jagir (selvstendig guvernør verdighet).
25.10.1733	Bhai Mani Singh åpner et møte av sikher på hinduenes Diwali.
April 1734	Bhai Mani Singh flere andre arresteres.

24.6.1734	Bhai Mani Singh, Jagat Singh (bror av Bhai Mani Singh), Chitar Singh and Gurbakhsh Singh (sønner av Bhai Mani Singh), Alam Singh (sønn av Daria), Gulzar Singh (sønn av Alam Singh) lider martyrdøden ved Nakhas Chowk, Lahore.
11.8.1740	Sirdar Sukkha Singh av Mari Kambo og Sirdar Mahtab Singh av Miran Kot straffer den vellystige Massa Ranghar.
27.6.1745	Bhai Taru Singh's skalle blir hugget av fordi fordi han nekter å avsverge sin tro og konvertere til islam.
1.7.1745	Bhai Taru Singh trekker sine siste åndedrag. Sirdar Mahtab Singh av Miran Kot lider martyrdøden.
13.10.1745	Khalsahæren deles i 25 grupper.
10.3.1746	Bhai Subeg Singh og Bhai Shahbaz Singh henrettesw ved å bli knust mellom to tannhjul.
10.3.1746	Lakhpat Rai setter i gang en masakre på over ett tusen sikher.
May 1, 1746	Lakhpat Rai dreper om lag 10,000 Sikher i nærheten av Kahnuwan (15 km fra Gurdaspur). Dette blir kjent som *Chhota Ghallughara* (det lille blodbadet).
30.3.1747	Sikhene legger grunnstenen til fortet Ram Rauni (Amritsar).
29.3.1748	Dal Khalsa, den samlede Khalsa hæren, deles i 11 Misler.
10.4.1754	Sarbat Khalsa stadfester Jassa Singh Ahluwalia som Jathedar (leder) av Dal Khalsa.
Juni 1755	Sikh-hæren angriper Narnaul, Karnal og Jaipur.
April 1756	Sikh-hæren angriper Lahores forsteder.
11.11.1757	Baba Dip Singh og tusener av Sikher lider martydøden i Amritsar.
1758	Sikhene, Marathaene og Adina Beg's hær erobrer Lahore. Taimur (sonn av Ahmed Shah) og general Jahan Khan unnslipper.
April 1758	Gjenoppbygginen av Sikh-heligdomene i Amritsar begynner.
30.10.1758	Sarbat Khalsa bestemmer at øverstkommanderende i Mislene, skal være ansvarlige for områdene i deresr Rakhi (protektorat).
April 1761	Sikhs redder tusener av hindujenter som ble forsøkt bortført av Durrani's hær, nærheten av Goindwal Sahib.
November 1761	Sikhene gjenereobrer Lahore. General Jassa Singh Ahluwalia utropes til keiser.
5.2.1762	Sikhene utsettes for et nytt blodbad. 25 til 300 tusen Sikher dør. Det blir kjent som *Wadda Ghallughara* (store blodbadet).
11.4.1762	Ahmed Shah ødelegger Akal Takht Sahib og Darbar Sahib.
17.10.1762	Sikhene påfører Ahmed Shah Durrani nederlag.
12.12.1762	Ahmed Shah forlater Sikhenes områder etter å ha blitt påført et ydmykende nederlag av sikhene. Kabuli Mall utnenvnes som guvernør av Punjab. Sikhs blir de facto heskere i sine områder.
10.4.1763	A brahmin kommer til Akal Takht og ber sikhene om hjelp til å få tilbake sin hustru som var blitt kidnappet av Usman Khan, den øverste tjenestemannen i Kasur. Sikh-hæren gjennomsøker Kasur, dreper Khan og setter fri brahminens hustru.
20.2.1764	Sikhs krysser Yamuna, dreper Najib-ud-Daula Rohila, Ahmed Shah's regent, og okkuperer Saharanpur.
16.5.1764	Sikhene angriper Lahore. Durrani's regent tilbyr sikhene retten

	til å skatt på all gods som kommer fra Multan. Sikhene avviser Durrani's tilbud.
1.12.1764	Jathedar Gurbakhsh Singh og 30 sikher lider martyrdøden i forsvar av Darbar Sahib.
17.4.1765	Sikhs okkuperer Lahore, og gjør nesten slutt på det afghanske styret.
18.1.1774	Sikhenes hær, under ledelse av Baghel Singh, gjør inntog i Delhi.
11.3.1783	Sikh-hæren heiser sikhenes blå flagg på Det Røde Fort i Delhi, under ledelse av Sirdar Jassa Singh Ahluwalia, Baba Baghel Singh og Sirdar Jassa Singh Ramgarhia.

RANJIT SINGH ERA

7.7.1799	Ranjit Singh fravrister kontrollen over Lahore fra Bhangi Misl.
11.4.1801	Ranjit Singh for seg selv erklært som Maharaja av Punjab.
1.1.1806	Den første Anglo-Sikh avtalen mellom East India Company på den ene siden og (Maharaja) Ranjit Singh og Fateh Singh Ahluwalia på den andre siden inngås.
November 1808	Ranjit Singh og Sahib Singh, herskeren av Patiala, møtes i Lakhnaur (Ambala distriktet) og inngår en vennskapsavtale.
15.2.1809	Britene etablerer et kantonnement i Ludhiana.
25.4.1809	Treaty i Amritsar underskrives av britene og Ranjit Singh.
3.5.1809	Britene tilbyr Cis-Sutlej sikhstater "Protektorat".
11.4.1837	Sirdar Hari Singh Nalwa ber (Maharaja) Ranjit Singh om å gi kontrollen over kongeriket til sikhene og Punj Piaray. Ranjit Singh avslår. Dograene å rydde Nalwa av veien.
30.4.1837	General Hari Singh Nalwa drept i Jamraud.
27.6.1839	(Maharaja) Ranjit Singh dør. Hans sønn Kharag Singh utropes til Maharaja.
10.10.1839	Kharag Singh's sønn Naunihal Singh tar kontroll over Lahore kongedømmet.
4.11.1840	(Maharaja) Kharag Singh dør en langsom død etter å ha blitt forgiftet av Dograene.
5.11.1840	(Maharaja) Naunihal Singh myrdes av Dograene.
2.12.1840	Chand Kaur (Kharag Singh's enke) blir Maharani (dronning).
18.1.1841	Sher Singh innsettes som Maharaja.
11.6.1842	Rani Chand Kaur blir slått i hjel av sine tjenestepiker, etter ordre fra Dhian Sinh Dogra.
15.9.1843	Maharaja Sher Singh, Kanwar Partap Singh og Dogra Dhian Sinh drepes av Ajit Singh og Lehna Singh Sandhanwalia.
18.9.1843	Dalip Singh proklameres Maharaja.
7.5.1844	Atar Singh Sandhanwalia knivstikker general Gulab Singh til døde. Gulab Singh's betjenter dreper Ajit Singh. Hira Sinh Dogra beordrer hæren til å angripe Dera Baba Bir Singh i Naurangabad. Hæren dreper Baba Bir Singh mens han leser Guru Granth Sahib. Prins Kashmira Singh drepes også.
18.12.1845	Slaget om Mudki.
21.12.1845	Slaget om Firozshah. Forræderi av Lal Sinh og Tej Sinh. Ranjodh Singh Majithia og Ajit Singh Ladwa angriper Harry Smith i

	Baddowal (Ludhiana) og erobrer britiske stillinger.
10.2.1846	Slaget om Sabhraon. Foræderi av Lal Sinh, Tej Sinh og Gulab Sinh Dogra. Sirdar Sham Singh Atariwala lider martyrdøden.
9.3.1846	Anglo-Sikh avtale blir underskrevet.
11.3.1846	Kashmir blir "solgt" tilGulab Sinh Dogra. Gulab Sinh "kjøpte" det med penger han hadde stjålet fra finansene i Lahore Darbar.
16.12.1846	Bharowalavtalen. Britene anerkjenner Gulab Sinh som maharaja av Jammu and Kashmir. Henry Lawrence utnevnes som britisk resident i Lahore. Tej Sinh blir statsminister.
5.10.1848	Lord Dalhousie erklærer sikhene krig.
9.11.1848	General Gough krysser elven Sutlej.
22.11.1848	Slaget om Ram Nagar.
13.1.1849	Salget om Chelianwala. 132 britiske offiserer og 2446 soldater mister livet.
21.2.1849	Slaget om Gujrat.
14.3.1849	Sher Singh og Chatar Singh Atariwala overgir seg.
29.3.1849	Britene bestemmer seg for å annektere sikhenes områder.
5.4.1849	Anekteringen av sikhenes områder fullført.

Den Britiske perioden

8.3.1853	Dalip Singh konverterer til kristendommen.
5.7.1856	Bhai Nihal Singh (Bhai Maharaj Singh) dør i fengsel i Singapore.
1.10.1873	Singh Sabha dannes i Amritsar.
5.3.1892	Khalsa College Amritsar etableres.
30.10.1902	Chief Khalsa Diwan dannes endelig. Bhai Arjan Singh Bagarian blir valgt til første president.
22.10.1909	Anand Marriage Act (Act av 1909) blir vedtatt som lov.
Mars 1913	Ghadr Party dannes i De Forente Stater.
14.1.1914	Den ytre veggen til Gurdwara Rakab Ganj (Delhi) rives av den Britiske regjeringen for å kunne anlegge en rett vei til Viceregal House) visekongens bolig.
11.1.1915	Bhai Mewa Singh blir hengt i fenglset i Vancouver.
13.4.1919	Masaakeren i Jallianwala Bagh, Amritsar.
8.12.1919	Central Sikh League dannes i Lahore.
21.5.1920	Dagbladet Akali startes i Lahore.
12.10.1920	Prestene i Akal Takht Sahib forlater helligdomen. Sikhene tar over. En komite på 25-medlemmer, under ledelse av Jathedar Teja Singh Bhuchchar dannes.
15.11.1920	Sarbat Khalsa danner Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (S.G.P.C.).
14.12.1920	Møte holdes for å danne Gurdwara Sudhar Dal (senere kalt Akali Dal).
23.1.1921	Gurdwara Sudhar Dal døpes Akali Dal. Sarmukh Singh Jhabal blir første president.
25.1.1921	Mahantene i Tarn Taran, angriper sikhledere som har kommet dir for å starte en dialog. Flere sikher blir såret i angrepet. Bhai Hazara Singh og Bhai Hukam Singh blir alvorlig såret.

27.1.1921	Bhai Hazara Singh av Aladinpur (Amritsar) på grunn av skadene. Han blir første martyr i Gurdwara Reform Movement.
4.2.1921	Bhai Hukam Singh av Wajaukot (Gurdaspur), som også ble skadet i Tarn Taran den 25 januar 1921, dør.
20.2.1921	Mer enn 130 sikher blir drept i Gurdwara Nanakana Sahib av Mahant Narainu og hans leiesoldater. Bhai Lachhman Singh Dharowali, Dalip Singh, Waryam Singh blir martyrer. Etter blodbadet beordrer Mahanten brenning av de døde og sårede.
19.10.1921	The S.G.P.C. beslutter å ta over nøklene til skattekammeret i Darbar Sahib fra Sunder Singh Ramgarhia.
7.11.1921	Britene fratar S.G.P.C. nøklene til skattekammeret i Darbar Sahib.
November 1921 Bhai	Chakrawarti Jatha (senere kalt Babar Akali Dal) dannes av Kishan Singh Gargajj.
19.1.1922	Sikhene vinner Keys' Agitation. Britene overleverer nøklene til Sikhene.
8.8.1922	Guru-Da-Bagh bevegelsen starter.
18.11.1922	Sikhene når igjennom med Guru-Da-Bagh bevegelsen.
21.2.1924	Shaheedi Jatha blir skutt på av væpnede styrker i Jaito. Om lag 100 dør og 200 skades.
9.7.1925	Gurdwara Bill blir vedtatt som lov.
21.7.1925	Forbudet mot Aakhand Path i Jaito oppheves.
17.7.1926	Teja Singh Samundari dør i fengsel. Master Tara Singh velges til leder av Akali Party.

MASTER TARA SINGH ÆRA

10.1928	Moti Lal Nehru Report settes fri.
19.8.1928	All Parties Sikh Conference avviser Nehru's rapport.
29.12.1928	S. B. Mahtab Singh sier, emns han holder tale til All Parties Convention: "Hvis sikhene ignoreres, vil indias framtid bli bestemt av sverdet."
28-30.12.1929	Kongress møtet i Lahore blir boykottet av sikhebw. Moti Lal Nehru og Gandhi oppsøkte Akali leaders og lover å ikke svike Sikhene. Kongress partiet aksepterer sikhenes rettigheter som et tredje folk. Nehru Report dør en ukjent død. Kongressen vedtar resolusjonen: Congress forsikrer sikhene, muslimene og andre minoriteter at ingen løsning av (av kommunale spørsmål) i fremtidens grunnlov vil være akseptable for Congress, som også ikke tilfredstiller alle parter som er innvolvert.
20.3.1931	Sikhene presenteres et charter av 17 krav for runde bords konferanse.
16.8.1932	Communal Award bekjentgjøres. Denen gir ingen spesielle rettigheter til sikhene.
29.71932	Sikh Council of Action bestememer seg for å danne Akali Shaheedi Fauj for å bekjempe Communal Award.
5.7.1934	Delegasjon fra Khalsa Darbar møter Gandhi i Lahore. Gandhi forsikrer igjen Sikhene at Congress ikke vil akseptere en grunnlov

	som ikke tilfredstiller sikhene.
23.3.1940	Muslim League vedtar en resolusjon for dannelsen av Pakistan.
April 1940	Dr. Vir Singh Bhatti av Ludhiana foreslår Khalistan, bestående av områder fra Yamuna til Jamraud, som et buffer sikhstat mellom Pakistan og Hindustan.
16.8.1940	I et brev til Master Tara Singh, fordømmer Gandhi Sikhenes religiøse sverd. Han ber sikhene om å velge mellom sverdet og Congress Party.
27 - 31.3.1942	Sikhene presenterer et memorandum til Cripps Mission og krever deling av Punjab.
7.6.1943	Akali Dal støtter Azad Punjab planen.
16.7.1944	Rajgopal Acharya foreslår en "Formel" (senere kjent som Rajaji Formelen) for å løse kommunale problemer. Den gir muslimene nesten politisk selvstyre. Under denne planen går, 17 av distriktene i British Punjab til Pakistan og 12 til India.
24.7.1944	Akali Dal fordømmer "Rajaji Formlen".
5.8.1944	Jinnah sier, "Sikhene er et eget folk og Muslim League får makten vil de gi Sikhene generøs behandling."
5.9.1944	Master Tara Singh krever en uavhengig stat for sikhene.
15.7.1945	Master Tara Singh krever en sikhstat ved å vise til Israel: "Hvis Israel kan skapes 10% Jøder, hvorfor kan man da ikke opprette en stat for Sikher, hvis område Punjab er.
4.4.1946	ara Singh og Mohammed Ali Jinnah møtes hos Sirdar Teja Singh Malik for å diskutere muligheten for en Sikh-Muslim union.
5.4.1946	Tara Singh, Giani Kartar Singh, Baldev Singh, Harnam Singh møter Cabinet Mission og presenterer Sikh synspunkter.
16.5.1946	Britenes "Cabinet Mission" lanserer sin rapport. Pakistan blir besluttet dannet.
9-10.6.1946	All parties Sikh Conference avviser Cabinet Mission's forslag. Sikhene beslutter å danne en "Council of Action" for å stoppe dannelsen av Pakistan.
22.6.1946	Sikhene beslutter seg for å boikotte interim regjeringen.
23.6.1946	Lord Atlee, Den brutiske statsministeren avviser å bry seg om Sikhene.
6.7.1946	J. L. Nehru erklærer at hvis sikhene aksepterer union med et hinduistisk India, vil sikhene ha en spesiell status i unionen.
14.8.1947	Muslimene får sitt uavhengige hjemland, Pakistan.
15.8.1947	India blir fri. Sikhenes områder overlates til India, mot Sikhenes ønsker. Det var en repetisjon av overføringen av Norge til Sverige i 1814.
17.8.1947	Radcliff Award bestemmer grensen mellin Pakistan og sikhenes områder.
AFTER 1947	
10.10.1947	Den hinduistiske guvernøren av Sikh-Punjab sender ut et sirkulær der sikhene beskrives som et lovløst folkeferd.
23.1.1948	Dr. B.R.Ambedkar foreslår for sikhene å starte en kamp for et Punjabi snakkende stat.

5.5.1948	Det indiske regimet oppløser sikhstatene og danner en provins i India med navnet "Patiala and East Punjab States Union" (PEPSU).
2.8.1948	Tara Singh krever dannelse av Punjabi Suba på språk skillelinjer.
15.11.1948	Tara Singh advarer at hinduene ønsket å absorbere sikhene.
15.11.1948	32 av 33 sikhrepresentanter forelegger et charter med sikhenes 13 krav til grunnlovsforsamlingen. Den eneste som ikke skriverunder er Partap Singh Kairon.
19.2.1949	Master Tara Singh arresteres på jernbanestasjonen i Narela anklaget for oppvigleri. Han var på vei til et religiøst møte som skulle holdes neste dag.
26.5.1949	Constituent Assembly avskaffer resevasjonen av plasser for religiøse minoriteter.
29.10.1949	Arthur Moore (i Thought Weekly) sa at hinduene gjentok med Sikhene det de hadde gjort mot muslimene før 1940.
26.11.1949	Sikhene avviser India's nye grunnlov. Akali representantene nekter å underskrive det.
26.2.1950	Akali Conference i Ludhiana vedtar en resolusjon for en stat med Punjabi morsmål.
16.12.1950	En Sikh møte holdt i Amritsar krever dannelsen av Punjabi Suba.
15.8.1951	The Times of India rapporterer at sikhene var i mot Hindu-Kongressen fordi alle sikhenes krav ble motarbeidet av Kongressen.
1-2.9.1951	Gurmat Mahan Samagam, holdes i Patiala, 400,000 sikher deltar, og fordømmer den indiske angrepet sikhenes identitet.
Februar 1953	All parties Sikh Conference fordømmer diskriminering mot Sikher på jobbmarkedet.
30.9.1953	Akali Dal beslutter å starte en bevegelse for å avskaffe diskriminering mot sikhene fra lavere klasser.
17.11.1953	Den indiske regjeringen bøyer seg dor kravene fra sikhene fra de lavere klassene.
24-25.10.1954	Punjabi Suba Convention i Amritsar åpnes av Dr. Lanka Sundram.
6.4.1955	Punjab regjeringen forbyr Punjabi Suba slagord i Amritsar distriktet.
10.5.1955	Akali Dal startet mot protest mot forbydet mot slagordet "Punjabi Suba Zindabad". Master Tara Singh arresteres.
4.7.1955	Police går inn i Darbar Sahib komplekset og arresterer flere Akali ledere.
10.7.1955	Forbudet mot Punjabi Suba Zindabad oppheves.
1.3.1956	Regional Formula scheme legges fram.
11.3.1956	Akali Dal gir betinget til "Regional Formula."
30.9.1956	Lederen av Akali Dal avgjør å ikke ha noe annet politisk programm som er forskjellig fra Congress Party.
1.11.1956	PEPSU går sammen med Punjab.
17.7.1957	Hinduekstremister kaster sigaretter i Amritsar Sarovar (Darbar

	Sahib, Amritsar).
18.7.1957	Sikher i hele Punjab streiker mot denne vanhelligelsen av Darbar Sahib.
11-21.8.1957	Sikhene protosterer i 11 dager mot vanhelligelsen av Darbar Sahib utført av hinduene.
12.4.1959	Nehru-Master Tara Singh møte holdes. Nehru-Tara Singh avtalen undertegnes. Den indiske regjeringen lover ikke å blande seg i sikhenes religiøse annligende.
7.5.1959	Akali Dal kunngjør at de vil kjempe om S.G.P.C. valgene på spørsmål om Punjabi Suba.
17.1.1960	Akali Dal vinner 136 av de 140 setene i S.G.P.C.
24.1.1960	129 medlemmer av S.G.P.C. og tusener av sikher sverger ved Akal Takht Sahib "å ofre sine liv for Punjabi Suba".
22.5.1960	Punjabi Suba Convention, holdes i Amritsar, blant deltakerne er Dr. Kitchlew, K.G.Jodh, Zahir Quraishi og lederne for sosialist og Swatantra partier.
24.5.1960	Master Tara Singh og flere hundre Sikher arresteres. Blant de arresterte er Chowdhry Kartar Singh M.L.C., Harguranad Singh. Atma Singh, Dhanna Singh Gulshan, Master Partap Singh, Udham Singh (all M.L.A.s), Ajit Singh Bala, Pritam Singh Gojran, Kehar Singh Vairagi. K.G.Jodh.
26.5.1960	Utgivelsen av sikhavisene Akali og Parbhat stoppes av regjeringen. Alle ansatte were arresteres og blir fengslet.
29.5.1960	Første gruppe av Sikher. ledet av Principal Iqbal Singh, arresteres på ut av Darbar Sahib.
12.6.1960	En sikhprossesjon i Delhi blir skutt på av politiet. Harbans Singh og tre andre blir drept, mange andre blir såret og flere av dem død senere av skadene.
13.6.1960	Verdenspressen overgrep mot sikhene.
21.9.1960	Kaka Inderjit Singh, som ropte pro-Punjabi Suba slagord, blir drept av politiet i Karnal. Hans legeme blir kastet i en brønn.
24.9.1960	Kaka Inderjit Singh dagen hodles av sikher i hele Punjab.
9.10.1960	Fengslete sikher, som vegret å underskrive underskrive unnskyldingspapirer, blir skutt på i Bathinda fengslet. Chainchal Singh, Ranjit Singh, Jaswant Singh, Nazar Singh dør og mange andre blir såret.
11.10.1960	Politiet angriper en sikh protest-tog i Patiala med batonger og skytevåpen, to Sikher dør.
18.12.1960	Fateh Singh starter en faste til døden, for Punjabi Suba.
9.1.1961	Fateh Singh bryter sin faste, etter å blitt forsikret av regjeringen.
15.8.1961	Master Tara Singh begynner sin faste til døden.
1.10.1961	Master Tara Singh bryter sin faste. Regjeringen danner en komite med utvidede fullmakter, for å se på anklagene om diskrimineringen mot sikher.
August 1965	Krig mellom India og Pakinstan bryter ut.
23.9.1965	Den indiske regjeringen oppnevner en komite bestående av tre personer (Indira Gandhi, Y.B.Chawan, Mahanvir Tayagi) for å

	diskutere Punjabi Suba spørsmålet. En rådgivende komite beståene av 22 parlamentsrepresentanter under ledelse av Hukam Singh) dannes også.
9.3.1966	Kongress partiet innvilger Punjabi Suba.
11-15.3.1966	Hinduekstrimister fra Jan Sangh (nå Bharti Janta Party) går i tog mot Punjabi Suba. Hinduen angriper sikhene, brenner, plyndrer og ødelegger deres eiendommer.
15.4.1966	Folketellingen fra 1961 brukes som grunnlag foe å demarkere områdene av Punjab og Haryana.
5.6.1966	Boundary Commission leverer sin rapport. Shah og Phillip gir Chandigarh, hele Ambala og Karnal distriktene til Haryana. Subimal Dutt gir Chandigarh til Punjab.
9.6.1966	Den indiske regjeringen beslutter å gjøre Chandigarh om til union territory.
1.11.1966	En ny punjabi snakkende stat trer frem.
21.2.1967	Valg til Punjab Assembly holdes. Master Akali Dal vinner 2 seter og Fateh Singh gruppen vinner 24 seter, mens Congress får 48 seter av totalt 104 seter. Akali-ledet front får støtte fra 53 av medlemmene.
8.3.1967	Akalis danner regjering. Gurnam Singh blir delstatsminister.
22.11.1967	Master Tara Singh dør.
8.10.1968	Fraksjonene til Tara Singh og Sant i Akali Dal slår seg sammen. Khalsaji de boal baley (Sikh uanhengighet) vedtas som manifesto for det nye forente Akali Dal.
15.8.1969	Jathedar Darshan Singh Pheruman starter sin faste til døden for å få Chandigarh til Punjab for frihet for sikhene.
27.10.1969	Jathedar Darshan Singh Pheruman dør etter en sultestreik på 74 dager.
29.1.1970	Indira Gandhi bekjentgjør den såkaltee "Award/Beslutningen" om Chandigarh. I henhold til den skal Chandigarh bli overført til Punjab (etter fem år, de 29 Januar 1975), mot at 114 landsbyer går til Haryana. Det var som å kjøe en hvit elefant for å spare Fateh Singh's liv. (Selvom Fateh Singh ikke ville ha dødd; som den hykleren og feigingen han var).
27.3.1970	Parkash Singh Badal erstatter Gurnam Singh som delstatsminister i Punjab.
12.3. 1972	Valg til Punjab forsamlingen. Akaliene vinner bare 24 av 104 seter. Dette markerte sluten på Fateh Singh's tid som leder.
17.3.1972	Zail danner regjering i Punjab. Gurcharan Singh Tohra ber Fateh Singh om å trekke seg tilbake fra politikken.
25.6.1975	Indira innfører unntakstilstand og arresterer tusener av ledere.
9.7.1975	Akali Dal starter kamp mot Indira Gandhi's innføringen av unntakstilstand.
17.1.1977	Unntakstilstanden oppheves. Det holdes valg til det første kammeret i det indiske parlamentet. Janta Party vinner.
June 1977	Valg til forsamlingen i Punjab holdes. Akali Dal vinner absolutt majoritet. Parkash Singh Badal blir delstatsminister i Punjab.

13.4.1978	13 sikher blir drept og flere skades Nirankari sekten, i Amritsar.
10.6.1978	Hukamnama utstedes til Sikhene om å boykotte Nirankari sekten.
24.4.1980	Nirankari sektes leder Gurbachan blir drept.
15.3.1981	Sikh Educational Conference krever Associate membership for Sikhene i U.N.O.
25.3.1981	S.G.P.C. vedtar "Sikhs are a nation" resolusjonen.
11.5.1981	The Akali Dal vedtar "Sikhs are a nation" resolusjonen.
9.9.1981	Den fanatiske hindujournalisten Lala Jagat Narayan blir drept i nærheten av Ludhiana.
20.9.1981	Baba Jarnail Singh Bhindranwale blir arrestert i Mehta Chowk. politiet åpner ild mot sikhene, 11 dør og flere blir såret.
8.4.1982	Sutlej-Yamuna link canal blir innviet av Indira i Kapuri. Sikhene, under ledelse av Dr. Rajinder Kaur, demonstrerer mot innvielsen.
24.4.1982	Akali Dal begynner kampen for å få stoppet byggingen av Sutlej-Yamuna-link canal.
10.7.1982	Akali Dal kunngjør støtte til Zail i president valget.
19.7.1982	Bhai Amrik Singh og Baba Thara Singh arresteres. Baba Bhindranwale egynner en kampanje for å få satt fri Bhai Amrik Singh og andre.
25.7.1982	Akali Dal antar Baba Bhindranwale's plan.
4.8.1982	Dharam Yudh Morcha kampanjen startes.
19.- 4.12.1982	Asian Games holdes i Delhi. Flere tusen sikher blir arrestert under lekene. Den 27 november leder Dr. Rajinder Kaur en stor Jatha og blir arrestert.
19.11 - 4.12.1982	Alle sikher på vei til Delhi , blir ydmyket, plaget, arrestert, såret og til og med drept av indisk politi. Blant sikhene er det høye dommere, offiserer fra hæren og regjeringstjenestemenn.
12.4.1983	Akali Dal begynner innskrivingen av *Marjiwaras* (levende martyrer; i.e. de som er klare for å ofre seg selv). Baba Jarnail Singh var den første som skrev sitt navn på listen. Totalt skrev 100,000 under.
26.5.1984	Den siste av flere møter mellom Akalien og Indira regjeringen holdes (16-17.11.1982, 17.1.1983, 24.1.1984, 27.3.1984, 28-29.3.1984, 21.4.1984). Dette siste møte, den 26 mai 1984, var bare et skuespill. Faktisk hadde regjeringen planlagt et angrep på Darbar Sahib i flere måneder. K.G.B. og the britisk etteretning hadde veiledet invasnen av Darbar Sahib.
1.6.1984	Indiske styker åpner ild mot Darbar Sahib og dreper 11 sikher.
2.6.1984	Den indiske hæren erstatter Central Reserved Police Force
3.6.1984	Den indiske hæren okkuperer hele Punjab. Portforbud innføres og ikke-erklærte militærlover kunngjøres.
4.6.1984	Indiske styrker invaderer Darbar Sahib og mer enn 40 andre helligdommer. Tusener av sikher dør. Alle Akali ledere arresteres.
5.6.1984	Den indiske hærens og på sikher i Darbar Sahib fortsetter. Flere Sikhs ble drept, med hendene bakbundet. En bombe ble

	kastet blant sikhene etter at de var arrestert. Sikhkvinner blir voldtatt av den indiskehæren.
6.6.1984	De indiske styrkene okkuperer sikh-helligdomer, arkiver, bibliotek, museer. De fjerner sikhenes arkiver. Senere, blir byggningen stukket i brann. General Subeg Singh dør.
6.6.1984	Flere tusen sikher marsjerer mot Amritsar for å stoppe vanheligelsen. Flere hundreav den ble skutt og drept. Flere tusen Sikher, deriblant kvinner og barn blir arrestert.
7.6.1984	Baba Jarnail Singh Bhindranwale og Bhai Amrik Singh dør.
7.6.1984	Sikh soldater gjør opprør. Flere sikhsoldater dør, tusener blir arrestert.
8.6.1984	"Operation Woodrose" starter. Sikh ungdommer fra landsbyene plukkes opp blir drept. McCarthy type hekse-jakt fører til drap av flere hundre Sikher og arrest av tusener av Sikher.
10.6.1984	Sikhs går i store protest-tog i London, New York og hovedstedene i alle viktige land i hele verden.
11.6.1984	Dal Khalsa bekjentgjør sin "Government in Exile" i London.
11.7.1984	"White Paper" rapport om Sikh situasjonen ofentliggøres av de indiske myndighetene. Den er full av feil.
16.7.1984	Dr. Rajinder Kaur leder en Shaheedi Jatha for å få Darbar Sahib frigjort. Alle Jathaen blir arrestert.
31.10.1984	Bhai Beant Singh og Bhai Satwant Singh dreper Indira Gandhi som hadde beordret angrepet på sikh helligdomene og drept flere tusener av uskyldige sikher. Begge sikhene overgir seg. D.K.Bhatt og Narain Sinh arresterer dem. Senere åpner, Tarsem Jamhwal og Ram Sharan, to polititjeneste menn, ild mot dem. Beant Singh dør øyeblikkelig mens Satwant Singh alvorlig såret. Kroppen til Beant Singh blir i all hemelighet brent av politiet. Selv ikke asken etter ham blir overlevert politiet.
31.10.-7.11.1984	"Svarte november-1984". Tusener av sikher blir slaktet av Hinduer fra Congress, i ministere, politi og hæren. Unevnelig slakt av ukyldige sikh menn, kvinner og barn. Tusener av Sikh kvinner ble voldtatt mens barn ble brent levende. Sikhenes eiendommer ble plydret og brent ned. Gurdwaraer ble brent ned og ødelagt. Det internasjonsale samfunnet observerte villskapen fra noen hundre metere, men holdt munn. Boken *Who Are Guilty* nevnte 16 høyere Congress Party ledere, 13 politi tjenestemenn og 198 andre blant de mest aktive av sikhenes drapsmenn. Rajiv Gandhi velsignet selv blodbadet. Senere rettferdiggørde han det ved å si at "når et stor tre faller, vil jorden riste." (Senere møtte, Rajiv selv en passende skjebne).
27.11.1984	Simranjit Singh Mann arresteres mens han krysset grensen til Nepal.
Nov-Des. 1984	Akalis holder hemmelige møter med regjeringen i Delhi.
24.7.1985	Rajiv-Longowal avtalen offentliggøres.
25.9.1985	Valg til delstatsforsamlingen i Punjab holdes. Der er uten egentlig

	konkuranse. Surjit S. Barnala-Congress allianse fører Surjit S. Barnala til ministerstolen. Barnala svergee eden som delstatsminister i Punjab, den 29.9.1985.
26.1.1986	Bhindran-Mehta Jatha holder en forsamling ved Akal Takht Sahib i Sarbat Khalsa's navn. Møtet bannlyser of Zail Singh, Buta Singh, Kirpal Singh, Santa Singh Nihang og andre fra Sikhismen. Møtet "oppløser" også S.G.P.C. og danner en så-kalt Panthik Komite (bestående av Wassan Singh, Dhanna Singh, Arur Singh, Gurdev Singh Usman og Gurbachan Singh Manochahal). Jasbir Singh Rode blir utnevnt som Jathedar av Akal Takht Sahib, Gurdev Singh Kaonke skal sitte i stillingen til hans (Jasbir Singh's) løslatelse. Bakhshish Singh blir nominert til øverste Granthi av Darbar Sahib. Shaheed Beant Singh og Satwant Singh blir proklamert som "nasjonsle helter".
29.4.1986	Khalistan regjeringen bekjengjøres av den så-kalte Panthik Komite. Lederne forlater Darbar Sahib detter.
30.4.1986	Under instruksjoner fra Rajiv Gandhi, angriper Surjit S. Barnala Darbar Sahib (forå rettferdiggøre invasjonen den 4 juni 1984).
1.5.1986	Flere Akali medlemmer av delstatsforsamlingen forlater Barnala refjeringen i protest mot angrepet på Darbar Sahib.
4.8.1987	Ragi Darshan Singh kaller sammen et Sikhmøte i Darbar Sahib. Han har planer om å vedta en resolusjon om "mer selvstyre til provinsene" men de militante deltakerene avviser forslaget. Ragi hevder å ha vedtatt en resolusjon som var tynnere enn selv "spesialstatus for Punjab." Sikhene støttet ikke resolusjonen.
27.12.1987	Dr. Jagdish Singh Buttar la fram en resolusjon om Khalistan i Fatehgarh. Alle de tilstedeværende sikhene støttet forslaget.
9-18.5.1988	Den indiske hæren angriper Darbar Sahib, og dreper 36 sikher. 500 blir arrestert.
6.1.1989	Bhai Satwant Singh og Bhai Kehar Singh blir hengt i fengsel i Delhi. Jallad (bøddel) Fakira blir hentet fra Patiala. Deres kropper blir brent i fengslet i Delhi jail. Portforbud i hele Punjab.
11.1.1989	Et tog av sikher blir angrepet av terrorister Hinduer i Jammu. Flere Sikher dør.
26.11.1989	Valg til det indiske parliamentet holdes. Simranjit Singh Maan vinner 90% votes. Bimal Kaur, Suchcha Singh (kona og far til Shaheed Beant Singh), Atinderpal Singh, Dhian Singh Mand, Jagdev Singh Khuddian, Rajdev Singh, Rajinder Kaur Bulara vinner. Det var en avstemning i favør av Khalistan.
12.1.1990	Maan utgir et 9-punkts programm: 1. Alle sikher settes fri. 2. Alle sikhsoldater får tilbake sine jobber. 3. De skyldige i blodbadet i Black November 1984 straffes. 4. Straffe de skyldige i drapene i Bidar, Jammu and Haryana. 5. Tilbaketrekking av de væpnede styrkene fra Punjab. 6. Offentliggjøre navnene på alle Sikher som døde i 1984. 7. Avskaffe Black Laws. 8. Sette fri Harjinder Singh Jinda og Sukhdev Singh Sukkha. 9. Avskaffe anti-sikh holdningene i den indiske og Punjab administrasjonen.

10.11.1990	Den indiske regjeringen beordrer deployering av hæren i 3 distrikter i Punjab.
10.4.1991	Maan hevder, at "Det er mer enn 240,000 soldater i Punjab."
6.12.1992	Babari moskeen i Ayodhya ødelegges av hinduene.
1993-94	Tusener av Sikh ungdommer drepes i falske trefninger med politiet og blir kremert som ukjente eller kastet i elvene/kanalene.
14.2.1994	Benazir Bhutto innrømmer at hun haded kollaborert med Rajiv Gandhi mot sikhene.
1.5.1994	Akali Dal (Amritsar) dannes ved Akal Takht Sahib. Deres manifesto krever "konfederasjon mellom India og Punjab."
4.6.1994	12 Kongressmenm fra USA støtter en uavhengig Khalistan som en bufferstat mellom India og Pakistan.
7.10.1994	35 Kongressmenm skriver til Clinton for å be om hjelp til Sikhene.
31.8.1995	Beant Sinh, Punjab's delstatsminister blir drept.
Februar 1996	Badal blir delstatsminister i Punjab.
Desember 1998	Badal og Tohra fraksjonene splittes.
Februar 1999	Badal ekskluderer Tohra fra Akali Dal.
Mai 30, 1999	Tohra danner en ny Akali Dal.
Desember. 1999	Valg til Lok Sabha holdes. Badal Akali Dal alle plassene unntatt 2 på grunn av splittingen av Akali stemmene. Alle kandidatene til Tohra lider et knusende nederlag.
Mars 2002	Akaliene mistet makten i Punjab. Amarinder Singh blir delstatsminister.
July 2003	Ny enighet mellom Badal og Tohra. Tohra overgir alt til Badal for å bli president i SGPC.
29.10.2003	En sikhkonferafor å diskutere Akal Takht Sahib's rolle og Sikh Rahitmaryada, blir holdt i Mohali, til tross for motstand fra Akali Dal, SGPC og andre pro-Akali gruppene.
1.4.2004	Gurcharan Sinh Tohra dør.
5.7.2004	Valg til SGPC holdes. Badal group vinner 136 plasser av totalt 170 plasser, men 43% av stemmene gikk til anti-Badal gropper. Badal gruppen vant på grunn av hindustemmer og stemmer fra frafallne.
1.9.2004	Firehundreårs markeringen av første Parkash (16.8.1604) av Guru Granth Sahib feires.
7.11.2004	Valg for tre ledige plasser i SGPC holdes. Badal gruppen får alle plassene med stor majoritet.
3.3.2005 et	Akali Dal Badal gruppen taper supleringvalgene i Ajnala med margin på mer enn 19000 stemmer.
21.11.2005	Awtar Singh Makkar blir president i SGPC.
2005-2006	Badal bruker SGPC for korrupte formål. Millioner av rupier SGPC midler, underslås av medlemene og ansatte. Fornærmelse av Akal Takht Sahib ved Joginder Singh Vedanti. Mørke dager for Sikhene.